Minilaboratoarele CRIMINALISTICE

DORIN MĂRAN

Asasinul e liniștit. A șters bine urmele la locul crimei și acum poate sfida poliția. Un sfert de oră mai târziu, aceasta ajunge la locul faptei și își începe investigațiile, echipată cu analizori de ADN.

Identificare genetică

Eșantioanele de ADN prelevate sunt interpretate în cel mai scurt timp. Este suficientă o particulă microscopică de salivă a criminalului pentru ca ADN-ul acestuia să apară pe un ecran. Urmează apoi o ultimă etapă: compararea ADN-ului cu miile de eșantioane din fișierul genetic. Acest scenariu rupt dintr-un film SF nu e departe de realitate. Specialiștii în biologia moleculară au reușit să îmbunătățească performanțele amprentelor genetice, urmând să realizeze aparate portabile care lucrează rapid și eficace chiar și atunci când prelevările conțin ADN-ul mai multor persoane. Aparatele vor fi realizate de societatea californiană PE Biosystems care furnizează deja poliției americane și franceze laboratoare tradiționale de analiză a ADN-ului. Pe de altă parte celebrul institut american MIT va produce primele prototipuri chiar în acest an. Aceste minilaboratoare vor putea analiza un eșantion de ADN în două minute și vor putea compara rezultatul cu specimenele arhivate în baza de date, în mai puțin de 15 minute. Legislația americană a venit deja în ajutorul poliției, promulgând în 1999 o lege care îl obligă pe orice condamnat să doneze un eșantion de ADN pentru constituirea unui fișier care să permită poliției să preleveze

ADN de la orice contravenient, chiar și de la cei care încalcă fie și numai regulile de circulație. S-ar putea ca și certificatele de naștere să fie eliberate după astfel de teste. Analizele genetice comportă unele riscuri pe care specialiștii în biologia moleculară încearcă să le elimine. De pildă, e foarte posibil ca asasinul să intre în contact cu o altă persoană cu câteva ore înainte de faptă și ADN-ul acesteia să se regăsească pe corpul victimei. Pe de altă parte, eșantionul poate conține mai multe amprente genetice. Este, de asemenea, foarte posibil ca eșantionul să fie un amestec din sângele asasinului și al victimei. Adesea, ADN-ul majoritar îl „acoperă" pe celălalt. În cazul violurilor, de pildă, ADN-ul celulelor vaginale ale victimei îl poate masca pe cel al spermei violatorului. Există tehnici de diferențiere dar fiabilitatea acestora este încă limitată. În așteptarea soluționării acestor probleme, autoritățile americane au găsit totuși o rezolvare cât se poate de simplă, sugerând victimelor să facă tot posibilul pentru a „fura" agresorului un eșantion de celule...

Descoperiri în pragul unui nou mileniu

NEUTRINUL TAU

unul din pilonii Universului

MIHAELA DOROBANȚU

Speriați parcă de graba cu care anii trec, mileniile se schimbă între ele și se apropie momentul în care fanteziile științifice de astăzi vor deveni... știință tradițională, fizicienii par să se fi angajat într-o adevărată cursă pentru descoperirea ultimelor dintre particulele elementare prezise de teoreticieni încă de acum 20-30 de ani și care au „scăpat" până acum tuturor încercărilor.

Una din ultimele „prăzi" este și una din cele mai „eluzive" particule cu care s-au confruntat vreodată fizicienii, *neutrinul tau*, numele venindu-i tocmai de la litera cu același nume din alfabetul grec, care figurează ca indice în simbolul său. Este de fapt... al treilea neutrin descoperit, după primul (1956), asociat electronului (în sensul că este emis o dată cu el în multe din reacțiile care se desfășoară la energii mari), cel muonic (1962), asociat muonului (un alt membru al familiei electronului), neutrinul tau fiind asociat cu așa numitul electron greu, – ultimul membru al acestei familii.

„Așteptat" de peste 20 de ani (existența lui și caracteristicile i-au fost prevăzute teoretic încă din anul 1978), el a fost descoperit cu ajutorul Tevatronului, marele accelerator de la celebrul Fermilab din Chicago. Fără masă, fără sarcină electrică, cineva s-ar putea întreba de ce s-au „încăpățânat" atât de mult fizicienii în căutarea sa. Răspunsul este destul de simplu: neutrinul tau este unul din pilonii edificiului care se numește „Istoria Universului". Un edificiu în care cea mai mare diversitate a construcțiilor interioare este suportată de câteva elemente imuabile. Există o subtilă unitate a lumii materiale, unitate care, de altfel, îi și asigură acesteia stabilitatea și, la urma urmei, tocmai cadrul cel mai potrivit pentru ca lumea materială să-și manifeste pe deplin această diversitate în perpetuă mișcare. Și, „visând" la această „unitate în diversitate", elaborând acest model teoretic, fizicenii au afirmat că o particulă cum este neutrinul tau AR TREBUI să existe. Iar descoperirea sa a constituit încă o dovadă că teoria este corectă. Încă un pas spre înțelegerea finală a structurii fundamentale a lumii, a modului cum s-a născut și a evoluat Universul. Și, implicit, și a modului în care acesta va evolua în viitorul mai apropiat și mai îndepărtat.

Un singur lucru ar mai fi de spus. Anume că, la fel ca în mai toate marile descoperiri ale ultimilor ani, și de data aceasta, echipa de fizicieni a fost una internațională: Japonia, Statele Unite, Coreea de Sud și Grecia, care „l-au găsit" analizând peste 1000 de evenimente considerate drept cele mai plauzibile să-l conțină. Echipa a fost condusă însă de trei americani, cercetătorii Neville Reay, Ron Sidwell și Noel Stanton și performanța nu a constituit din acest punct de vedere o surpriză deoarece, tot în Statele Unite, au fost descoperiți și ceilalți doi neutrini, pentru fiecare descoperitorii primind Premiul Nobel...

Întrebările mileniului

Unde se află DEȘERTUL ALBASTRU?

Deșerturile Terrei au o întreagă gamă de culori, roșu, galben etc., dar albastrul nu a figurat niciodată printre ele. Și totuși, la ora actuală există un deșert albastru pe Pământ, chiar dacă nu este vorba de un fenomen natural. Ideea a aparținut pictorului belgian Jean Vérame, care s-a gândit să realizeze un original monument închinat păcii. El și-a ales astfel o regiune a deșertului Sinai, aflată în Egipt, nu departe de mânăstirea Santa Caterina și de orașul Dahab – localitate balneară pe malul Mării Roșii, și a sosit acolo „înarmat" cu 10 tone de vopsea albastră, în aceeași nuanță cu cea a steagului ONU și deci simbolizând pacea. Ca și culoarea, nici locul nu a fost ales în mod întâmplător, deoarece aici a avut loc una din dramaticele confruntări care în 1967 au opus trupele egiptene celor israeliene. Munca de vopsire în albastru a întregii zone nu a fost una ușoară. Lui Jean Vérame nu-i mai rămâne acum decât să aștepte pentru a vedea primele semne că mesajul său de pace lansat lumii a fost înțeles... *(M.D.)*

Tunzând iarba, online

Începând de acum, norocoșii posesori ai unui gazon natural în fața casei sau, de ce nu, în fața blocului, vor putea tunde iarba într-o manieră diferită decât cea văzută în filmele cu Stan și Bran. O mașinuță concepută pe șasiul Mercedes Smart va fi dotată cu un computer de bord, conectat la Internet. În timp ce mașina de tuns iarba se deplasează încet tăind iarba gazonului, șoferul poate accesa Web-ul, din scaunul confortabil de piele, pentru a nu se plictisi. Mașinuța este echipată cu un motor de 44 de cai putere. (G.V.C.)

DILUVIUL într-o nouă lumină

Pentru a descoperi urmele Diluviului – ale Potopului biblic – oamenii au explorat odinioară pantele muntelui Ararat, unde se spune că s-a oprit corabia lui Noe. Astăzi din ce în ce mai mulți indici tind să probeze că acum în jur de 7500 de ani inundații catastrofale au avut loc în bazinul Mării Negre, inspirând probabil acest episod biblic.

Spre sfârșitul ultimei ere glaciare, acum circa 12000 de ani, Marea Neagră era un lac cu apă dulce și dimensiuni reduse. O dată cu topirea ghețarilor, în cursul mileniilor următoare nivelul mărilor s-a ridicat. Multă vreme s-a crezut că Marea Neagră s-a supus acestui fenomen general. Astăzi apare însă clar că la nivelul Bosforului un dig natural s-ar fi opus înaintării apelor Mării Marmara. Digul nu a putut rezista multă vreme și, rupându-se, a lăsat să se scurgă zilnic aproape 40 de miliarde de metri cubi de apă spre Marea Neagră, situată atunci cu 150 m mai jos. Marea a înaintat spre uscat cu 1,5 km pe zi, obligând locuitorii să fugă din zonă. William Ryan și Walter Pitman au descoperit în 1993 în largul coastei nordice a mării urmele vădind aceste inundații. Vara trecută oceanograful Bob Ballard a descoperit și el o plajă la 150 m adâncime, aproape de coasta meridională. Sedimentele conțineau pietre lacustre și cochilii. Cele aparținând moluștelor de apă dulce aveau circa 7800 de ani, iar cele ale moluștelor de apă sărată doar 7300. Acest lucru indică faptul că apele dulci au fost inundate cu apă sărată. Bob Ballard caută acum vestigii indicând existența umană în vremea respectivă. *(I.S.)*

SECRETUL MUMIEI lui Ramses I

Cercetătorii americani sunt convinși că se află în posesia mumiei faraonului Ramses I. Aceasta face parte dintr-un ansamblu de nouă mumii egiptene achiziționate recent din Canada cu suma de două milioane dolari de către un muzeu din Atlanta. Mumiile au fost cumpărate din Egipt cu 138 de ani în urmă de un canadian. Egiptologul Josef Wegner de la Universitatea din Philadelphia a observat că profilul nasului mumiei e identic cu cel al faraonului Ramses I, cel din diverse reprezentări plastice. Analiza ADN-ului va putea spulbera sau certifica acest punct de vedere. Materialul genetic obținut va fi comparat cu cel al lui Seti I și al lui Ramses al II-lea și cu cel al copiilor și nepoților acestora, expuși la Muzeul din Cairo. *(D.M.)*

planet@IT

Câștig de memorie

Compania multinațională Maxtor a lansat o nouă componentă destinată computerelor. Este o unitate externă care mărește cu până la 80GB, capacitatea de memorie a calculatorului. Pentru a putea fi integrată în sistem este necesară în prealabil montarea unei conexiuni hardware, IEEE1394, care creează o magistrală de transfer de viteză superioară. IEE1394 costă aproximativ 100USD, iar o dată instalat în interiorul PC-ului, se poate apela la noul produs al Maxtor, pentru a scăpa definitiv de problemele legate de spațiul insuficient de stocare a informațiilor. Cei 80GB ai Maxtor External Storage permit introducerea în memorie a 80 de ore de semnal video digital comprimat, a 8000 de fotografii digitale sau a aproximativ 20.000 de melodii cu o durată medie de 4 minute. Costând în jur de 60 USD, Maxtor External Storage poate fi utilizat în același timp pentru rularea unor aplicații profesionale care necesită mult spațiu de memorie - cum ar fi un studio muzical virtual - sau pentru petrecerea timpului liber, ascultând muzică sau urmărind filmele favorite.

Cinematograf, acasă

Reclamele la DVD spun că acest produs este capabil să transforme sufrageria casei într-o veritabilă sală de cinematograf. Este adevărat, însă pentru acest lucru mai trebuie adăugat ceva. Pentru a beneficia de toate calitățile și inovațiile aduse de tehnologia DVD și pentru o vizionare totală este necesară achiziționarea unui proiector. Ultimul lansat pe piață este cel al Epson 8100. Acesta oferă noi facilități, printre care un zoom electronic, inexistent până acum pe asemenea aparate. De asemenea, Epson 8100 este capabil să proiecteze imaginea de la distanțe cuprinse între 1,1 și 14,6 metri, deoarece dispune de un echipament foarte performant de efecte de semnalizare. Un circuit de reducere a interferențelor îmbunătățește reproducerea imaginilor redate de un aparat video. Acest proiector este compatibil cu toate echipamentele de comunicare prezente la această oră pe piață, putându-se conecta inclusiv la telefonul mobil sau la computer.

„Șoareci" inteligenți

Firma Vtech, specializată în producerea jucăriilor electronice a lansat o nouă gamă ce include mini-computere educative destinate celor mici. Între diversele modele, se găsește unul numit „șoarecele". Este un PC conceput și programat pentru a servi la dezvoltarea capacităților intelectuale și creatoare ale copilului, prin crearea a 25 de activități. Cinci personaje virtuale se află la dispoziție pentru a-l ajuta sau îndruma pe cel mic să treacă de cele patru nivele de dificultate. Mini-computerul este echipat cu un mouse real, acesta fiind motivul pentru care se cheamă „șoarecele". Echipat cu un ecran de cristale lichide, rabatabil, nu strică ochii copilului. Funcționează cu patru baterii sau un adaptor de curent de 9V. „Șoarecele" este destinat categoriei de copii cu vârste cuprinse între 4 și 8 ani, iar prețul este în jur de 70 USD (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

Omul a apărut în ŢARA MU?

ION ŢUGUI

Cercetări recente (ultimele două-trei decenii) au ajuns la concluzia că „omul istoric" ar fi apărut în aşa numita Ţară Mu, identificată mai apoi cu Atlantida. Evenimentul a avut loc în spaţiul actualului Ocean Pacific. Dacă mijloacele tehnice ar face cu putinţă o călătorie pe fundul marelui ocean planetar, se spune că s-ar putea descoperi adevărurile acelei legendare lumi. Astfel existenţa civilizaţiilor cât de cât cunoscute azi nu depăşeşte vârsta de 12000 de ani! Această atestare ştiinţifică naşte numeroase întrebări cu privire la fiinţa umană şi deopotrivă cu privire la „fiinţa vie" care este Pământul. Dacă evenimente catastrofale au avut loc pe Terra cu mii de ani în urmă, este imperios necesar să speculăm ideea că acele evenimente ar putea fi repetabile la scara planetei. Pe întinsul Oceanului Pacific a existat aşadar o civilizaţie superioară, au existat oameni care au construit o civilizaţie...

Din dispăruta Ţară Mu, geografia modificată ne mai păstrează unele zone, cum sunt Insula Paştelui, Tonga-Tabu, insulele Landrone, insulele Hawaii. Continentul, spun documentele, era colinar, ondulat, cu câmpii întinse. Atât manuscrisul Troano cât şi alte documente străvechi, inclusiv greceşti, vorbesc despre câmpii întinse, anterioare unor erupţii vulcanice care au creat munţii. Se mai spune că omul a fost creat cu cunoştinţe despre propriul său spirit şi a crezut şi a venerat divinitatea. O identificare a leagănului civilizaţiei Mu a fost făcută în zona Americii Centrale. Este citat perimetrul zonei Caraibilor. Este citat şi aşa-numitul continent al lui Saturn, ceea ce semnifică unul din numele date Atlantidei.

Saturn, planetă grea, având funcţia de purificare. Oare sub semnul acestei planete, „fiinţa vie", care este Terra, s-a încrâncenat şi a distrus cu mai bine de zece mii de ani în urmă o civilizaţie?

Dar iată că unele ipoteze recente fac distincţia între Atlantida şi Ţara Mu. Un mare preot din templul Sais, spun documentele, i-a spus lui Solon, grecul, că din cauza scufundării Atlantidei nu se poate ajunge în „Ţările din Vest", cum era numită civilizaţia Mu. În susţinerea acestei idei stau mărturie inscripţiile de pe peretele templului misterelor sacre de la Uxmal, Yucatan, la care pot fi adăugate legendele uluitoare găsite printre băştinaşii insulelor Mării de Sud...

Dacă civilizaţia actuală îşi are rădăcinile în marea civilizaţie stinsă cu 12000 de ani în urmă, dacă ciclicitatea distrucţiilor planetare respectă acelaşi „model" de 12000 mii de ani, inclusiv evenimentele climatice respectându-l, atunci putem intui că suntem contemporani cu importante modificări atât în geografia planetei cât şi în declanşarea forţelor telurice care ar putea modifica radical tot ce azi face parte din fondul nostru de cunoaştere şi de civilizaţie.

Apare, vorbind despre civilizaţii şi continente dispărute, un singur element în stare să ne îngrijoreze: stratul de ozon care se măreşte an de an şi, efect al acestei disfuncţii grave, modificarea climei pe Terra şi apariţia unor boli lipsite deocamdată de remedii atestabile. Vom avea de întâmpinat evenimente planetare care au mai avut loc în istoria planetei? De ce natură vor fi acele evenimente?

Ultima ipoteză este aceea a „îngheţului spontan". Este cea mai îngrijorătoare dintre ipotezele catastrofiste care circulă azi. Dacă omul constructor al civilizaţiilor a apărut în Ţara Mu, vecina Atlantidei, iar ambele teritorii acum aflate pe fundul Pacificului au devenit vulnerabile, nimic nu ne împiedică să considerăm că vulnerabilitatea stă „înscrisă în legile pământeşti"! Mai adaug un aspect. Atât Ţara Mu cât şi Atlantida credeau în spirit şi în divinitate. Ambele aveau predicţii despre destinul lor. Predicţiile din vechime sunt azi evaluări ştiinţifice. Stăm cu ochii ţintiţi spre stratul de ozon şi spre asteroidul ucigaş care vine spre Terra. În rest, istoria curge ca un fluviu care nu are o deltă!

Înconjuraţi de baze extraterestre

PROTOCOLUL SETI
şi reacţia NSA

DAN D. FARCAŞ

În anii optzeci, un subcomitet al comitetului SETI al Academiei Internaţionale de Astronautică, subcomitet condus de Michael A.G. Michaud, director al Biroului pentru Tehnologii Avansate al Departamentului de Stat, a elaborat un document, numit *Protocolul SETI post-detecţie*, cuprinzând măsurile care ar trebui întreprinse în cazul în care s-ar obţine dovezi ştiinţifice, sigure, ale existenţei unei civilizaţii extraterestre. În anii nouăzeci acesta a fost adoptat ca document oficial al Academiei de Astronautică, de Institutul Internaţional pentru Legislaţia Spaţială etc şi a fost înaintat şi Comitetului pentru Utilizarea Paşnică a Spaţiului Cosmic din cadrul ONU, în vederea unor acţiuni specifice. În protocol şi în anexele sale se arată că, în cazul receptării unei comunicaţii din partea unei civilizaţii nepământene, descoperitorul va informa ceilalţi observatori şi organizaţii de cercetare care participă la proiectele tip SETI, pentru obţinerea unor confirmări independente. Abia după o confirmare generală a evidenţei şi credibilităţii descoperirii, se va face un anunţ public şi către autorităţi. Răspunsul către inteligenţa descoperită va trebui discutat şi aprobat de Adunarea Generală ONU, în urma unor consultări globale şi în numele întregii omeniri. Variantele iniţiale ale protocolului erau chiar mai relaxate în acest sens, preconizând „diseminarea promptă, deschisă şi largă, prin canalele ştiinţifice şi mijloacele de informare publice" a descoperirii. Experţii NSA (*National Security Agency*) din SUA n-au întârziat să denunţe această variantă a protocolului, ca nebunească, avansând scenarii dezastruoase în cazul în care propunerea ar fi acceptată. În primul rând, spunea NSA, s-ar putea ca semnalele să fie o nadă, trimisă către toate colţurile Galaxiei. Dacă noi vom răspunde, extratereştrii vor şti că suntem o planetă locuibilă şi vor organiza o invazie a Pământului. Pentru o rasă cosmică avansată, noi am putea fi o formă de viaţă primitivă, poate jucării vii, cobai pentru experimente, sau delicatese culinare, cum sunt, faţă de noi, animalele domestice. Apoi, spun investigatorii NSA, sub masca ajutorului tehnologic, de pildă a unor experimente biochimice, „ei" îşi vor implanta pe Pământ propriile forme de viaţă. Un motiv de îngrijorare îl constituie şi „şocul cultural". Între altele, ce efect va avea asupra vieţii de toate zilele şi asupra oamenilor obişnuiţi descoperirea faptului că nu suntem creatura supremă din Univers? Şi mai interesantă este următoarea observaţie, tipică pentru mentalitatea americană. NSA consideră absolut de neacceptat că Naţiunile Unite, sau un grup internaţional de astronomi să reprezinte Pământul în comunicaţiile cu alte lumi. Dacă reprezentantul unei alte lumi ar cere să fie condus la conducătorul planetei noastre, acest conducător nu poate fi altul decât Preşedintele Statelor Unite. Aceasta, insistau experţii NSA, era consecinţa puterii militare şi economice a SUA, care trebuie menţinută cu orice preţ. Din primul moment al unui contact, spuneau ei, Statele Unite trebuie „să supervizeze, să monitorizeze şi să controleze, în mod exclusiv" toate comunicaţiile cu alte planete. Howard Blum, în cartea sa *Out There*, comentând reacţia NSA, ca şi faptul că această agenţie a reuşit să se înfiltreze în diferite compartimente ale proiectelor SETI, menţionează că a obţinut, de la un consilier pe probleme de ştiinţă al *Casei Albe*, pe care-l cunoştea, informaţia că prin proiectele de ascultare SETI radiotelescoapele au prins, în câteva rânduri „zgomote cu caracter repetitiv din spaţiu, nişte semnale foarte interesante, care au făcut senzaţie la Washington". Blum, un ziarist cu experienţă, autor al mai multor cărţi de succes şi câştigător al unor premii în meseria sa, a încercat să obţină confirmarea ştirii chiar de la sursa pe care i-a indicat-o consilierul. I s-a răspuns că nu s-a detectat nimic şi informaţiile primite de la consilier sunt eronate. Revenind la consilier, acesta i-a spus scurt „Ei bine, s-ar putea ca ei să aibă motivele lor să nu vă spună ceea ce mi-au spus mie"...

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ____, ZIUA NAŞTERII ____ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/49

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Dosarul gândurilor comunicante

„Voci" şi „IMAGINI"

MIHAELA DOROBANŢU

De câte ori nu s-a vorbit şi câtă lume nu a fost impresionată de „vocile" pe care le auzea Ioana D'Arc! Şi nimeni altcineva nu le auzea... O lume întreagă era adunată în biserică şi nu vedea nimic, decât un călugăr a cărui figură exprima o fericire aproape insuportabilă. Şi începea să se ridice uşor de la pământ... Era Padre Pio şi ceea ce se întâmpla era că el avea viziuni inaccesibile oricui dintre cei prezenţi...

De multe ori, o serie de lucruri „se întâmplă" în jurul nostru fără ca ele să fie „înregistrate" de toată lumea din jur. O imagine sau o figură pe care avem impresia că am văzut-o şi nu ştim de unde să o luăm dar pe care nimeni altcineva nu pare să o fi înregistrat. Un sunet la care tresărim, „o voce" pe care o auzim doar noi singuri, în timp ce ceilalţi ne privesc cel mult cu îngăduinţă. Un parfum, o mişcare... Sfânta Lumină care coboară de-a lungul coloanelor din Biserica ridicată la Ierusalim pe locul unde s-a născut Iisus şi aprinde lumânările ridicate spre cer de către Patriarh, nici ea nu este întotdeauna văzută de toţi cei – extrem de numeroşi de altfel – aflaţi în Biserică în a doua zi de Paşte... Se petrec efectiv, sau pot fi toate acestea simple iluzii? O înţelegere aparte au oferit-o experienţele bazate pe sunete, proiectate şi conduse de către Henri Marcotte. Şi care au pornit de la ideea că transmisia telepatică se efectuează cel mai adesea în mod selectiv, între un anumit agent şi un anumit receptor. Şi ca atare a decis să recurgă la exerciţii de selecţie. Şi rezultatele nu s-au lăsat aşteptate!

În primul rând, o dată ce selecţia a fost făcută, o dată ce perechea transmiţător-receptor a fost stabilită, sunetul emis de transmiţător era efectiv auzit doar de receptorul selectat! Apoi, cuplul astfel realizat devenea rezistent la încercările ulterioare de modificare: se observa un fel de „remanenţă" care uneori dura aproape un minut. În fine, rezultatul cel mai straniu a fost că emiţând un anume sunet ascuţit (de frecvenţă înaltă) şi schimbând la întâmplare receptorii selectaţi, sunetul era auzit doar de aceştia! Randamentele de transmisie realizate în astfel de experimente s-a apropiat de 100 la sută!

Ideea era simplă: transmiţătorul şi receptorul ţin amândoi ochii închişi. Transmiţătorul deschide ochii pentru intervale extrem de scurte de timp şi îi închide la loc. În aceste intervale, transmite. Receptorul, care are mereu ochii închişi, va reuşi după câteva şedinţe să înceapă să „vadă" nu doar serii de pulsări luminoase, ci şi contururile la început, apoi cât mai multe detalii ale imaginilor transmise de agent.

Experienţele lui Marcotte au fost realizate în 1965. Pentru el şi echipa sa totul era clar. Mai greu era să-i convingă pe ceilalţi. Şi atunci s-au gândit să recurgă la un joc de societate...

Între scepticism şi credulitate

Parapsihologul la Teatru

PAUL IOAN

Se pare că, nu peste mult timp, parapsihologia-spectacol va debuta şi la noi în ţară – fie cu protagonişti autohtoni, fie cu „paranormali" de pe alte meleaguri care şi-au făcut deja un nume. Dar dacă şi în alte ţări acest gen de divertisment este rar, numai scepticismul spectatorilor şi al presei este de vină. Un caz clasic este al mediumului cunoscut sub pseudonimul Kaliandro, un spaniol stabilit în SUA. Nu se ştia aproape nimic despre el până când şi-a făcut apariţia la Teatrul „Stone" din New York (în 1998). În programul reprezentaţiei el se autointitula „maestru al comenzilor invizibile". Nici telepat, nici mijlocitor între spirite şi cei vii şi, mai ales, nici magician. Pentru a nu lăsa nici un dubiu asupra numerelor sale, o asistentă a tras la sorţi biletele a 25 de persoane din public, pe care le-a adunat în mijlocul scenei. Prima noutate a tehnicii sale a constat în obligativitatea ca subiecţii să poarte căşti contra celui mai mic zgomot. Apoi a dat fiecăruia o fotografie a sa, pe care i-a rugat s-o contemple stăruitor pe tot parcursul experimentului. Aşezat în spatele „cobailor", Kaliandro a scris pe o hârtie comanda mentală ce avea s-o dea, apoi s-a concentrat asupra ei... După patru-cinci minute, spre amuzamentul publicului, 14 din cei 25 de subiecţi şi-au scos, aproape simultan, ceasurile de la mână şi le-au aşezat pe jos. Apoi, netulburat, Kaliandro a continuat cu alte comenzi, până când toate cele 25 de persoane au răspuns, într-un fel sau altul, la cel puţin una din „porunci".

Această reprezentaţie gen telepatie, cu toate detaliile ei mai puţin obişnuite, a stârnit la vremea aceea cuvinte prea puţin măgulitoare pentru „maestru". Populara revistă „The Newyorker" l-a făcut cu ou şi cu oţet, acuzându-l de trucuri ieftine şi condamnând conducerea respectivului teatru pentru că a permis o asemenea şarlatanie. Numai că nici unul din cei 25 de subiecţi n-a declarat că fusese vreun aranjament. Pe cine să crezi? Kaliandro a dat în judecată „The Newyorker", declarând că n-a mituit pe nimeni, că-şi va dovedi puterile mentale în faţa unei comisii de specialişti. Dar cum miza procesului era foarte mare – daune morale de 250 de milioane de dolari –, avocaţii revistei au exclus experimente cu oameni. Fără nici o ezitare, „maestrul" a propus folosirea plantelor sale de laborator, observate cu dispozitive electrice aduse din alte medii de cercetare a biocâmpurilor. Rezultatele acestei investigaţii, în numărul viitor.

Un cercetător britanic afirmă că omul se află la

LIMITA MAXIMĂ a capacităţilor organismului

MIHAELA DOROBANŢU

Mexico City, 1968: o lume întreagă urmărea cu sufletul la gură pe atletul american Bob Hayes despre care „se ştia" că va încerca să coboare în mult aşteptata finală la 100 m, sub „bariera psihologică" de 10 secunde. La sfârşitul cursei, acele cronometrelor arătau 9,96 secunde. Drumul era deschis. Nimeni nu-şi imagina atunci că „ceva" l-ar mai putea opri pe om să alerge oricât de repede, să ridice greutăţi oricât de mari, să sară oricât de sus şi oricât de departe... Şi iată că un profesor de la Universitatea Columbiei Britanice, Robert Schutz, specializat în problemele performanţelor atleţilor face o afirmaţie tulburătoare: *omul se află foarte aproape de limita maximă a capacităţilor organismului său!*

Organism. Muşchi. Minte. „Gata cu visele. Omul a ajuns la capătul cursei cu sine însuşi. Gata cu recordurile. Nu mai avem nici timp, nici loc pentru a le depăşi." Aceste cuvinte ale profesorului Robert Schutz au produs, cum era de aşteptat, o emoţie profundă şi cele mai diverse reacţii. A cărui părere este că omul a ajuns la limita potenţialului său fizic şi recordurile stabilite până în prezent nu mai pot fi ameliorate în continuare. Această uluitoare combinaţie a performanţelor muşchilor săi, comandaţi de minte şi întregiţi de ansamblul organismului, pare să fi dat tot ce „a fost înscris" în potenţialul său.

Picătura de cianură. Afirmaţiile prof. Schutz fiind făcute cu foarte puţin timp înainte de „Olimpiada Mileniului" de la Syndey, au venit, cum spunea un ziarist, ca... picătura de cianură pe tortul apoteozei olimpice a celui de al doilea mileniu. Schutz însă insistă: performanţele cele mai bune de până acum sunt rezultatul cel mai bun al unei combinaţii optime între antrenament-echipament-alimentaţie. Mai departe, ele nu mai pot fi îmbunătăţite. Şirul recordurilor pe 100 m a început la Atena în 1896 cu 12,2 s (Thomas Burke, SUA); maratonul a început tot la Atena cu 2h58m50s (Spiridon Louis, Grecia). Dar Robert Schutz le „prevede" fixarea la 9,51 secunde pentru cursa de 100 m şi 1h59m 29s pentru maraton!

◆ Parada recordurilor sportive are şi ea un sfârşit ◆ Omul de astăzi nu va putea merge mai departe ◆ Hrana zilnică – marea problemă ◆ Ce fac antrenorii? ◆ Există bariere pe care nimeni nu le va putea depăşi?

Sydney, un final? Cel puţin aceasta este convingerea cercetătorului englez. Mai departe nu se va mai putea merge, spune el. În orice caz, nu foarte mult.

Privind în urmă la cei 104 ani de sport olimpic, aproape... „nimic nu mai seamănă!" Evoluţia accelerată a tehnologiei a schimbat inclusiv faţa sportului. Cine se gândea acum 100 de ani la block-starturi, la prăjini din fibre de sticlă, la cronometre pentru fiecare culoar, care să indice inclusiv miimile de secundă! Nimeni nu a fost dispus să-l accepte pe Schutz, dar cu nenumăratele sale discuţii privind dopaje reale sau imaginare, cu „recolta" de recorduri mondiale parcă mai mică decât la alte Olimpiade, aproape că îţi vine să te gândeşti de două ori înainte de a-l respinge! Inclusiv la o întrebare pe care nu o putem evita când discutăm evoluţia viitoare a recordurilor mondiale:

Care om? Dacă la începutul romantic al epopeei olimpice a secolului XX se pornea în cursă fără antrenament, fără încălzire specială, fără costume

sofisticate, aşa ceva nici nu se mai poate concepe astăzi. Cum să compari rezultatul obţinut pe o pistă în care se săpau nişte găuri şi se trăgea o linie ca să se ştie care este punctul de plecare, cu ceea ce se întâmplă pe sofisticatele piste atletice ale sfârşitului de secol... Şi ce să mai vorbim de regimul alimentar al sportivului?! Dacă privim înapoi şi comparăm, pur şi simplu nu ne putem permite să ignorăm întrebarea din titlul acestui paragraf.

S-ar putea deci ca Prof. Robert Schutz să fi căzut (şi el!) pradă unui fel de sindrom al mileniului care l-a determinat să facă afirmaţii cu gândul să se vadă pe prima pagină a ziarelor! Şi viitorul performanţelor atletice să fie cu totul altul.

Deşi, de întrebat, tot merită să ne întrebăm: până când şi cât de departe?

Anatomia secundei

ENERGIE din mare

ALEXANDRU MIRONOV

Vom îmblânzi, în viitor, oceanele şi mările? Ne vor fi apele planetei locuinţe, grădini, surse de energie? Probabil, da – omul cucereşte, cu încetul, paşnic, adâncurile, ţărmurile, valurile, curenţii. Mările pot produce kilowaţi, au stabilit energoticienii. Pot fi exploataţi, de pildă, curenţii mari – în instalaţii plutitoare gigantice, numai bune pentru secolul al XXI-lea. Sau: fluxul şi refluxul pot învârti turbine – o fac deja, în câteva staţii experimentale – la fel valurile, în instalaţii ingenioase, dar deocamdată scumpe. Şi ar mai fi căldura mărilor, în zonele tropicale, capabilă să pună în mişcare motoare termice, aşa cum a stabilit, teoretic, încă din 1881, A.D'Arsonval: prin conversia în energie electrică a diferenţei de temperatură dintre apele de la suprafaţa mărilor şi cele de la mari adâncimi. Un geniu tehnic al anilor'30, George Claude, a şi pus principiul în practică şi a reuşit să realizeze un motor termic, de putere mică – numai 3,3 kw –, în golful Matanzas din Cuba. Maşina n-a convins – petrolul mustea pe planetă, nimeni nu-şi făcea griji – şi a trebuit să treacă 26 de ani până la experienţa următoare, cea de la Abidjan, în Coasta de Fildeş, o centrală marină de 3,5 MW.

În sfârşit, începe criza petrolului şi reuşeşte să convingă, mai mult decât principiile fizicii. Aşa apare proiectul CETO (Conversie a Energiei Termice din Oceane), folosind chiar ideile lui D'Arsonval: încălzită de soare, apa de la suprafaţa mării atinge 25°-30°C, cu 700 m mai jos temperatura este de doar 4°C, se poate deci face analogia cu o diferenţă de potenţial. O instalaţie plutitoare ar funcţiona astfel: apa de la suprafaţă cedează căldura unui circuit indus de ţevi prin care circulă amoniac, acesta, la căldură, devine gazos, îşi măreşte de 40 de ori volumul şi, dilatându-se, împinge palele unor turbine care antrenează un generator electric şi obţine, deci, curent; amoniacul îşi continuă traiectul, este răcit, apoi lichefiat de apa adusă din adâncuri prin pompare; fluidul este iar împins către vaporizator, unde din nou se încălzeşte, devine gaz, se dilată, învârte turbina care dă curent – şi secvenţa se repetă, aţi recunoscut, desigur, principiul clasic de funcţionare al unei maşinării eterne, cunoscuta pompă de căldură. Randamentul? Destul de mic, dar rentabilizând, în timp, instalaţia, bilanţul energetic fiind, după scăderea cheltuielilor pentru pompare, de circa 100 MW.

Cum folosim energia obţinută? În nici un caz transportând-o prin cabluri la ţărm. A, în viitor, când oraşe plutitoare autonome vor folosi maşini CETO, lucrurile vor fi simple. Pentru deceniile următoare însă trebuia găsit ceva mai practic, cu folos imediat. Şi s-a găsit. O staţie CETO poate fi folosită la producerea aluminiului – puternic energofag. Sau a hidrogenului din apa mării, prin electroliză, apoi a amoniacului. Stocat în tancuri speciale, amoniacul lichid – ieftin – va fi trimis la ţărm, unde va contribui la fabricarea îngrăşămintelor. De altfel, după toate calculele, simpla producere a hidrogenului va face rentabile staţiile CETO căci este de presupus că H_2 va constitui cam după 2005 combustibilul ideal.

La proiectul CETO iau parte instituţii şi firme serioase. Universităţile Carnegie-Mellon şi Massachussets Institute of Technologie, grupurile Lockheed şi Bethel. Pe planşetele specialiştilor ia astfel formă, se pregăteşte pentru experimente şi pentru exploatarea comercială, în deceniul viitor, o construcţie absolut ştiinţifico-fantastică: o insulă de metal în formă de navă grea de 107000 t, lungă de 145 m, lată de 60 m, care, producând 100 MW, va realiza o producţie de amoniac de 10000 de tone. Insula se va deplasa lent cu o viteză de un nod, împinsă de patru propulsoare...

...Vă amintiţi? Jules Verne, „Insula cu elice".

Încă o îngrijorătoare controversă

Poate fi diagnosticată şi tratată MALADIA ALZHEIMER?

PAUL IOAN

Sfârşitul anului 2000, când peste 12 milioane de oameni suferă de această maladie, evidenţiază două curente de opinie medicală diametral opuse.

Premieră românească

La mijlocul lunii noiembrie, a fost lansat în ţara noastră primul „Caiet de diagnosticare pentru pacienţii bolnavi de Alzheimer". Evenimentul s-a petrecut la Institutul Naţional de Geriatrie şi Gerontologie „Ana Aslan", iar „Caietul" este adresat şi specialiştilor din neurologie, psihiatrie şi medicilor de familie. Este un prim pas pe calea ajungerii din urmă a stadiului la care se află vastele, costisitoarele şi controversatele studii internaţionale privind această primejdie ce pândeşte în special persoanele de vârsta a treia. De ce controversată?

Statistici care nu reflectă, totuşi, realitatea

Cele trei faze simptomatice progresive ale maladiei Alzheimer pot fi sintetizate astfel: 1. Pierderea memoriei evenimentelor recente; 2. Pierderea memoriei evenimentelor îndepărtate şi 3. Într-un interval de până la 10 ani, declinul intelectual profund, semnele demenţei şi incapacitatea de autosupraveghere.

Ultimele statistici (noiembrie 2000) ale Asociaţiei Mondiale Alzheimer arată că *în lume ar exista cel puţin 12 milioane de oameni suferinzi*, iar în anul 2025 numărul acestora va creşte la 22 de milioane. Dar numai cu două luni în urmă, statisticile naţionale ale SUA indicau în această ţară existenţa a *4 milioane de americani* cu Alzheimer şi se prevedea pentru 2050 o sporire la 14 milioane. Deci o treime din bolnavi se află în SUA? Greu de crezut. Neîncrederea în aceste date oficiale (care în mod sigur sunt depăşite de realitate) reflectă o situaţie extrem de alarmantă, şi anume tocmai dificila diagnosticare a bolii, mai ales în numeroasele ţări mai puţin dezvoltate medical, din cauza sărăciei, inclusiv la noi – în care nu se ştie cu certitudine la câte persoane a debutat deja cumplita boală, ce duce la deces.

O ipoteză contestată

Două din cele mai avansate „cartiere generale" ale luptei contra demenţei Alzheimer – Universităţile Pennsylvania şi Creveland, SUA – au ieşit la rampă pentru a se contrazice în privinţa diagnosticării şi tratamentului. Prin glasul autorizat al prof. Virginia Lee, „grupul Pennsylvania" susţine că depozitele proteinei amyloide, care se formează pe creier, mai ales după 55-60 de ani, ar genera dereglările progresive ale demenţei Alzheimer. Mai mult, în această vară a fost pus la punct – în premieră mondială absolută – compusul codificat „BSB", un spion şi un duşman activ al respectivelor depozite incriminate. Principala calitate a lui „BSB" este că poate fi vizualizată (prin scanare) acţiunea lui când ajunge în reţelele neuronale. El reuşeşte să treacă de barierele naturale de respingere, prin care creierul se apără de substanţe străine, identifică „inamicul amyloid" şi îl atacă, putând în cele din urmă să-l distrugă. Este primul succes – pe animale – în studierea unui proces foarte delicat petrecut în intimitatea enigmatică a creierului.

De cealaltă parte, „grupul Creveland", prin glasul prof. Mark Smith, susţine laconic două idei mai mult decât alarmante: 1. Depozitele cerebrale de proteine amyloide se întâlnesc şi la persoane sănătoase, deci diagnosticul pe acest temei nu este cert; sursa cea mai răspândită de diagnosticare rămâne „istoria medicală a pacientului" şi starea lui mentală; 2. Adevăratele cauze ale declanşării şi evoluţiei bolii pot fi cu certitudine relevate după moartea pacientului, la autopsie...

Speranţele nu sunt deşarte

Din fericire, cele mai noi veşti arată că ipoteza susţinută de „grupul Pennsylvania" este, totuşi, plauzibilă. Anunţul conform căruia îndelungatele teste pe animale a unui vaccin – mergând pe cauzalitatea amyloidă – sunt promiţătoare şi demonstrează că există progrese dătătoare de speranţe reale, pentru viitorii 4-5 ani. Previziunile conform cărora, în primele decenii ale secolului XXI, probabilitatea de a suferi de demenţa Alzheimer este de 10 la sută pentru populaţia de peste 65 de ani, ar putea fi infirmate. De aceea, conectarea specialiştilor români la studiile mondiale este extrem de benefică şi ar trebui însoţită de o mai mare atenţie – financiară şi logistică – acordată stării de sănătate a românilor, atenţie care, din nefericire, se cam disipează de la un an la altul.

Temă pentru viitoarea mie de ani

Va fi modificată SPECIA UMANĂ?

Experienţele extraordinare din domeniul manipulărilor genetice sunt pe cale să producă adevărate seisme în mentalitatea oamenilor. Şi, în acelaşi timp, sunt de natură să declanşeze un veritabil război de uzură între apărătorii moralei creştine şi promotorii experienţelor genetice asupra omului. Va putea fi creat vreodată un superman, cu un organism care să nu fie predispus maladiilor sau efectelor umilitoare şi dureroase ale îmbătrânirii? Astrofizicianul britanic Stephen Hawking e de părere că modificarea genetică a organismului uman pentru remodelarea şi ameliorarea lui este inevitabilă în mileniul următor. El nu se pronunţă asupra justiţiei, moralităţii sau necesităţii intervenţiilor genetice, ci doar asupra faptului că ele vor fi inevitabile. Specia umană va trece în mod programat printr-un proces de remodelare care o va îndepărta substanţial de aspectul ei cunoscut nouă azi. Oricât de vehementă va fi opoziţia care militează pentru interzicerea manipulărilor genetice, acestea vor fi imposibil de împiedicat, a mai declarat Stephen Hawking la un recent colocviu organizat la Cambridge. *(D.M.)*

Nu vârsta CONTEAZĂ

Vârsta cronologică este extrem de relativă şi depinde foarte mult de starea de spirit. Trupul urmează spiritul. Dacă am înţelege această idee n-am mai avea nici un fel de nelinişte legată de vârstă mai ales noi, femeile. Sigur, frumuseţea depinde de vârstă. Dar aceasta nu este totul! Există femei care la 35-40 de ani arată superb şi altele care la 30 arată ca la 50. Şi nu e nimic foarte complicat. În primul rând trebuie să ai o ocupaţie. Orice. Mintea trebuie să fie activă.

Poţi face orice. Poţi să-ţi construieşti o carieră faimoasă sau să fii o bună gospodină. Esenţial este să faci ceva şi să faci bine. Apoi, foarte marcant este cum trăieşti. Educaţia pe care o ai, scara de valori pe care o aplici în viaţă, moralitatea care menţine verticalitatea existenţei. Se crede că banii sunt totul. Nimic mai greşit! Foarte mulţi oameni bogaţi nu ştiu să-şi folosească bunăstarea. Să mănânci mult, să fii sedentar, să stai toată ziua la birou sau în maşină – acest mod de viaţă poate fi devastator. Bunăstarea adevărată înseamnă o viaţă simplă, să eviţi stresul excesiv, să faci mişcare, să mănânci cât mai simplu şi mai puţin prelucrat, hrana vie. De la nerespectarea acestor lucruri pleacă şi îmbătrânirea, şi bolile.

O dată cu vârsta, devenim mai puţin flexibili, mai puţin toleranţi, încep să apară tabieturile şi ne e tot mai greu să acceptăm cerinţele altuia. E dificil de afirmat ceva privitor la vârsta când oamenii se acomodează destul de greu la canoanele vieţii de cuplu. Trebuie să recunoaştem că familia impune o toleranţă reciprocă, să înveţi să-l accepţi pe celălalt cu defectele şi calităţile pe care le are. De aceea trebuie să încercăm să ne învingem toate pornirile care pot duce la îmbătrânirea spiritului.

Bucurându-ne de tot ce ne oferă viaţa şi gândind-o înţelept, vom rămâne veşnic tineri.

IOANA POPA

Feminitate

Specialiştii preocupaţi de frumuseţea şi modernitatea coafurilor noastre ne avertizează că moda iernii 2000-2001 aminteşte de anii '80. Aşadar, de la ultranatural revenim la bigudiuri, păr uscat la cască, tapat înalt etc. etc. Se poartă deci, coafuri foarte atent realizate, bucle, cârlionţi. Din fericire şi eterna supremaţie a tunsorilor bine executate, capabile să confere simplitate şi naturaleţe coafurii, continuă. Totul este să ştim să alegem ceea ce ne poate pune în valoare feminitatea...

E bine de ştiut

O MALADIE cu o largă arie de răspândire

Enteropatia glutenică are o largă arie de răspândire şi aproape că nu există zonă geografică în care să nu fie întâlnită. Excepţie face populaţia indigenă africană. Incidenţa bolii este însă variată: 1/300 în Irlanda, 1/1100 în Anglia, 1/2500 în regiunea pariziană, 1/3250 în Australia, 1/6500 în Suedia.

La noi în ţară, deşi incidenţa bolii este tot mai frecventă, nu s-a făcut o centralizare a cazurilor de subiecţi cu intoleranţă la gluten. Anchetele familiale, efectuate la bolnavii cu enteropatie glutenică au evidenţiat aglomerarea familială a bolii şi au deschis drumul cercetărilor genetice. Factorul ecologic nociv este reprezentat de fracţiunea proteică a cerealelor – grâu, secară, orz, ovăz – şi anume glutenul. Glutenul are două componente: gliadina şi glutenina cu particularităţi distincte. Ambele fracţiuni sunt nocive pentru subiecţii cu enteropatie glutenică la care produc malabsorbţii sau alteraţii morfologice ale mucoasei intestinale. Totuşi acţiunea nocivă cea mai mare o are gliadina. Se apreciază că pentru întreţinerea manifestărilor chimice şi morfologice sunt suficiente 3 g gliadină pe zi.

În lume, cercetările de genetică vegetală au făcut prosibilă obţinerea unei varietăţi de grâu, la care absenţa cromozomului 6A determină posibilitatea producerii unei făini netoxice pentru subiecţii cu enteropatie glutenică (Kasarda şi colab. 1978).

◆ Toate cercetările converg spre concluzia că agentul nociv din gluten este ultrafiltrabil şi termostabil, că are o greutate moleculară mai mare de 2000 şi este de natură peptidică.

O ipoteză alternativă asupra toxicităţii glutenului a fost emisă de cercetătorii irlandezi care consideră că principiul toxic ar fi fracţiunea glucidică legată covalent de gliadină. După unele cercetări s-a stabilit că boala induce un răspuns imunologic anormal, ca urmare a unei erori genetice. Printre modificările esenţiale ce apar la enteropatia glutenică menţionăm:

– modificarea vilozităţilor intestinale (care apar scurtate, lărgite şi aplatizate), cu implicaţiile sale (reducerea suprafeţei absorbative);

– modificarea concentraţiei şi distribuţiei enzimelor celulare;

– modificarea profilului hormonal cu implicaţii în desfăşurarea metabolismului ş.a.

Enteropatia glutenică la copii se manifestă prin tulburări ale apetitului, alternanţă de diaree şi constipaţie, scăderea greutăţii corporale, tulburări de comportament, crize de deshidratare repetate ş.a. Există şi enteropatia glutenică a adultului cu cele trei forme:

– clasică – cu manifestări predominant digestive;

– minimă – cu forme digestive uşoare sau puţin exprimate;

– latentă – sugerată de dermatita herpetiformă (afecţiune cutanată veziculară).

După stabilirea diagnosticului, excluderea glutenului şi corectarea dezechilibrelor biologice provocate de sindromul malabsorbtiv, majoritatea subiecţilor nu mai necesită măsuri medicale deosebite.

În schimb enteropatia glutenică nerecunoscută şi netratată are o evoluţie nefavorabilă cu expresie clinică şi etiologică severă. Există situaţii în care atât în cazurile netratate cât şi în cele tratate dar care nu răspund pozitiv la tratament, pot apărea complicaţii cum ar fi ulceraţii intestinale, tulburări endocrine, neuropsihice, leziuni osoase. Alte detalii despre această maladie severă, despre regimul impus şi, mai ales, despre preparatele Laboratorului de Nutriţie Umană, săptămâna viitoare.

Cercetător
MARIANA DUŞE

Dosarele frumuseţii

Îngrijirea PICIOARELOR

Indiferent de forma picioarelor noastre, de defectele lor congenitale sau dobândite avem datoria faţă de ele, „purtătoarele" noastre, să le păstrăm forma şi armonia. De cele mai multe ori nu le dăm atenţia cuvenită sau ne amintim de ele atunci când încep să ne jeneze, să ne doară. Solicitate peste măsură, ţinute în „captivitate", sunt supuse transpiraţiei, iritaţiilor, astfel ca pielea se poate modifica devenind uscată, îngroşată.

De aceea trebuie unse zilnic cu o cremă adecvată făcând un uşor automasaj insistând la degete şi la talpă continuând cu glezna şi apoi de-a lungul piciorului până în zona inghinală. Pentru decongestionare sunt indicate băile călduţe cu sare de mare, pentru stimularea circulaţiei periferice un uşor masaj cu unguentul Apireven (foarte indicat şi în reumatism). În Extremul Orient picioarele sunt folosite în scop terapeutic, ele fiind locul de proiecţie al tuturor organelor. De aceea, ele se masează cu mişcări circulare de la vârf la călcâi şi cu mişcări liniare pe părţile laterale ale tălpilor.

Printre toate sfaturile cea mai benefică este gimnastica picioarelor:

◆ Ne ridicăm pe vârfuri şi coborâm pe tălpi

◆ Mergem pe partea exterioară laterală a labei piciorului apoi pe marginea interioară

◆ Mergem pe călcâie

◆ Mergem pe vârfuri

◆ Îndoim şi întindem pe rând picioarele

◆ Se rulează tălpile ca pe un rulou

◆ Bicicleta

O altă suferinţă a picioarelor este celulita. Pe lângă toate cele de mai sus putem combate această „suferinţă" prin gimnastica la sală, masaj specializat, program body-former, acupunctură, împachetări cu parafină. Vă aşteptăm la noi pentru a beneficia de aceste mici bucurii.

Cosmetician
NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 25% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 20
Valabil până pe data de: 15 DECEMBRIE 2000

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la
API-ESTETIC,
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 25%

Voaletă şi Dantelă Veche

RECORDUL Doamnei de Montespan

E greu că crezut că o femeie frumoasă şi cultivată, cu o situaţie materială excelentă, se dedică maternităţii pentru o singură ambiţie – ce-i drept, măreaţă. A aduce pe lume opt copii- din care cinci băieţi –, toţi provenind din afara căsniciei, este un caz aparte. Dar dacă precizăm că tatăl acelor odrasle n-a fost altul decât... Ludovic al XIV-lea, atunci lucrurile se mai limpezesc. Françoise Athénaïse de Rochechuart (născută în 1640) a devenit de timpuriu marchiză de Montespan, dar, pe la 37 de ani, observând vânzoleala şi ghiduşiile (eufemisme pentru depravare) de la Curtea „regelui-soare", suveran scăpat în cele din urmă de umbra lui Mazarin, şi-a zis să încerce şi ea. Lăsându-l baltă pe marchizul de care o mai lega doar numele albăstrui, dezabuzata şi zburdalnica Françoise se apucă şi-i „toarnă" încoronatului opt plozi nevinovaţi, între 1667 şi 1679. Poate-poate unul din băieţi ar fi ajuns pe tron, sub regenţa ei, evident... Numai că, deloc sensibilizat de atâta maternitate din flori, bătrânul rege se însoară pe furiş cu metresa lui principală, doamna de Maintenon – după moartea suspectă a Mariei-Tereza (1683). Ambiţia doamnei de Montespan are aceeaşi soartă dezagreabilă cu a inimii ei. Când a murit (1707, la 67 de ani), rudele i-au scos inima şi au predat-o, într-o cutie, unui căruţaş, s-o îngroape la un schit. Omul a deschis „comoara" pe drum, s-a speriat şi a aruncat-o scârbit într-un şanţ... Prea mult devotament strică, nu-i aşa? *(P.I.)*

Gastronomice

Rapide, gustoase, consistente. Acestea par a fi calităţile reţetelor sugerate de doamna Chereji Clara din Vişeul de Sus.

Salată de iarnă (reţetă italiană)

3-4 cartofi mari, 150 g linte, 3-4 ouă fierte tari, 4-5 mere, 3-4 castraveţi muraţi, 6-7 felii de sfeclă în oţet, 5 bucăţi de sardele.

Sosul: amestec de zeamă de castraveţi muraţi, zeama de sfeclă, puţin ulei, câteva linguri de muştar.

Se fierb cartofii, se curăţă şi se taie în pătrăţele mici. De asemenea se fierb 150 g linte, se pune la scurs, ouăle se fierb tare şi se toacă mărunt. Se toacă şi merele, peştele, castraveţii şi sfecla. Totul se pune în salatieră, se sărează dacă e nevoie, se toarnă peste ele sosul preparat din zeama de castraveţi, sfeclă, ulei şi muştar.

Plăcinţele

1/4 kg făină, 5 ouă, 2 linguri zahăr vanilat, puţină sare, 1/2 litru lapte, o lingură ulei, una de rom şi o lingură de coji de lămâie rasă.

Se amestecă făina cu ouăle întregi, cu zahărul vanilat, sarea, o lingură de ulei şi laptele. Apoi se adaugă romul şi coaja de lămâie. Din compoziţia rezultată se frig plăcinte subţiri.

Umplutura: 100 g unt, 100 g zahăr vanilat, o lingură cu făină, o lingură coajă rasă de lămâie, o lingură zeamă de lămâie şi 2 linguri cu rom. Toate ingredientele se amestecă obţinându-se o cremă. Plăcintele se umplu subţire cu această cremă, se împăturesc în patru, se aşază într-un vas termorezistent uns cu unt şi se pun în cuptor pentru rumenire.

Sufleu de morcovi cu brânză de vaci

1,5 kg morcovi, 400 g brânză de vaci, 5 ouă, 100 ml lapte, 100 g unt, puţin pesmet, sare.

Morcovii se curăţă, se spală, se rad pe răzătoarea mare şi se înăbuşă în puţin unt, după care se fierb în lapte. Când sunt gata se lasă să se răcorească şi se trec prin sită. Brânza de vaci se trece, de asemenea, prin sită, se amestecă cu gălbenuşurile, cu pireu de morcovi, se sărează şi la sfârşit se adaugă albuşurile bătute spumă. Se toarnă compoziţia într-o formă unsă cu unt şi tapetată cu puţin pesmet. Se coace în cuptor, pe baie de apă, 40-45 minute. Se serveşte fierbinte, stropit cu unt.

Salată creolă

4 ouă fierte tari, 1/2 kg cartofi, 1 căţel de usturoi, 1 vârf de cuţit de boia, 1 linguriţă muştar, zeama de la o lămâie, 1 lingură de oţet, puţin zahăr, 3 linguri de ulei, 1 cutie de ton sau sardele, 2 ardei graşi, sare.

Se fierb cartofii în coajă. Se curăţă şi se taie felii cât sunt calzi. Se amestecă usturoiul, uleiul, oţetul, muştarul şi lămâia. Se adaugă boiaua, sarea şi zahărul. În acest sos se pune peştele. Se taie ardeii în bucăţi, iar ouăle în rondele. Pe marginea unui platou se pun ouăle, apoi ardeii, iar în centru peştele, acoperit de cartofi, peste care se toarnă sosul de la sardele.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Remedii naturiste

Leacuri împotriva CĂDERII PĂRULUI

Căderea masivă a părului poate fi un semnal de alarmă în privinţa stării de sănătate fizică şi psihică deoarece, de cele mai multe ori, aceasta se datorează unor cauze interne. Într-o astfel de situaţie, consultul unui medic este salutar. Dar, când căderea părului este doar mai abundentă decât normal, în nici un caz exagerată, se poate apela la o reţetă tradiţională.

Pentru părul de culoare închisă se face un decoct dintr-un pumn de hamei şi unul de urzică; se fierb 20 de minute într-un litru de apă. După răcire, se strecoară şi se foloseşte la limpezirea părului după spălare.

Pentru părul blond, medicina naturistă recomandă următoarea soluţie: o linguriţă de muşeţel, una de rozmarin şi 100 ml votcă. Aceste ingrediente se pun într-o sticlă închisă la culoare şi se păstrează la întuneric, într-un loc răcoros (nu la frigider). Soluţia din sticlă se agită zilnic. După două săptămâni, se strecoară şi lichidul obţinut se păstrează într-o sticlă închisă ermetic. De două ori pe săptămână, înainte de culcare, pielea capului se fricţionează cu o periuţă moale înmuiată în soluţia preparată.

Pentru întărirea rădăcinii părului, se mai poate folosi o compoziţie de gălbenuş de ou şi ulei de ricin cu care se freacă pielea capului timp de 10 minute. Apoi, părul se clăteşte bine; în final, în apa de clătit se pot adăuga câteva picături de zeamă de lămâie sau de oţet. Medicina populară recomandă şi apa de ploaie.

CANCERUL MAMAR

cea mai frecventă tumoră malignă la femei

În ţara noastră, cancerul mamar este cea mai frecventă tumoră malignă la femei, în fiecare an fiind înregistrate în jur de 4200 de cazuri noi, în timp ce numărul deceselor anuale atinge cifra de 2500. Tendinţa apariţiei de noi cazuri este în continuă creştere, deşi mortalitatea datorată acestei boli se menţine la un indice relativ constant în ultimii 20 de ani. Acest lucru demonstrează că, în general, metodele de diagnostic şi tratament se soldează cu succes, mai ales dacă maladia e depistată şi tratată în stadii incipiente.

Prima etapă în abordarea terapeutică a cancerului mamar este confirmarea diagnosticului de malignitate. Suspiciunea după consult clinic (prin palpare de către medic şi mamografie) trebuie confirmată prin examen de laborator (prin puncţie cu ac, biopsie deschisă etc.). Stabilirea cu certitudine a diagnosticului de malignitate este obligatorie înainte de începerea oricărui tip de tratament; în mod normal, pacienta (sau un membru al familiei sale) trebuie să ştie ce investigaţii trebuie să facă, precum şi ce alternative terapeutice i se oferă, în funcţie de stadiul bolii.

Stadializarea cancerului mamar se stabileşte pe bază unui bilanţ pre-terapeutic, menit să precizeze dacă e vorba de o tumoră primară, de o adenopatie regională sau de metastaze. Rolul definirii stadiului de boală este deosebit de important deoarece, în funcţie de acesta, pacienta respectivă este inclusă într-un anumit sistem terapeutic şi, totodată, este evaluată din punct de vedere al prognosticului (şanse de vindecare sau supravieţuire, durata supravieţuirii etc.). În general, pacientele care după examenul clinic primesc recomandarea de a face şi alte investigaţii se tem de eventualele consecinţe negative ale unei puncţii, biopsii deschise etc. Dar, din perspectiva medicală, chirurgia este

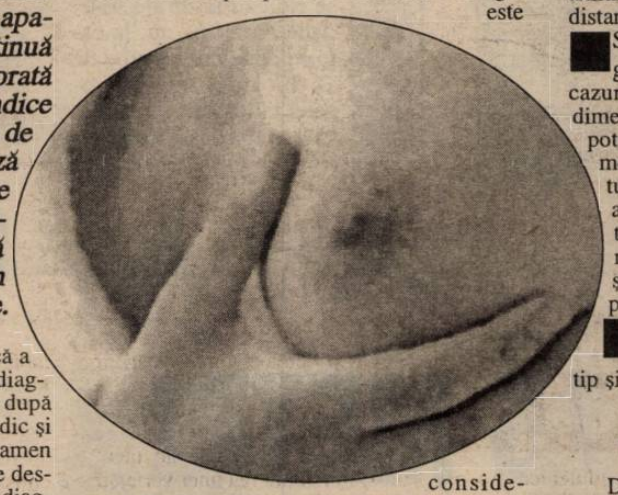

considerată prima secvenţă terapeutică, informaţia adusă de examenul histologic (analiza de ţesut canceros prelevat din zona bolnavă) fiind piesa forte, concludentă în stabilirea stadiului clinic al bolii şi în fundamentarea deciziei terapeutice imediate şi pe termen lung.

Stadiile bolii

Clasificarea pe stadii a cancerului mamar urmăreşte numeroase aspecte; este vizată în primul rând dimensiunea tumorii, forma, aderenţa în raport cu ţesuturile înconjurătoare, este apoi analizată situaţia ganglionilor mamari interni şi axilari, este definită prezenţa (sau nu) a metastastazelor din regiunile apropiate tumorii, precum şi a celor de la distanţă (care afectează masa osoasă sau alte organe). În funcţie de situaţia respectivă, pacienta este încadrată într-unul din stadiile 0, I, II, III sau IV, care la rândul lor au alte subgrupări extrem de bine definite. Fără a intra în cele mai mici detalii, se poate spune că:

- Stadiul 0 – este caracterizat printr-un carcinom (o tumoare primară puţin evidentă), fără metastaze ganglionare sau la distanţă;
- Stadiul I – este reprezentat de o tumoare mai mică de 2 cm în cel mai mare diametru al său, dar fără afectare ganglionară severă, fără metastaze la distanţă;
- Stadiul II – are două subgrupe, A şi B – în prima intrând tumori între 2 şi 5 cm, fără sau cu afectare a ganglionilor şi fără metastaze la distanţă; în grupa B, intră tumorile mai mari de 5 cm, cu afectare a ganglionilor axilari (încă mobili), dar fără metastaze la distanţă;
- Stadiul III – are de asemenea două subgrupe, A şi B – din prima făcând parte cazurile în care tumoarea, indiferent de dimensiuni, a afectat ganglionii axilari (unii pot fi încă mobili, alţii fixi), dar nu există metastaze la distanţă; în subgrupa B intră tumoarea care, indiferent de dimensiuni, are deja extindere directă în peretele toracelui sau/şi la nivelul pielii, apar metastaze în ganglionii mamari interni şi în cei axilari, dar încă nu sunt prezente metastaze la distanţă;
- Stadiul IV – intră orice tip de tumoare, cu afectare ganglionară de orice tip şi cu metastaze prezente la distanţă.

Modalităţi terapeutice

Despre tratamentul cancerului mamar se spune că este un model de cooperare între chirurg, radioterapeut şi oncolog, că este o boală vindecabilă în stadiile iniţiale şi cu frecvente ameliorări de lungă durată în stadiile avansate. Evident, conduita terapeutică este condiţionată de stadiul bolii, de vârsta pacientei (înainte sau după menopauză), de starea generală de sănătate a bolnavei, de echilibrul (sau dezechilibrul) hormonal al organismului etc. Stadiul I şi stadiul IIA sunt operabile, obiectivul terapeutic fiind vindecarea, prin extirparea tumorii şi, în funcţie de informaţia oferită de analiza de laborator a ţesutului tumoral prelevat intraoperatoriu, se recomandă efectuarea unui tratament postoperator relativ de scurtă durată şi nu foarte laborios, deşi bolnava rămâne sub supraveghere medicală periodică pe durata câtorva ani. Rezultatele sunt în general foarte bune. În cazul cancerului mamar în stadiile IIB, IIIA şi IIIB, obiectivul medical este deopotrivă vindecarea, dar tratamentul este mai complex, deoarece se practică o terapie iniţială medicamentoasă (citostatice, hormonoterapie), uneori şi radioterapie, urmată de intervenţia chirurgicală. Şi în aceste stadii rezultatele sunt încurajatoare. În ceea ce priveşte cancerul mamar cu metastaze (loco-regionale sau la distanţă), precum şi recidivele, obiectivul terapeutic este asigurarea unei calităţi acceptabile a vieţii, prin terapie medicamentoasă cât mai puţin toxică şi/sau radioterapie.

Depistarea precoce, şanse maxime de însănătoşire

Controlul medical periodic în special în apropierea vârstei menopauzei şi ulterior, deprinderea şi practicarea tehnicii şi obiceiului de autopalpare regulată a sânilor, solicitarea unui consult medical la cel mai mic semn de îngrijorare sunt elementele cheie în depistarea la timp a acestei boli şi tratarea acesteia cu şanse mari de vindecare.

Acuzat de subminarea sănătăţii

Vinovat sau nevinovat?

MEDICAMENTELE DIURETICE

Există prejudecata că medicamentele diuretice sunt periculoase. Dar, mai întâi ce sunt diureticele? Sunt substanţe medicamentoase care măresc volumul de urină din organism în scopul eliminării excesului de sare dăunător sănătăţii. Diureticele sunt recomandate cu predilecţie în insuficienţa cardiacă. În cazul hipertensiunii arteriale, boală foarte răspândită, diureticele reprezintă o medicaţie indispensabilă. Cel mai utilizat este Nefrixul. Furantrilul nu este recomandat decât în cazuri speciale. Folosite în doze mici, diureticele coboară tensiunea arterială iar efectul diuretic (nevoia de a urina des) abia este simţit de bolnav. Aceste medicamente au o toxicitate foarte scăzută, efectele secundare fiind minime la dozele folosite pentru tratamentul hipertensiunii arteriale (între 1/2 şi 1 comprimat zilnic, în funcţie de schema terapeutică stabilită de medicul curant). Teama bolnavilor că s-ar obişnui sau că ar face rău rinichilor este nejustificată.

Verdict: NEVINOVAT.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Ameţeli

NICU MILEA din Sinaia. *„Am 35 de ani şi, de peste un an şi jumătate sufăr de ameţeli, un fel de pierdere de echilibru, ca într-o stare de ebrietate. Mi-e frică să merg singur pe stradă, să nu cad. Am urmat unele tratamente, dar nu au dat nici un rezultat." E posibil să nu fi făcut investigaţiile potrivite pentru precizarea unui diagnostic. Luate la întâmplare, medicamentele contra ameţelii nu sunt o soluţie. Este absolut necesar un consult neurologic. Cu riscul unei exagerări, vă putem spune că aceste simptome pot fi consecinţa unor probleme cerebrale (o porţiune a creierului, responsabilă de funcţia echilibrului şi a motricităţii, poate fi afectată). Poate fi vorba, de asemenea, de o disfuncţie vasculară care se poate solda la un moment dat cu un accident vascular cerebral. De asemenea, o examinare atentă a coloanei vertebrale va confirma sau va exclude posibilitatea ca ameţelile de care vă plângeţi să se datoreze unor deficienţe instalate în zona cervicală. Chiar şi un serios consult gastric e bine venit, pentru că există simptome asemănătoare celor descrise de dv., care au origine digestivă. În ceea ce priveşte homeopatia, acupunctura sau alte metode tradiţionale de tratament, acestea vor putea probabil să elimine efectul, dar e mai puţin probabil că vor rezolva şi cauza. Desigur, puteţi încerca şi aceste soluţii, dar e de preferat să faceţi şi câteva investigaţii specifice medicinii clasice. Altfel, riscaţi să duceţi o viaţă dominată de un handicap, cu repercusiuni multiple în plan social şi psihic, şi să sporiţi riscul de a ajunge într-o*

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

COMPRIMATE

- Uleiul de măsline este un excelent produs natural cu efecte antioxidante. El poate preveni ateroscleroza, trombozele şi infarctele de miocard.
- Lămâia şi oţetul natural, folosite în doze rezonabile, sunt ca şi mierea: o doctorie. Utilizate însă permanent şi în cantităţi mari pot provoca hiperaciditate.
- Stresul este duşmanul nr.1 al digestiei. A mânca pe fugă, continuând să verificaţi un dosar sau să răsfoiţi o revistă, ori să profitaţi de timp pentru a vă angaja într-o discuţie contradictorie cu unul din membrii familiei sau cu un coleg de serviciu, este o situaţie pe cât posibil de evitat.
- Opriţi orice altă activitate cotidiană imediat ce vă aşezaţi la masă, concentraţi-vă asupra conţinutului mâncării din farfurie şi nu asupra a ceea ce se petrece în jur.
- Dacă ritualul mesei a fost păstrat în majoritatea comunităţilor de pe glob de-a lungul istoriei, înseamnă că acest lucru nu a fost făcut la întâmplare.
- Aşezaţi-vă la masă într-o poziţie cât mai confortabilă, cu spatele cât mai drept, sprijinit de spătarul unui scaun, şi nu cu picioarele încrucişate. Astfel, veţi permite tubului digestiv să se destindă şi să profite de avantajele hranei, prin declanşarea unei bune digestii.
- Gura este prima staţie a digestiei, aşa că nu rataţi etapa esenţială a masticaţiei; răriţi pe cât posibil ritmul dintre... furculiţă şi gură, lăsând timpul necesar pentru mestecarea temeinică a alimentelor.

„Am impresia că sunt hermafrodit"

– Un cititor al revistei noastre, N.G. din Constanţa, ne aduce în discuţie un subiect... mai special. Fără să prezinte amănunte anatomice esenţiale în ceea ce îl priveşte, ne spune că are „uneori impresia că este hermafrodit"! Dar lucrurile nu sunt nici pe departe clare, pentru că întrebarea pe care ne-o adresează este de a-i spune mai multe detalii despre ce este de fapt un hermafrodit. Inclusiv de unde vine această denumire.

– Hermafroditismul este o condiţie caracteristică unei fiinţe care poate produce fie spermatozoizi, fie ovule. Există cu adevărat asemenea fiinţe? Această proprietate se găseşte la diferite grupuri de organisme pluricelulare (nevertebrate) şi la plante, în timp ce în cazul vertebraţilor ea este rară sau, cum se întâmplă cu mamiferele, de-a dreptul anormală. Asemenea organisme se şi înmulţesc; rareori acest lucru se realizează

prin autofecundare, cel mai adesea este necesară acuplarea. Hermafroditul uman este individul care prezintă organele sexuale specifice ambelor sexe. Frecvenţa este foarte mică, dar cu toate acestea, anual, se nasc în lume aproximativ 65000 de copii hermafroditi. Până acum, toţi aceştia erau automat transformaţi în fete imediat după naştere. În prezent, în lume se procedează cu mai multă grijă, aşa că viitorul sex este decis de o echipă complexă, formată din chirurg, endocrinolog, genetician şi psiholog, baza deciziei constituind-o patrimoniul său genetic, sensibilitatea hormonală a celulelor precum şi nivelul de dezvoltare a organelor sexuale.

În ceea ce priveşte denumirea, aceasta provine, ca atâtea altele, din mitologia greacă. Legenda spune că îndrăgostită peste măsură de Hermafroditus, nimfa Salmace îi roagă pe zei să-i permită să se confunde cu corpul iubitului său, realizând astfel o fiinţă hibridă, cu o natură duplicitară, în acelaşi timp bărbat şi femeie. Iar zeii i-au îndeplinit dorinţa...

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Sfaturile bunicii

CÂND POSTIM?

Postul nu este recomandat în orice condiţii. În bolile foarte grave, cum ar fi cancerul în formele lui avansate, sau în bolile de nervi etc. postul (mai ales cel complet, în care se bea doar apă) trebuie evitat. Doar în cazurile limită, cărora medicii nu le mai dau nici o şansă, se poate face o încercare. Dar, dacă după a patra zi de post, senzaţia de foame persistă, dacă din cauza lipsei somnului nopţile devin insuportabile, dacă inima bate neregulat, e bine să se treacă fie la o alimentaţie parţială (deci nu post total), fie la post cu întreruperi (alternând trei zile de post complet cu trei zile cu alimentaţie uşoară). Cât timp trebuie ţinut post terapeutic? 60 de zile sunt socotite ca reprezentând durata maximă necesară apariţiei primelor semne de însănătoşire. Dar să nu uităm: nu se trece la o alimentaţie normală imediat, ci tot atâtea zile cât am ţinut postul facem stingerea postului, introducând treptat sucuri, fructe, crudităţi uşoare. Acest repaos oferit tuturor organelor este benefic şi de foarte multe ori boala se ameliorează sau dispare. *(A.P.)*

RITUALURI

MASCA AFRICANĂ

a fecundităţii

Aparţinând tradiţiilor tribului nigerian Igbo, masca cu dublă reprezentare antropomorfă din imagine extrem de rară, este o invocaţie a unei divinităţi feminine, probabil într-o comunitate matriarhală. Ceremonia purtării ei aduce aminte membrelor tribului de obligaţia înnoirii generaţiilor. Masca reprezintă un cap de femeie cu ochii închişi şi gura întredeschisă – simbol al suferinţei naşterii –, care poartă un prunc de sex masculin, având o expresie de seninătate. Dincolo de frumuseţea „exotică" a măştii (executată în lemn de abanos), se remarcă şi saltul cultural al ritualului magic, prin trecerea de la reprezentarea unor animale sau plante la cea a unor entităţi umane divinizate. Probabil că acest obiect de artă cu directe semnificaţii benefice îşi are originea în prestigiul unei conducătoare de clan, a cărei amintire trebuie venerată ca o semi-zeitate. Tatuajul din dreptul urechii, trei linii între două cercuri, exprimă, indubitabil, un rang superior al femeii, ca şi coafura complicată, elegantă şi riguros geometrică.

RĂFUIELI ZOOLOGICE

BUFNIŢA

aliatul palmierilor

Timp de mai mulţi ani, unul din simbolurile naţionale ale Malaesiei – pădurile de palmieri – erau devastate sistematic de rozătoare (şobolani şi popândăi). Pierderile anuale datorate „ciumei cenuşii" (cum a fost numit fenomenul) se ridicau la 45 de milioane dolari pe an, la care se adăugau pagube de 16-17 milioane provocate culturilor de orez. Cercetătorii şi ecologiştii n-au găsit mijloacele eficiente de deratizare în masă. Dar biologii, după multiple teste, au ajuns la un rezultat surprinzător: bufniţa de câmpie europeană se simte excelent în pădurile de palmier, în pofida faptului că stilul ei de a vâna era dezavantajat, iniţial, de abundenţa vegetaţiei înalte. Construind un cuib la 10 hectare de pădure, oamenii de ştiinţă malaesieni au constatat că micuţa prădătoare (de maximum 40 cm) ucide 1100-1200 de şobolani pe an. Mai mult, otrăvurile pentru şobolani nu-i afectează metabolismul, deci lupta ei biologică n-a fost în nici un fel diminuată de urmele chimice ale deratizării.

ATELIER DE DEZLEGAT ENIGME

Cine sunt

JAPONEZII?

Originile populaţiei nipone (termen derivat din chineză şi însemnând „locul unde se naşte Soarele") sunt şi astăzi învăluite într-un mister care urcă până în perioada când în Europa mai exista omul de Neanderthal (acum 80-35 de mii de ani). Cu atât mai puţin, nici un etno-istoric nu poate afirma cu certitudine ce s-a întâmplat aici după ce arhipelagul japonez s-a despărţit de continentul asiatic, cam în aceeaşi perioadă geologică în care Insulele britanice s-au despărţit de Europa, sau Madagascarul de Africa.

Divergenţele se leagă de dilema: civilizaţiile primitive descoperite aici – „omul de Kuzuu", „omul de Ushikava" sau „omul de Mikkabi", primii homo habilis ai Japoniei – au avut sau nu continuitate în formarea civilizaţiei care s-a conturat în ultimele secole ale mileniului I î.Ch.?

O SINGURĂ POPULAŢIE INDIGENĂ?! În nordul insulei Hokkaido mai supravieţuieşte o populaţie de aproximativ 10 mii de suflete, numită *ainu*, considerată a fi indigenă şi care, înaintea valurilor migratoare neolitice din nord, est şi sud, ocupa întreg arhipelagul. Băştinaşii *ainu*, înrudiţi cu eschimoşii, ar fi suferit fuziuni etno-culturale cu invadatorii mongoli, coreeni şi chinezi, apoi cu valurile sudice de malaesieni şi indonezieni. Aşa s-ar explica atunci existenţa, chiar şi în secolul XX, a trei tipuri fizionomice fundamentale de japonezi : majoritatea malaezo-mongolă (concentrată în centrul arhipelagului), tipul manciuriano-coreean (în sud şi nord, cu statură mai înaltă), şi ainu. Dar nu

puţini sunt antropologii care au identificat în cultura neolitică locală (care a urcat până târziu – sec.IV î.Ch. – faţă de alte civilizaţii) influenţe semito-babiloniene, tătare şi chiar greceşti!

Cât de hazardată este ipoteza unor influenţe, minore ce-i drept, venind de atât de departe? Din noianul de argumente ştiinţifice, vom desprinde unul de-a dreptul extraordinar. Este vorba de ştiinţa navigaţiei, care a făcut posibilă descoperirea în Ecuador a unor vase ceramice identice cu cele caracteristice perioadei Jomon-Jimu, primul împărat fondator al Imperiului japonez, în 660 î.Ch. Or, în acea perioadă, singurele populaţii capabile de astfel de performanţe erau cea semito-feniciană (cel mai probabil), sau cea grecească... Să fi fost strămoşii (?) japonezilor în America înaintea vikingilor?

Unanimitatea antropologilor se manifestă atunci când se recunoaşte faptul că, de-a lungul istoriei sale, populaţia Japoniei a ştiut să asimileze şi să împrumute cu genialitate diverse elemente de civilizaţie, ajungând în cele din urmă la o inconfundabilă originalitate. Chiar dacă prima grafie şi primul cod de legi, ceaiul şi orezul sunt elemente venite din China, japonezul şi-a conturat o personalitate asiatică distinctă, chiar dacă strămoşii paleolitici sunt încă incerţi.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Înaintând spre nori, cu

15 METRI

ÎNTR-UN SECOL

Pare nedrept să amintim în acelaşi context o excepţională realizare a antichităţii şi una a contemporaneităţii. Însă privim admirativ către una din cele „şapte minuni" ale lumii antice, Farul din Alexandria, iar comparaţia cu Turnurile Gemene „Petronas" din Kuala Lumpur se referă la un indicator (discutabil) al luptei pentru atingerea norilor şi sfidarea gravitaţiei.

Egiptul lui Ptolemeu II Filadelful (309-246 î.Ch.) dobândise hegemonia asupra navigaţiei pe Mediterana. În consecinţă, el ordonă înălţarea unui turn de orientare maritimă pe insula Pharos din golful Alexandria. Înălţimea totală era de 135 de metri, iar în „capela" din vârf funcţiona un sistem de focuri, a căror lumină era reflectată de puternice oglinzi curbe. El putea fi reperat de la 50 de kilometri distanţă. În anul 1302, Farul alexandrin se prăbuşeşte iremediabil.

În martie 1996, sunt finalizate Turnurile Gemene „Petronas" din Kuala Lumpur, Malaesia (care se susţin reciproc şi sunt amenajate pentru birouri), iar înălţimea totală este de 443 metri. A fost ambiţia de a detrona Sears Tour din Chicago, de 420 metri. Un calcul simplificator ne arată că între Farul din Alexandria şi Turnurile Gemene există o dinamică a înălţimilor de aproximativ 15 metri pe secol sau 15 centimetri pe an. Este, însă, o imagine superficială. Progresul tehnic este exponenţial şi nici o unitate de măsură nu-l poate estima. De fapt, recordul de azi al turnurilor nesusţinute aparţine clădirii CNSC Toronto (Societatea naţională de căi ferate canadiene), cu 553 metri. El are un restaurant rotitor la 350 de metri de sol, care permite vedere panoramică la 120 de km distanţă.

Farul din Alexandria

TRADIŢII ROMÂNEŞTI

IARBA FIARELOR

şi bozgoanele

La ceas de iarnă, când întunecimea nopţii se încaieră cu albul plăpumii de nea, o iarbă magică luceşte ici-colo pe stânci şi-n zonele ferite de privirea omului. Ca o lumânare cu flacără roşie-argintie, *iarba fiarelor* are puteri miraculoase, fiind mai aprigă decât orice obiect făcut din fier şi protejând pe om - mai ales dacă apucă drumul haiduciei - de lovituri de cuţit, săgeată sau glonţ. Dar ea poate intra şi pe mâna vrăjmaşă a hoţilor, care pot descuia astfel orice broască, şi a vrăjitoarelor. De aceea, bătrânii înţelepţi învaţă toată viaţa s-o găsească pentru a-i feri pe cei nevinovaţi de tot răul duhurilor necurate. Căci iarba fiarelor este aliatul nepreţuit al *bozgoanelor*, adică al descântecelor ce alungă influenţele diabolice. Dovedindu-şi trăinicia şi puterea prin ivirea în plină iarnă, iarba fiarelor are un caracter exorcizant (antimalefic sau apotropaic) şi datorită legendei populare care o leagă de patimile Domnului. Se spune că ea a răsărit dintr-o picătură de sânge a lui Iisus, pe când acesta era chinuit. Iar omul reuşeşte s-o găsească dacă se împrieteneşte cu ariciul, singurul ei cunoscător, care prin ţepii lui protectori a preluat alura acestei plante-miracol. Când mamele îşi cred pruncii ameninţaţi de duhuri rele, când fetele mari sunt răpite de bărbaţi urâţi inimii lor, sau când flăcăii pleacă la oştire, iarba fiarelor însoţeşte bozgoanele şi alungă şi primejdia sufletului, şi pe cea a trupului. Un bozgon (descântec) murmurat (intonat) cu iarba fiarelor în mână are întotdeauna şanse de reuşită. Iarna, haitele de lupi devin turme de mieluşei în faţa puterii lor.

Lumile de dincolo de lume

PĂMÂNTUL
gol pe dinăuntru

Nu o singură dată şi de destul de multă vreme se vorbeşte despre posibilitatea unui „Pământ gol". Publicarea cărţii „Un zbor spre ţara de dincolo de Polul Nord. Jurnalul dispărut al Amiralului Richard E. Byrd" nu a făcut decât să reactualizeze aceste preocupări. Evident că nu toată lumea are acelaşi punct de vedere, argumentul cel mai des invocat împotriva acestei ipoteze fiind unul multiplu: dacă ar fi fost aşa, faptul că Pământul este gol ar fi fost descoperit de multă vreme; expediţiile din ultimul secol la ambii poli nu au evidenţiat nici un fel de „activitate OZN" şi nici prezenţa vreunor „găuri" la Polul Sud; în fine, ceea ce noi numim Polul Nord... pluteşte pe apă, undeva sub povara tonelor de gheţuri eterne!

Replicile şi încercările de justificare şi consolidare a ipotezei sunt la fel de numeroase: Pământul ar fi de fapt un „tor", un corp geometric mult mai sofisticat decât „simpla şi banala" sferă pe care i-o atribuim noi (deşi torul este o formă geometrică simplu de imaginat – este obişnuitul covrig simplu); cei doi poli ar fi cele două „intrări", mai precis spus, reflexia acestora în lumea noastră fizică obişnuită; în fine, contextul în care ideea de Pământ gol pare a fi cel mai uşor de imaginat este cel al călătoriilor astrale, în care existenţa unor planuri interioare, non-fizice sau semi-fizice, capabile să adăpostească propriile lor forme de viaţă şi comunităţi colective, nu este cu nimic neobişnuită. Ar putea foarte bine exista o altă dimensiune a lumii (a patra? a cincea? a câta?) în care să existe şi fiinţe semi-fizice, cu o structură mai subtilă decât a noastră, dar perfect capabile să supravieţuiască în interiorul materiei. Ar putea foarte bine să existe o întreagă lume în jurul nostru, în această altă dimensiune, şi noi să nu avem acces la ea. Pentru că doar foarte puţine din fiinţele care o locuiesc sunt fizice, asemănătoare nouă...

Au existat, sau există în continuare contacte directe cu această „a doua lume" a Terrei? A fost Amiralul Byrd unul din privilegiaţii care au avut acces la această civilizaţie paralelă, atât de dezvoltată în comparaţie cu a noastră?

În Jurnalul său pierdut şi regăsit, Amiralul Byrd relatează prima sa întâlnire cu un reprezentant al lumii subterane în care a pătruns în timpul celebrului, contestatului şi, oricum, atât de straniului zbor polar. Observat de fiinţele lumii subterane, el a fost condus în faţa unuia din înţelepţii lumii de sub noi. Iată-i propria relatare: „«Îţi urez bun venit pe domeniile noastre, domnule Amiral». Am văzut un om cu trăsături delicate şi cu faţa brăzdată de trecerea timpului. Este aşezat la o masă lungă. Îmi face semn să mă aşez pe unul din scaune. După ce m-am aşezat, îşi împreunează degetele şi zîmbeşte. Vorbeşte din nou, cu un ton blând, şi îmi transmite următoarele: «V-am permis să intraţi aici pentru că sunteţi un caracter nobil şi bine cunoscut în lumea de la suprafaţă, Domnule Amiral»..."

MIHAELA DOROBANŢU

NISA
tradiţie şi modernitate

IRINA STOICA

Aşezare străveche, oraşul Nisa, perlă a Coastei de Azur, se poate mândri deopotrivă cu noile construcţii strălucitoare dar şi cu ruinele civilizaţiei străvechi. Pe colina Cimiez, locul în care în secolul al II-lea î.Ch. romanii

întemeiaseră o colonie Cemenelum, în apropierea oraşului grecesc Nikaia, fondat cu două veacuri înainte se înalţă ruinele unui străvechi amfiteatru. Arena eliptică, aflată astăzi în ruină, putea adăposti circa 4000 de persoane, dimensiunile sale fiind mult reduse, faţă de cele ale unor alte edificii de acest fel din epocă. În caz de ploaie, arena putea fi acoperită cu un acoperiş gros numit velarium, folosit, de asemenea, şi pe arşiţă. Acesta era susţinut de stâlpi mari şi puternici, încă vizibili.

Alături de aceste ruine, situl arheologic gallo-roman constituie o mărturie importantă pentru istoria oraşului. Aici au fost descoperite termele străvechiului Cemenelum. Pe lângă marile terme septentrionale, rezervate membrilor înaltei societăţi, se pot vizita termele orientale, terme populare şi cele rezervate femeilor, transformate în catedrală în epoca paleocreştină. Piscina de marmură a termelor din nord, frigidariumul şi alte câteva săli s-au păstrat în perfectă stare până în zilele noastre. Tot aici se află şi Muzeul de Arheologie unde se pot admira operele de artă descoperite în special în urma săpăturilor din zonă. Se pot admira obiecte din ceramică şi bronz de origine greacă, etruscă. Există, de asemenea, exponate provenind din vapoarele naufragiate pe ţărmuri, aşa cum sunt cele de origine africană şi o colecţie de obiecte din epoca creştină, deosebit de interesante. Bijuteriile şi monedele întregesc bogata colecţie arheologică.

Arena (ca şi întregul sit arheologic) este plină de viaţă datorită festivalurilor organizate aici. Primăvara şi vara mai ales, au loc o serie de spectacole legate de tradiţiile folclorice ale oraşului. Tot aici au loc un festival internaţional de folclor şi unul de jazz, reunind personalităţi artistice din întreaga lume.

PEŞTI MIRACULOŞI
în Marea Thetys

DORIN MĂRAN

La treizeci de kilometri nord de Beyruth, la poalele munţilor arizi ai Libanului, câteva familii îşi împart o moştenire cu totul neobişnuită: terenuri geologice care ascund mii de peşti fosili din perioada cretacicului. O epocă în care trăiau dinozauri, crocodili uriaşi, broaşte ţestoase şi alte vertebrate. Acest zăcământ ihtiologic este considerat printre cele mai importante din lume. Existenţa acestor peşti fosili a fost semnalată pentru prima dată în secolul IV e.n., în scrierile unui preot

palestinian. În timpul cruciadelor, seniorul de Joinville povesteşte în Istoria sfântului rege Ludovic că în timp ce acesta se afla la Sayette, actuala Saïda, i-a fost oferită „piatra cea mai frumoasă din lume în care se găsea cuibărit un peşte de aur". Aceşti peşti minunaţi proveneau din Marea Tethys şi au murit în masă ca urmare a aportului unor uriaşe cantităţi de apă dulce provenind din ploile continentele. În scurt timp algele microscopice şi planctonul s-au ridicat la suprafaţa apei consumând tot oxigenul din apă şi degajând în schimb toxine mortale pentru vieţuitoarele subacvatice care au fost îngropate în straturile de sedimente. 95 la sută din aceste fosile sunt peşti, crustacee şi arici de mare. Multitudinea culorilor schimbătoare ale peştilor se datorează prezenţei în sedimente a sărurilor minerale, de un albastru metalic, roşu, galben sau verde. De-a lungul timpului containere pline cu fosile au luat drumul Japoniei sau Statelor Unite, constituindu-se în remarcabile colecţii particulare.

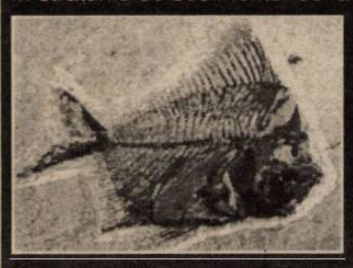

Vaccin pentru plante

Agenţia americană pentru Protecţia Mediului (EPA) a omologat recent un produs conţinând 3 la sută dintr-o substanţă activă care stimulează apărarea naturală a plantelor. Este vorba de o copie, produsă prin biotehnologie, a unei proteine a *Erwinia amylovora*, agentul „focului bacterian". Proteina, botezată „harpină" de către descoperitorii săi de la Universitatea Carnell (Ithaca, New York), în 1991 provoacă un „răspuns hipersensibil" al plantei atacate. Celulele care mărginesc locul unde planta a fost atacată se necrozează, alcătuind o barieră care înconjoară intrusul. Tratamentul pune la adăpost unele specii precum bumbacul, lămâiul, tomatele etc. Plantele sunt gata să-şi mobilizeze repede sistemele de apărare în cazul unui atac ulterior produs de un parazit sau o insectă. Compania Eden Bioscience Corporation comercializează harpina sub numele de „Messenger" (mesager). Produsul, pe lângă faptul că stimulează apărarea plantelor, prin „acţiunea hipersensibilă", este capabil să accelereze creşterea şi maturizarea acestora.

Preocupări în aceeaşi direcţie, vizând stimularea mecanismelor imunitare şi de protecţie a plantelor, sunt la ordinea zilei şi în unele ţări ale Comunităţii Europene. Scopul declarat al tuturor acestor cercetări – realizarea unei noi etape în direcţia reducerii folosirii pesticidelor în agricultură. Şi, prin urmare, produse agricole cât mai „curate" cu putinţă! *(A.H.)*

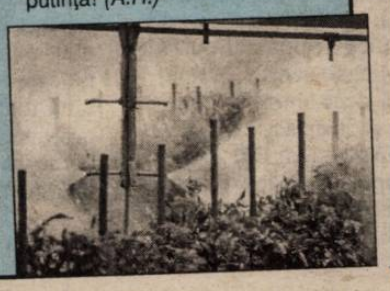

Viitorul aparţine spaţiului

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Prezise de teoria relativităţii generalizate, „găurile sau golurile negre" reprezintă rămăşiţele încă enigmatice ale unor stele distruse ca urmare a unui colaps gravitaţional; intensitatea câmpului gravitaţional al acestor găuri negre este atât de mare încât nu permite emisia nici unui fel de radiaţii corpusculare sau electromagnetice (deci nici a luminii!). Fiind, prin definiţie, invizibile, golurile negre se manifestă, totuşi, în exterior prin prezenţa câmpului gravitaţional excepţional de intens, a unui câmp electrostatic şi prin momentul unghiular. Şi totuşi ele îşi „trădează" prezenţa deoarece aceste nesăţioase „stele îngheţate" captează materia interstelară cu viteze relativiste, fenomen însoţit de o radiaţie intensă (raze „X") a cărei prezenţă poate fi înregistrată. Relativ recent aparatura de pe Telescopul spaţial Hubble a detectat şi a fotografiat (vezi foto) un imens disc de materie luminoasă, necunoscut până la data respectivă, situat la circa 500 ani-lumină de centrul galaxiei M 87, galaxie depărtată de Soare la peste 50 milioane de ani-lumină. (Se reaminteşte că anul-lumină reprezintă distanţa parcursă într-un an de o rază de lumină, care se propagă cu viteza de 300000 km/s). De fapt, Telescopul Hubble a imortalizat pe pelicula fotografică un gigantic vârtej de materie interstelară printre care şi hidrogen atomic, vârtej care se rotea cu aproximativ 2,15 milioane km/oră în jurul unei regiuni invizibile dar compacte, situată în centrul respectivei galaxii. Deoarece spectrograful din dotarea Telescopului Hubble a evaluat viteza relativă cu care acest vârtej pătrundea în zona centrală a astrului, s-a putut aprecia care este mărimea masei gravifice capabilă să producă asemenea fenomene. Rezultatele calculelor au părut incredibile: masa respectivului astru apărea ca fiind de 2 miliarde de ori mai mare decât cea a Soarelui nostru! Cum o astfel de valoare este caracteristică doar golurilor negre, savanţii de la NASA au devenit posesorii primei fotografii a unui gol negru... invizibil, dar care, în timp, probabil, a „devorat" câteva miliarde de stele care, la rândul lor, au fost aduse în stare de colaps gravitaţional... Golul negru recent localizat în centrul Căii Lactee, în constelaţia Săgetătorului, se pare că reprezintă un astfel de obiect astronomic de dimensiuni medii, între cele ale găurii negre din M 87 şi cea din galaxia M 82 care, la un diametru cât al Selenei, are o masă de 5 ori cât cea a Soarelui!

(Va urma)

Invizibilul „gol negru" a fost... fotografiat!...

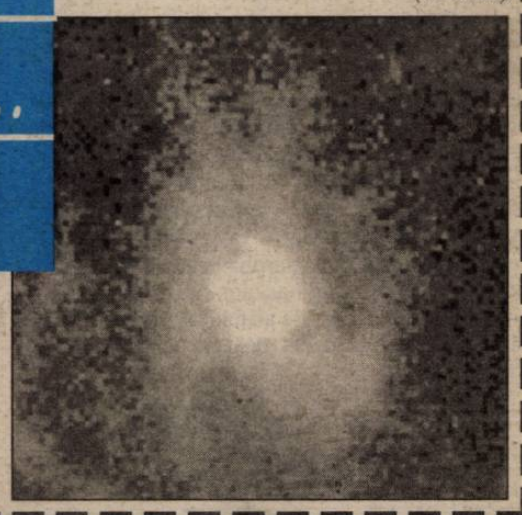

Oamenii mării

În 1981, zoologul Richard Greenwell (de la Universitatea din Arizona), editorul revistei *„Cryptozoology”*, a auzit despre ființele *Ri* și a luat legătura cu Roy Wagner care se întorsese de câteva luni din Noua Guinee. Acesta i-a explicat că petrecuse ultimii ani studiind tribul barok din Insulele New Ireland, provincie a Noii Guinee. Acolo auzise cele mai multe și mai interesante informații despre *Ri*, dar nu-și manifestase explicit dorința de a-i fi aduse exemplarele capturate, nici măcar nu le ceruse localnicilor să nu le mai ucidă, pentru că papuașii erau foarte susceptibili în legătură cu prezența europenilor și a americanilor în zonă și orice acțiune pripită (chiar și un interes prea vădit pentru anumite laturi ale vieții lor) se putea solda cu urmări dintre cele mai neplăcute.

Până la urmă, în iunie 1983, o expediție compusă din Richard Greenwell (zoologie – Arizona), Roy Wagner (antropologie – Virginia) și Gale Raymod (geografie – Texas) a plecat spre New Ireland, unde, în iulie, li s-a adăugat Kurt von Nieda (geografie – Los Angeles). Ajunși în orașul Kavieng (capitala insulei), cercetătorii americani au primit sprijinul primului ministru al provinciei și al altor oficialități care s-au arătat foarte interesate când li s-a explicat scopul expediției. Deplasându-se la Ramat Bay (golf aparținând tribului barok), Greenwell și ceilalți au fost găzduiți de englezul Bernie Gash, rezident local, care le-a pus la dispoziție o casă și provizii. În timp ce Wagner își vizita vechile cunoștințe din trib, Greenwell și Raymond explorau împrejurimile, fascinați de bogăția florei și faunei adăpostite în pădurile de mangrove și recifurile de corali. Știau amândoi că, de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial (când insula fusese ocupată de importante forțe japoneze, împotriva cărora trupele australiene și americane duseseră lupte grele), provincia nu fusese vizitată decât de un singur zoolog (specialist în clasificarea liliecilor) și își dădeau seama de numărul considerabil de specii necunoscute care trebuiau să existe acolo.

În următoarele două săptămâni, expediția a descoperit numeroase specii de

pești (printre care mulți rechini de recif și rechini-pisică) necatalogate de oamenii de știință, dar, cum ființele *Ri* nu se arătau, Wagner a fost de părere să-și mute tabăra 50 de mile mai la sud, în Nokon Bay, golful tribului susurunga. Despre acest loc, Greenwell scria: „Golful Nokon este larg de aproape 450 de metri, fiind încadrat de două recifuri vaste și având apa de cea mai splendidă culoare albastru-turcoaz pe care am văzut-o vreodată” (*„OMNI”*, mai 1984).

Auzindu-i pe băștinași povestind despre *Ilkai*, ființele humanoide cu coadă de delfin, Grenwell a fost de părere că era vorba de așa-numitul dugong Indo-Pacific (*Dugong-dugong*), care trăiește în apele Australiei și ale Noii Guinee. Dar cei din tribul susurunga cunoșteau acest animal și îl deosebeau pe *Ilkai*, iar Wagner și călăuza expediției l-au asigurat pe zoologul din Arizona că tribul barok face și el distincție între *Ri* și dugongi, pe care îi numește *Bo narasi*.

În zorii zilei de 5 iulie, Wagner și Greenwell se aflau pe malul golfului, în timp ce Raymond aștepta în sat (situat pe coastă, dincolo de reciful ce mărginea golful în partea dreaptă). Deodată, un grup de tineri le-a arătat ceva în apă; Greenwell a văzut o ființă cu trupul zvelt, lucios, de culoare cafenie, care a spintecat suprafața apei, arcuindu-se în sus, apoi în jos și dispărând în aproximativ două secunde, înainte ca Wagner să o poată remarca. Greenwell nu observase capul, părul sau mâinile creaturii, dar era sigur că nu avea înotătoare dorsală ca peștii și putea să-și arcuiască trupul cu mai multă agilitate și mobilitate decât orice mamifer marin pe care îl cunoștea, comparația cu dugongii, focile sau chiar delfinii fiind lipsită de sens.

După zece minute, ființa a reapărut și de data aceasta Wagner a văzut-o și el. Dar *Ilkai* ieșea la suprafață doar 1-2 secunde la fiecare 10 minute și era imposibil să o fotografieze. Atunci Greenwell a alergat înapoi în sat, aducând, ajutat de călăuza Kurus din tribul barok, barca gonflabilă a expediției. Wagner s-a suit și el, apoi cercetătorii au început să lopăteze susținut, încercând să ajungă din urmă ciudata creatură. Aceasta le-a simțit imediat apropierea și a pornit spre larg, ieșind mai des la suprafață, dar înotând destul de lent, deși, după cum spunea Greenwell: „Era evident că ne putea lăsa mult în urmă dacă ar fi vrut”. La un moment dat, ființa s-a scufundat, arătându-și coada cu înotătoare laterale „care fluturau deasupra apei ca și cum ne făceau semne”. Wagner a reușit să le fotografieze în ciuda distanței mari și a stropilor de apă, dar, când barca a ajuns la 15 metri de *Ilkai*, aceasta a dispărut definitiv sub apă. Întorcându-se în sat, cei doi americani au aflat că Raymond văzuse făptura înaintea lor, observând-o aproape 20 de minute în apa înspumată din fața satului în timp ce Wagner și Greenwell pândeau zadarnic în golf. Geograful texan o descrie ca fiind de culoare cafeniu deschis, cu corpul lucios și zvelt, fără înotătoare dorsală și spintecând talazurile cu o viteză extraordinară („ca o torpilă”) în urmărirea peștilor, care erau atât de speriați, încât, la apropierea ei, săreau din apă încercând să-i scape. Viteza și mișcările agile ale ființei necunoscute nu i-au permis însă lui Raymond să-i observe forma capului, a mâinilor și a părții inferioare a trunchiului.

În următoarele zile, cercetătorii americani au mai văzut de câteva ori ciudățenia, dar totdeauna la mare depărtare și cu mai puțină claritate. Năvodul pe care l-au întins între plajă și unul din recifurile ce o flancau a prins mulți pești (inclusiv rechini de recif, foarte periculoși), dar nici o ființă *Ilkai*.

DAN APOSTOL

Amprente ale spiritualității noastre

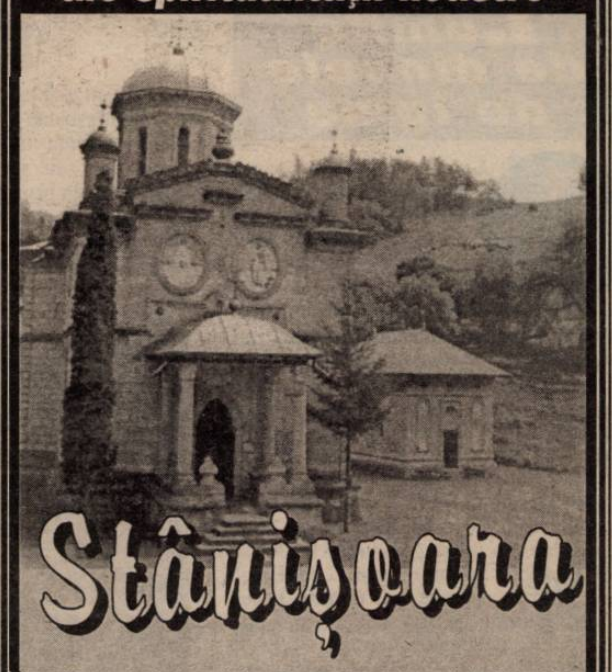

Stânișoara

Schit în județul Argeș, având, hramul Sfîntului Gheorghe, Stânișoara are o poveste dramatică, asemănătoare cu istoria multor altor monumente de acest fel din țara noastră. La început aici a existat o biserică de lemn înălțată de pustnicii locului. Sihăstria s-a numit Nucet, după numele inițial al Mănăstirii Cozia. Pe locul vechiului locaș, clucerul Gheorghe și alți câțiva boieri din Pitești au ridicat, în 1747, biserica din zid, după cât se pare, destul de apropiată ca stil de vechea ctitorie. După numai patru decenii, în 1788, mănăstirea este complet distrusă de turci. Biserica este arsă iar călugării sunt masacrați. După acest dezastru, locașul rămâne pustiu cam vreo cincisprezece ani, când printre ruinele ei, își găsesc adăpost păstorii ardeleni, prefăcând-o în stână. De aici și numele ei, Stânișoara. Tot aici a fost și primul adăpost al multor călugări ardeleni ale căror mănăstiri fuseseră nimicite din ordinul Mariei Tereza. Preluată de la păstori în 1803, este reînființată ca mănăstire de doi călugări veniți de la Muntele Athos. Aceștia sunt Schimnicul Sava și ucenicul său Teodosie, originari din Sălișstea Sibiului. Biserica cea mare de la Stânișoara este ridicată la începutul acestui secol, mai exact între 1903-1908 de episcopul Gherasim Timuș cu sprijinul unui arhitect italian Debona Apolino. Ea are o turlă centrală și două pe colțurile frontale. Clădirea este ușor disproporționată, având pereții masivi și aducând mai mult cu un mausoleu. Influențele străine au fost preluate fără discernământ și mult mai elegant se dovedește paraclisul de alături, construit de călugării mănăstirii și de egumenul Coziei, care au avut deplină libertate în alegerea planului și al meșterilor.

IRINA STOICA

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

ROMÂNIA - CIA „jocuri” informative

Continuăm serialul extras din lucrarea „Servicii secrete străine (II)” de M. Ureche și A. Rogojan, Ed. Paco, (2000)

În anii ’50 – ’60 vecinătatea României cu U.R.S.S. sporește cota de interes al SUA față de țara noastră. Mai mult, față de poziția oficială de neamestec în treburile interne și interesul de a alimenta speranțele în revenirea la vechiul regim, acest ultim element primează. În consecință, pentru alimentarea cu știri a posturilor de radio „Vocea Americii” și „Europa Liberă” era nevoie de informații. Un rol important în acest plan l-a avut reprezentanța diplomatică a S.U.A. la București. În cadrul acesteia au existat diplomați care s-au ocupat special de activitatea de informații. În legătură cu acest aspect Rudolf Aggrey, ambasador la București preciza: ...„Fostul ambasador Harry Barnes lucra pentru C.I.A. ca, de altfel, toți ambasadorii S.U.A. acreditați în Est, deși *rezidenți* sunt alți diplomați”.

Perioada ’70 – ’80 are o fizionomie mai specială. Față de etapa anterioară când prioritare erau informațiile economice și militare (și îndeosebi aspectele legate de relația cu U.R.S.S. și Pactul de la Varșovia) în etapa la care ne referim *prioritare sunt informațiile politice și acțiunile de influență*. Eforturile circumscrise acestor activități sunt de mare anvergură. De subliniat, în acest sens, existența unor aspecte tipice operațiunilor de acțiune acoperită în care principalii actori au fost președinți ai S.U.A., organisme guvernamentale și negu-vernamentale americane, precum și unele instituții internaționale care au acționat concertat, într-o primă etapă pentru încurajarea și susținerea politică dar și economică a „comunismului național”, respectiv a relației independente față de Moscova. În etapele următoare intervenția serviciilor americane de specialitate urmărea amorsarea crizei de sistem prin eliberarea deschiderilor realizate prin intermediul organismelor economico-financiare internaționale și prin reorientări ale politicii, inclusiv a aliaților în relațiile cu România. Aceste aspecte ale operațiunilor

de acțiune acoperită au fost combinate cu determinarea de dezertări semnificative în S.U.A. a mai multor responsabili marcanți ai sistemului informativ extern al României, al căror efect principal a fost presiunea psihologică și starea de nesiguranță induse asupra vârfurilor puterii politice.

Cel mai important caz cunoscut pe care americanii l-au avut în România a fost *Mihai Pacepa*. El s-a aflat în slujba C.I.A. cel puțin 15 ani (1963-1778). În iulie 1978 când pleacă din România era general-locotenent, adjunct al șefului Departamentului de Informații Externe, funcție pe care, este posibil s-o fi obținut-o grație sprijinului spionajului american care „are foarte multe relații sus-puse în România”.

În mod firesc, datorită funcției ocupate, Pacepa a putut furniza informații de primă mână, de cea mai mare importanță, atât despre situația din România cât și din alte state ale fostului lagăr comunist. Multe informații s-au referit, neîndoielnic la situația și perspectivele politice și economice ale României. Alte activități desfășurate au vizat identificarea ofițerilor și agenților români și străini care lucrau în străinătate și în primul rând în S.U.A.

Cazul Pacepa a adus grave prejudicii statului român și intereselor sale. Masivele căderi de rețele ocazionate de fuga sa în străinătate, practic nu pot fi evaluate exact. Pierderea nu este numai de moment ci și una care vizează o pierdere de credibilitate, cu efecte persistente. Pe termen mai lung, fuga sa a determinat... „retrageri masive ale ofițerilor din D.I.E. de la rezidențele răspândite în toată lumea și, în primul rând, de la rezidențele din Occident”.

SALT ÎN GOL
din cauza unui coşmar

Un tânăr german din Aachen a sărit pe geam de la etajul întâi al casei sale în stare de semiconştienţă în urma unui coşmar care i-a pus psihicul la grea încercare. Din fericire aterizarea a avut loc în grădină, pe un pământ moale. După ce s-a dezmeticit a încercat să pătrundă în casă fortând uşa dar eforturile sale au fost zadarnice. Beneficiind de amabilitatea unor tineri care se aflau prin preajmă şi care i-au oferit câteva monede, a sunat de la o cabină telefonică la pompieri care în doar câteva minute au ajuns la locul „faptei", propulsându-l pe tânărul plonjor în balcon. De acolo, drumul spre dormitor a devenit o formalitate. *(D.M.)*

■ **Terorizată de o prezicătoare**

A făcut orice ca

SĂ MOARĂ

Melanie M. din Franţa ajunsese la vârsta de 36 de ani, era necăsătorită şi rămăsese fără slujbă. Dezorientată şi nesigură pe ea, a încercat să găsească un răspuns asupra a ceea ce urma să-i ofere viitorul, mergând la o ghicitoare. Aceasta i-a prezis o boală gravă şi nimic bun care ar fi putut să-i ridice moralul. Şocată, Melanie a găsit de cuviinţă să mai consulte o altă prezicătoare. Spera că va obţine infirmarea predicţiei sumbre care deja îi teroriza zilele şi nopţile. Din nefericire, cea de-a doua a anunţat-o că va muri într-un viitor foarte apropiat. Din acel moment pentru tânăra femeie lumea s-a răsturnat. Deşi iniţial se gândise să ţină secret faptul că recursese la ghicitoare pentru a-şi afla soarta, după cele două experienţe a început să povestească rudelor şi cunoscuţilor ce i s-a întâmplat, întrebându-i în mod repetat dacă trebuie să creadă în acest gen de predicţii.

Mama ei i-a reamintit că şi ea avea obiceiul să ghicească în cărţi, că pretinde că e expertă şi, cu toate acestea, n-a aflat dinainte că soţul ei (şi tatăl Melaniei) urma să moară destul de tânăr din cauza unui atac cerebral. A sfătuit-o să consulte mai degrabă un medic, un psiholog, pentru depresia prin care evident trecea. Prietenii au asigurat-o la rândul lor că în cărţile de tarot, cartea cu numărul 13 nu anunţă moartea propriu-zisă a persoanei, ci „moartea" unei situaţii, a unei stări de fapt, a unei conjuncturi, anunţă în fond o schimbare în sensul că ceva se termină şi altceva începe. Deci se poate interpreta totul în sens pozitiv. Alţii i-au spus că orice predicţie, în cazul în care individul crede în aşa ceva, trebuie să-l ajute să fie precaut şi să depăşească în cunoştinţă de cauză orice situaţie. Dar toate aceste sfaturi au fost inutile, pentru Melanie răul fusese făcut, părea să nu mai aibă cale de întoarcere.

Îi intrase în cap că moare şi ea însăşi părea că-şi caută cu tot dinadinsul sfârşitul. Când tăia legume pentru mâncare, şi-a secţionat din greşeală podul palmei, sângele a curs în valuri şi ea a rămas consternată aşteptându-şi sfârşitul, fără să ia nici o măsură. Sora ei a găsit-o leşinată şi a salvat-o în ultimul moment. Iarna trecută, seara târziu, a alunecat pe gheaţă chiar pe aleea din faţa imobilului în care locuia şi şi-a fracturat un picior. N-a strigat după ajutor, n-a încercat să se târască măcar până în holul blocului, a preferat să rămână în zăpadă, convinsă că atunci îi fusese scris să moară. Abia a doua zi de dimineaţă a găsit-o primul locatar care a ieşit din imobil. Pe lângă fractură, s-a ales cu degerături şi cu o pneumonie severă, încât la spital s-a zbătut câteva săptămâni între viaţă şi moarte. Astă primăvară, când spăla geamurile de la garsoniera în care locuia, la etajul 5, în timp ce era căţărată pe o scară înaltă s-a gândit că s-ar putea să cadă în afară şi să moară. Atât i-a trebuit, s-a dezechilibrat, dar a căzut pe pardoseala din cameră, suficient cât să-şi fracturez un umăr. La sfârşitul verii, în timp ce stătea la geamul din locuinţa sa a fost muşcată de o albină. Nu s-a impacientat, a făcut o reacţie alergică, s-a sufocat şi, într-adevăr, acesta i-a fost sfârşitul. Nimeni nu ştie dacă prezicătoarele îi văzuseră viitorul, dar e sigur că Melanie a făcut tot posibilul ca vorbele lor iresponsabile să se îndeplinească. *(A.P.)*

■ **După 44 de ani**

MESAJUL
din sticlă a ajuns acasă

Adesea citim în romane istorii despre mesajele închise în sticlă şi aruncate apoi în voia valurilor. De multe ori ne vine chiar greu să le credem cu toate că ştim că sunt cât se poate de reale. O asemenea întâmplare a trăit-o austriacul Hans Schwartz, acum în vârstă de 66 de ani, care, în 1956, a aruncat în Oceanul Indian o sticlă conţinând un mesaj scris în engleză şi germană. Pe atunci foarte tânărul austriac se îndrepta, pe puntea unui vas, spre Jocurile Olimpice de la Melbourne. În mesajul respectiv îşi notase impresiile de călătorie, inclusiv unele privitoare la femeile întâlnite. După Jocurile Olimpice vizitase Noua Zeelandă unde se stabilise definitiv din 1961. Acum locuieşte la Wellington, iar sticla a fost găsită la 70 km distanţă de locuinţa sa. Culmea coincidenţei este că găsitorul, al cărui nume nu a fost dezvăluit presei, îl cunoştea personal şi i-a fost cât se poate de uşor să-i înmâneze mesajul care făcuse o călătorie incredibil de lungă. (I.S.)

■ **Un condamnat unic**

ŞAH-MAT
înaintea morţii

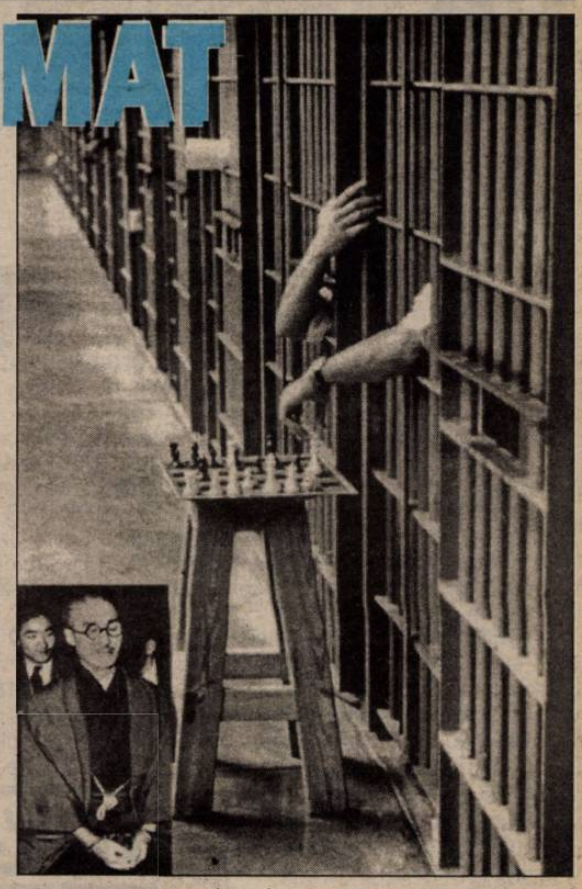

Sadamichi Hirasawa, un japonez născut în 1893, s-a căsătorit din dragoste cu Mikama, o frumoasă dansatoare din Tokyo, pe când avea numai 22 de ani. Căsnicia lor a fost una fericită până când, în anul 1947 – când sărăcia domnea încă în Japonia ruinată de război – un câştig fabulos la un joc oficial de noroc a introdus dihonia în familie. Cum ar fi trebuit să fie împărţită averea sosită peste noapte? De la păreri divergente între Sadamachi şi rudele Mikamei s-a ajuns la ură de moarte. Temperamentalul bărbat s-a decis să-i elimine pe vrăjmaşi şi, făcându-şi un plan minuţios, a otrăvit cu cianură douăsprezece persoane în timpul unei mese de „împăcare"... Ancheta a descoperit adevărul şi justiţia l-a condamnat la moarte. Avocaţii săi au făcut apel, iar în aşteptarea deciziei finale, Sadamachi şi-a găsit o ocupaţie excelentă: din celula condamnaţilor la pedeapsa capitală, el juca şah cu gardienii. Măsuţa şi piesele au fost iniţial acceptate cu greu, la intervenţiile susţinute ale soţiei. Deţinutul – mare iubitor al jocului – câştiga mereu, şi asta era o uriaşă consolare. Numai că anii treceau, Mikama a murit în 1964, generaţiile de gardieni se schimbau şi hotărârea definitivă nu mai sosea. Directorii închisorii Sendai se schimbau şi ei, însă moşteneau fără şovăire această unică „abatere" de la regulament. Ziarele începuseră să descrie partidele „omului cu sabia desupra capului". Printre profesioniştii şahului, Sadamachi ajunsese un nume, în pofida oribilei lui crime. La un moment dat, când „deţinutul morţii" a intrat într-o criză de inspiraţie sau a întâlnit gardieni foarte puternici şi a început să piardă sistematic, Sadamachi a suferit o gravă criză de depresie – de care se părea că scăpase – şi a cerut el însuşi „să fie executat mai repede", nu putea suporta umilinţa şirului de înfrângeri. Dar partenerii de joc, înţelegându-l, „au lăsat-o mai moale". Justiţia niponă nu se decidea încă să precizeze data execuţiei...

Şi aşa cu trecut, incredibil, aproape patru decenii. În 1987, Sadamachi Hirasawa a împlinit 94 de ani. La numai două zile de la aniversare, el primeşte, după 39 de ani, vestea morbidă: va fi executat la 24 septembrie. E greu de spus ce-a fost atunci în sufletul lui, cert este faptul că nu dorea să lase ultima partidă neterminată, nici măcar prin abandonul adversarului. De obicei, un joc dura 1-4 zile. Dar ultima încleştare pe tabla cu 64 de pătrăţele a debutat la 20 septembrie şi s-a încheiat cu victoria lui, la 23 septembrie. Gârbovit, sprijinit de gardieni, Sadamachi a mers în ziua următoare spre eşafod cu chipul înseninat. Ultimul său şah-mat încununa o carieră de 39 de ani de jucător printre gratii, unic în lume. *(P.I.)*

O stea pentru profesorul preferat. Pentru a face un profesor să se simtă cu adevărat special, nu-i oferi mere din pachetul tău, mai bine alege-i o stea. Aşa a procedat cercetătorul Jeffrey Larsen, în onoarea fostei sale profesoare de astronomie, Roberta Humphreys, de la Universitatea din Minnesota, astfel că Asteroidul 10172 este acum Asteroidul Humphreys. În timp ce lucra la proiectul „Spacewatch", în cadrul Universităţii din Arizona, Larsen a redenumit corpul ceresc după numele profesoarei sale, deoarece ea l-a învăţat „lucruri ce nu pot fi găsite în manuale şi care reprezintă 80 la sută din ceea ce trebuie să facă un cercetator astronom". Asteroidul, descoperit în anul 1995, are un diametru cuprins între 5 si 13 kilometri şi orbitează în jurul Soarelui în centura de asteroizi aflată între planetele Marte şi Jupiter.

■ **Când banii ţin locul iubirii**

Cum să te măriţi

CU UN MILIONAR ?!

Visurile de milioane (de dolari, pentru că ce mai înseamnă la noi un sărman milion de lei?!) nu constituie exclusivitatea concursurilor de bingo şi de alte feluri de la televiziunile bucureştene. Ginie Sayles nu doar că a reuşit, dar, generoasă, şi-a înmulţit propria avere, scriind vreo câteva cărţi în care le învaţă şi pe alte tinere cum să o facă! „Bogaţii au devenit preocuparea mea principală şi o carieră de o viaţă pentru mine. Dacă provii dintr-o familie atât de săracă cum e cazul meu, nu ştii ce înseamnă să fii bogat şi cum să te porţi cu bogaţii." De-abia ieşită de pe băncile şcolii, Ginie s-a şi pomenit însărcinată. Când s-a hotătrât să-şi caute norocul în altă parte, avea deja o fetiţă de trei luni! Primul lucru pe care şi l-a spus a fost unul simplu, clar şi evident: „dacă eu nu-mi fac o educaţie, sunt pierdută, şi eu şi fata mea." A cerut şi a obţinut un împrumut pentru studenţi, s-a înscris la Universitate, a terminat-o în doar doi ani şi... şi-a jurat că soţul pe care şi-l va lua va avea toţi banii de care avea nevoie. S-a măritat, soţul avea bani, dar căsătoria nu a durat decât doi ani. Atunci, Ginie a hotărât să-şi fixeze standardul la cel puţin un soţ milionar. A studiat obiceiurile celor bogaţi, genul de femei pe care le place lor să le vadă şi să le aibă în preajmă, cum gândesc, cum trebuie să le vorbeşti... şi, până la urmă a reuşit! Ginie este astăzi căsătorită cu un petrolist milionar din Texas, Reed Sayles. Au deja în urma lor 14 ani fericiţi de convieţuire şi fără conflicte majore. Ceea ce a şi încurajat-o să scrie cărţi şi să înregistreze benzi video şi audio în care le învaţă pe tinere cum să reuşească la fel ca şi ea.

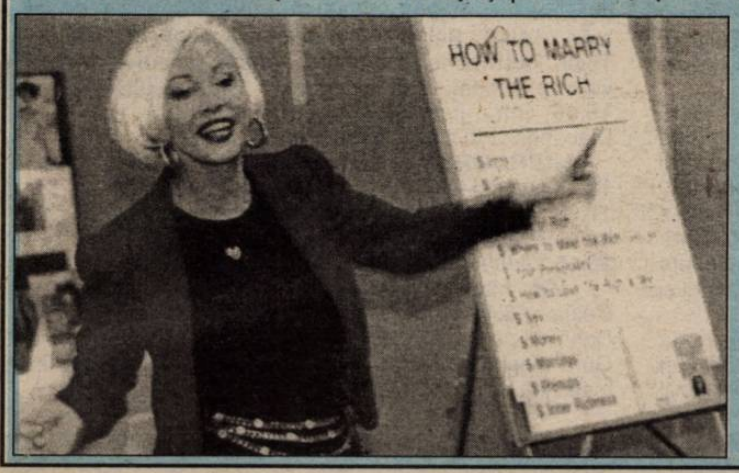

Ce zice soţul? Este foarte deschis: „am ştiut de la început – şi mi-a spus-o chair ea – că ceea ce o interesează în primul rând sunt banii mei. Nu m-a deranjat. Un căutător de aur este cel mai bun partener pentru cineva care s-a acoperit cu aur. Vorbesc amândoi aceeaşi limbă..." *(M.D.)*

VATICANUL
investighează un posibil miracol

Vaticanul a declanşat o investigaţie pentru a determina dacă este vorba de un miracol în cazul răposatului reverend Nelson H. Baker, al cărui sânge a rămas nealterat după 63 de ani de la moartea sa. Un tribunal, numit de Dioceza din Buffalo, va lua mărturiile, sub jurământ, ale medicilor care au analizat sângele şi celelalte fluide din corpul celui exhumat anul trecut. La vremea respectivă, Episcopul Henry J. Mansell de la Dioceza din Buffalo a declarat că o echipă de medici şi experţi au constatat că sângele era „inexplicabil de nealterat". Lucrările tribunalului nu vor fi făcute publice, iar investigaţia nu are termen limită.

Săptămâna 8 - 14 decembrie

TV ROMANIA

LIZA MINELLI
ACASĂ
sâmbătă, 22.30

VINERI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 O vedetă... populară 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.15 Handbal feminin 23.55 Film: „Moneda falsă" (SUA, 1997).

SÂMBĂTĂ 8.20 Desene animate 9.10 Serial: „Zorro" 10.00 Totul la vedere 13.00 Casa mea 14.10 Arca Marinei 16.15 Serial: „Felicity" 17.00 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Festivalul Naţional al Cântecului de Dragoste 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Sânge albastru" 23.40 Handbal feminin.

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.15 Universul credinţei 9.00 Desene animate 10.15 Kiki Riki Miki 11.15 Viaţa satului 13.00 Tezaur folcloric 14.30 Naţional TV Bingo Liberty 17.25 Film: „Capcanele dragostei 3" (SUA, 1989) 19.00 Trupa de şoc caută o vedetă! 20.00 Jurnal 20.50 Studio electoral.

LUNI 7.00 Telematinal 14.30 Pro Patria 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.00 Cronica 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă! 21.45 Serial: „Şapte zile" 0.00 Lumea dansului.

MARŢI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.30 Cronica 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 Pentru dumneavoastră, doamnă! 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 22.15 În flagrant 22.45 Amprente 23.45 Handbal feminin.

MIERCURI 7.00 Telematinal 9.40 Practiv TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 14.30 TVR Craiova 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 21.45 Serial: „Justiţiarii" 22.25 Handbal feminin.

JOI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.00 Conviețuiri 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 Medicina pentru toţi 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiţie militară" 21.35 Cu ochii'n patru 22.20 Reflecţii rutiere.

prima

VINERI 8.00 Prima Mix 14.00 Cu Tibanu la pescuit şi vânătoare 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Obiectiv 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Reţeaua" (SUA, 1995). Cu: Sandra Bullock 0.30 Film: „Răzbunarea soţiei înşelate" (SUA, 1996) 3.00 Film: „Dragoste şi minciună" (SUA, 1992).

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Tradiţii 14.30 Exploziv 15.00 Film: „Americanski Blues" (SUA, 1995) 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Serial: „Comisarul Rex" 22.30 21 – popice, cărţi şi fete frumoase 0.30 Sex cu Nadine 1.30 Film: „Intenţii ascunse" (SUA, 1996). Cu: Faye Dunaway.

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 10.00 Documentar 12.30 Cinemagia 13.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 14.00 Clubul de duminică 18.00 Focus 18.30 Real TV 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Air America" (SUA, 1990) 23.30 Film: „Îngerul" (SUA, 1991).

LUNI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Cinemagia 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 18.30 Real TV 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Air America" (SUA, 1990) 23.30 Film: „Îngerul" (SUA, 1991).

LUNI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Cinemagia 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Serial: „Patrula aeriană" 21.50 Cronica cârcotaşului.

MARŢI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Cum ţi-e scris" (SUA, 1994) 22.30 Exotic.

MIERCURI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Congregaţia" (SUA, 1990) 22.30 Stil.

SANDRA BULLOCK
PRIMA TV
vineri, 21.00

JOI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Joker 22.30 Obiectiv.

tvr2

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări 13.45 Serial: „Femeia ispititoare" 14.30 Desene animate 16.00 Handbal feminin 18.30 Telejurnal TVR2 18.55 Handbal feminin: Norvegia – Ucraina 20.30 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 20.55 Handbal feminin: Austria – Germania 22.55 Film: „Vecinul" (coprod., 1993).

SÂMBĂTĂ 8.35 Toţi, împreună 9.55 Film: „Povestea unui cătel" (SUA, 1999) 11.30 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.30 Trupa DP2 14.35 Atlas 16.30 Serial: „Parohia Dibley" 16.55 Handbal feminin: Germania – Ungaria 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Handbal feminin: România – Macedonia 20.30 NBA Action – rezumat 20.55 Handbal feminin: Rusia – Austria 22.35 Serial: „Jonathan Creek".

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.30 Ferma 11.30 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.30 Tip-top, mini-top 13.05 Splendorile naturii 16.05 Serial: „Star Trek Voyager" 16.55 Handbal feminin: Franţa – Germania 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Handbal feminin: România – Norvegia 20.00 Spectacolul lumii 21.00 Handbal feminin: Danemarca – Belarus 22.30 Baschet.

LUNI 7.00 – 13.30 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 16.40 Din goana trenului: Scoţia 17.40 Serial: „Maisie Raine" 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 21.10 Obsesia vitezei 22.50 Teatrul Naţional TV: „Telerecital Radu Beligan".

MARŢI 8.35 Toţi împreună 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 16.55 Handbal feminin: Austria – Iugoslavia 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Handbal feminin: România – Ucraina 20.00 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 22.55 Handbal feminin: Norvegia – Danemarca 22.40 Film: „Blestemul pământului" (România, 1980, partea I).

MIERCURI 8.35 Toţi, împreună 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.50 Serial: „Să mori din dragoste" 16.55 Handbal feminin: Ungaria – Rusia 18.30 Telejurnal TVR2 18.45 Handbal feminin: Danemarca – România 20.30 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 17 ani" 20.55 Handbal feminin: Franţa – Austria 22.40 Film: „Informatorul" (Italia, 1995).

JOI 7.00 – 13.00 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.50 Serial: „Germaine şi Benjamin" 17.40 Serial: „Femeia şi legea" 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru o naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" (ep.1) 21.15 Pragul de sus 22.50 Film: „Flori dintr-o altă lume" (Spania, 1999).

acasa

VINERI 10.00 – 13.20 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Documentar 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.10 Reluări 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Film: „Perry Mason: moartea vine prin teleobiectiv" (SUA, 1992) 20.40 Serial: „Poveste de Crăciun" 21.35 Serial: „Ramona" 22.30 Film: „Arthur" (SUA, 1981). Cu: Liza Minelli 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

DUMINICĂ 12.30 Documentar 13.30 Serial: „Trei femei" 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 16.00 Acasă la români 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Film: „Colombo: În drum spre ghilotină" (SUA, 1989) 20.40 Serial: „Poveste de Crăciun" 21.35 Serial: „Ramona" 22.30 Film: „Un pod prea îndepărtat" (coprod., 1977) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

LUNI 7.00 – 12.45 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Pantoful de sticlă" (SUA, 1955) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MARŢI 7.40 – 13.45 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Rebel fără cauză" (SUA, 1955). Cu: James Dean 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MIERCURI 7.00 – 13.25 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Tristana" (coprod., 1970). Cu: Catherine Deneuve 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

JOI 7.00 – 13.40 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Dragoste modernă" (SUA, 1984) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

CHRIS O'DONNELL
PRO TV
duminică, 21.30

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Oglinda timpului" 11.30 Film: „Milă şi tandreţe" (SUA, 1982). Cu: Robert Duvall 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vineri seara ne distrăm cu Florin Călinescu 22.35 Film: „Vieţi distruse" (SUA, 1991) 1.00 Serial: „Seinfeld" 5.00 Serial: „Walker, poliţist texan".

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Gemenele" 9.00 Serial: „Liceul Madison" 10.00 Serial: „Bătălia pentru Terra" 10.30 Serial: „Poveşti cu surprize" 11.15 Serial: „Captivi în cartier" 11.45 Bucătăria lui Radu 14.00 Serial: „Dragul de Raymond" 14.30 Serial: „Primii paşi" 15.00 Serial: „Hercule" 15.45 Serial: „Jake şi Grăsanul" 17.00 Film: „Întoarcerea lui Sandokan" (coprod., 1996) 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 22.00 Film: „Vrăjitoarele din Eastwick" (SUA, 1987). Cu: Jack Nicholson, Michele Pfeiffer 0.00 Serial: „Millennium" 1.00 Serial: „Femei fierbinţi".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 10.00 Serial: „Gemenele" 11.00 Documentar 12.00 Serial: „Îndrăgostiţi lulea" 12.25 Serial: „Captivi în cartier" 13.00 Serial: „Dragul de Raymond" 13.30 Serial: „Primii paşi" (ultimul ep.) 14.00 Film: „Chemarea sălbăticiei" (SUA, 1995) 16.00 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Beverly Hills" 18.00 Serial: „Melrose Place" 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Serial: „Ally McBeal" 20.30 Vacanţa Mare 21.30 Film: „Parfum de femeie" (SUA, 1992). Cu: Al Pacino, Chris O'Donnell 0.15 Fotbal 1.15 Serial: „Femei fierbinţi".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa! 11.20 Serial: „Oglinda timpului" 11.40 Film: „Furie dezlănţuită" (SUA, 1986) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.30 Pro TV Special 21.00 Urmărire generală! 21.30 Film: „Băieţi buni" (SUA, 1990) 0.45 Serial: „Seinfeld" 1.15 Serial: „Bine şi rău" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Oglinda timpului" 11.30 Film: „Tipicarul" (M. Britanie, 1986) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Mortal Kombat" 21.00 Serial: „Spitalul de urgenţă" (ep.1) 0.30 Serial: „Seinfeld" 1.00 Serial: „Bine şi rău" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa! 11.50 Serial: „Oglinda timpului" 12.20 Film: „Dependenţa" (SUA, 1981). Cu: Helen Hunt 14.15 Serial: „Fitz" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Sunt plecat în oraş" (SUA, 1994) 22.00 Chestiunea zilei 0.30 Serial: „Seinfeld" 1.00 Serial: „Bine şi rău" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

JOI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Oglinda timpului" 11.30 Film: „Popa Ioan Paul II" (SUA, 1984) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Aproape liber" (SUA, 1990) 22.00 Chestiunea zilei 1.15 Serial: „Seinfeld" 1.45 Serial: „Bine şi rău" 2.30 Serial: „Doug şi Carrie".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 14.00 Film: „Louisiana" (coprod., 1984) 16.00 Fotbal în sală 18.05 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Asasini cibernetici" (coprod., 1995) 22.00 Serial: „Stargate SG-1" 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „La limită" (SUA, 1997). Cu: Rob Lowe.

SÂMBĂTĂ 5.30 Serial: „Învăţămintele lui Moise" 8.30 Film: „Eu şi prietenul meu. O zi perfectă" (SUA) 9.30 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.00 Fotbal în sală 13.00 Serial: „Viitorul începe azi" 14.00 Pe aripile filmului 16.00 Orient Express 18.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 19.45 Film: „Dincolo de aparenţe" (SUA, 1998). Cu: Melanie Griffith 22.00 Serial: „Nash Bridges" 23.00 Film: „Moştenirea" (SUA, 1998). Cu: David Hasselhoff 0.30 Film: „Amanţii iliciţi" (SUA, 1999).

DUMINICĂ 7.00 Film: „Legea străzii" (SUA, 1949). Cu: Humphrey Bogart 10.00 Desene animate 11.00 Fotbal în sală 13.10 Serial: „Pe cont propriu" 14.00 TeleEurobingo Show 19.00 Observator 20.00 Fotbal în sală 21.10 Marius Tucă Show 0.00 Film: „Ziua lui Martin" (Canada, 1984) 2.00 Film: „Plăcerea de a face dragoste" (Franţa).

LUNI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 19.50 Film: „Pistolul de aur" (M. Britanie, 1974). Cu: Roger Moore 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Nopţi în Malibu" (SUA, 1997).

MARŢI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „I s-a întâmplat lui Jane" (SUA, 1959). Cu: Jack Lemmon 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 14.00 Film: „Un loc sigur" (SUA, 1971). Cu: Jack Nicholson 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Supravieţuitorii" (SUA, 1983) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Necazurile lui Alfred" (Franţa, 1971).

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „Cisco Pike" (SUA, 1972). Cu: Gene Hackman 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Comoara din Atlantis" (SUA, 1994) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Spiritul anului '76" (SUA, 1990).

JOI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „Întoarcerea Marelui Blond" (Franţa, 1974) 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.50 Joi TeleEurobingo 2 19.00 Observator 19.50 Din dragoste 21.30 Brigada mobilă 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Jake Speed" (SUA, 1986).

JACK NICHOLSON
ANTENA 1
marţi, 14.00

TELE 1 abc

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 – 14.00 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 În justiţie 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 22.00 Serial: „Derrick" 1.05 Tentaţii.

SÂMBĂTĂ 9.00 Ţara spiriduşilor 12.00 Tentaţii 13.00 Ora unu a venit 16.00 Lumea misterelor 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 20.00 As Show 21.00 Cântecul şi casa lui 22.00 Serial: „Derrick".

DUMINICĂ 8.15 – 12.00 Reluări 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.30 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 18.00 Gala Tele7 19.00 Telejurnal 19.30 Vedete la taifas 20.00 Dan Diaconescu în direct 21.00 Cântecul şi casa lui 22.00 Serial: „Derrick".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Forţa destinului (r) 13.00 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 As Show 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 22.00 Ofsaid.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 – 14.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 16.00 Post meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 22.00 Măştile puterii.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 – 13.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 22.00 Reporter Tele7 23.15 Viaţa noastră cea de toate zilele.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 – 13.45 Reluări 14.45 Serial: Derrick" 16.00 Post meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 As Show 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 Dan Diaconescu în direct 22.00 Telemedicina.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Ploaie de STELE

Simbolul Republicii Franceze

o prostituată?

Laetitia Casta nu regretă că a pus punct carierei sale de manechin în favoarea celei de actriță pentru că ofertele curg gârlă, anunțând o carieră promițătoare pentru tânăra corsicană. În octombrie, imediat ce a terminat filmările la „Armes Fortes" al lui Raoul Ruiz, Laetitia a început pregătirile pentru următoarea producție cinematografică semnată de Patrice Leconte, în care îl va avea ca partener pe Daniel Auteuil. În acest film de epocă, simbolul Republicii Franceze va interpreta rolul unei prostituate care-și practică meseria într-un bordel al anilor '20.

Barbra Streisand

vrea copil

Luând exemplul actriței Sharon Stone care a înfiat un băiețel, Barbra Streisand s-a decis să adopte și ea un copil. La 58 de ani cât au în prezent, atât ea cât și soțul ei James Brolin, au deja copii mari din căsătoriile trecute, dar acum cuplul constituit cu câțiva ani în urmă își dorește un bebeluș, de fapt o fetiță. Ideea aceasta nu e chiar atât de nouă pentru cei doi soți, dar probabil se va concretiza în... mileniul următor.

Asterix, Obelix și Cleopatra

Cu un total de peste 9 milioane de bilete de vizionare a superproducției „Asterix și Obelix contra lui Cesar", o continuare a acestui film pare mai mult decât justificată. Așa că francezii au pus la cale și, în ciuda multor dificultăți, sunt gata să finalizeze „Asterix, Obelix și Cleopatra". De data aceasta, regizorul nu mai este Claude Zidi, ci Alain Chabat, care este totodată și scenaristul acestei povești faraonice. Vedetele sunt însă, ca și în primul film, deja faimosul duo Gérard Depardieu-Christian Clavier, cărora li se adaugă Jamel Debbouze. Monica Belluci este Cleopatra, un personaj feminin de-a dreptul exploziv. Filmul abundă în cascadorii și în secvențe grandioase cu sute de actori și figuranți. Multe filmări s-au realizat în giganticul bazin din studiourile Renella, situate în apropiere de La Valette.

George Clooney

gândește

„Dacă Dumnezeu nu există, atunci cine deschide ușile de la supermarket?", se întreabă actorul cu umoru-i caracteristic.

Madonna a renunțat la câine pentru copil

Pentru a-i face loc în casă celui mai nou membru al familiei sale, adică micuțului Rocco născut pe 11 august, Madonna s-a hotărât să se debaraseze de unul dintre cei trei câini care-i populau locuința. Dar nu l-a abandonat pur și simplu, fără să se gândească pe ce mâini va încăpea. Sfătuită de Rupert Everett, vedeta a încredințat câinele actorului Glenn Sadix, mare iubitor și apărător activ al animalelor. Acesta mai are doi câini, așa că noul venit va avea în continuare cu cine să-și împartă... viața de câine răsfățat.

Clanul Soprano

ascultă de legea tăcerii

Serialul pentru televiziune „Clanul Soprano", difuzat în Statele Unite de aproape un an, a poposit în Europa la începutul acestei toamne. Succesul filmului este garantat, deși povestea nu e nouă, totul se întâmplă în universul extrem de tulbure al mafiei. Protagonistul Tony Soprano trebuie să facă față pe de-o parte obligațiilor impuse de propria-i familie, iar pe de alta celor impuse de legile necruțătoare ale „marii familii". Legea tăcerii e de aur.

Bruce Willis

a spus Adio!

Eroul filmelor de acțiune e și expert în... castele de nisip. După despărțirea de Demi Moore petrecută în urmă cu un an, Bruce Willis părea să-și fi găsit mai repede decât și-ar fi putut imagina cineva o nouă pereche ideală: Maria Bravo, o frumoasă necunoscută, dar cu reputație șifonată, fostă dansatoare născută într-un sătuc din Spania, dar suficient de abilă pentru a prinde din mers un tren de lux marca „bogat și celebru". Iar trenul de lux părea să-i ofere un tichet de călătorie pe viață; o purta cu el pretutindeni, de la recepții oficiale până în locuri uitate de lume, ideale pentru îndrăgostiți. Provocatoare, Maria Bravo visa cu ochii deschiși la ziua când va deveni doamna Willis, soție a unuia dintre cei mai bine plătiți actori de la Hollywood. La rândul său, Bruce îi promitea luna de pe cer și construia castele imaginare în care urmau să-și petreacă zilele împreună până la adânci bătrânețe. Numai că el, oficial, era încă un bărbat căsătorit; divorțul de Demi Moore nu se pronunțase, custodia copiilor nici atât, iar împărțirea bunurilor comune anunța un război pe viață și pe moarte. Când s-a gândit mai serios la ceea ce-i rezerva viitorul din acest punct de vedere, Bruce s-a trezit brusc din euforia cu aromă andaluză și, după câteva certuri răsunătoare și împăcări toride, i-a spus adio focoasei lui iubite cu sânge iberic. Un actor reputat al răsturnărilor de situație!

Ben Affleck

și asistenta lui personală

După separarea de Gwyneth Paltrow, în februarie 1999, Ben Affleck a devenit un punct de atracție pentru multe femei din cetatea hollywoodiană. În ciuda faptului că Ben Affleck revine din când în când la fosta lui iubită, el e dispus să se lase totuși cucerit. Prezența feminină cel mai frecvent văzută în compania sa este o blondă de 27 de ani, Lauren Ben, care o bună perioadă a avut oficial statut de asistentă personală a actorului. Rolul său? Să preia mesajele, să gestioneze agenda de lucru a „șefului ei", ba chiar să-l servească cu cafea. Nedespărțiți în cursul zilei – din cauza obligațiilor de serviciu! – cei doi au sfârșit prin a-și da întâlniri și noaptea.

Claudia Schiffer femeia la 30 de ani

Cumințica Claudia Schiffer se simte în largul ei abia acum, la 30 de ani. În 1987, când s-a aflat la prima ședință foto, ideea de a-și dezvălui trupul ochiului indiscret al aparatului de fotografiat îi crease o jenă teribilă. Mai târziu, în 1993, a atacat în justiție fotografii care au oferit publicațiilor câteva poze ale top-modelului surprins cu bustul gol pe o plajă privată. „Astăzi, – mărturisea Claudia revistei „Stern" – nu mai gândesc la fel. Lucrul acesta mi-e indiferent. Vreau să trăiesc după cum îmi dictează inima și accept că atunci când ești celebru trebuie să știi să accepți și inconvenientele." De bună voie și nesilită de nimeni, Claudia spune DA ipostazelor mai... dezbrăcate.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

HOROSCOP

11 – 17 DECEMBRIE

BERBEC (21.03-21.04): Două evenimente pozitive şi multaşteptate se vor produce în prima parte a perioadei (luni-miercuri): unul pe plan financiar, când, probabil, o afacere va da roadele scontate; al doilea este de natură emoţională şi ţine de relaţiile dv. cu o persoană de sex opus. La sfârşitul săptămânii vă va urmări un ghinion pe linie profesională, care va umbri seninul weekend-ului. O veste de departe duminică.

TAUR (22.04-21.05): Sunteţi în permanenţă sub influenţa unei persoane care tinde să vă atenueze excesele temperamentale. Luna nu vă este deloc favorabilă şi o stare de iritare şi insatisfacţie vă inhibă activitatea cotidiană. Joi se poate produce un reviriment pe plan financiar, care va mai topi gheaţa din sufletul dv. Vineri şi sâmbătă sunt posibile întâlniri de afaceri fără prea mari sorţi de izbândă. Mercur este departe de dv.

GEMENI (22.05-21.06): Sunteţi categoric, tranşant, agresiv. Acestea ar fi etichetele săptămânii. Pe plan social vă puteţi aştepta la confruntări de principii şi opinii, în care veţi triumfa. Viaţa amoroasă cunoaşte un uşor declin, relaţiile conjugale trec printr-o fază de glaciaritate. Pe de altă parte, hazardul vine să compenseze aceste aspecte negative. Nu evitaţi deci loteria sau intrarea într-o nouă afacere (investiţie).

RAC (22.06-22.07): Emblemele acestei săptămâni par să fie melancolia şi platitudinea. Nu sunteţi deloc în „formă", iar o monotonie profesională vă apasă şi vă induce chiar un pesimism trecător. Luni sau marţi se confirmă o presimţire, care pune în discuţie relaţiile dv. cu un Scorpion sau Berbec. Situaţia materială stagnează şi nu se întrevăd şanse mari de redresare. E timpul pentru planuri noi.

LEU (23.07-22.08): Două întâlniri interesante vor pigmenta această perioadă. Luni sau marţi veţi întâlni o veche şi bună cunoştinţă, care vă va marca pozitiv şi vă va direcţiona atenţia către o zonă profitabilă. A doua întâlnire (vineri sau sâmbătă) va determina o schimbare, cel puţin de atitudine, în viaţa dv. sentimental-erotică. Weekend-ul vă prinde plin de optimism lucid, plin de elan tineresc.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Fantezie, inspiraţie, productivitate. Acestea sunt caracteristicile săptămânii, foarte favorabilă de altfel în multe privinţe. Vă angajaţi în multe lucruri şi acţiuni, aveţi o putere de muncă demnă de invidiat. Prilejuri de bucurie pe plan profesional (miercuri, joi) şi financiar (marţi). Viaţa conjugală decurge neted, armonios. Mici probleme pot apărea în legătură cu copiii şi cu sănătatea (sâmbătă, duminică).

BALANŢA (22.09-22.10): Uranus şi Saturn vă fac ezitant şi puţin pesimist, în prima parte a perioadei. Nu sunt indicate decizii de anvergură. Joi veţi avea o mare surpriză în familie, care vă va revitaliza. Curba financiară cunoaşte o ascendenţă lină, fără nimic spectaculos. Atenţie la o Fecioară sau un Săgetător din anturaj, nu sunt cei mai buni sfătuitori. Sâmbătă şi duminică vor fi zile foarte eficiente, dar nu vă supraslicitaţi.

SCORPION (23.10-21.11): Două zile de tracasare puternică (marţi şi joi) vă vor afecta din punct de vedere nervos. Veţi găsi însă tactul şi înţelepciunea să depăşiţi cele două momente, însă datorită sensibilităţii dv. native, prospeţimea optimismului dv. va diminua. Nimic nou pe plan financiar. Deznodământul unei afaceri (investiţii) încă lâncezeşte. O veste foarte bună în finalul săptămânii vă va revigora.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Un cer plumburiu şi opac în debutul perioadei va fi compensat de câteva satisfacţii (joi-sâmbătă). Ieşiţi cu brio din jena financiară pe care o parcurgeţi, dar pe plan afectiv vă confruntaţi cu situaţii delicate, dar nu insuportabile. Faceţi chiar primii paşi într-o afacere de viitor– Mercur vă stă la „dispoziţie" generoasă. Un eveniment fericit, pe plan profesional, vă va umple de bunădispoziţie (vineri). Mici disensiuni familiale duminică.

CAPRICORN (21.12-19.01): Detaşarea şi intimitatea vor caracteriza prima parte a perioadei (luni-miercuri), când viaţa intimă vă interesează cel mai mult. Vă apropiaţi apoi de unele circumstanţe favorabile în faţa cărora ezitaţi. Dar atât pe plan social, cât şi afectiv astrele vă „ţin" partea. Treceţi peste unele prejudecăţi şi iniţiativele dv. vor triumfa. Implicaţi-vă din plin şi exploataţi toate posibilităţile.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Digresiuni sentimentale periculoase (luni-miercuri) vă animă viaţa emoţională. Dar Venus şi Marte nu au deloc o poziţie încurajatoare în acest sens. Este cazul să vă temperaţi tendinţa spre aventură, fiţi mai lucid şi mai realist. Vineri se întrevede o reuşită financiară de proporţii medii, care va răsplăti lungile aşteptări. Uşoare indispoziţii ale sănătăţii pot apărea în weekend, pe fondul unei insomnii.

PEŞTI (19.02-20.03): Creativitate şi productivitate foarte bune, viaţa dv. spirituală este bogată şi diversă. Pe plan profesional se întrevede o creştere semnificativă, promiţătoare. Curba financiară oscilează destul de periculos, dar finalul săptămânii este încurajator. Polemici şi chiar conflicte cu o Fecioară (miercuri) vă vor afecta sensibilitatea. Veste foarte bună în familie (vineri) şi o veste excelentă de departe.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Radu Beligan, Cella Delavrancea, Virgil Madgearu, Ilarie Voronca, regina Elisabeta, Iolanda Balaş, Ludwig van Beethoven, Hector Berlioz, Nicolai Basov (Nobel fizică 1964), Nostradamus, Gustave Flaubert, Frank Sinatra, Al.Soljenițîn, Henric IV, Liv Ulmann, Michèle Morgan, Jean Marais. (P.I.)

H. Berlioz

De vorbă cu avocatul casei

ADMINISTRAREA SPAŢIILOR VERZI

Domnului Gavriluţă Florian, Galaţi

Spaţiile verzi care seală în faţa blocului dv. sunt în proprietatea statului, iar proprietarii care locuiesc în blocul respectiv au numai un drept de folosinţă asupra acestora şi nu un drept de proprietate, astfel că dv. din proprie iniţiativă nu aveţi dreptul să tăiaţi copacii care spuneţi că vă afectează locuinţa. Cei în măsură să decidă acest lucru sunt cei de la Primăria din oraşul în care locuiţi, în urma unei proceduri administrative specifice primăriilor, care vă poate fi comunicată dacă solicitaţi acest lucru. În principiu, această procedură este următoarea: formulaţi o cerere către Primărie, cu ştampila Asociaţiei de locatari (proprietari) în care solicitaţi să se cureţe anumite porţiuni sau să se taie anumiţi arbori din cadrul spaţiului verde aflat în faţa blocului dv., motivând că vă afectează locuinţa şi în acelaşi timp dăunează şi sănătăţii dv. Primăria va desemna o persoană care se va deplasa la faţa locului pentru a constata dacă cele relatate de dv. sunt întemeiate. La cerere puteţi anexa şi certificatul medical (copie) prin care să faceţi dovada că aţi fost bolnav de tuberculoză. În situaţia în care aveţi dreptate, cererea va fi soluţionată în sensul celor cerute de dv. Dacă Primăria, deşi cererea dv. este întemeiată, refuză să vă soluţioneze cererea, atunci puteţi formula o acţiune în justiţie în care să cereţi obligarea acesteia la curăţarea spaţiului verde care afectează garsoniera. În instanţă trebuie să faceţi dovada acestei cereri, putând solicita chiar şi o cercetare la faţa locului sau desemnarea unui expert care să verifice situaţia de fapt.

Avocat NELI PĂDURARU

Scrisori primite

Corina Andronescu, Constanţa: Vă mulţumim din inimă pentru frumoasele cuvinte de apreciere adresate redactorilor noştri! Fără îndoială, ar fi bine... să fie bine! Însă educaţia ştiinţifică a tinerelor generaţii pare să fie în grea suferinţă, atâta vreme cât nici şcoala, nici familia nu se prea omoară cu firea în această direcţie... Din păcate, după cum aţi observat cu îndreptăţire, aşa-zisa „reformă" a învăţământului românesc a îndepărtat şcoala de ceea ce ar fi trebuit să fie la sfârşit de secol şi mileniu... Asta-i situaţia, nu e bună, dar e a noastră!

C. NĂSTASE, Bucureşti: 1. Metoda cracării catalitice a ţiţeiului a fost inventată de savantul român Lazăr Edeleanu. 2. Când specialiştii vorbesc despre epuizarea petrolului, se referă la ţiţeiul exploatabil cu actualele metode de extracţie, luând în calcul şi rata de creştere a consumului mondial. După cum se ştie, chiar şi cu cele mai moderne tehnologii de extracţie nu reuşim să scoatem la suprafaţă din zăcământ decât un anumit procent de ţiţei, o cantitate substanţială rămânând în subsol. Această cantitate care, deocamdată, nu poate fi extrasă din zăcământ se constituie într-o rezervă pe care îi este dat viitorului să o valorifice prin tehnologii de extracţie ce urmează să fie inventate. 3. Consumul mondial este extrem de dezechilibrat geografic: Ţările dezvoltate din emisfera nordică a planetei îşi rezervă „partea leului" din acest consum. Dacă întreaga omenire ar consuma tot atât cât consumă, de exemplu, Statele Unite ale Americii în fiecare an, petrolul de mult ar fi rămas doar o amintire! 4. Până una-alta, cea mai bună metodă de mărire a duratei în care omenirea va utiliza petrolul este economisirea, reducerea consumurilor, fie că ne referim la producerea energiei electrice în termocentrale pe păcură sau la consumul motoarelor cu care este dotat parcul mondial de autovehicule, fie prin chimizarea superioară a ţiţeiului şi reciclare. Probabil că îi va fi dat generaţiei tale să descopere şi noi tehnologii de extracţie. Sau poate, cine ştie, zăcăminte despre care în prezent n-avem habar. Oricum ar fi, spectrul ameninţător al epuizării zăcămintelor de combustibili fosili (ţiţei şi cărbune) care planează asupra omenirii este cât se poate de real într-un interval de timp previzibil, aşa încât avertismentele oamenilor de ştiinţă sunt binevenite.

Rubrică realizată de
ADRIAN HOAJĂ

◆ *...statuia lui Mihai Kogălniceanu aflată în piaţa cu acelaşi nume din Capitală, este opera sculptorului Oscar Han? Ea a fost ridicată în 1836.*

◆ *...cartea sacră a Iranului antic se numeşte Avesta? Compusă la începutul mileniului întâi î.Ch. conţine precepte dogmatice, ritualuri, imnuri şi rugăciuni, unele atribuite reformatorului Zarathustra (sec. VII-VI î.Ch).*

Ştiaţi că...

◆ *...epopeea indiană Ramayana, compusă pe baza tradiţiilor folclorice, datează din secolul V î.Ch? Ea aparţine poetului indian Valmiki*

◆ *...pentru violonişti „capra" este o parte componentă a arcuşului? Este situată la talon şi cuprinde mecanismul de întindere a părului.*

◆ *...prima grefă cardiacă, realizată prin transplantarea unei inimi de la un om la altul, s-a realizat la 3 decembrie 1967? Ea a fost făcută de chirurgul sud-african Christiaan Barnard.*

◆ *...bustul lui Ion Creangă din „Rondul roman" din Grădina Cişmigiu din Capitală este opera sculptorului I.Gr.Jiga? A fost realizat în 1943.* (I.S.)

MEMENTO

12 decembrie – în anul 1939 s-a născut Tudor Octavian
13 decembrie – în anul 1900 s-a născut compozitorul şi dirijorul Ionel Perlea; în anul 1693 a murit mitropolitul Dosoftei, iar în 1983 a murit Nichita Stănescu
14 decembrie – în anul 1946 a murit I.Al.Brătescu-Voineşti
15 decembrie – 1919 s-a născut Dumitru Mazilu
17 decembrie – în anul 1870 s-a născut Ion A.Bassarabescu, iar în 1893 s-a născut medicul Dumitru Bagdasar

Mai sunt
24
de zile până la începutul Mileniului III

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Înmulţirea cactuşilor prin butaşi

Înmulţirea prin butaşi a cactuşilor este cea mai răspândită metodă deoarece, în acest caz, se pot obţine plante cu creştere rapidă şi înflorire mai timpurie. Tehnica este extrem de simplă şi, de obicei, se soldează cu succes. Butaşii de lăstari (puişorii) se desprind de planta mamă printr-o apăsare uşoară sau, după caz, prin tăiere cu un cuţit bine ascuţit. Timp de câteva zile, butaşul se ţine în aer uscat pentru a se cicatriza rănile produse prin tăiere, care, ideal este să fie pudrate cu praf de cărbune. Apoi, se introduc cu baza în nisip (nu foarte adânc), unde procesul de înrădăcinare se va realiza foarte repede. Acest lucru este posibil în cazul în care planta produce lăstari.

Dacă planta nu are această capacitate, o vom ajuta să dea lăstari, tăindu-i vârful (fără milă), care poate fi pus şi el la înrădăcinat pentru a forma o plantă nouă, tânără. Lăstarii vor apărea în scurt timp de la tăierea vârfului. Pe de-o parte, planta mamă, în urma acestui proces, va căpăta o nouă formă (va dezvolta un fel de coroană la vârf, interesantă ca aspect), iar pe de altă parte câţiva lăstari pot fi desprinşi şi folosiţi la realizarea de noi cactuşi.

la bază, rămânând sănătos doar vârful. Acesta se poate separa de restul compromis al plantei, urmând a fi folosit ca altoi pe o plantă portaltoi;

– în cazul plantelor care cresc foarte încet, pentru a determina creşteri mai puternice ale acestora;

– pentru obţinerea de plante noi, neobişnuite ca formă (de exemplu, în formă de ciupercă);

– pentru a înmulţi plantele mutante (care în timp au suferit modificări, căpătând o epidermă galbenă sau ruginie spre roşu) şi care nu mai pot supravieţui pe rădăcini proprii, deoarece sunt lipsite de clorofilă şi nu se pot hrăni singure.

Altoirea presupune următoarele etape:

– se taie în secţiune transversală, dintr-o singură mişcare, sigură şi fermă, vârful portaltoiului, utilizând o lamă sau un bisturiu (cuţit bine ascuţit) dezinfectate;

– se mai taie (tot din portaltoi) o felie de 1-2 mm grosime şi se aşază la loc (ca un capac etanş) peste secţiunea nou creată, în scopul evitării contactului acesteia cu aerul;

– se pregăteşte altoiul, care poate fi un lăstar sau vârful de la un alt cactus, prin tăierea părţii bazale, prin acelaşi gen de mişcare sigură şi fermă;

– se îndepărtează felia de pe port altoi (aşa-zisul capac) şi se aşază altoiul cât mai pe centru;

– se leagă destul de strâns altoiul de portaltoi cu ajutorul unor inele de cauciuc (sau sfoară, rafie etc.) care se fixează de fundul ghiveciului.

Inelul de cauciuc se poate îndepărta după două săptămâni de la altoire. Udarea se va face cu mare grijă, pentru ca apa să nu atingă zona de prindere a altoiului de portaltoi. *(A. Popescu)*

Înmulţirea cactuşilor prin altoire

Aceasta este o metodă mai dificilă de înmulţire, dar foarte importantă în situaţiile următoare:

– în cazul plantelor care au suferit în urma putrezirii porţiunii de

LA UN PAHAR CU VIN

ORIZONTAL: 1) Arbuşti din ale căror fructe se prepară o băutură tentantă –Vin nou din Oltenia. 2) N-are curaj nici la un pahar cu vin – Marcarea tăriei vinurilor. 3) Iele! – Vin dintr-un soi de viţă, originar din Franţa (Odobeşti, Dealul Mare). 4) Un invidios – ...Şi o descurcăreaţă. 5) Tip de examen – Soi francez pe prun. 6) Tain! – Vinul acru (fig.). 7) Arab – Centru de Cabernet! 8) Cură... la cramă! – Gumă. 9) Vin dulce şi tare din Portugalia – Căile ferate maghiare (sigla). 10) Pălămida de baltă – A pune în vin boabe de struguri pentru a-l limpezi sau ameliora. 11) Renumit vin din Dobrogea.

VERTICAL: 1) Vin de Burgundia – Prunul, de pildă. 2) Vin superior care se producea în Campania (Italia) – Culoare de vin. 3) Ioan Slavici – Centru din Malaga! – Verdeaţă. 4) Vas în care se scurge mustul după presarea strugurilor – Factor care stimulează hipofiza (abr. med.). 5) Localitate în Franţa – Cangur australian. 6) Repere! – Localitate în India – Teşite! 7) Vin dulce din Spania – Formă de relief propice viticulturii. 8) Vin dintr-un centru viticol din sudul Moldovei – Cană! 9) Adoratori ai lui Bachus, zeul vinului – Şef arab. 10) Miez de coarnă (struguri de masă)! – Vin făcut din struguri de calitate inferioară. 11) Prilej de îmbătare cu vin, de exemplu – Vin superior, separat de drojdie.

DICŢIONAR: MAV, TRF, IGES, EURO, APRA.

GHEORGHE NISTOROAIA
Bucureşti

Soluţia careului **„ÎN BĂTAIA VÂNTULUI"**

Orizontal: CIOIU - BRAD - ASIA - BRUMA - RA - NERUDA - ACUT - AS - NA - G - VANICA - E - II - REA - DUR - ANI - M - FIRI - LESNEA - ENE - ERE - STORIN - TROIENITE.

UMOR

☺ *Într-un restaurant scoţian chelnerul apostrofează un client:*

– Puteţi să aruncaţi pe jos scobitorile, să vă scobiţi cu ele în nas sau în urechi, să vă curăţaţi unghiile, dar să le rupeţi este de neconceput.

☺ *– Trebuie să iubim animalele, spune învăţătorul copiilor. Sunt prietenii noştri dar nu e bine să le sărutăm! În felul acesta se pot transmite boli grave. Cunoaşte cineva un asemenea caz?*

– Da, răspunde un elev! Mătuşa mea îşi săruta mereu căţelul şi bietul animal a murit săptămâna trecută!

☺ *După câteva zile de la angajare, paznicul muzeului îi spune mândru directorului său:*

– Puteţi fi mândru de mine! Am reuşit să vând un El Greco!

☺ *– Este tragic când o cântăreaţă observă că a început să-şi piardă vocea.*

– Da, dar şi mai tragic este când nu observă!

PAR(anormale) de ToPAN

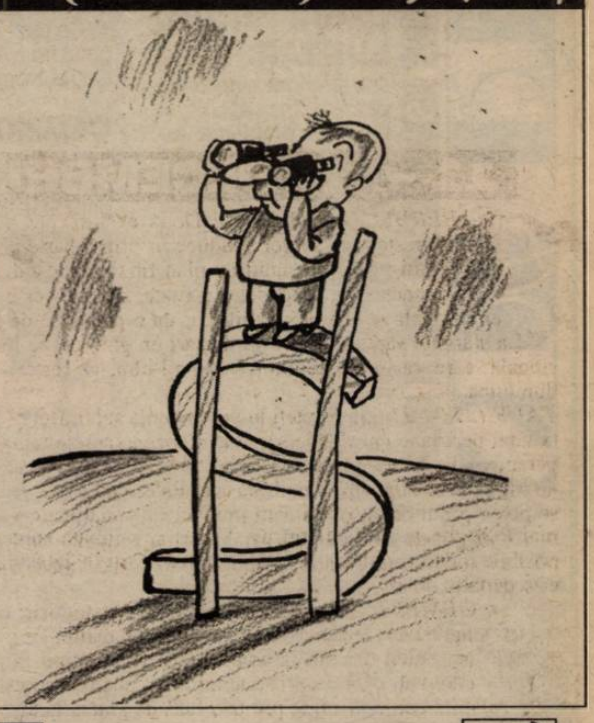

PERSPICACITATE

Din faţă şi din spate

Cei patru arbitri (A, B, C, D) din faţă, stânga sunt aceiaşi văzuţi din spate (1, 2, 3, 4) dar nu prezentaţi în ordinea iniţială. Încercaţi să-i cuplaţi exact. (Multă atenţie la mici amănunte). *(Gh.R.)*

A-3, B-4, C-1, D-2.

Fotografii de la cititori

«Cochetă şi melancolică»

ALEXANDRA IŞOVEANU – Bucureşti

Verificaţi-vă cunoştinţele

BANII... BANII

1. Unde şi când în lume au fost bătute primele monede?
2. Cine a scris romanul „Luna şi doi bani jumate"?
3. Cui aparţine piesa de teatru „Opera de trei parale"?
4. Cine a realizat, în 1983, filmul „Banii"?
5. Cine a pictat tabloul „Dinarii Cezarului", aflat la Galeriile din Dresda?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Povestirea fantastică „Fantoma familiei Canterville" aparţine scriitorului englez Oscar Wilde (1856-1900). 2) Opera de Ceaikovski, în care apare fantoma unei bătrâne contese dezvăluind eroului secretul unor cărţi de joc, este „Dama de pică". 3) Poezia „Umbra lui Mircea. La Cozia" a fost scrisă de Grigore Alexandrescu (1810-1885). 4) Tabloul „Schelete încălzindu-se în jurul unei sobe" a fost realizat de pictorul belgian James Ensor (1860-1949). 5) Filmul „Ghost" a fost realizat de regizorul american Jerry Zucker.*

Poşta cititorilor Au răspuns corect la întrebările noastre: *Elena Ispas* – Piatra Neamţ, *Elena Vasile* – Ploieşti, *Mioara Ionescu* – Bucureşti, *Viorica Dumitrescu* - Sibiu, *Ion Cristea* – Craiova, Mircea Dinu – Bucureşti.

Elena Ispas – Piatra Neamţ. Puteţi lua legătura cu oricare dintre redactorii noştri scriindu-i pe adresa redacţiei şi, evident, menţionându-i numele pe plic. *(Irina Stoica)*

„ALESE"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

CARTEA CĂRŢILOR / MIJLOCITORI		RECEPŢII / BUBUITURI		CÂNTEC NAŢIONAL / POVESTIRE		DIN MODĂ / TOC		LOC DE TRAS / APĂRUTĂ		TRAS ÎN PIEPT / CU CAPUL PE UMERI	
	E		S		I		O		P		M
I	H	T	E	R	M	E	D	I	A	R	I
FĂCUT DE VÂNT / ULTIM	C	U	R	E	H	T	CALUL DE FOC	T	R	E	H
F	I	N	A	L	SINGUR / PROBĂ LA TIR	U	N	I	C	A	T
FORTĂREŢE / PRINŢ	C	E	T	A	T	I	VECHI CHELNERI / LIMAN	T	A	L	I
A	L	T	E	T	A	CRESCUT / PĂSĂRI	M	A	R	I	T
VOCALE / OPUS	O	E	E O VERDE / NĂDRAGI	A	L	G	A	ULTIMUL CULEGI / ARTIST	E	S	DE ORAŞ
O	P	UNA DIN VIS / PÂNZĂ	I	R	E	A	L	A	DUMNEATA / EDICTE	T	U
COMPUŞI CHIMICI / VERBUL BRIZEI	E	S	T	E	R	I	LIMPEDE / LA TELEFON	C	L	A	R
A	D	I	A	VÂRSTĂ / 2001	E	T	A	T	E	VOCALE	B
DIN NOU / UNA DE APROAPE	I	A	R	A	A LĂUDA	E	L	O	G	I	A
F	E	L	I	N	A	CONSTELAŢIE	O	R	I	O	N

Dezlegarea integramei **„RETRO"**

Orizontal: C - S - A - C - S - C - FORTIFICATIE - MARTIR - MARA - MATA - SANITAR - NI - RADACINA - ADORATI - AVI - ANAT - EOL - EM - OMAT - URS - ONA - ELIADE - CRIN - NN - IZA - ERA - T - TI - UTA - EROI - GENERALIZARE.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	22.000 LEI	☐ 4 LUNI	92.000 LEI
☐ 2 LUNI	44.000 LEI	☐ 5 LUNI	114.000 LEI
☐ 3 LUNI	70.000 LEI	☐ 6 LUNI	140.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

FOTBAL ŞI UMOR INVOLUNTAR. Nici nu s-a terminat bine campionatul că a apărut din nou problema arbitrilor din fotbal. De data asta, scandalul vine din Cupa României. Rapidul a jucat sferturile de finală cu Dinamo, a condus cu 1-0 şi a fost egalat în minutul 53, pentru a fi învinsă în urma unui gol splendid marcat de dinamovişti în primul minut al prelungirilor. De unde scandalul, se întreabă cineva. Păi tocmai de aici, de la penalty. Rapid care joacă în campionat un fotbal mediocru, de mijlocul clasamentului, urmare a unui lot slăbuţ dar şi a venirii-plecării mai multor antrenori după cheremul lui Copos, consideră că n-a fost penalty, că arbitrul Alexandru Tudor l-a acordat gratuit dinamoviştilor. Aşa o fi, dar cine poate spune, pentru că la noi transmisiile teve sunt atât de proaste încât dacă vrei să analizezi pe baza imaginilor ceva n-o să reuşeşti niciodată. Şi pentru ca umorul involuntar al conducerii rapidiste să fie total, ea, conducerea cere nici mai mult nici mai puţin decât suspendarea pe viaţă a arbitrului Tudor! Arbitru Tudor care este proaspăt arbitru FIFA! Acum ce să înţelegem? Că pentru Rapid arbitrii FIFA sunt prea mici? Sau prea corecţi pentru un patron care ar vrea ca arbitrii să-şi facă treaba după cum vrea Copos? Dacă parcurgi lista acuzaţiilor la adresa lui Tudor te strici de râs, rapidiştii trebuiau să câştige fără să mai joace: că penalty-ul din minutul 53 e inexistent, că Tudor nu a acordat două penalty-uri pentru Rapid, că nu l-a eliminat pe un dinamovist în minutul 39, că a judecat pro-dinamovist faulturile din minutele... (urmează înşirarea a 19 faulturi!), că Tudor a luat decizii după indicaţiile fotbaliştilor dinamovişti, că n-ar fi trebuit delegat un tânăr, şi aşa mai departe. Ce comentarii poţi face la acest pomelnic? Câteva: 1) de când stabileşte conducerea unui club în favoarea cui trebuie acordate faulturile; 2) De ce nu l-au recuzat înainte de începutul partidei pe tânărul Tudor? Ce ar fi spus despre Tudor conducerea clubului Rapid, dacă Rapid câştiga? Epoca cererii de suspendare pe viaţă a unui arbitru pentru că ar fi „dezavantajat" Rapidul a cam trecut. Şi pe vremea aia poate doar Dinamo putea cere asta; 3) Dacă era o echipă valoroasă, Rapidul trebuia să înscrie de mai multe ori, cu sau fără penalty-uri; 4) Cu lotul pe care îl are şi jocul său, Rapidul nu avea ce să caute în semifinalele Cupei României.

CAMPIONUL CAMPIONILOR. La Lisabona a luat sfârşit Turneul Campionilor la tenis masculin oarecum surprinzător. Spun asta pentru că părea că rusul Safin va câştiga Masters-ul. Din păcate, în semifinala cu Agassi, Safin şi-a scrântit glezna la sfârşitul setului întâi şi a trebuit să se încline în faţa americanului, 6-3, 6-3. În cealaltă semifinală, Sampras a fost învins de brazilianul Kuerten şi se părea că în finală Agassi era favorit. Cu toate astea, în faţa spectatorilor portughezi deveniţi brusc brazilieni, Kuerten s-a impus în trei seturi identice, 6-4, în faţa lui Agassi, după mai bine de două ore de joc îndârjit. Guga, cum îi spun prietenii, a reuşit nu numai să câştige Masters-ul de la Lisabona, ci să devină şi liderul mondial în clasamentul ATP, suflându-i pur şi simplu la mustaţă acest loc fruntaş lui Safin. Cu ocazia acestei ediţii a Mastersului masculin de tenis, Ion Ţiriac, promotorul ultimelor patru ediţii de la Hanovra, s-a despărţit de această activitate, predându-i ştafeta lui Joao Lagos.

Kuerten

Agassi

NAŢIONALA DĂ TESTE. Lotul de fotbal al României a ajuns în Algeria, unde se va pregăti nu pentru a câştiga viitoarele partide oficiale, ci pentru ca Bölöni să găsească 3-4 jucători tineri valabili pentru reprezentativă. Nu vor fi antrenamente grele, nu chestii legate de minge, de şut, de gol, ci nişte teste pe hârtie pe care Loţi le-a descoperit în Franţa. Teste, le zice el, de „agresivitate psihică", un test cu 117 întrebări din care antrenorul naţionalei trebuie să se dumirească dacă jucătorii lui tineri, fără experienţă şi fără prea mare talent, au sau nu au „mentalitate de învingători". Răspundem noi, fără să privim întrebările: N-au! Că n-au de unde. Oricum, se pare că mult mai frumoasă este pregătirea cultural-distractivă, mai vede omul tânăr un oraş, un magazin, o stradă. Foarte important pentru meciul reprezentativei noastre cu Ungaria.

G. CUŞNARENCU

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Fotografia săptămânii

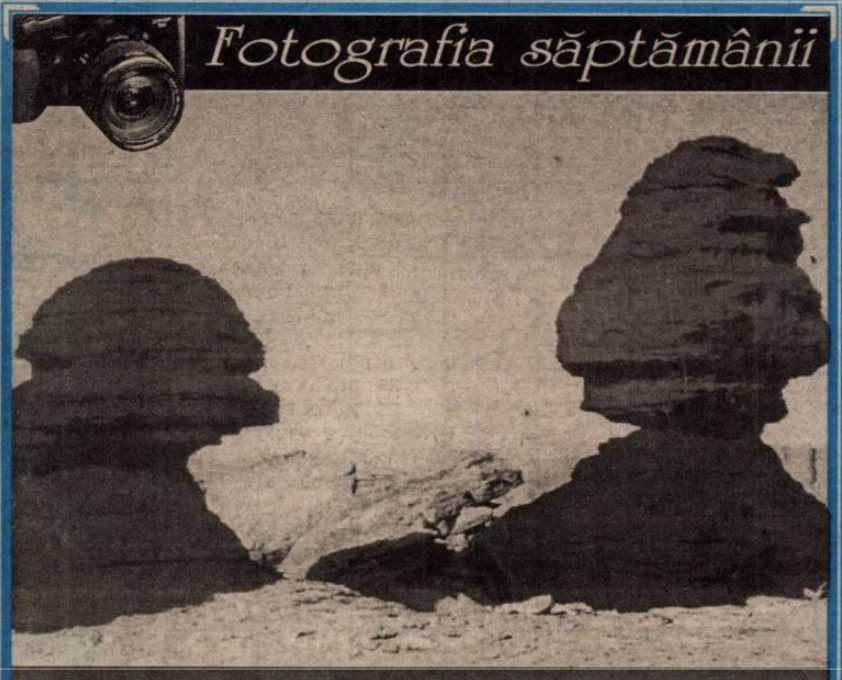

Nu numai românii se pot lăuda cu „Babele" lor. În Ciad există două formaţiuni calcaroase care seamănă izbitor cu „Babele" din Bucegi. (D.M.)

Mini-interviul săptămânii

CONSTANTIN DINULESCU actor – Teatrul Naţional

– Stimate maestre, cum vedeţi Dv. acest concept de Teatru Naţional în ansamblul culturii româneşti? Dumneavoastră care sunteţi un obişnuit al scenei, un admirat al marelui public, o voce de aur a scenei Naţionalului bucureştean...

– Vă mulţumesc mult... Este un subiect care ar merita o îndelungată şi profundă meditaţie. Cred că rostul Teatrului Naţional s-a erodat, s-a pierdut pe parcurs. Nu mai este ceea ce a fost şi nu este nici ceea ce trebuie să fie. Şi când spun asta mă gândesc că Teatrul Naţional românesc a încurajat, a creat, a lansat mari scriitori, mari dramaturgi, lucru care acuma se petrece mult prea puţin şi nesemnificativ. Teatrul Naţional şi-a mai pierdut din vocaţia lui şi datorită schimbărilor care s-au produs. Ca orice fenomen care a fost ţinut mult timp comprimat, când este eliberat tinde să depăşească limitele în care trebuie să existe, să viejuiască. Cred că Naţionalul încearcă să facă şi repertoriu, şi spectacole de avangardă, uitând poate clasicul şi dramaturgia românească.

«Din visele noastre, din când în când mai culegem câte o stea»

– Este totuşi o mare avalanşă la piesele pe care le prezentaţi, unele jucându-se cu casa închisă. Am văzut recent minunatul Barrymore ***cu Ştefan Iordache, pe Dv. v-am admirat în spectacolul Eminescu... Există încă o mare sete de teatru a publicului... Dv. ce surprize ne mai pregătiţi?***

– Deocamdată nu repet nimic nou aici. Surpriza este *Shylock*-ul pe care îl repet la Teatrul Evreiesc, un rol pe care mi l-am dorit. Şi chiar dacă nu este *Negustorul din Veneţia* al lui Shakespeare, este *Shylock*-ul lui Arnold Weksler, o scriitură extraordinar de temeinică şi pe care am făcut-o cu mare bucurie. Şi sunt fericit că din visele noastre, din când în când mai culegem câte o realizare, câte o stea...

– Vă mulţumesc din suflet şi vă doresc mult ca această stea să fie cât mai prezentă în ansamblul culturii româneşti şi să vă bucure cât mai mult!

MIHAELA DOROBANŢU

FEMEI DE SUCCES pe Internet

Cindy Margolis (dreapta) şi Danni Ashe sunt femeile cele mai vizitate pe Internet. Cindy, a cărei imagine deja a apărut în numeroase reviste şi calendare, are toate şansele să intre în „Cartea recordurilor" pentru cifra pe care a înregistrat-o în rândul numeroşilor ei admiratori care n-o scapă deloc din vedere. *(A.P.)*

Când natura conlucrează cu ARTISTUL

La Saint-Clement-la-Rivière (Franţa), Michel Chevray nu numai că s-a specializat în sculptura în lemn, dar şi-a ales şi un partener de creaţie a operelor de artă mai puţin obişnuit: Natura. El foloseşte ca material de sculptură trunchiul uscat al copacilor ajunşi la vârste impresionante. În prezent, lucrează la un trunchi vechi de 400 de ani şi mort în urmă cu şase luni. Fiecare trunchi uscat îi sugerează sculptorului o imagine pe care el, ulterior, prin arta sa, o desăvârşeşte, îmbogăţind-o în semnificaţii. *(A.P.)*

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

◆ *Mariajul e lucru mare, dacă ţine mult – spune o vorbă veche -, dar unii semeni care au, probabil, prea mult timp liber, vin să completeze în mod extravagant zicala. Richard şi Carole Roble, din South Hampstead, statul american New York, s-au căsătorit oficial în toate statele din SUA şi în unele din Mexic, în total de 55 de ori (fără să divorţeze niciodată). „Afacerea" asta le-a luat 25 de ani, începând din 1969.*

◆ *Cu puţin timp înaintea morţii, James McCandido, un texan de profesie marinar de cursă lungă, a mărturisit că mai ţine minte că s-a căsătorit oficial şi/sau religios cu 123 de femei din SUA, Japonia, Coreea de Sud, Filipine şi Singapore. La 85 de ani, năbădăiosul James mai avea asupra lui doar... 62 de certificate de căsătorie. În jurnalul său intim sunt prezente tot felul de detalii tehnice, din care amintim: 14 ore de căsnicie cu Lanasik (Filipine), 8 zile neîntrerupte cu Ky-Siuan (Coreea) etc. Curios este că până când a decedat, doar trei neveste americane l-au căutat cu poliţia, iar când l-au găsit, şi-au retras acuzaţiile de poligamie.*

◆ *După ce a fost închis, Ricardo Dellanta (Mexic) a stat în penitenciar 18 ani, timp în care a rămas căsătorit cu Fernanda. Aceasta a adus pe lume şapte copii, iar „vărgatul" Ricardo i-a adoptat pe toţi, deşi legea îi considera nelegitimi. Culmea e că la eliberare, generosul bărbat a mai stat cu Fernanda doar câteva luni, după care a divorţat întrucât „gătea mizerabil"...* (P.I.)

PORTRETE străvechi

La Hakkari, în Turcia, un ţăran care săpa după lutul necesar pentru repararea casei a scos din pământ o figurină mare de piatră. Autorităţile au fost imediat anunţate şi profesorul Veli Sevin a scos la lumină o comoară veche de peste 300 de ani. Aceasta este compusă din 12 stele funerare, reprezentând personaje masculine şi feminine de o forţă impresionantă. Dimensiunile lor variază între 70 cm şi 3 m iar personajele masculine sunt echipate cu arme, în mod special lăncii şi pumnale. Profesorul Vel Sevin susţine că acestea sunt „portretele" unor suverani sau nobili. *(I.S.)*

În numărul viitor

■ Pe Neptun ploaie... cu diamante!? ■ Trecutul citit într-un fir de polen ■ Cosmosul ca terapie ■ Petrol doar pentru încă un secol! ■ Trichineloza ■ Adulterul, de ieri până azi ■ Oamenii mării ■ Femina club ■ Întâmplări adevărate ■ Cow-boy, în variantă modernă ■ Horoscop ■ Mini-interviul săptămânii: ALEXANDRU MARINESCU, biolog ■ De vorbă cu avocatul casei.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 499 • ANUL XLIII • 14 DECEMBRIE 2000 • 16 PAGINI • 5000 LEI Nr. 50 (2249)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

14 DECEMBRIE

1900 Prof. Max Plank de la Universitatea din Berlin anunţă pentru prima oară celebra sa Teorie Cuantică

1962 Sonda Spaţială Mariner II trimite pe Pământ primele fotografii de pe planeta Venus.

S-a născut în această zi

1503 Nostradamus, poet şi astrolog francez care a publicat în 1555 cartea sa de „Profeţii".

A fost odată...

STEGOZAURUL

Monstruoasele creaturi ale Jurassicului, dinozaurii, aveau cel mai mic raport între greutatea corpului şi cea a creierului printre toate vieţuitoarele Pământului. Acesta reprezenta 0,04-0,1 la sută din masa totală a creierului. Spre comparaţie, la elefantul de azi creierul reprezintă 0,8 la sută.

FBI şi-a perfecţionat tehnicile de SPIONAJ

Pentru a pătrunde acolo unde nici ingeniosul program Carnivore, „spărgătorul" de adrese de e-mail, nu reuşeşte să ajungă, FBI a pus la punct o nouă tehnică: implantarea de senzori în tastaturi.

Controversatul program Carnivore, destinat detectării pe Internet şi spargerii conturilor de e-mail ale suspecţilor, s-a dovedit neputincios chiar şi în faţa celor mai simple metode de codare. În schimb, prin instalarea unei piese de hardware într-un calculator, investigatorii au reuşit să monitorizeze orice literă tastată, încă înainte de a fi descifrată de hard-ul calculatorului. „Pe măsură ce tehnologia se dezvoltă, vor apărea din ce în ce mai multe tehnici de investigaţie, care pot fi puse sub semnul întrebării din punct de vedere legal", a declarat David Sobel, consilier la Centrul de Informare pentru Problemele de Confidenţialitate Electronică (EOIC). Această tehnică, îndelung criticată de partizanii drepturilor la confidenţialitate, a fost de mare folos agenţilor FBI, care au pus sub observaţie computerul utilizat de Nicodemo S. Scarfo Jr., fiul fostului şef al mafiei din Philadelphia, suspectat că ar fi condus afaceri ilegale. Nici un judecător nu a acceptat până acum probe bazate pe instrumentele de „spionat" tastatura, însă cazul lui Scarfo ar putea fi primul de acest gen.

TV

- România 1
- TVR 2
- Pro TV
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

PE NEPTUN plouă... cu diamante!?

Întâmplări adevărate

DRAMA echilibristului singuratic • Dezamăgirea naşte MONŞTRI • SALVAREA a venit din presă!

femina club

Cum trecem peste

Capriciile iernii

Energia la răspântie

PETROL

doar pentru încă un secol!

ESTIMĂRI ŞOCANTE *Experţii Congresului Mondial al Energiei susţin că, în mai puţin de 100 de ani, zăcămintele de petrol vor fi secătuite.*

ROCK

Idoli

COW-BOY

în variantă modernă

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

CULTURA LA SFÂRŞIT DE MILENIU

Se apropie sfârşitul mileniului doi (şi acest sentiment cu totul deosebit, al trecerii în alt mileniu, nu l-au mai trăit oamenii decât o singură dată în era noastră, şi anume la trecerea dintre anul 1000 şi 1001) şi dincolo de schimbarea prefixului, a puterii politice şi poate şi a mentalităţilor, rămâne cultura. Acest lux care moare în fiecare an, dar de predat nu se predă. Pentru ultimul număr al revistei *Magazin* în care mai apare această rubrică în contul vechiului mileniu, m-am oprit la câteva manifestări culturale care dovedesc că înaintaşii n-au fost buni sfătuitori, iar elevii lor de azi, atenţi urmaşi.

Anul aniversar – Constantin Silvestri

Dirijorul Constantin Silvestri a murit în 1969 la Londra, dar există o mulţime de muzicieni sau doar melomani care recunosc că el le-a deschis ochii spre muzica clasică şi asta poate numai datorită felului său unic de a dirija această muzică. ABC, suplimentul literar al cotidianului AZI, publică un foarte interesant interviu cu Anda Anastasescu, printre altele, nu doar o împătimită a personalităţii şi operei lui Silvestri, ci şi preşedinta unei Fundaţii *Constantin Silvestri*. Aflăm astfel că o serie de recitaluri de pian au fost organizate la Praga, Paris, Roma, Viena, Budapesta. Există şi o bursă de studii numită Silvestri-Pocklington, o bursă de care pot beneficia tineri de 15, 16, 17 ani din România, tineri ce vor putea studia în oraşul Pocklington de lângă oraşul York din Anglia. Cum înţelegeţi, este o bursă care este mai curând o investiţie în tinerii talentaţi (selectaţi în urma unui concurs naţional care are loc anual, la Tg. Mureş) care îşi va arăta roadele peste 15, 20 de ani. Bursa nu este doar pentru pianişti, ci pentru orice instrumentist. Prima bursă, acordată anul trecut, a fost câştigată de Adrian Calef, violoncelist de la Liceul de muzică *George Enescu* din Bucureşti, un tânăr foarte talentat, ai cărui părinţi sânt...violoncelişti. Anul acesta, în iulie, a fost rândul unei pianiste să câştige bursa, e vorba despre Mihaela Fodor din Cluj-Napoca. Cu ţeluri atât de înalte, nu e de mirare că *Fundaţia Silvestri* nu a reuşit să facă rost de fonduri din România, Anda Anastasescu obţinând bani exclusiv din Marea Britanie. Mai e ceva: de pe urma lui Constantin Silvestri a rămas un număr foarte mare de lucrări de cameră încă nepublicate. Pentru a fi publicate e nevoie de bani. Dregătorii culturii române de până acum n-au alocat nici un fel de fonduri pentru a pune în lumină memoria lui Constantin Silvestri. Poate că totuşi, speranţa nu e pierdută...

Mihail Sadoveanu trăieşte

Săptămâna trecută, la Muzeul Literaturii Române, condus de neobositul critic literar Alexandru Condeescu, s-a deschis o importantă expoziţie de patrimoniu dedicată extraordinarului scriitor Mihail Sadoveanu. Autorul *Fraţilor Jderi*, de la a cărui naştere s-au împlinit 120 de ani, reuşeşte parcă să trăiască alături de noi în aceste zile prin ceea ce i-a aparţinut cândva. Expoziţia de la MLR conţine valori de patrimoniu aflate în posesia Muzeului, dar şi în colecţiile particulare, cum ar fi în colecţia lui Virgil Lefter sau în cea a Teodorei şi Paul Ştirbei. La această expoziţie nu putea lipsi un alt povestitor uriaş precum Fănuş Neagu care a ţinut să recompună într-un fel atmosfera sadoveniană.

GEORGE CUŞNARENCU

cronica săptămânii

The Beatles «1»

Din capul locului trebuie să afirm că avem în faţă cea mai tare colecţie scoasă vreodată de *Beatles*! Diferenţa este dată de dorinţa compilatorilor de a include aici doar singles-uri care au fost Number One în America şi în Regatul Unit...
Este drept, pentru mulţi dintre fani aceste Number Ones nu reprezintă chiar favoritele lor, soarta făcând ca ele să se afle pe faţa B a singles-urilor! Aşa s-a întâmplat cu *„Please Please Me”* (cu care a început istoria pop-ului nu este *„Lady In Red”* ci *„Yesterday”*, şi nu o spun eu ci specialiştii britanici şi americani din media! *„1”* este deja o piesă indispensabilă de colecţie pentru orice meloman care se respectă, valoarea sa istorică şi artistică fixându-l definitiv printre stelele de primă mărime ale constelaţiei pop music, deoarece muzica legendarilor muzicieni a trecut de mult proba timpului, aparţinând acum patrimoniului universal... şi când te gândeşti că la începutul carierei lor, cei patru *Beatles* erau îngrijoraţi de faptul că o altă trupă - *Gerry & The Pacemakers* – reuşea trei singles consecutive Number One în Regatul Unit! De-ale istoriei... nebunia...), *„Strawberry Fields Forever”* sau *„Something”* care au ajuns doar până pe locurile 2, 3 sau 4 în topurile respective! Să revenim la *„1”*: călătoria muzicală începe cu simpla *„Love Me Do”* şi se încheie cu grandioasa *„The Long And Winding Road”*, după ce trece prin *„Yesterday”*, *„Ticket To Ride”* şi *„Hey Jude”*. Am pomenit mai sus de *„Yesterday”* şi vreau să repar o gafă monumentală făcută de organizatorii concertului lui...*Chris De Burgh* de la Bucureşti: cea mai difuzată melodie din

ŞTIRI pe bandă rulantă

◆ *Mister George Michael*, în lipsă de activitate discografică, se luptă din răsputeri ca să ţină prima pagină din tabloide! De această dată el a reuşit să cumpere pianul *Steinway* la care *John Lennon* a

compus legendara *„Imagine”*... Printre concurenţii lui *Michael* au fost şi *Liam*, şi *Noel Gallagher*, şi *Robbie Williams*, oferta de 1,45 milioane de lire sterline a lui *Michael* fiind prea mare pentru aceştia!

◆ Săptămâna trecută a apărut albumul tribut *„The Rose That Grew From Concrete”*, dedicat rapperului *Tupac Shakur*. Presa americană, la unison, a titrat: „Lăsaţi-l pe *Tupac* să se odihnească în pace!”... Vă reamintesc că *Shakur* a fost împuşcat în 1996, pe când avea 25 de ani. De atunci au apărut trei albume tribut....

◆ Liderul celor de la *Rage Against The Machine* – *Zack De La Rocha* a abandonat trupa cu care a devenit milionar, cu intenţia de a încerca ceva nou...

◆ Prolificul compozitor-producător-solist *Kenneth „Babyface” Edmonds* tocmai a semnat un contract pe mai mulţi ani, ca solist, cu *„Arista Records”*, primul album al acestei colaborări urmând să apară în primăvara viitoare.

◆ Renumitul scriitor de horror *Stephen King* şi nu mai puţin cunoscutul muzician *John Mellencamp* şi-au dat mâna pentru a scrie împreună un musical care va fi, firește, ceva de groază şi cu fantome! Într-un interviu din *Billboard*, *Mellencamp* a spus: „Scopul nostru este ca într-o zi să ajungem pe *Broadway*”. Baftă!

◆ A apărut noul album al celor de la *Backstreet Boys* – *„Black & Blue”* care,

potrivit presei americane, a şi depăşit tirajul de cinci milioane de discuri!

◆ *Paul Weller*, fostul lider al celor de la *The Jam* şi *The Style Council*, a fost arestat sub acuzaţia de viol! Reclamanta este din oraşul Farnham şi pretinde că celebrul muzician ar fi agresat-o sexual în urmă cu patru ani?!

◆ *Mister Michael Bolton* a semnat un nou contract cu *Jive Records*, casă la care

sunt înrolate şi galonatele de pe-acum *'N Sync* şi *Backstreet Boys*. Să sperăm că Bolton va ieşi din conul de umbră în care se află de o bună bucată de timp...

◆ Tocmai a fost lansat albumul *„One Night Only”* al clasicului *Elton John*! Este vorba de o producţie live, trasă la New York sub oblăduirea unui celebru producător – *Phil Ramone*.

◆ Pe 21 noiembrie casa *Epic Records* a lansat *„Vinyl Exams”*, primul volum dintr-o serie de compilaţii care prezintă tot ce-i mai bun prin hip-hop...

◆ Noiembrie a marcat şi apariţia primului album live din cariera de 10 ani a celor de *Cypress Hill*, prima trupă care a combinat cu succes metalul greu şi rap-ul...

◆ *Guns N'Roses* au confirmat că vor participa la festivalul *„2001 Rock In Rio 3”*, acesta marcând revenirea pe scenă după o pauză de şapte ani!

Rubrică realizată de
MARIAN MINCULESCU
E-Mail: shl@totalnet.ro

CAZIER discografic

selecţiuni

ALBUM: *More hot rocks vol. 1 (august 1988) ● More hot rocks vol. 2 (august 1988) ● The Rolling Stones now (august 1988) ● Who are The Stones (aprilie 1988) ● Music and media interview picture disc (februarie 1988) ● Dirty work (aprilie 1986) ● Precious stones (decembrie 1985) ● Hot rocks vol. 1 (august 1985) ● Hot rocks vol. 2 (august 1985) ● 12 x 5 (august 1984) ● Rewind 1971-1984 (iulie 1984) ● Under Cover (noiembrie*

Rolling Stones

1983) ● Hot rock (ianuarie 1983) ● First eight albums (noiembrie 1982) ● Story of the Stones (noiembrie 1982) ● Still Life (iunie 1982) ● Rolling Stones in concert (decembrie 1981) ● Slow roller (septembrie 1981) ● Tattoo you (septembrie 1981) ● Sucking in the seventies (mai 1981) ● December's children (and everybody's) (martie 1981) ● Solid rock (octombrie 1980) ● Twenty super hits (februarie 1979) ● Some girls (iunie 1978) ● Get stoned (noiembrie 1977) ● Love you live (octombrie 1977) ● Black and blue (mai 1976) ● Rolled gold (noiembrie 1975) ● Metamorphosis (iunie 1975) ● Goats Head Soup (septembrie 1973) ● Rock'n'rolling stones (noiembrie 1972) ● Exile on Main Street (iunie 1972) ● Milestones (martie 1972) ● Sticky fingers (mai 1971) ● Stone age (aprilie 1971) ● Get yer ya-ya's out (septembrie 1970) ● Big hits vol. 2 (septembrie 1969) ● Beggars banquet (decembrie 1968) ● Their satanic majesties request (decembrie 1967) ● Between the buttons (ianuarie 1967) ● Aftermath (aprilie 1966) ● Out of out heads (octombrie 1965) ● England's newest hitmakers (aprilie 1964).

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Cojocaru Ionel

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Mariana Lupescu, Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Biblioteca Județeană

Trecutul citit într-un fir de polen

IRINA STOICA

Chihlimbarul este una dintre cele mai prețuite „pietre" de podoabă. Cu toții știm însă că de fapt este o rășină provenind din unele specii de pin. Culoarea lui, de obicei galben ca mierea sau brun roșcat, prezintă incluziuni diverse, resturi de insecte sau de plante foarte bine conservate. În felul acesta chihlimbarul continuă să ne dezvăluie urme ale vieții din era terțiară.

Doi paleobotaniști de la Muzeul de Istorie Naturală din Paris au putut să descopere câteva grăunțe de polen într-un zăcământ de peste 400 kg găsit în Oise, în 1996. Observația la microscop părea să

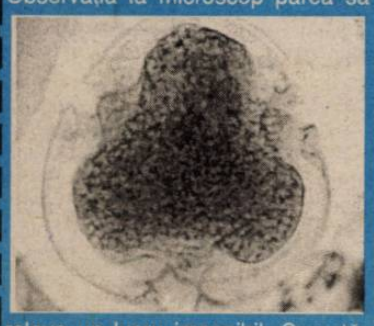

releve un lucru imposibil. Cercetătorii descoperiseră nu doar un „ghemotoc" miniscul de polen ci mai ales modalitatea de a-l extrage din această rășină fosilizată de 55 de milioane de ani. Unul dintre acești cercetători, Dario de Franceschi, a explicat că, în mod deosebit chihlimbarul este un material insolubil în apă dar ei au găsit solventul în care, lăsat două-trei zile, el capătă consistența unui cauciuc. Decupând apoi partea care interesează, grăunțele de polen pot fi extrase cu ajutorul unor pense extrafine. Această metodă este o premieră și este în curs de generalizare și pentru alte tipuri de chihlimbar.

Specialiștii așteaptă multe de la studierea grăunțelor de polen care, în cea mai mare parte s-au conservat în formă tridimensională. Conținutul lor celular a fost prezervat și cercetătorii se pregătesc pentru extragerea unor fragmente de ADN. Este un fel de refacere a trecutului, fără a se crea însă un „polen-jurasic-park".

Surprize... spațiale

PE NEPTUN plouă... cu diamante!?

MIHAELA DOROBANȚU

În 1999, Robin Benedetti, o studentă în ultimul an la Facultatea de fizică a Universității din Berkley, a fost chemată la șeful de catedră care i-a cerut să efectueze un studiu cu totul aparte: recrearea pe Pământ a condițiilor de mediu de pe planeta Neptun!

De ce? Pentru că de câtva timp, lumea științifică a început să fie foarte intrigată de această planetă aflată la cinci miliarde de kilometri de noi, la marginea Sistemului Solar. Prea puțin cunoscută și studiată, Neptun pare să ascundă o mulțime de mistere deosebite. În particular, o seamă de observații astronomice de ultimă oră au relevat pe Neptun energii de neconceput la o asemenea distanță de Soare. Ce se întâmplă de fapt acolo? Câteva zeci de universități din lume au fost mobilizate pentru a găsi un răspuns. Una dintre acestea este Universitatea californiană de la Berkley.

Robin Benedetti nu a stat să aștepte și a pornit imediat la lucru. A umplut o incintă cu vapori de metan, a închis-o ermetic și a supus-o unei puternice iradieri laser pentru a aduce treptat gazul la temperaturi și presiuni comparabile cu cele de pe Neptun.

Și, surpriză: la valori „neptunice" ale temperaturii și presiunii, observă declanșarea unor drastice modificări. Mai precis, configurația metanului, cu patru atomi de hidrogen înconjurând un atom de carbon, începea să-și piardă stabilitatea. Legăturile cu hidrogenul dispăreau treptat și atomii de carbon începeau să... „se agațe" unul de altul! Încă nu ar fi fost nimic deosebit, doar că în condițiile atât de speciale de presiune și temperatură create, au fost generate... diamante! O pulbere de diamante s-a format în banala incintă în care o studentă a încercat să creeze condițiile de pe planeta Neptun!

Nimeni nu poate fi sigur că EXACT așa se întâmplă și pe planetă, dar dacă... E ușor de imaginat dimensiunile diamantelor care s-ar putea găsi pe Neptun! Pietre uriașe de o valoare inestimabilă! Sau mai curând, mase fabuloase de carbon de o puritate care e imposibil să fie întâlnită pe Terra!

Iar pentru a înțelege de ce o asemenea „ploaie de nestemate" pe Neptun poate constitui cheia explicării energiilor depistate pe planetă, trebuie să ne întoarcem până în anul 1989. Atunci,

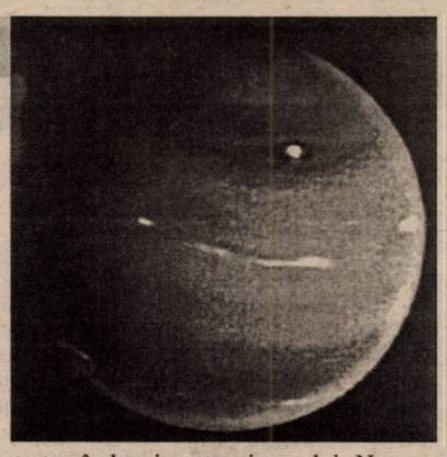

trecând prin apropierea lui Neptun, sonda Voyager a transmis pe Terra imagini ale unei sălbatice furtuni, de o violență pe care nimeni nu o imaginase până atunci. Cinci ani mai târziu, explorări extrem de atente prin telescop ale lui Neptun nu au reușit totuși să observe nici o urmă a unui eveniment atmosferic de o asemenea intensitate.

Dacă totul s-ar fi petrecut pe Pământ, nu ar fi fost nici o problemă. Noi avem o atmosferă, razele Soarelui încălzesc apele mărilor și oceanelor și le fac să se evapore, vaporii ajung în atmosfera înaltă, formează nori, aceleași raze determină tot felul de fenomene, unele dintre ele extrem de dinamice și astfel se nasc furtunile, care lasă urme pe Pământ... Dar pe Neptun – nu se poate. Nimic din toate acestea. Pentru că Neptun se află la o distanță de Soare de 30 de ori mai mare decât Pământul și acolo energia solară nu poate în nici un caz avea efecte asemănătoare cu ceea ce se petrece pe Terra!

Întrebările mileniului

De ce a fost construit MARELE ZID?

Cu cei 6000 de kilometri ai săi, Marele Zid Chinezesc este singura construcție realizată de mâna omului care se vede de pe Lună! Binecunoscut de toată lumea, prea puțini s-au întrebat totuși care au fost motivele care au dus la construirea sa. Această gigantică operă de construcție a fost realizată sub domnia împăratului Chin Shih-Huang-Ti, care a domnit între anii 246 și 210 î. Ch. Ciclopicul zid urma să protejeze frontierele nordice ale Imperiului și să lege între ele o serie de fortărețe deja ridicate. Pe zid există astfel și astăzi o adevărată șosea, care permitea curierilor să se deplaseze în siguranță și cu mare viteză pentru a da alarma în caz de pericol și a străn-

ge oștile. Marele Zid fusese gândit ca un fel de „Ultimă Frontieră" în calea barbarilor venind dinspre nord – cele mai multe din triburile invadatoare fiind de origine mongolă – care amenințau în mod sistematic cu invazia Chinei. Eficiența Marelui Zid s-a menținut până pe la anii 500. După aceea, în pofida dimensiunilor sale impresionante, Marele Zid nu a putut rezista în fața triburilor mongole care până la urmă tot au invadat China. Oricum, aceste dimensiuni uluiesc și astăzi: o lungime de 3460 km, la care se adaugă alți 2860 km, câți însumează ramificațiile și contraforturile, o înălțime care variază între 4,5 și 12 m și o grosime care atinge pe alocuri 19,5 m! (M.D.)

UNDELE HERTZIENE o resursă mai prețioasă decât aurul!

ADRIAN HOAJĂ

Dacă soldatul de la Marathon ar fi avut un telefon celular, azi n-am mai fi avut maratonul ca probă atletică! N-am fi știut mare lucru nici despre tragedia scufundării „Titanicului", dacă acest vas nu ar fi avut în dotare un echipament TTF prin care să emită teribilul semnal SOS... Și exemplele pot continua. Pentru că, fără îndoială, cucerirea imperiului nevăzut al undelor radio a reprezentat una dintre cele mai valoroase descoperiri ale geniului uman!

Dar iată că, de o oarecare bucată de vreme, o întrebare aparent bizară a început să-i frământe pe responsabilii feluritelor domenii de activitate din diferite țări: **cui aparțin undele radio?** Comercianților, militarilor, oamenilor de știință sau întregii umanități? Problema a devenit presantă o dată cu fulminanta dezvoltare actuală a telecomunicațiilor. În primăvara acestui an, la Istanbul, a avut loc o conferință internațională în care s-au războit reprezentanți ai militarilor, giganți mondiali ai electronicii și radioastronomi. Miezul disputelor l-a constituit noul sistem „Bluetooth" de legături radio, cu o rază scurtă de acțiune, dintre microcalculatoare și perifericele acestora. Susținut de corporații precum Nokia, Toshiba, Dell Computer și IBM, „Bluetooth" utilizează un canal radio situat în banda de 2,45 gigahertzi. Însă pe aceeași „felie" sunt, parțial, deja prezente în eter și unele armate, precum cea franceză. Iar militarilor nici nu le trece prin minte să renunțe la utilizarea acestei frecvențe fără a primi în compensație o alta, precum și fonduri substanțiale pentru noi echipamente.

Dar ce caută în dispută și radioastronomii? Ei bine, aceștia ascultă cerul în spectrul radio, în principal, pe trei grupe de lungimi de undă: decimetrice, metrice și decametrice. Or, prima grupă, centrată pe frecvența de 1,4 GHz, se află deja alocată printre frecvențele exploatate de rețelele de telefonie mobilă (0,9 – 1,8 GHz). A doua grupă de frecvențe este utilizată la studierea Soarelui (între 200 MHz și 600 MHz). De astă dată, „intrușii" sunt reprezentați de rețelele de televiziune care „parazitează" din plin înregistrările radio efectuate de oamenii de știință. În sfârșit, a treia grupă, mult mai vastă, este absolut de neînlocuit, întrucât este, în prezent, singura cu ajutorul căreia pot fi descoperite și observate planetele extrasolare. Dar în aceeași bandă de frecvențe operează, „înghesuindu-se", și sateliții aflați pe orbită joasă, și comunicațiile militare...

Cui, deci, să fie oferită prioritatea folosirii acestor frecvențe, atâta vreme cât undele hertziene au devenit, după cum se vede, o resursă limitată și extrem de prețioasă a fiecărei națiuni, aidoma petrolului sau fierului? Sau poate, cine știe, este nevoie ca să se decreteze de către organismele internaționale că undele hertziene constituie patrimoniul comun al umanității? Dincolo de aspectele financiare, economice și comerciale ale acesteia – să nu uităm că sunt în joc sume imense, de ordinul zecilor de mii de miliarde de dolari! – este, evident, extrem de dificil să se facă o opțiune categorică în favoarea unui domeniu sau altul. De aceea războiul undelor se anunță a fi, după câte se pare, unul de durată... Din fericire, fără morți și răniți!

Funcțiile cromozomilor

Mai multe grupe de specialiști (englezi și americani) în biologie moleculară și inginerie genetică au anunțat localizarea cromozomială (pe una din cele 23 de perechi de cromozomi ai celulelor vii umane) a unor grave maladii neuropsihice. S-a stabilit că maladia Alzheimer și demența au un corespondent genetic pe cromozomul 17 (C-17), maladia Creutzfeldt-Jakob și insomnia cronică pe C-20, epilepsia juvenilă pe C-15 etc. Harta cromozomială a deviațiilor neuropsihice, spune Harold Gees, de la Universitatea din Londra, este unul din cei mai mari pași spre terapia genetică a așa-numitor „boli care vin din urmă" și care tind să rivalizeze cu SIDA, cancerul și bolile cardio-vasculare. Stresul marilor colectivități umane induce mutații genetice neașteptate, transmisibile primei generații de copii ai secolului XXI. (P.I.)

planet@IT

@ Un Word mai prietenos

Atunci când se copiază un fragment dintr-un document Word sau WordPerfect în altul, deseori textul mutat nu își schimbă mărimea sau stilul fonturilor, culorile, sau alinierea în pagină. În acest caz, trebuie reselectat textul care tocmai a fost adus cu comanda „paste", iar apoi reformatat. Pentru a nu face acest lucru la fiecare astfel de operație, există o opțiune mai simplă: comanda „paste special". Primul lucru se elimină formatul din blocul de text care se dorește a fi copiat. Apoi se selectează partea dorită din documentul sursă și se copiază în clipboard, prin apăsarea „ctrl-c" sau din meniul Edit-comanda „copy". Se trece în documentul de destinație, se poziționează cursorul unde se dorește să apară textul ce tocmai a fost copiat, se accesează meniul Edit și se apelează la comanda „Paste Special", după care se apasă „OK". Formatul vechiului text dispare și este înlocuit cu cel al noului document. Pentru a scăpa de link-urile nedorite de format HTML dintr-un document de Word, se selectează URL-ul, se utilizează comanda Cut și, fără a muta cursorul se accesează meniul Edit, pentru a folosi Paste Special-Unformatted Text, pentru ca adresa de Web să reapară, însă fără a avea culoare albastră și fără a fi subliniată. Cum se poate salva hârtia în Word 2000? în cazul unui document mai lung, care se dorește a fi corectat sau citit, se pot tipări mai multe pagini pe o singură foaie de hârtie. Iată cum: Se deschide documentul în Word 2000 și se dă comanda normală de tipărire. Când apare fereastra cu opțiunile pentru imprimare se accesează opțiunea „Pages per sheet" din colțul din dreapta-jos și se modifică cifra 1 (o pagină) cu 4 (patru pagini), după care se apasă OK. Documentul va fi imprimat astfel cu 4 pagini pe o singură foaie de hârtie, numai că va fi mai greu de citit, din cauză că dimensiunea fontului va fi mai mică.

@ Madonna, valuri pe Internet

După ce a atras atenția cu procesul prin care și-a recuperat din mâinile unui hacker adresa de Web www.madonna.com, cântăreața americană de muzică pop a mai făcut un val pe Internet. Situl MSN a găzduit și transmis în direct concertul Madonnei, dându-i posibilitatea unei audiențe mondiale și oferind internauților un loc în primul rând. Bineînțeles, problemele nu au încetat să apară: mulți dintre cei care au încercat să vadă concertul nu au putut să se conecteze. Fanii Madonnei au trimis mii de mesaje de nemulțumire. Printre ele: „M-am îmbolnăvit de nervi, încercând să mă conectez." sau „Imaginile au fost ca o proiecție de diapozitive, probabil din cauză că serverele erau pline de oameni". MSN a declarat că 9 milioane de oameni s-au conectat cu succes la acest eveniment. Ceea ce este perfect adevărat este că mulți nu au reușit să vadă concertul, deși dispuneau de conexiuni foarte performante, din cauza erorilor rețelei. Net Magazine, o publicație de prestigiu din SUA, a afirmat că 9 din 10 persoane care au accesat concertul au fost nemulțumite, considerând incorectă maniera de a crea speranțe mari și a oferi un lucru submediocru. (G.V.C.)

Inexplicabilul de lângă noi

COSMOSUL ca terapie

ION ŢUGUI

A privi cerul, a intui că în nemărginire există forţe ascunse care ar putea fi captate pentru binele omului, în fine, a folosi energia cosmică drept terapie – toate acestea au fost descoperite de un japonez, poate cu sute de ani în urmă. Se pare că „jocul cu energia universală" a fost multă vreme o taină a unor iniţiaţi care îşi exercitau puterea într-un cadru destul de restrâns.

Maestrul de necontestat al terapiei cu energia cosmică a fost Micao Usui, cel care a acumulat cunoştinţe în domeniu din trecutul îndepărtat şi le-a oferit apoi profanilor, scoţându-le din regimul privilegiat. În ce consta de fapt marea descoperire? Fiecare fiinţă umană se naşte cu un canal de energie racordat la univers, dar pe care îl pierdem la vârsta de 4-5 ani din motive încă necunoscute.

Micao Usui este acela care a pus bazele aşa numitei practici REIKI, practică prin care canalele energetice iniţiale se pot redeschide şi se poate capta, în folosul nostru, o cantitate impresionantă de energie universală de viaţă. Este energia perfect echilibrată şi se manifestă pur şi simplu prin podul palmelor într-un flux continuu de diferite intensităţi. Un iniţiat vindecător poate doza corect această energie, lucrând cu ea pe trupul bolnav şi folosind-o în mai toate cazurile de boală indiferent de natura şi gravitatea bolii...

Reiki este o practică superioară în medicina neconvenţională şi a peregrinat de-a lungul ultimului secol cu o repeziciune de invidiat. Primii care au primit-o au fost americanii, evident, prin japonezi. Atât în America, precum şi în Occident, Reiki a devenit o practică obişnuită în clinici medicale, în spitale. Evident, este vorba despre o şcoală în sensul superior al cuvântului; aceasta pregăteşte iniţiaţi care îşi pot exercita profesia independent sau într-un cadru spitalicesc. La noi, cititorul s-a putut familiariza cu Reiki datorită remarcabilei cărţi semnate de Dumitru Hristenco – REIKI tradiţional.

Maestră în domeniu este şi Antoaneta Roman, românca, femeia care a folosit pentru propria-i sănătate metoda şi a reuşit perfect. După o şedere de opt ani la Madrid, în Spania, Antoaneta îşi descoperă o boală gravă. Se va vindeca prin Reiki într-un timp record, azi fiind iniţiata care îi ajută pe semenii săi să se vindece. Voi reproduce din Dumitru Hristenco un mic paragraf pentru a înţelege filosofia acestei practici: „Reiki este un tratament energetic ce foloseşte energia pură de înalte vibraţii, ce acţionează spre binele celui ce o primeşte. Scopul este să-i permitem pacientului să se vindece folosind această energie. De noi depinde doar să dorim să-l ajutăm, fiind convinşi că va fi cum este mai bine pentru el..."

Tehnicile Reiki azi pot fi fotografiate. Antoaneta Roman îmi arată astfel de fotografii, în care se distinge energia emisă prin podul palmelor operând asupra aurei corpului uman şi astfel lucrându-se cu folos asupra unor maladii. Mărturii suficiente pentru atestarea reuşitei lecturez în cabinetul maestrei Roman. O doamnă din Bucureşti relatează: „Mi s-a pus diagnosticul de Carcinom mamar. Am urmat un tratament natural, dar în anul 1999 boala s-a agravat, aflându-mă într-o situaţie disperată. În urma iniţierii în tehnica Reiki şi tratamentelor, astăzi sănătatea mea este restabilită în totalitate."

Şi, astfel de relatări curg pe multe file. Dacă asociem ideea de „energie universală de viaţă" cu ipotezele a doi laureaţi ai Premiului Nobel pe anul trecut, ipoteze care afirmă că toate elementele existente în construcţia universului există în fiinţa umană, atunci înţelegem de ce Reiki a cucerit, pornind din Japonia, rotundul planetei noastre.

Antoaneta Roman efectuează pe de o parte tratamente şi în paralel ţine cursuri cu pacienţii săi pentru a-i învăţa cum să se auto-vindece prin metoda Reiki. O energie iniţială, energie vitală pe care începem să o pierdem la 4-5 ani, poate fi recooptată şi refolosită de fiecare dintre noi în mai toate stările critice de boală.

Cititorii care doresc să se iniţieze în Reiki o pot face prin intermediul revistei Magazin...

Dosarul gândurilor comunicante

Un joc de societate?

MIHAELA DOROBANŢU

„Priveşte-mă şi gândeşte-te la un număr de la 1 la 4. (O pauză. Magicianul se concentrează) Acum spune-mi, cu voce tare să audă toată lumea, la ce număr te-ai gândit. «4», spune partenerul de joc. Caută în spatele scaunului pe care stai, vei găsi o foaie de hârtie pe care am scris numărul pe care ştiam că îl vei alege. «4», spune partenerul de joc care, uluit, a citit pe foaia de hârtie numărul la care s-a gândit" Lumea apaludă şi priveşte cu admiraţie Magicianul care a reuşit încă o dată! Cât este de simplu! Magicianul a scris numerele de la 1 la 4 pe 4 foi de hârtie, le-a plasat în patru locuri diferite din sală şi în funcţie de numărul spus de participant i-a indicat unde să caute. Totul este să nu uite unde a pus fiecare foaie de hârtie!

Decepţie? Nicidecum. Spectacolul nu are prea multe în comun cu cercetarea ştiinţifică serioasă. Dar pentru că lumea a cam obosit să mai creadă doar pe cuvânt, Henri Marcotte şi echipa lui s-au gândit să demonstreze CU ACELEAŞI ARME, adică într-un fel de „show", că telepatia este reală! Şi cum ei căutau o metodă „obiectivă", independentă de emotivitatea partenerilor (factor distructiv în telestezie, adică telepatia realizată direct prin intermediul simţurilor), au recurs la un joc: au organizat două echipe formate din câte 6 persoane, printre care un agent-transmiţător, un receptor şi un... „factor perturbator". Acesta din urmă are rolul de a „bruia" mesajul. Fiecare echipă este trimisă în câte o cameră, „agentul" destinat să transmită mesajul său aflându-se evident în camera echipei adverse. Fiecare agent îşi fixează o anume imagine în minte, cunoscută numai de el, o transmite în camera cealaltă, în timp ce perturbatorul aflat în aceeaşi cameră cu el încearcă să afecteze cât mai mult calitatea transmisiei. Câştigă echipa care a reuşit cea mai bună transmisie-recepţie. Rezultatul? În afară de aşteptatul succes al acestui atât de original tip de „joc de societate", s-a constatat un lucru extrem de important, şi anume că recepţiile cele mai reuşite au fost cele ale unor imagini în mişcare, nu statice – un fel de transmisie telepatică a unei serii de cadre dintr-un film. Un alt aspect l-a constituit entuziasmul cu care persoane participând pentru prima dată la o experienţă de telepatie şi-au dorit să... intre în joc. Doar că – s-a constatat cu acelaşi prilej – nivelul mediu al recepţiei telestezice era cu atât mai mare, cu cât numărul persoanelor experimentate şi dotate pentru telepatie era mai mare şi scădea când participau prea mulţi „novici" sau persoane fără aptitudini vizibile în acest sens. A fost o dovadă în plus privind corectitudinea unei constatări mai vechi: şi anume că performanţa unui agent-transmiţător este puternic diminuată şi el oboseşte extrem de repede atunci când are de-a face cu debutanţi...

Înconjuraţi de baze extraterestre

CERURI DESCHISE minţi încuiate

DAN D. FARCAŞ

Aminteam, într-un episod anterior, că Nick Pope a condus, între 1991 şi 1994 secretariatul *2a* al Statului Major al Aerului *(Air Staff)* din Ministerul Apărării al Marii Britanii. Acest secretariat era locul în care se examinau rapoartele privind OZN-urile. Experienţa sa a descris-o în 1996 în cartea: *Open Skies, Closed Minds: For the First Time a Government UFO Expert Speaks Out* (Ceruri deschise, minţi încuiate: pentru prima oară un expert guvernamental în OZN-uri se pronunţă), devenită *bestseller nr.1* în Marea Britanie.

La început Pope a fost sceptic în privinţa acestui subiect, dar pe măsura cunoaşterii unor cazuri, a devenit convins că OZN-urile reprezintă un fenomen real şi chiar îngrijorător. Pope a fost surprins să constate că militarii din forţele aeriene britanice erau foarte deschişi privitor la fenomenul OZN. Explicaţia consta în sensibilitatea lor crescută faţă de ameninţarea unei tehnologii superioare, ca şi în faptul că, la un eventual gest ostil al OZN-urilor avioanele militare ar fi fost primele trimise să încerce să rezolve problema. În plus, mulţi văzuseră OZN-uri. Aşa cum spune Pope, „dacă subestimarea inamicului este considerat un păcat în lumea militarilor, incapacitatea de a-i recunoaşte existenţa este un păcat cardinal". El estimează, la fel ca mulţi alţii, că 90-95 la sută din observaţii ar putea să-şi găsească explicaţia prin cauze convenţionale. Totuşi *cele care nu pot fi explicate* astfel ar putea constitui, pe tot globul, circa 650.000 de observaţii.

Pope a mai descoperit că rapoartele privind observaţiile de OZN-uri făcute înainte de 1967 au fost sistematic distruse, fiind considerate „lipsite de interes social sau istoric". Dacă în America au fost desecretizate circa 30.000 de documente privind observaţiile OZN, numărul acestora în Marea Britanie era mult mai mic. şi totuşi, în ambele locuri, existau dovezi că anumite documente continuau sa fie ascunse.

Un alt investigator britanic, Nicholas Redfern, în cartea sa *A Covert Agenda*, îşi exprimă, după investigaţii temeinice, convingerea că secretariatul *2a*, unde lucrase Pope, era mai mult un paravan, o *vitrină*, menită să creeze, marelui public, impresia că fenomenul este sub control. În realitate aici soseau doar o parte din rapoarte, în primul rând cele trimise de marele public. Observaţiile făcute de piloţi, în special de cei militari, luau un alt drum, ajungând la organisme mult mai secrete. Una dintre acestea pare a fi localizată la baza *RAF Farnborough* din Hampshire, dar mai ales la baza RAF din *Rudloe Manor*, din Wiltshire, unde se află sediul central al serviciilor de poliţie militară şi de securitate ale forţelor aeriene britanice, ca şi un centru de instruire în contrainformaţii. Oricum, se ştie în mod sigur că poliţia militară a efectuat propriile sale anchete în mai multe cazuri în care s-au raportat OZN-uri, fără ca rezultatele să ajungă la secţia *2a* sau la marele public. În decembrie 1995, Kerry Philpott, purtătoarea de cuvânt a Ministerului Apărării (şi care i-a urmat lui Nick Pope la conducerea secţiei *2a)*, recunoştea că la Rudloe Manor se examinează toate reclamaţiile privind „zborurile la joasă înălţime" ca şi cele „neexplicate". Un alt punct de concentrare a datelor este, se pare, secţia de spionaj militar (DIS), la care sunt trimise, între altele, „semnalele" de orice fel, captate de militari şi care nu aveau explicaţie. DIS lucrează în strânsă colaborare cu faimosul NSA din Statele Unite, având un rol similar.

Redfern mai observă că de regulă documentele secrete devin accesibile marelui public după treizeci de ani. O bună parte din rapoartele OZN făcute de militari au putut fi astfel cunoscute. Alte documente au rămas totuşi inaccesibile, chiar şi după o perioadă mai lungă de treizeci de ani. Căutând să afle de ce, Redfern a descoperit un fapt interesant. Cele mai intrigante rapoarte OZN au fost ani de zile studiate de grupuri oculte de cercetători militari, care au introdus apoi, în dosarul respectiv, concluziile lor. Or, regula celor treizeci de ani pentru desecretizarea unui dosar ia drept bază *cel mai recent* document din acel dosar. Deci dacă cineva adaugă, o dată la câţiva ani, noi remarci sau concluzii la un anumit dosar, dosarul respectiv ar putea rămâne inaccesibil *la nesfârşit...*

(Va urma)

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/50

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Între scepticism şi credulitate

Secretele unui dresor de plante

PAUL IOAN

Pentru a-şi dovedi onestitatea şi, implicit, forţele de comunicare telepatică, maestrul Kaliandro trebuia să dovedească, cu martori neutri, puterea de a-şi impune comenzile mentale asupra florilor. Dacă experimentul i-ar fi reuşit, ar fi câştigat procesul cu revista „The Newyorker", care îl denigrase.

Plantele din laboratorul său au fost „împănate" cu senzori electrici aduşi din afară şi urmăriţi, pe osciloscoape speciale, de psihologi numiţi de instanţă. Metoda de lucru era asemănătoare cu cea din timpul spectacolului blamat: maestrul îşi scria comenzile pe hârtie, le înmâna observatorilor, apoi le transmitea mental subiecţilor – în cazul de faţă plantelor, cinci la număr, în ghivece depărtate la cel puţin un metru. Atunci când comenzile (gândurile) sale erau negative (de distrugere, într-un mod sau altul), oscilaţiile înregistrate ar fi trebui să fie foarte mari (pe baza modificărilor câmpului bioelectric, datorate „emoţiilor" induse mental plantelor); în caz contrar, acele indicatoare ar fi trebuit să meargă aproape liniar.

Începutul experimentului a fost un fiasco. Plantele erau permanent tulburate de „ceva care scăpa de sub control". Kaliandro a intrat în panică, dar şi-a amintit de o întâmplare mai veche şi a rugat persoanele din juriu să verifice dacă nu cumva aveau pe haină... păr de pisică. Bănuiala lui s-a confirmat, spre uluiala celor prezenţi. Ulterior, maestrul a reuşit să inducă plantelor spaimă şi linişte, fără ca vreun membru al comisiei să aibă cel mai mic dubiu. În acest fel, comenzile mentale date asupra oamenilor, în timpul spectacolului „cu cântec", erau confirmate. În cazul oamenilor reuşita fusese de 60-65 la sută, iar la plante de sută la sută.

O dată cu reabilitarea acestui personaj cu puteri extrasenzoriale, din interviul acordat aceleiaşi sceptice reviste „The Newyorker" reiese un fapt interesant: succesele lui în experienţele cu plante au început abia după ce se îmbolnăvise de glanda tiroidă. De asemenea, pentru a fi cât mai sigur că biocâmpul său cerebral funcţionează şi la distanţe mai mari de 0,5 metri, consuma medicamente pe bază de hormoni. Se pare că în acest mod îşi „mărea amplitudinea vibraţiilor (undelor) electromagnetice". Pe de altă parte, subiecţii umani cei mai receptivi erau cei cu probleme hormonale. El a mai mărturisit că administrase şi plantelor studiate „anumite analgezice şi vaso-dilatatoare".

Energia la răspântie

PETROL – doar pentru încă un secol!

ESTIMĂRI ŞOCANTE

Experţii Congresului Mondial al Energiei susţin că, în mai puţin de 100 de ani, zăcămintele de petrol vor fi secătuite

PAUL IOAN

Sfârşit de capitol ?

Mai mult de 90 la sută din consumul mondial de energie se bazează pe arderea hidrocarburilor şi cărbunelui, în pofida răspândirii energiilor alternative. În ritmul actual de consum al combustibililor fosili (petrol, gaze naturale şi cărbune) şi dacă nu vor fi descoperite noi zăcăminte şi metode ultra-eficiente de exploatare a celor actuale, prognoza mondială medie a specialiştilor arată că ne va ajunge petrolul până-n anul 2065-2085, gazele naturale până-n 2050, iar cărbunele până-n 2220! De remarcat că această prognoză este varianta optimistă, căci există şi un vast studiu al unor cercetători francezi, conduşi de Benjamin Dessus, care în „Atlasul energiilor lumii" prezintă date şi mai îngrijorătoare.

Pe ce se bazează aceşti prognozişti „care văd lumânarea stingându-se" (cum spune viitorologul Joseph Laroche) – care se referă la *rezervele realist exploatabile, nu şi la cele previzionate, ipotetice*? Dincolo de munţii de date statistice şi dinamicile producţiei şi consumului (pe state, continente şi tip de energie), din puzderia de cifre vom reţine pentru acest articol doar doi indicatori edificatori:

1. În ultimele două decenii, consumul de TEP (Tonă Echivalent Petrol, adică energia degajată la combustia unei tone de petrol) s-a dublat, sporind de la 4,7 milioane la 8,5 milioane;

2. Parcul mondial al autovehiculelor particulare, care actualmente se apropie de 500 de milioane de maşini, va ajunge în anul 2020 – în ritmul actual al vânzărilor – la nu mai puţin de un miliard de maşini!

Cine sunt cei mai mari consumatori? Cea mai uluitoare comparaţie care reiese din datele statistice este cea între America de Nord şi China. Deşi aceasta din urmă are aproape de cinci ori mai mulţi locuitori, în SUA şi Canada se consumă de opt ori mai multe TEP decât uriaşa ţară asiatică! Pe de altă parte, nord-americanii „înghit" de 3,5 ori mai multă energie decât europenii şi de două ori mai mult decât fostele ţări ale URSS. Global, ţările în curs de dezvoltare produc două treimi din energie, dar consumă mai puţin de o treime. Ţările dezvoltate şi puternic dezvoltate consumă de două ori mai mult decât produc. Cu ce consecinţe?

Restricţii de consum sau poluare masivă

Există două mari tendinţe ale dinamicii epuizării energiei convenţionale sau „fosile". Cea politico-economică este polarizarea surselor, cu concentrarea lor în Orientul Mijlociu, zona Mării Caspice (petrol, gaze naturale) şi China (cărbune). Cea ecologică, privind calitatea vieţii pe întreg Pământul, este poluarea şi creşterea frecvenţei anomaliilor climatice. De asemenea, o consecinţă indirectă, care afectează orientarea unui important segment al cercetării ştiinţifice, este alocarea unor fonduri mult mai mari pentru tehnologii mai puţin nocive, decât pentru punerea la punct a unor surse de energie alternative, curate (în primul rând fuziunea nucleară la preţuri rezonabile, în loc de actuala fisiune nucleară). „Ceea ce se întâmplă acum – spune expertul Joseph Laroche – este o *provocare decisivă pentru generaţiile viitoare*. Ele vor moşteni un Pământ dezechilibrat climatic şi o energie de trei ori mai scumpă (în 2050 – n.n.). Se va renunţa la confortul energofag de azi? Sau va apărea acea minte sclipitoare care va şti să producă o cotitură în structura consumului actual?"

Una din concluziile viitorologilor, legată de această problemă, este că o altfel de statistică indică faptul că există o mare probabilitate să se ivească la mijlocul secolului XXI un „grup novator" care să poată detrona treptat „energia fosilă". Cele mai multe speranţe se îndreaptă spre exploatarea hidrogenului şi oxigenului (în stare lichidă) şi spre fuziunea nucleară.

Nebunie sau Normalitate?

Personalităţile multiple – o enigmă încă nerezolvată

- *Aproape două sute de ani de când se cunosc oameni cu personalităţi multiple*
- *O sută de fiinţe într-o singură minte*
- *A omorât-o el, dar ...nu era el*
- *Boală sau manifestare obişnuită?*
- *Se va reuşi vreodată vindecarea totală ? Deocamdată nu...*

MIHAELA DOROBANŢU

La sfârşit de mileniu doi şi început de mileniu trei, Dr. Jekyll şi Mr. Hyde sau personajul lui Anthony Perkins din Psycho, faimosul film al lui Alfred Hitchcock, par simple poveşti pentru copii. De groază, evident, dar... tot poveşti. Aceasta pentru că după ce în 1816 a fost înregistrat primul caz de „personalitate multiplă" (o femeie, numită Mary Raynolds, din statul american Pennsylvania), analele psihiatrilor cunosc sute de cazuri de acelaşi timp, culminînd cu un „record" de 100 de caractere diferite într-o singură minte. Drumul a fost lung, marile probleme au rămas.

Cum recunoşti când este într-adevăr vorba de o boală, de un caz patologic, sau de o simplă încercare de a păcăli? Ce atitudine trebuie să adopte un judecător? Dar psihiatrul? Cât este de mare pericolul social?

Conform definiţiei de dicţionar, pentru ca unui om să „i se pună eticheta" de „personalitate multiplă", trebuie ca el să aibă cel puţin două tipuri de comportament care să se afle într-un permanent conflict între ele, persoana respectivă apărând în faţa celorlalţi când sub chipul unuia, când al celuilalt. Evident, domeniul cel mai bogat în asemenea anomalii este cel criminal.

Unul din cazurile care a intrat în jurisprudenţa americană este cel al lui Katelin Smith din Oshkosh, Wisconsin, care l-a dat în judecată pe un tânăr de 26 de ani, Mark Peterson, acuzându-l că a violat-o. El a spus că raportul sexual a fost unul consimţit, Katelin a admis dar a uluit întreaga asistenţă, inclusiv pe judecător afirmând că... fusese de acord când ea era întruchiparea uneia dintre personalităţile sale şi violată când era o alta, care de fapt nu consimţise! Cum spuneam, cazul a făcut istorie, tribunalul înregistrând 45 (!) de personalităţi diferite ale lui Katelin, printre care uneori era Jennifer, o tânără de moravuri discutabile, alteori Emily, o fetiţă de 6 ani, extrem de vulnerabilă. Comportarea sa la proces a fost atât de extraordinară încât judecătorul a întocmit un raport în care specifica faptul că a putut-o observa închizând din când în când ochii şi... schimbându-şi personalitatea! De altfel, la cererea sa, a depus de 45 de ori jurământul, de fiecare dată „îmbrăcând" o altă personalitate! Sentinţa l-a condamnat pe Mark Petereson la o foarte redusă perioadă de detenţie, cu suspendare, şi a ridicat pentru prima oară extrem de dificila problemă teoretică a raportului sexual consimţit cu o persoană care suferă de personalitate multiplă.

Tot un caz de prima pagină a fost italo-americanul Rik Caputo care a recunoscut patru omoruri, susţinând însă că „autorul" era „versiunea" sa de tip killer, în timp ce alte 40 de personalităţi pe care le prezenta alterantiv erau ...bune şi cinstite. Avocatul său a cerut suspendarea pedepsei pe motiv de nebunie... La fel cum s-a întâmplat şi în cazul lui James Carlson, judecat pentru agresiune sexuală în Arizona. A spus că avea 11 personalităţi, opt rele şi trei bune. Chemat să depună mărturie, judecătorul a avut într-o zi surpriza să-l vadă apărând costumat ca o prostituată şi purtând pantofi cu toc...

Cum se poate însă ca într-un singur om să conviеţuiască atâtea laturi ale personalităţii sale? Profesorul de psihiatrie Georges Abraham de la Universitatea din Geneva, referindu-se o dată în plus la practica şi cazuistica americană, relevă faptul că până şi în Statele Unite „personalitatea multiplă" nu mai este considerată exclusiv ca o boală, ci şi ca o expresie a... normalităţii. Pentru că, în fond, omul nu este nici pe departe un monolit, cu un caracter fix şi imuabil. Este un conglomerat de tendinţe multiple... Se pot vindeca aceste tendinţe disociative? Se pot ameliora, recurgându-se la psihoterapie şi la substanţe neuroleptice. Se poate diminua delirul, se pot diminua simptomele. O vindecare totală, completă deocamdată pare însă imposibilă.

Fie că ne place, fie că nu, de multe ori nu vom şti nici de acum înainte dacă în faţă avem un Doctor Jekyll sau un Mister Hyde...

Anatomia secundei

UN călător în timp

ALEXANDRU MIRONOV

...Către trecut, adică studiind galaxiile îndepărtate, înspre momentele de început ale Universului, Bing-Bang-ul, marea explozie iniţială, dar şi spre viitor, prin studiul evoluţiei Cosmosului, iată ce face pentru noi telescopul „Hubble", un „ochi" urcat recent de NASA pe orbită înaltă, în jurul Pământului.

Cu un fotometru de mare viteză HST (acronim de la „Hubble Space Telescope") el caută sisteme stelare, black-holes şi planete în zona de Univers apropiată nouă; cu un spectrograf de înaltă rezoluţie, „cititor" de radiaţii ultraviolete, observă comete, praf şi nori de gaz interstelar; cu un alt spectrograf, capabil să discearnă obiectele slab luminoase, analizează eventualele izbucniri ale supernovelor îndepărtate, decelând „respiraţia" însăşi a Universului; o cameră de luat vederi – tot pentru obiectele slab luminoase – poate să „vadă" de şapte ori mai multe stele, deci o porţiune sferică de şapte ori mai mare decât se poate vedea de pe Pământ – şi astronomii încearcă astfel să determine vârsta cât mai exactă a Universului; în sfârşit, o cameră cu transfocare specială şi unghi larg explorează galaxii şi caută stele neutronice şi pitice, chiar planete, prin Calea Laptelui.

Mari probleme ale astronomiei i-au fost supuse spre rezolvare lui *HST*. Între ele, această penibilă – pentru cunoaşterea noastră – lipsă de materie cosmică, aceste prăpăstii de gol, inexplicabile, între stele şi galaxii, un fel de întuneric ce poate fi, de fapt, populat cu stele moarte sau cu particule subatomice *WIMP* (Weakly Interacting Massive Particles – adică particule masive de interacţie slabă) sau pitice gazoase întunecate, oricum, materie, substanţă care generează efect gravitaţional şi ţine galaxiile închegate (altfel mişcările de rotaţie ale galaxiilor ar fi de neexplicat, căci forţa centrifugă ar trebui să risipească stelele în spaţiul intergalactic!).

O altă problemă pusă lui *HST*: cea a neutrinilor, stranii particule-fantomă, superrapide, superuşoare, altfel alcătuite decât materia subatomică „clasică". Au fost descoperite în experimentele fizicii energiilor înalte, dar nicăieri în Cosmos. Speranţa este ca *HST* să poată pune capăt jocului „de-a v-aţi ascunselea" cu neutrinii invizibili, posibilii „locuitori" ai materiei interstelare şi intergalactice.

Dar cea mai fantastică întrebare la care fizicienii vor să-i ceară lui *HST* să răspundă este cea a... vieţii Universului însuşi. Se ştie că se dilată continuu, că materia se „subţiază" către marginile sale, că viteza de expansiune scade, lent, ceea ce presupune un punct de oprire, cam peste cincizeci de miliarde de ani şi – doar se bănuia (bănuială infirmată însă de ultimele fotografii celeste) – că, îmbătrânit, Universul va porni, încetişor, înapoi, contractându-se către o implozie finală, apoi un alt Big Crunch ş.a.m.d. Aşa cel puţin sună una din ipotezele pe care *Hubble Space Telescope* trebuia să le verifice, de sus, de pe orbită, de la şase sute de kilometri altitudine.

...Poveste superbă a sfârşitului de veac, ochiul în ceruri numit *HST* promite să fie, în al XXI-lea veac, marele „spion" pe care Homo sapiens l-a trimis în ceruri.

Sarantuya Gayabazar

Sarantuya Gayabazar s-a născut în capitala Ulan Bator. A început să cânte de la vârsta de 6 ani, împreună cu sora sa. Până la vârsta de 17 ani a participat la numeroase concerte şi la multe competiţii muzicale, cucerind numeroase premii. În această perioadă compozitorii mongoli i-au oferit melodiile splendide ca: „Nu vă jucaţi cu focul", „Cântecul de lebede", „Mama mea – Camilara". Sarantuya Gayabazar este o cântăreaţă talentată, are o voce cristalină şi sensibilitatea melodiilor sale impresionează. Sarantuya a scos de curând un album „Lumea leagănului mamei" (The World Of Mother's Cradle) în România rezultat al colaborării cu compozitorii: Ionel Tudor şi Jolt Kereşteli. Aveţi deci prilejul să apreciaţi calităţile sale interpretative.

Copiii au nevoie de POVEŞTI

Uneori ne punem întrebarea: oare copiii noştri îşi trăiesc altfel copilăria decât am trăit-o noi? Oare s-a schimbat lumea atât de mult în ultimele decenii? Probabil că da, însă nevoia de poveşti a rămas aceeaşi. Poveştile cu zâne, prinţi, zmei şi mere de aur ne-au luminat copilăria şi, în mod sigur, o vor lumina şi pe cea a copiilor noştri. Poveştile sunt printre puţinele lucruri care, în ciuda trecerii timpului, nu îmbătrânesc şi nu-şi pierd frumuseţea. Să ne aducem aminte de nişte scene din poveştile cunoscute de toţi, pădurarul care taie burta lupului cel rău, soldatul care retează capul vrăjitoarei, vânătorul care scoate inima căprioarei pentru a o salva pe Albă ca Zăpada. Este oare bine să citim copiilor poveşti, mai ales că aproape fiecare conţine scene de violenţă? Psihologii sunt de părere că da, poveştile trebuie citite, chiar şi seara înainte de culcare! Copiii au mare nevoie de ele.

La început, basmul prezintă situaţii din viaţa de zi cu zi, apoi urmează ceva înspăimântător, suspansul creşte, însă, în final, totul se termină cu bine. Ce învaţă copiii dintr-un asemenea basm? În primul rând, să fie optimişti. Învaţă că fiecare situaţie dificilă poate fi depăşită, că orice problemă are o soluţie. Fiecare poveste conţine şi un important mesaj educativ. Scufiţa Roşie întâlneşte lupul pentru că nu a ascultat-o pe mama ei, surorile vitrege ale Cenuşăresei sunt pedepsite pentru răutatea lor, regina plăteşte pentru faptele ei. Basmele dovedesc copiilor că toate sfaturile primite de la părinţii sau educatorii lor au un suport real. Psihologii sunt convinşi că basmele nu s-au demodat. Nici film şi nici un joc pe calculator nu pot înlocui momentele în care părinţii le citesc copiilor o poveste. Aceste momente sunt doar clipe de relaxare, de evadare din realitate şi reprezintă puţin timp în plus petrecut alături de copii. Nu trebuie să vă îngrijoreze faptul că, din cauza lor copilul va deveni agresiv. El ştie să deosebească viaţa reală de cea din basme!

IOANA POPA

Gastronomice

Pentru această săptămână doamna Chereji Clara din Vişeul de Sus ne sugerează:

Salată de prune uscate

1 kg de prune uscate, 1 litru vin dulce, coajă de lămâie, zahăr după gust.

Prunele uscate se spală bine în cât mai multe ape. Vinul se pune la fiert cu puţin zahăr şi o bucată coajă de lămâie. Când dă în clocot, se introduc prunele şi se lasă să fiarbă 5 minute, apoi vasul se ia de pe foc şi se lasă la rece câteva zile. În acest timp vinul este absorbit de prune, care se umflă şi devin deosebit de gustoase. Se servesc cu sosul de vin sau simple.

Cataif cu mere

Aluat de tăiţei: *300 g făină, 2 ouă, 2 linguri de apă, sare. 1 kg mere, 1 lingură de zahăr, 2 linguri de rom.*

Siropul: *2 pahare cu apă, 250 g zahăr, vanilie.*

Se curăţă merele, se taie felii foarte fine şi se pun să se macereze cu zahăr şi rom. Se ţin astfel vreo oră. Se fac tăiţei din 2 ouă şi se rumenesc cu unt. Se pune apoi jumătate din tăiţei într-o tavă dreptunghiulară, aşezându-i ca să formeze un strat potrivit de gros. Deasupra se aşază merele, iar peste acestea alt strat de tăiţei. Se toarnă sirop fierbinte făcut din apă, zahăr şi vanilie. Se dă la cuptor să se rumenească frumos. Când siropul a scăzut, se dă deoparte şi se taie pătrate. Se scot cu grijă ca să nu se sfărâme. După ce s-au răcit, se poate pune peste fiecare bucată câte puţină frişcă bătută, turnată frumos cu cornetul.

Ochiuri tari în aluat franţuzesc

5 ouă, 500 g aluat franţuzesc, 500 g carne fiartă, sare, piper.

Se fierb 4 ouă şi se taie în sferturi. Se întinde coca într-un dreptunghi de 25/40 cm şi se taie în fâşii late de 5 cm. Se ung aceste fâşii cu carnea tocată, condimentată cu sare şi piper. Se taie în două, se plasează pe fiecare bucată un sfert de ou şi se rulează coca. Se bate un ou întreg, se ung rulourile şi se pun pe o tavă cu unt. Se dau la foc foarte încins pentru 10 minute.

Supă de pere

500-600 g pere, 1 1/2 litru lapte, 1-2 cuişoare, 150 g smântână, 30-40 g unt, zahăr şi sare după gust.

Se curăţă perele de coji şi sâmburi şi se aşază cu apă pe foc. Când sunt foarte bine fierte, se trec prin sită, apoi se aşază din nou vasul la foc. Dacă a început să clocotească, se adaugă untul, cuişoarele, zahărul şi sarea. După 10-15 minute, supa este gata. Se serveşte la masă cu adaos de smântână.

Ardei umpluţi cu ciuperci

8-10 ardei, 900 g ciuperci, 30 g margarină, sos de roşii, 3 cesti de orez, 60 ml ulei, 3-4 cepe.

Ardeii bine spălaţi, curăţaţi se sâmburi (cotor) se umplu cu ciupercile tocate, fierte înăbuşit, împreună cu ceapa tocată, verdeaţa şi orezul fiert pe jumătate. Peste acestea se adaugă sosul de roşii şi margarina. Se dau la cuptor.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Dosarele frumuseţii

Cum trecem peste CAPRICIILE IERNII

Este greşită ideea că frigul urâţeşte (dovadă tenul celor care trăiesc în ţinuturi nordice. Pielea lor este catifelată şi sănătoasă).

Pentru a trece cu bine peste capriciile iernii trebuie să dăm însă multă atenţie îngrijirilor cosmetice. Şi aceasta pentru că în timpul iernii funcţiile pielii sunt diminuate, frigul având o acţiune vasoconstrictoare, fapt ce face ca aportul de sânge să fie mai redus, aspect ce conduce la devitalizarea tenului. Protejarea tenului de frig trebuie făcută în mod constant de fiecare dintre noi, indiferent de tipul de ten. În primul rând trebuie insistat pe curăţirea tenului care se face de la caz la caz cu produse demachiante urmate de tonice sau de infuzii de plante – cu apă şi săpun specific. Continuăm cu cele trei procese care vă pot menţine tenul în formă pe tot parcursul iernii: procesul de hrănire, procesul de hidratare, procesul de tonifiere a pielii.

◆ Procesul de hrănire se poate face prin:

– activarea circulaţiei sangvine şi limfatice printr-un auto masaj manual de o anumită intensitate, care produce vasodilataţie deci, conduce la un aport suplimentar de hrană;

– prin absorbţia imediată a unor substanţe biologic active şi pătrunderea lor în straturile profunde ale pielii, cum ar fi: creme cu conţinut bogat în substanţe biologice şi aminoacizi; măşti cosmetice din care să nu lipsească mierea, lăptişorul de matcă, polenul; comprese calde cu extracte de plante (cătină, măceş, sunătoare, mentă, gălbenele).

◆ Procesul de rehidratare a pielii se poate realiza prin masaj manual efectuat cu mâinile umezite în infuzie de plante sau apă minerală (peste cremă); măşti din pulpă de fructe (mere, banane, portocale); comprese aplicate peste un strat subţire de miere (se pot alterna compresele reci cu cele calde pentru a mări puterea de absorbţie a pielii).

◆ Procesul de tonifiere reface tonusul muscular, revigorează fibrele de elastină şi colagen. Se realizează prin: masaj manual energic, creme cu conţinut bogat în vitamine, pulverizări la temperatura camerei cu: infuzii, sucuri de fructe, ape minerale. Aceste procedee de întreţinere pot fi efectuate acasă de fiecare dintre dumneavoastră, cu migală şi timp, dar cel mai bine este să ne vizitaţi şi să profitaţi de tratamentul casei, tratamentul apicol care va reda tenului dumneavoastră bucuria de a fi un ten de vis.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 25% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 21
Valabil până pe data de: 20 DECEMBRIE 2000

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la
API-ESTETIC,
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 25%

Bine de ştiut

O MALADIE cu o largă arie de răspândire 2

Enteropatia glutenică poate recidiva, identificându-se o serie de factori:

– factorul ecologic, reprezentat de gluten;

– infecţii intercurente, în special ale căilor respiratorii superioare;

– eforturi psihice şi stresurile psihice; alimentaţia bogată în grăsimi;

Eşecul regimului fără gluten se poate înregistra în trei cazuri:

– în cazurile în care, cu toate precauţiile, regimul alimentar conţine gluten disimulat;

– în cazul unui diagnostic incorect sau a unei enteropatii atipice;

– dacă ancheta alimentară exclude o greşeală de ordin alimentar şi răspunsul nu survine într-o perioadă de 3-6 luni, diagnosticul trebuie reevaluat.

Lipsa de răspuns la excluderea glutenului într-o enteropatie glutenică creată este o realitate la 10-15 la sută dintre bolnavi.

Având în vedere caracterul genetic al bolii, nu se poate vorbi despre o prevenire a bolii, ci cel mult al recăderilor.

Profilaxia recăderilor se obţine prin menţinerea regimului fără gluten şi evitarea stresurilor psihice şi enterale.

Ce produse făinoase fără gluten a realizat Institutul de Chimie Alimentară prin Laboratorul Morărit-Panificaţie?

La solicitarea unui colectiv de medici din cadrul Institutului de Ocrotire a Mamei şi Copilului s-au conceput şi se fabrică în condiţii pilot următoarele produse:

◆ ***AGLUTEN*** – premix obţinut din amidon de porumb sau cartofi, fulgi de cartofi, proteine din lapte, zahăr, sare, destinat obţinerii de pâine, cornuri şi prăjituri care se pretează la adaosul de drojdie de panificaţie.

◆ ***RIZOPAN*** – premix aglutenic obţinut din făină de orez, amidon de porumb, proteină din lapte, zahăr, sare şi agent de legare (carboximetilceluloza) pentru fabricarea de pâine, cornuri, chifle ş.a.

◆ ***RIZOPAST*** – paste făinoase aglutenice obţinute din orez şi porumb, sub diferite forme, fidea, tăiţei cu următoarele caracteristici.

◆ ***GRIŞ PREGELATINIZAT DIN OREZ*** – griş de orez îmbogăţit în fier, utilizând drept sursă gălbenuşul de ou. Produsul se prezintă sub formă de amestec de grişuri de diferite dimensiuni.

Produsul se poate folosi în supe, budinci, lapte, el fiind destinat copiilor anemici, bolnavi de enteropatie glutenică, dar şi celor sănătoşi.

◆ ***BISCUIŢI DIN FĂINĂ DE OREZ*** – obţinuţi din făină de orez, zahăr, ouă, margarină şi afânători (bicarbonat de sodiu şi de amoniu). Se prezintă sub formă de bucăţi plate, cu suprafaţa mată, cu straturi uniforme în secţiune, cu gust plăcut, dulce, şi miros specific zahărului vanilat de pudrare.

◆ ***BISCUIŢI AGLUTENICI CU NUCI (ALUNE)*** – produs de desert destinat persoanelor cu intoleranţă la gluten. Produsul este obţinut din amidon de porumb, unt, ouă, proteină din lapte, zahăr tos şi afânători (bicarbonat de sodiu şi bicarbonat de amoniu).

Cercetător MARIANA DUŞE

Voaletă şi Dantelă Veche

MAESTRUL iubirilor paralele

Ironică, aşa cum o ştim cu spiritele înfierbântate, soarta a vrut ca Victor Hugo să se bată pentru Adéle Fancher cu părinţii ei, timp de doi ani. În 1822 (când el avea 20 de ani) îi devine, în sfârşit, nevastă. Ea îi „oferă" cu regularitate de ceasornic, din doi în doi ani, câte un copil. Aveau patru în 1830, când se produce seismul. Plictisită, poate, de rolul de mamă, Adéle se îndrăgosteşte de criticul Saint-Beuve. Victor află, se închide în sine, dar se reaprinde sufleteşte pentru actriţa Juliette Drouet, în 1833. Au urmat nu mai puţin de 35 de ani în care căsătoria Victor-Adéle a fost dublată oficial de concubinajul Victor-Juliette. Dubla lui existenţă afectivă, tolerată de societate – care-l adora, mai ales după glorioasa dramă „Hernani" (1830). Amanta locuia mereu lângă reşedinţa marelui scriitor, şi chiar în timpul exilului politic al lui Hugo (1852-1855) ea s-a stabilit pe micuţa insulă Jersey, „nas în nas" cu rivala ei. Adéle a murit în 1868, Juliette în 1885, la doi ani după iubitul ei. Timp de 35 de ani nu şi-au arătat unghiile, nu şi-au aruncat vorbe grele. Două doamne respirând iubire şi ură mocnită. Între ele, îmblânzitorul Victor Hugo. *(P.I.)*

COMPRIMATE

◆ *O masticaţie bună va îndepărta durerile de stomac şi vă va oferi prilejul de a savura la maximum gustul plăcut al alimentelor. În plus, senzaţia de saţietate se va instala după o cantitate mai mică de mâncare.*

◆ *Durata medie de viaţă, noţiune statistică de largă circulaţie, se calculează făcându-se media aritmetică a vârstelor la care s-au înregistrat decesele într-o anumită perioadă, de regulă 1 an.*

◆ *Dacă, ipotetic, au decedat numai doi indivizi, unul de 1 an, iar celălalt de 99 de ani, durata medie de viaţă este de 50 de ani.*

◆ *Din Antichitate, când durata medie de viaţă era de 20-25 de ani, cel mult 30 de ani, şi până în zilele noastre, vârsta medie a deceselor a crescut continuu, mai ales în ultimele decenii, când în ţările europene (inclusiv în ţara noastră) a trecut de 70 de ani, în timp ce în unele ţări ale lumii a trecut de 80 de ani.*

◆ *La acest rezultat s-a ajuns în special datorită combaterii şi aproape eliminării bolilor infecţioase ale copilului şi adultului tânăr.*

◆ *Structura pe grupe de vârste în ţările subdezvoltate se înfăţişează sub forma unei piramide cu bază largă (natalitate ridicată), dar cu vârf îngust, un procent mic de indivizi atingând vârste înaintate.*

TRICHINELOZA

Trichineloza este o boală care are drept cauză consumul de carne de porc infestată; în ţara noastră, în preajma sărbătorilor de iarnă, când, conform tradiţiei, se taie porcii crescuţi în gospodăriile individuale, din care apoi se prepară tot felul de bucate apetisante, riscul îmbolnăvirilor este crescut. Omul se infectează în urma consumului cărnii de porc insuficient prelucrată termic şi care conţine larve de Trichinella spiralis.

Cum se manifestă?

Faza de incubaţie a agentului infecţios e scurtă (24-48 de ore), fiind urmată de faza de invazie a intestinelor, care debutează cu dureri gastrice, greaţă, vomă, diaree abundentă şi febră care ajunge la 40 grade C. Imediat ce apar aceste semne „ca din senin", dar în mod cert după consumul de carne de porc care nu are aviz epidemiologic, trebuie apelat de urgenţă la medic. În cazurile foarte grave, de infectare masivă, starea de sănătate se poate altera vertiginos, cu pericolul decesului în 24-48 de ore. În formele medii de îmbolnăvire, în decurs de 1-2 săptămâni se trece la faza alergico-musculară, datorată migrării larvelor şi invadării celulelor musculare; în această situaţie, starea generală se alterează, bolnavul prezintă o oboseală marcată, e febril, dezvoltă edeme (umflături) în special pe faţă şi alergii (asemănătoare urticariei); uneori pot apărea şi hemoragii sub unghii sau în ţesutul conjunctiv al ochilor. În a doua săptămână se pot instala mialgii (dureri ale globilor oculari, de masticaţie sau la înghiţirea mâncării).

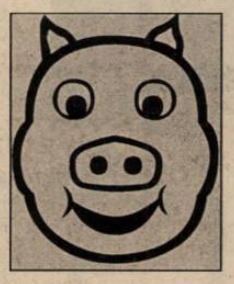

Moartea poate surveni şi în săptămânile 2-3, mai frecvent după a 4-a, ca urmare a insuficienţei cardiace, pneumoniei, encefalitei sau nefritei, în situaţia în care apar complicaţii. În formele benigne, fără infestare masivă, chiar după vindecare, durerile musculare pot persista mult timp în continuare.

Trichineloza, fiind o parazitoză care pune viaţa în pericol, se tratează exclusiv în spital, sub supraveghere medicală competentă.

Desigur, îmbolnăvirea poate fi evitată printr-o măsură de precauţie foarte simplă: să nu se consume carne de porc provenită dintr-o sursă discutabilă, fără aviz sanitar. Iar în cazul când această regulă a fost încălcată şi primele semne de infestare apar, de urgenţă persoana (de obicei persoanele în cauză) trebuie să se prezinte la cel mai apropiat spital.

GREFE DE CARTILAGIU

Mai simple, mai performante

Nevoia de grefe de cartilagii este imensă, fie şi dacă se au în vedere doar traumatismele articulaţiilor sau artrozele. Tehnica practicată în prezent constă în prelevarea de celule cartilaginoase de la pacient, cultivarea lor în laborator şi reinserţia imediat ce dimensiunea ţesutului e corespunzătoare. Reinplantarea se face pe cale chirurgicală.

Un specialist în ortopedie din Michigan, dr. Alan Halpern, a imaginat însă o metodă extrem de surprinzătoare, care simplifică mult metoda clasică. Printr-o simplă artroscopie, el forează în os, în imediata vecinătate a cartilagiului, mai multe orificii de dimensiuni microscopice, în care introduce particule magnetice biodegradabile ce conţin atomi de fier. Apoi, el introduce în celulele cartilaginoase cultivate în laborator particule magnetice de 200 nanometri. Când, tot prin artroscopie, aceste celule-grefe sunt injectate pacientului, ele migrează către zonele unde s-a implantat fier, se fixează şi dau naştere unui nou ţesut cartilaginos. Deocamdată, experimentarea acestei metode s-a făcut numai pe animale (iepuri), iar rezultatele sunt deosebit de promiţătoare. Autorul noii tehnici susţine că metoda sa va fi mai puţin traumatizantă pentru pacient (care e scutit de intervenţie chirurgicală), mai puţin costisitoare şi destul de uşor de realizat. Rămâne de văzut doar dacă se va putea practica şi la om cu acelaşi succes care s-a înregistrat pe animalele de laborator.

GINSENG

ajută imunitatea

Un studiu efectuat de un grup de cercetători din Copenhaga pe animale a dovedit că extractele de ginseng au o reală capacitate de a proteja organismul împotriva infecţiilor pulmonare cronice, după cum au o acţiune favorabilă şi asupra unor parametri ai sistemului imunitar, în sensul că ajută la lupta contra infecţiilor, alergiilor, bronşitelor şi chiar împotriva unor boli auto-imune cum ar fi diabetul.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

SARCOMUL Ewing

D. D. din Sălaj. *Sarcomul Ewing este, după osteosarcom, cea mai frecventă tumoră malignă osoasă la copil şi la tânăr. Afectează uşor predominant sexul masculin şi majoritatea cazurilor apar până la vârsta de 30 de ani. Se localizează atât la oasele lungi, cât şi la cele plate. Produce în mod frecvent metastaze la plămâni. În formele cu metastaze supravieţuirea este de până la 5 ani în aproximativ 50-65 la sută din cazuri. Durerea este principalul simptom, putând fi de dată recentă sau cu caracter cronic. Permanenţa stării febrile poate sugera prezenţa metastazelor pulmonare. În general, la orice suspiciune clinică sau după examen radiologic privind existenţa unui sarcom Ewing se internează de urgenţă într-un serviciu de ortopedie specializat. Tratamentul este de obicei chimio şi radioterapeutic şi urmăreşte reducerea volumului tumorii şi, în cazul în care sunt prezente, sterilizarea focarelor metastatice. Indicaţia pentru oportunitatea intervenţiei chirurgicale numai specialiştii care cunosc îndeaproape cazul o pot face şi tot ei hotărăsc dacă e nevoie doar de „curăţarea" zonei bolnave sau de amputare. În cazul în care se face tratament doar cu citostatice, pe o perioadă mai lungă, dar răspunsul e nefavorabil, tratamentul chirurgical poate fi o şansă pentru prelungirea şi ameliorarea vieţii bolnavului. Având în vedere aceste câteva elemente, tot ce vă putem spune este că sarcomul Ewing nu este o boală uşoară; e greu de crezut că se poate vindeca spontan sau prin metode tradiţionale (regimuri alimentare, reţete naturiste, pase energetice etc.), încrederea în medicina clasică fiind de cel mai mare ajutor.*

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Sinceritatea e cel mai bun început!

– Corespondentul nostru Radu din Bucureşti are o familie faţă de care – mărturiseşte el – nu se simte legat în vreun fel, deşi are doi copii. Aproape ca o „compensaţie" a nerealizării lui în viaţa de familie, a crezut, pentru un timp, că a întâlnit „marea dragoste" – o prietenă mult mai tânără şi care, fără explicaţii, l-a părăsit. E disperat şi ne cere un sfat.

– Dragă Radu, Nu ştiu dacă am cheia enigmei tale, dar aş putea încerca să fac nişte speculaţii, iar tu îţi vei da seama dacă am dreptate sau nu. Faptul că prietena ta te-a părăsit fără nici o explicaţie, eu l-aş datora în primul rând tocmai disperării tale. Te-ai agăţat de ea, ca de o ultimă speranţă, pentru a putea trăi, simţi. Ai o vârstă, ai o familie, ai un trecut. Ea e mult mai tânără, liberă, şi are un viitor pe care-l vrea, probabil, la fel de liber. Din acest motiv cred eu că nu voia să faci publică relaţia voastră, şi nici să divorţezi. Pentru că nici un moment nu s-a gândit serios la o viaţă cu tine. Ai fost o experienţă pentru ea, probabil foarte interesantă, probabil te-a iubit, dar atât. A descoperit apoi că vrea din nou să fie liberă. Cred că o sufocai, că o apăsai cu tot ce aduceai în relaţia voastră din durerea ta trecută. Cred că erai prea mult pentru ce are ea nevoie acum. A trecut de vârsta poveştilor de dragoste lacrimogene şi e prea tânără pentru a se implica matur într-o relaţie. Încă mai vrea să testeze, să cunoască oameni şi să se cunoască pe sine. Nimic rău în asta. Nimic rău în faptul că te-ai îndrăgostit de ea. În fond, ţi-a arătat că mai poţi trăi, ţi-a arătat cum ar putea fi viaţa ta, măcar de acum încolo. E a doua femeie din viaţa ta. Cine zice că este ultima?

Nu ştiu dacă trebuie să stai să-ţi plângi de milă sau să cauţi explicaţii. Uneori viaţa nu e dreaptă, dar nu e vina nimănui. Ar fi păcat de ceea ce ai trăit dacă nu ai putea să rămâi cu o amintire frumoasă, dacă nu ai putea să te bucuri de valoarea clipelor petrecute împreună. Mulţi te-ar invidia, pentru că ei nu cunosc decât partea ternă a vieţii tale, alături de o familie pentru care nu simţi nimic: nici bine, nici rău. Tu ai gustat din toate. Acum ştii ce vrei, nu? Acum cred că poţi să preţuieşti mai mult viaţa şi, de ce nu, să încerci, încet-încet să-ţi descoperi copiii. Ei au nevoie de tine. Au nevoie să se simtă întregi, prin atenţia şi dragostea ta. Nu eşti obligat să-i iubeşti doar pentru că sunt ai tăi. Dar este chiar imposibil? În dragoste, fie că este pentru partenerul de viaţă, fie că este pentru copii sau părinţi, fiecare câştigă ceva. Nu întotdeauna ne dăm seama, dar întotdeauna luăm ce ne trebuie dintr-o relaţie. Dacă vei încerca să te apropii de copiii tăi, vei descoperi că şi tu ai nevoie de ei, aşa cum şi ei au nevoie de tine. Atât cât poţi să le dai şi aşa cum poţi să-i iubeşti; pentru ei ajunge să vadă că-i vezi. Restul, vine de la sine.

De multe ori tatăl se pierde undeva pe drum; serviciul, viaţa extra-conjugală, şi chiar mentalitatea că femeia (mama) e cea care se ocupă de copii. Şi într-o zi se trezesc străini în aceeaşi casă – tatăl şi copiii – şi nu mai ştiu de unde să înceapă şi cum. Cred că sinceritatea este cel mai bun început şi poate acoperi „ruşinea" unui trecut neîmpărtăşit. Copiii pot accepta orice de la părinţii lor, dacă ştiu că aceştia sunt sinceri şi că-i iubesc, la rândul lor, pentru ceea ce sunt. Eu cred, dragă Radu, că vei găsi resurse să te apropii de copii, iar ei te vor ierta pentru că nu ai fost până acum în viaţa lor şi vor fi fericiţi să fii măcar de acum încolo. Iar alături de dragostea pentru fiul şi fiica ta, de dragostea pentru viaţă, va apărea, într-o zi, şi dragostea la care visezi de atâta timp...

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Sfaturile bunicii

Remedii pentru reumatism

Reumaticii trebuie să ştie că varza, păpădia, urzicile, smochinele, laptele crud, seminţele de floarea soarelui favorizează vindecarea pentru că sunt bogate în calciu. Dar pentru ca acesta să fie folosit de organism, mai e nevoie şi de vitamina D, care se găseşte în untura de peşte. Băile de soare fac reţeta completă. De asemenea, cartofii (mai ales coaja lor) ca şi ceapa sunt alimente folositoare în bolile reumatice. Pot fi utilizate intern sau extern. Pentru mâncat, cartofii se curăţă bine de muguri pentru că aceştia sunt toxici. Reumaticii trebuie să evite alimentaţia bogată în carne şi produse din carne (care provoacă aciditate), precum şi fructele acide, în afara merelor şi bananelor bine coapte. Cura de sucuri de zarzavaturi face minuni deoarece ele ajută în lupta contra aciditaţii. Tărâţele şi zeama de tărâţe de asemenea sunt foarte bune. Tărâţele, nu uitaţi să le muiaţi mai întâi.

DUPĂ 15 SECOLE

COLLOSEUM-UL renăscut

Ambiția autorităților italiene de a reda circuitului artistic național și internațional celebra arenă „Colloseum" s-a concretizat în această toamnă. Opt ani i-au trebuit lui Vespasian și fiului său, Titus, să-l construiască (între anii 72 și 80 d.Ch.), și tot opt ani a durat reamenajarea (începută în 1992). Inaugurarea de acum s-a făcut prin reprezentații cu montări fastuoase de opere clasice (Oedip Rege, Antigona etc.), iar numărul total al spectatorilor poate fi doar de 700. La inaugurarea din vremea lui Titus, nu mai puțin de 50 de mii de spectatori (plebea stând pe bănci de lemn, la „cucurigu", iar aristocrația în preajma arenei, pe bănci și scaune de marmură) au petrecut... o sută de zile „glorioase", cu lupte între gladiatori, între gladiatori și fiare, precum execuții de sclavi (dictate de public prin întoarcerea degetului mare în jos; poziția în sus indica achitare). Mulți creștini au fost martirizați aici. Dar o dată cu triumful creștinismului (ca religie oficială) în Imperiul Roman de Apus, Colloseum-ul a fost abandonat în secolul V.

A FOST ODATĂ...

STEGOZAURUL

Această hidoasă creatură a Jurassicului, care făcea pământul să duduie în regiunea vestică a Americii de Nord acum 100-150 de milioane de ani, își trage denumirea de la uriașii solzi dorsali, care încep de la baza craniului și se termină la coadă. „Șopârla cu plăci" sau Stegozaurul putea atinge o lungime totală de 9 metri și o greutate de 1,75 tone. Rămășițele descoperite în statele americane Colorado, Oklahoma și Utah indică fără dubii un record absolut printre saurieni: Stegozaurul avea cel mai mic creier! Pare greu de imaginat că, la asemenea dimensiuni monstruoase, „centrul gândirii" avea mărimea unei nuci. Practic, greutatea creierului reprezenta între 0,04 și 0,08 la sută din greutatea totală a corpului. Prin comparație, la elefantul de azi creierul reprezintă 0,74 la sută, iar la om aproximativ 2 la sută. Cu alte cuvinte, din punct de vedere morfologic, Stegozaurul a fost cel mai puțin inteligent saurian care a trăit pe Pământ. Să recunoaștem că, față de un asemenea coșmar al lumii vii, meteoritul care a izbit planeta acum 65 de milioane, determinând dispariția dinozaurilor, a fost o adevărată binefacere.

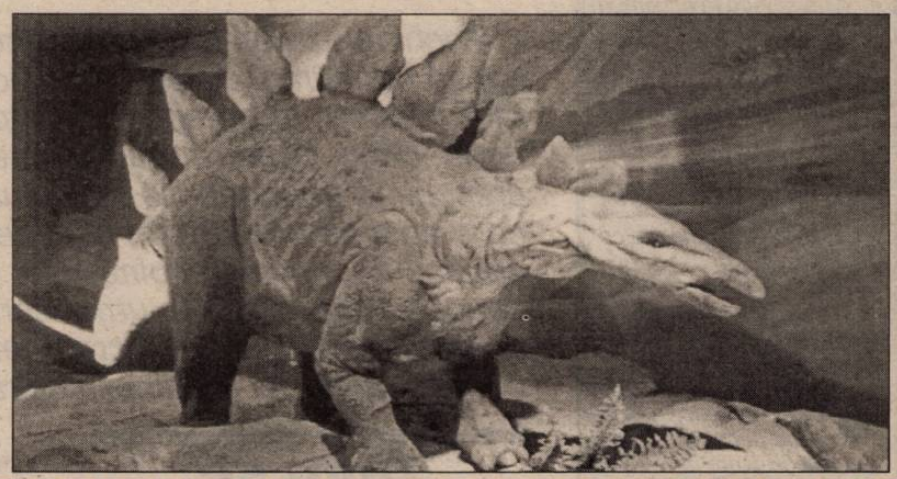

SURPRIZELE NATURII

De ce ORNITORINCUL se „mută" la oraș?

Neschimbat de peste o sută de milioane de ani, simpaticul mamifer cu cioc de rață, care depune ouă și alăptează puii este specific doar Australiei și Tasmaniei. Deși duce o viață foarte discretă, în galerii strategic elaborate în preajma cursurilor de apă (hrana procurându-și-o în special din mediul acvatic), prădătorii l-au silit să caute protecția omului.

MELBOURNE, ORAȘUL-REZERVAȚIE. Acum 5-6 ani, zoologii metropolei australiene au constatat că vechile canale de aducțiune a apei din preajma marii urbe, alimentate de râul Yara, au fost invadate de ornitorinci. Treptat, „rățuștele-mamifere" au prins curaj și s-au infiltrat și-n sistemul de canalizare orășănesc, acolo unde hrana preferată (mici pești, broaște, crustacei, insecte mari) este mai sărăcă. Nu mai mare de 40 de centimetri, cu o greutate maximă de 1,6 kilograme, ornitorincul nu are alt sistem de apărare decât ascunzătorile. În galerii lungi de până la 100 de metri, femelele depun 1-3 ouă, apoi astupă „cuibul" până se încheie alăptatul. Masculii și femelele „libere" se retrag în galerii mai scurte. Dar o dată cu modificările biosistemului specific, reptilele au început să fie mult mai dibace în depistarea „fortificațiilor" ornitorincilor. Încolțite, femelele s-au apropiat instinctiv de zonele locuite, acolo unde prădătorii lor se încumetă mai rar. Astfel, numai în acest an, peste 300 de „rățuște-mamifere" au fost prinse cu ușurință, marcate și eliberate. Având în vedere și observațiile din anii trecuți, se presupune că peste 10 la sută din populația de ornitorinci s-a adaptat sistemului acvatic subteran adiacent unor mari orașe. Tendința este de creștere și deja s-au luat măsuri de a le crea un confort cât mai ridicat, pentru a nu intra în pericolul extincției.

Singura formă de agresivitate a blânzilor ornitorinci pare să fie gheara cu venin de pe membrele inferioare ale masculilor. Dar studiile de comportament au demonstrat că acestea servesc doar la luptele între rivali, în sezonul împerecherii... Mândri de atașamentul acestei vietăți emblematice, australienii i-au adoptat deja ca locatari ai metropolei.

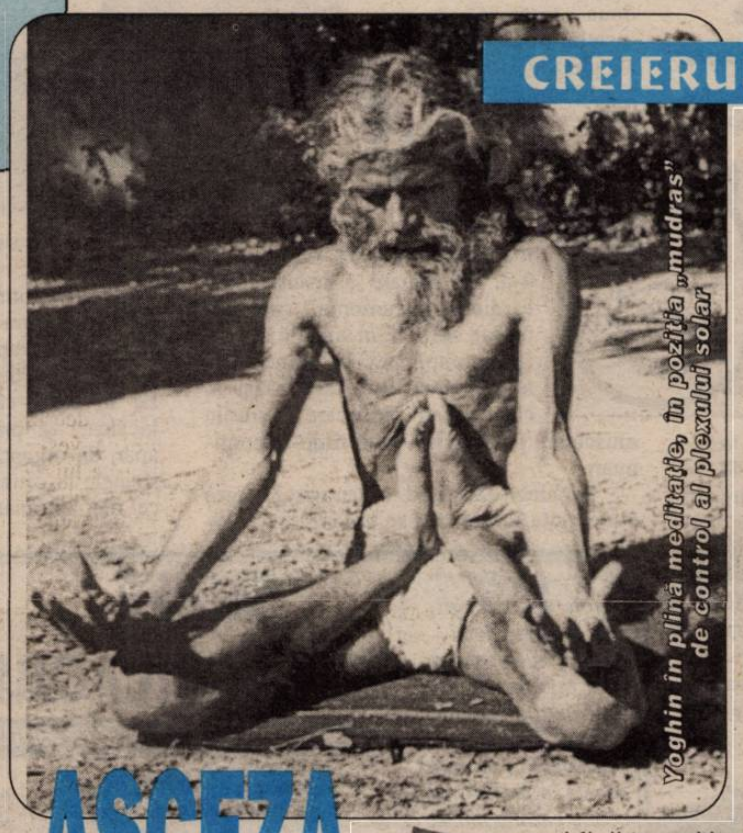

Yoghin în plină meditație, în poziția „mudras" de control al plexului solar

ASCEZA controlul mental asupra trupului

CREIERUL, CONTINENT NECUNOSCUT

Specialiștii în nutriție și psihologii din întreaga lume nu sunt nici astăzi pe deplin lămuriți în legătură cu puterea yoghinilor de a practica acea asceză profundă, caracterizată inclusiv prin neglijarea cvasi-totală a hranei. Acest aspect „exterior" al voinței lor se aseamănă foarte bine cu perioadele de post riguros respectat în preajma unor mari sărbători creștine. În aceste situații limită, când mentalul domină nevoile trupului (pentru purificarea acestuia prin menajarea activităților metabolice), conotațiile religioase sunt umbrite de cele științifice. Între exercițiile yoga (propagate de hinduism) și postul creștin nu este nici o legătură spirituală, ci una care ține de o prea puțin cunoscută activitate cerebrală.

Desigur, nu există pe harta creierului un „centru al voinței". Atunci de unde provine puterea de a suferi prin abstinență față de hrana obișnuită (uneori diminuată drastic)? Se pare că se produce o uriașă satisfacție morală prin biruirea unui obstacol, cum este cel al senzației de foame. Între nevoia de a mânca și asceza de această natură se instalează un „dureros" conflict psihologic, tradus în alți termeni ca fiind *războiul mentalului cu materia*. Și cum în astfel de situații intră în acțiune hormonul numit adrenalină, specialiștii studiază cu meticulozitate mecanismele lui.

ADRENALINA ȘI VOINȚA. Hormonul secretat de regiunea medulară a glandelor suprarenale, adrenalina, acționează asupra inimii, mărindu-i ritmul (ca în cazul unei enervări), asupra vaselor sangvine (dilatându-le) și – atenție! – asupra celulelor responsabile cu stocarea grăsimilor, adipocitele. Această din urmă acțiune, benefică pentru cei ce se hrănesc normal, dar vor să slăbească, a fost analizată timp îndelungat pe animale, utilizându-se un compus de sinteză (încă secret) al Laboratoarelor Pfizer (Austria), similar adrenalinei. Rezultatul a fost spectaculos; adrenalina sintetică a eliberat lipidele, iar scăderea în greutate a fost, în echivalent uman, de 1-2 kilograme pe săptămână. Dar dacă nutriția ar fi fost mult diminuată și nu normală, așa cum se întâmplă în post sau cum fac yoghinii?

Sistemul Hatha-yoga (cu 8 stadii), caracterizat prin expresia „omul reușește tot ce dorește", are în vedere și autoconstrângerea de tip alimentar, pornindu-se de la ideea că mintea (prin meditație) domină trupul cu toate nevoile lui, iar asceza întărește această suveranitate a mentalului. Un stadiu al doctrinei hatha-yoga, interesant prin aspectul lui exterior, este „asana", adică poziția corpului care poate „imita o mie de elemente" (obiecte, plante, animale). Dar pentru a ajunge la performanțe precum cea din fotografie, yoghinul face o „cumplită risipă de adrenalină" prin antrenamente derulate timp de mulți ani.

Un ascet crestin („Gerolamo", pictură din 1630 de Georges de La Tour)

Știința și Biblia

ADULTERUL de ieri până azi

Una din cele mai delicate probleme ale contemporaneității, condiția socială a femeii cunoaște în Biblie o evoluție pozitivă extraordinară, comparând atitudinea instanței umane față de adulter în Vechiul și Noul Testament. Dacă infidelitatea era pedepsită cu moartea doar în prima parte a Cărții Sfinte, Iisus introduce recuperarea morală și socială a femeii „presupuse a fi căzută în păcat". Remarcăm actualitatea acestei atitudini christice împăciuitoare, prin mai multe aspecte: 1. existența dovezilor reale (și nu a suspiciunilor) s-a transformat azi în conceptul de „flagrant delict"; 2. pe de altă parte, adulterul devine pentru evangheliști unicul motiv serios pentru divorț – și nu pentru pedeapsa cu moartea –, căci și atunci, și acum, problema moștenitorilor nelegitimi complică deciziile oricărei instanțe. Constatăm, după două mii de ani de creștinism, actualitatea a două aspecte juridice: infracțiunea de mărturie falsă sau sperjur (sub jurământ) – condamnată de porunca a 9-a, „să nu mărturisești strâmb" – și recunoașterea faptei incriminatorii (porunca a 7-a, care condamnă desfrânarea) ca element decisiv de despărțire.

Ceea ce vrem să subliniem este incredibilul recul al normelor de drept din secolul XIX, care de fapt are largi ecouri și astăzi. Este vorba de așa-numita crimă pasională, iertată prin Codul Penal „napoleonian" din 1809. Atunci, prin faimosul „articol roșu" nr.324, justiția franceză introducea scuza uciderii de către soț a soției și iubitului ei, prinși în flagrant delict, înșelatul fiind considerat „mai mult nefericit decât vinovat". Ulterior, forța autorității soțului s-a diminuat, crima rămâne crimă, însă se folosește curent circumstanța atenuantă a „clipei de nebunie", a iraționalului, în fața infidelității (dacă nu se dovedește premeditarea omorului). Unii criminalii pasionali sunt mai blând pedepsiți și astăzi, fapt care contravine egalității în fața legii. În acest mod, aplicarea normelor de drept nuanțează în mod subiectiv trei comandamente biblice, la cele două amintite mai sus adăugându-se și porunca a 6-a, „să nu ucizi".

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

„LEUL" lui Leonardo

După aproape 500 de ani, o celebră lucrare a lui Leonardo Da Vinci este reconstituită pe calculator, oferind un model de robot avant la lettre.

MIHAELA DOROBANȚU

Anul 1515. Strălucitorul Rege al Franței, Francisc I (prototipul ușuraticului Duce de Mantua din nemuritoarea operă „Rigoletto" a lui Giuseppe Verdi) se pregătea să intre triumfal în orașul Lyon. Cum să-l sărbătorești?

Mare protejat și admirator al său, genialul Leonardo Da Vinci se gândește... să se joace un pic și pentru că „Lyon" înseamnă leu, se apucă să realizeze efectiv un model mecanic al însuși regelui animalelor pe care și-l imaginase încă din 1468, când avea doar 26 de ani! Un robot avant-la-lettre ieșit din febrila imaginație a unuia din cele mai complexe genii pe care le-a avut vreodată omenirea. O... „fiară mecanică" aflată pe un postament pătrat cu latura de 50 cm, sprijinit pe trei roți și pe care un complicat sistem de pârghii și angrenaje îl punea în mișcare.

Cum a revenit în actualitate „felina renascentistă" a lui Leonardo? În urma descoperirii acesteia în caietele de schițe ale marelui pictor și inventator toscan, de către Mark Rohseim, expert în robotică și președinte al societății Ross-Hime Design din Minneapolis. Oarecum neîncrezător, el a recurs la o simulare pe calculator care a fost atât de desăvârșită, încât revista lunară „Popular Science" a hotărât să reconstruiască leul după schițele originale ale lui Leonardo. De altfel cu un succes deplin! Un compliment după aproape 500 de ani pentru geniul al cărui nume începe cu cel al nobilui animal al cărui model l-a construit.

„Golful-Neapole

un amfiteatru deasupra mării

„Să vezi Neapole și apoi să mori", obișnuiesc să spună adesea italienii și pătrunzând în vestitul golf, te poți crede într-un colț de paradis. Orașul pare un labirint de străduțe misterioase, de curți zăbrelite și scări întortocheate. Fațadele au porți înalte și, într-un amfiteatru perfect, ești întâmpinat în egală măsură de birturi, de palate și biserici.

În apropiere, în portul Santa Lucia, mulțimea se bucură de frumusețea regatelor, luminate noaptea într-un mod strălucit de militarii de aici. Tăcută, marea scaldă insulele și orașe vechi ca Pozzuoli care, deși evacuat de teama erupțiilor vulcanice și a cutremurelor, te invită să vezi, ridicându-se din apa mării, templul Serapis. Insula Procida, care după legendă s-ar fi născut din metamorfoza unei sirene, este locul în care pescarii și marinarii își conservă cel mai bine tradițiile, imperturbabili la năvala turiștilor.

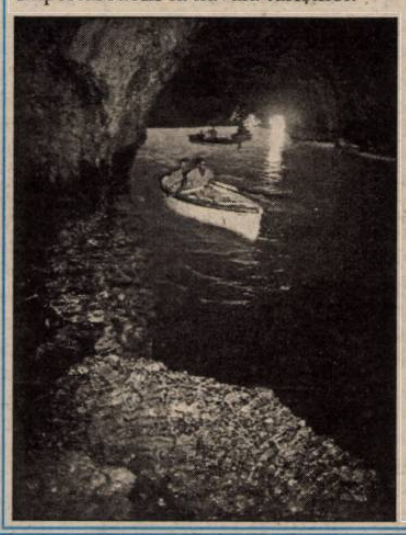

Cheiurile Ischiei te întâmpină cu mulțimea cântăreților, iar fortăreața ei –Castelul Aragonez – aflată la o altitudine de 115 m, își etalează ruinele inspirând vigoare și forță. Și aici există catedrale și palate, iar vaporașele care circulă între insule te ajută să nu scapi nimic din mulțimea de frumuseți. O atracție deosebită o constituie, fără îndoială, vestitul Capri cu vilele sale, cu grota lui Tiberiu și casa lui Axel Munte. Tiberiu a trăit aici în ultimii 10 ani de viață și a construit 12 vile, reședința fiind vila Jovis. Grota de Azur în care, cum spune legenda, trimitea tineri la moarte, a fost cântată de Virgiliu pentru lumina ei desăvârșită, ideală.

Casa doctorului Axel Munte a fost ridicată în Anacapri și a primit numele de San Michele. Construită din vechi logii și coloane, străjuită de un sfinx, rămâne un excelent punct de atracție turistic.

IRINA STOICA

Durerea și ardeii iuți

Capsicina este o moleculă-cheie în exprimarea mai multor tipuri de dureri interne. O echipă de cercetători americani și germani, de la universitățile din California și Wurzburg (Bavaria), a testat recent funcționarea acestei molecule in vivo, pe un lot de șoareci cărora li s-a suprimat un receptor senzorial, VR 1. Acesta reacționează la prezența capsicinei care se găsește, bunăoară, în ardeii iuți. Reacția se traduce printr-o puternică senzație de arsură. Șoarecele mutant s-a dovedit mai puțin sensibil la căldură și la iuțeala provocată de ardeiul iute; el a suportat, fără a da semne de disconfort, imersiunea cozii într-un vas cu apă la 50 de grade C, precum și injectarea unor importante doze de capsicină. Aceste cercetări vor putea permite, în viitorul apropiat, descoperirea unor noi analgezice menite să trateze durerile interne cronice provocate țesuturilor de arsuri cauzate de foc sau de Soarele verii. *(A.H.)*

Cântecele Wayapilor

DORIN MĂRAN

Guyana a intrat în era spațială în aprilie 1968 când europenii au construit aici prima bază de lansare a rachetelor Ariane, de producție franceză. Mai precis în Kourou, zonă cu o poziție geografică deosebit de favorabilă, fiind apropierea Ecuatorului, fapt ce permite optimizarea plasării pe orbită a sateliților geostaționari. Datorită programului spațial Ariane , Guyana Franceză are un nivel de trai superior țărilor vecine. Un teritoriu cu o populație redusă numeric, ferit de cicloane, seisme, inundații și acoperit într-o proporție de 90 la sută de păduri tropicale. Undeva, în adâncul lor, trăiesc câteva triburi de indieni reprezentând cam 10 la sută din populație. Printre aceștia se numără și Wayapi, un trib pentru care pădurea amazoniană nu are nici un secret. Se ocupă cu pescuitul, vânătoarea și agricultura. În ciuda influențelor occidentale, indienii Wayapi și-au păstrat sistemul de credințe, cu precădere obiceiurile șamanice și muzica. Bărbați și femei cântă ore sau chiar zile întregi celebrând peștii, păsările, porumbul sau... libelulele. Wayapii pretind că pădurea le inspiră compozițiile muzicale, că muzica lor e un mod de a-și deschide sufletul spre universul natural care le oferă protecție și prosperitate. Etnologul francez Jean Michel Beaudet a făcut o serie de înregistrări copiate apoi pe discuri, pe care le-a studiat atent, reușind să distingă – susține el – în cântecele Wayapilor imitații ale unor sunete extrem de subtile, aproape imperceptibile, emise de șerpi sau de... păianjeni. Deși arhaică, muzica lor e acompaniată de o mare varietate de fluiere din bambus sau os, de trompe (un fel de buciume) care pot atinge câțiva metri, sau „tamburine" din carapace de broască țestoasă.

Viitorul aparține spațiului

Rachetoplanele X-34, X-37, X-40

la start!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Unul din puținele programe de perspectivă ale Administrației americane pentru aeronautică și spațiu – NASA – care nu au fost „înmormântate" de lipsa de fonduri și anume cel al construirii rachetoplanului reutilizabil X-37, conceput de specialiștii Centrului de cercetări Dryden al NASA, este programat să înceapă în 2001 testele de structură, iar din 2002, cele în zbor. Până atunci, în vara anului curent, un model experimental al acestui vehicul aerospațial mult mediatizat (aceeași rubrică din Nr.48/1999 al revistei Magazin), denumit X-40 și construit de firma BOEING a parcurs un program de testări la sol și în zbor, destinate să verifice tehnologiile așa-numite critice și care vor fi utilizate pentru X-37 și să reducă astfel factorii de risc, proprii unui rachetoplan reutilizabil. Unul dintre aceste teste s-a referit la verificarea gradului de eficiență a navigației în atmosferă dar și în afara acesteia, asistată de sateliții sistemului global de navigație GPS, capabili să furnizeze valori precise ale coordonatelor, componentelor vitezei și de timp. Verificarea eficienței sistemului de navigație precisă GPS este o condiție pentru securitatea revenirii din spațiu a rachetoplanului X-37, teste care vor avea loc, așa cum am menționat, în perioada 2002-2003. Programul prevede ca în respectiva etapă, două prototipuri ale aparatului X-37 să fie aduse pe orbită cu ajutorul unor navete spațiale de unde, după parcurgerea a cel puțin două rotații circumterestre, vehiculele respective să fie orientate, apoi începând automat manevrele propulsate de ieșire din orbită, înscrierea pe traiectoria de revenire în interiorul așa-numitului „coridor al zborului aerodinamic stabil", urmat de o aterizare de asemenea automată, pe una din pistele rezervate navetelor spațiale...

Unele din tehnologiile ce vor fi utilizate pentru construirea rachetoplanului X-40A deci și pentru X-37, au fost împrumutate de la programul NASP (National AeroSpace Plane) abandonat din rațiuni financiare, precum și de la racheta cu aripi „X-34" (prototipul X-34A în foto alăturată), pentru construirea căreia firmele americane Orbital Sciences și Rockwell Int. și-au unit eforturile pentru a înființa corporația American Space Lines (în 1995), special destinată construirii acestor lansatoare cu aripi și parțial recuperabile, capabile în 2005 să aducă sateliți mici pe orbite joase, respectiv pentru scopuri comerciale...

(Va urma)

Primul canibal din lume?

După cum relevă „American Journal of Physical Anthropology", cercetătorul Tim White, împreună cu colaboratorii săi, a pus în evidență urme de mușcături pe maxilarul drept al unui craniu de hominid descoperit la Sterkfontein, în Africa de Sud. Vechimea fosilei nu a putut fi stabilită cu maximă precizie, însă ea se înscrie într-un interval de 1 – 2 milioane de ani. Fără a fi absolut siguri că este vorba de canibalism, cercetătorii se consideră a fi descoperit cele mai vechi semne de activitate „bucală" a unui hominid asupra altui hominid. Până în prezent, o activitate asemănătoare s-a putut observa cel mai târziu la Homo antecessor, care a trăit acum 800.000 de ani. (A.H.)

OAMENII MĂRII

ILKAI NU SUNT DELFINI!

DAN APOSTOL

Până la urmă, tot ce au putut aduna s-a rezumat la observaţiile incomplete, efectuate de la distanţe cuprinse între 30 şi 300 de metri, precum şi la două fotografii destul de neconcludente, una înfăţişând o coadă de mamifer necunoscut, cu înotătoare laterale, scufundându-se în apă, şi cealaltă un corp zvelt arcuindu-se la suprafaţă.

Cu o săptămână înainte de plecare, localnicii i-au arătat încă o dată lui Greenwell o creatură *Ilkai* : aceasta sărea în apele golfului la mare depărtare şi soarele îi poleia în purpuriu spinarea lucioasă, dar aparent plată, nu rotundă ca a delfinilor. A doua zi, Greenwell a făcut o experienţă pentru a elimina orice posibilitate de confuzie: văzând doi delfini intrând în golf, a alergat spre plajă ţipând *„Ilkai! Ilkai!”*. Dar localnicii l-au privit calmi, explicându-i binevoitori că vede delfini, nu *Ilkai*. Deci, tribul susurunga deosebea clar delfinii şi dugongii de „humanoizii din mare”.

Când s-a întors în Statele Unite, Greenwell a trecut prin Hawaii, vizitând laboratorul local al Centrului de Sisteme Oceanice al Marinei (cu sediul în San Diego, California), principala staţiune de cercetări ştiinţifice din Oceanul Pacific aparţinând U.S.Navy. Acolo a putut compara de aproape toate varietăţile de mamifere marine cunoscute în Pacific: nici una nu semăna cu fiinţa pe care o văzuse. Doar două varietăţi de delfini nu aveau înotătoare dorsale dar ele trăiau mult mai la nord, erau mai mari şi se comportau altfel decât *Ilkai/Ri*. Foci nu existau în acea zonă şi, de altfel, erau mult mai greoaie şi mai corpolente decât *Ri*. În sfârşit, cercetătorul american observa că dugongii sunt incomparabil mai masivi, nu pot sta sub apă decât puţin timp, nu sar, nu se arcuiesc la suprafaţa oceanului şi... sunt ierbivori.

Din nefericire, membrii expediţiei au fost confruntaţi cu mari dificultăţi, nedispunând de timpul şi echipamentul necesare unei investigaţii precise şi de lungă durată, dar Greenwell şi Wagner speră să poată strânge fonduri pentru a se reîntoarce (ceea ce nu s-a întâmplat până în 1990).

În ciuda considerabilei recompense promise, papuaşii nu au predat până acum vreun exemplar de *Ri* capturat, cauză fiind probabil cea menţionată de un pescar bătrân: „noi ne temem că *Ri* vor fi prea mulţi şi de aceea le ucidem mai ales femeile. Dacă (...) nu i-am vâna, ei ar mânca toţi peştii, pentru că sunt iuţi şi înoată mai bine ca delfinii”. Într-adevăr fiinţele *Ilkai/Ri* sunt carnivore şi, după cum se pare, nu se tem nici măcar de primejdioşii rechini ai recifurilor. Dar ele sunt prea puţine la număr pentru a pune în pericol pescuitul în largul coastelor papuane.

Oricum ar fi, masacrul „oamenilor mării” şi refuzul cooperării cu cercetătorii albi par să izvorască din cu totul alte motive. În fond, „oamenii mării” seamănă mai mult cu rasele europide decât cu cele negrid-australide; dacă ei s-ar dovedi un grup humanoid şi ar fi protejaţi de lege, o sursă facilă de hrană ar dispărea, ba chiar s-ar ivi probleme speciale, de care Noua Guinee, şi aşa frământată de conflicte etnice, nu are nevoie. Fiinţele *Ri* nu atacă omul; cu aceasta, toţi martorii sunt de acord. Singura lor cale de scăpare este scufundarea la mare adâncime – şi aici apare celălalt motiv de interes major al ştiinţei în ceea ce le priveşte: extraordinara rezistenţă biologică şi capacitatea de adaptare la viaţa subacvatică a acestor mamifere aparent asemănătoare omului.

După cum se ştie, scufundătorii autonomi sunt pândiţi de multe pericole sub apă, numărul şi gravitatea incidentelor crescând o dată cu adâncimea la care coboară.

Cunoscute încă din secolul al XIX-lea, aşa-numitele „boli ale chesoanelor” (accidente de decompresiune) au fost studiate amănunţit de specialişti francezi, englezi sau americani, ca Bert, Haldane şi Behnke. Astăzi, cauza acestor accidente (pornind de la simple senzaţii de ameţeală sau mâncărime şi ajungând la paralizii dau embolii mortale) este bine cunoscută: azotul conţinut în aerul atmosferic se dizolvă în corpul scafandrului (din cauza presiunii de la mare adâncime) ca gazul carbonic într-o butelie de sifon şi adeseori sângele sfârşeşte prin a se umple cu băşici de azot, clocotind asemenea şampaniei într-o sticlă deschisă. Unicul remediu împotriva decompresiunii rămâne, deocamdată, revenirea „în palier”, scufundătorul fiind obligat să se oprească pentru perioade din ce în ce mai mari, pe măsură ce urcă spre suprafaţă.

Un alt efect al prezenţei azotului în aerul respirat este „beţia adâncurilor”, numită de Behnke „narcoza azotului”. Acest fenomen extrem de periculos se manifestă la început printr-o stare de euforie asemănătoare cu cea provocată de un anestezic uşor. Dacă scufundătorul nu-şi dă seama de pericol şi coboară în continuare, intoxicaţia devine tot mai acută, luând forme uneori hilare, dar mai totdeauna cu sfârşit letal. Astfel, Jacques Yves Cousteau cita cazurile a doi dintre scafandrii săi care s-ar fi înecat dacă nu erau salvaţi de coechipierii lor. Primul oferise, plin de generozitate, tubul său de oxigen unui... peşte care părea că respiră cu greutate la adâncimea de 40 de metri! Al doilea începuse deodată să scoată o serie de sunete nearticulate şi apeluri deznădăjduite, apoi, văzând că partenerul său nu-l înţelege, încercase să-şi scoată masca. Din fericire, Cousteau reuşise să-l aducă la suprafaţă, pentru a afla pe puntea vasului că, o dată ajuns la 59 de metri adâncime, scafandrul simţise o nevoie imperioasă de a... cânta Marseilleza!

Amprente ale spiritualităţii noastre

Biserica din Goila

Pe la anul 1750 satul Goila din judeţul Bihor număra doar câţiva locuitori. Cu toţii au hotărât însă să-şi înalţe o biserică având hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Era vorba de fapt de un locaş modest. Biserica s-a păstrat până în zilele noastre. Cu toate că locuitorii satului din ce în ce mai numeroşi, s-au străduit s-o înfrumuseţeze, adăugându-i an de an câte ceva, ea şi-a păstrat aspectul iniţial având altar pentagonal, pereţii longitudinali uşor retraşi spre interior, laturile dinspre răsărit încheiate în vârf ascuţit. Acoperişul este uşor denivelat deasupra altarului, iar crucea din vârf se ridică destul de puţin deasupra, deoarece clopotniţa nu are decât un coif piramidal, terminat în glob, iar săgeata lipseşte. Pereţii au o linie oblică şi sunt acoperiţi de un strat gros de ceamur peste care s-a aşternut o pojghiţă subţire de var.

Biserica nu are ornamente deosebite din lemn, cu toate că cioplitorii din Goila erau renumiţi pentru priceperea lor, pentru faptul că îşi făceau singuri tot mobilierul şi uneltele trebuitoare gospodăriei. Lipsa ornamentelor este compensată însă de unele piese mobile de inventar.

Uşile de la altar sunt minunat pictate pe pânză şi poartă semnătura vestitului pictor de biserici David Zugravu, care a menţionat şi anul în care le-a realizat – 1764.

Biserica este împodobită cu ştergare lucrate de femeile din sat şi cu 14 icoane pe sticlă ale pictorilor iconari de la Nicula. Ele datează din secolul al XVIII-lea şi au fost cumpărate de la meşterii care cutreierau satele Transilvaniei.

În biserică se află câteva tipărituri vechi, datând din secolul al XVIII-lea.

IRINA STOICA

Lumile de dincolo de lume

Punctul din care nu mai există întoarcere

MIHAELA DOROBANŢU

Dacă în primul moment al întâlnirii Amiralului Byrd cu oameni asemănători nouă în zona Polului Nord, ceea ce conta era doar surpriza existenţei unei asemenea lumi la acea latitudine, folosirea termenului „lumea de la suprafaţă” de către bătrânul care îl primise, i-a produs un adevărat şoc. Gazda sa, căruia toţi i se adresau folosind termenul „Stăpâne”, i-a observat nedumerirea şi a continuat zâmbind:

„Vă aflaţi pe domeniile Arrianilor, Lumea Interioară a Pământului...” Bătrânul l-a lăsat pe Amiral să înţeleagă că de fapt nu doar că fusese primit, că i se permisese accesul în această lume, ci că fusese efectiv condus spre ea, determinat să vină acolo. L-a prevenit că nu ar mai putea găsi drumul înapoi, dar că fără întârziere va fi imediat escortat la suprafaţă şi apoi până într-un loc unde să se simtă în siguranţă. În faţa uimirii Amiralului şi a întrebării pe care în mod evident acesta nu avea curajul să o pună, bătrânul Stăpân l-a asigurat că îi va spune de ce fusese adus acolo.

„Intresul nostru pentru civilizaţia voastră a început imediat după ce rasa voastră a detonat primele bombe atomice la Hiroshima şi Nagasaki. În acel moment de alarmă am decis să trimitem pentru prima oară la suprafaţă aparatele noastre de zbor (...) pentru a investiga ce făcuse rasa voastră. Acestea toate ţin evident de trecut, dragul meu Amiral, dar trebuie să continui. Vedeţi Dv., noi nu ne-am amestecat niciodată în războaiele voastre, în barbaria voastră, dar trebuie să o facem acum pentru că aţi învăţat să interveniţi în utilizarea unei energii care nu este încă făcută pentru om, energia atomică. Am trimis emisari în lumea voastră care au dus mesaje puternicilor lumii, dar nu au fost crezuţi. Acum v-am ales pe Dv. Ca să fiţi martor că lumea noastră există. Vedeţi, cultura şi ştiinţa noastră se află cu mii de ani înaintea celor pe care le aveţi voi, rasa voastră...”

În timp ce vorbea, ochii bătrânului conducător nu l-au părăsit nici o clipă pe Amiralul Byrd. Păreau nu doar să-l studieze, ci păreau că reuşesc să pătrundă până în cele mai secrete adâncuri ale fiinţei sale. Profitând de un moment de întrerupere a şirului argumentaţiei, Amiralul l-a întrebat: „Şi ce au toate acestea de-a face cu mine, Domnule?” Ochii Stăpânului şi-au oprit câteva clipe asupra Amiralului. În linişte. Apoi – sau poate era numai o părere – cu o anume oboseală în voce, a continuat: „Rasa Dv. a atins în acest moment punctul de unde nu mai există întoarcere. Pentru că printre voi se află oameni care ar fi gata să distrugă propria voastră lume, mai curând decât să cedeze puterea, aşa cum o cunosc ei...”

Războaiele nevăzute ale serviciilor secrete

D.I.E. între K.G.B. şi C.I.A.

Un nou fragment în exclusivitate din lucrarea „Servicii secrete străine” (vol. 2), de M. Ureche şi A. Rogojan, Ed. PACO, (2000)

Există opinii, nu lipsite de temei, potrivit cărora în cadrul serviciilor făcute de Pacepa americanilor se înscrie şi cel legat de furnizarea unor informaţii despre Germania, mai exact a unor date care să servească la contracararea liderilor de la Berlin (W. Brandt şi Helmut Schmidt) promotori statornici ai politicii deschiderii către Est („Ostpolitik”) şi la destabilizarea instituţiilor Germaniei Occidentale. În acest context, una dintre misiunile importante ale lui Pacepa era aceea...” de a strânge date cât mai compromiţătoare despre diverşi oameni politici şi deputaţi vest-germani, plasându-le celor interesaţi, adică peste Ocean”.

Această situaţie a fost confirmată ulterior în 1978, în urma scandalului creat de fuga lui Pacepa. În mod paradoxal, scandalul nu l-a vizat pe Ceauşescu şi nici serviciul de spionaj din România ci...” a avut ca obiectiv opt deputaţi şi oameni politici social-democraţi vest-germani, între care Joachim Broudre-Groeger şi Uwe Holz, acuzaţi zgomotos că ar fi spionat Occidentul în favoarea lagărului dominat de sovietici. Scandalul stârnit de Ion Mihai Pacepa în jurul celor opt demnitari vest-germani şi-a atins scopul în urma unei vehemente campanii de presă întreţinută alert nu numai în Germania Occidentală, ci în toate ţările N.A.T.O., erodarea privilegiului politic al social-democraţilor vest-germani s-a accentuat şi la viitoarele alegeri au fost nevoiţi să predea ştafeta puterii creştin-democraţilor lui Helmut Kohl, cu acest prilej fiind înmormântată şi faimoasa „Ostpolitik” care le provocase americanilor atâta îngrijorare.”

De subliniat totodată că interesul americanilor aşa cum am precizat anterior ca element de specificitate al perioadei ’70-’80 era atunci de a-l cultiva, influenţa şi constrânge pe Ceauşescu şi nu de a-l compromite. O dovadă categorică în acest sens este şi faptul că acesta cu numai trei luni înainte de trădarea lui Pacepa *fusese primit sărbătoreşte la Casa Albă*.

Un alt caz este cel al diplomatului Mircea Răceanu, care în perioada 1975-1989 a furnizat informaţii C.I.A. Mircea Răceanu era ofiţer acoperit la Ambasada română din S.U.A. iar oficial deţinea funcţia de consilier. Ulterior a fost promovat în centrala M.A.E. la direcţia de spaţiu S.U.A. Răceanu a fost arestat de autorităţile române în februarie 1989. Din declaraţiile sale rezultă că între altele, furniza americanilor informaţii despre generalul Gheorghe Angelescu, şeful rezidenţelor de spionaj de la New York şi Washington. El a recunoscut, de asemenea, că a divulgat agentului american Tom Harvey faptul că Vasile Tilică de la Ambasada română din Londra şi Fănel Mangu de la Ambasada română din S.U.A. sunt ofiţeri ai D.I.E. având acoperire diplomatică. Ulterior, Mangu avea să fie implicat într-o afacere după care este arestat.

Răceanu i-a divulgat aceluiaşi Harvey identitatea şi preocupările secrete ale generalului Aurel Florea – şeful rezidenţei româneşti de spionaj de la Washington şi despre sarcinile pe care Gheorghe Horotan le avea în legătură cu clauza naţiunii celei mai favorizate.

Alte informaţii furnizate s-au referit la diverse iniţiative diplomatice, documente şi probleme de politică externă a României.

Preocupările serviciilor de informaţii americane n-au vizat numai Departamentul de Informaţii Externe ci şi alte structuri. Există dovezi incontestabile în ceea ce priveşte angajarea unor activităţi de spionaj politic şi în sistemul de securitate a statului.

Rămânând plasaţi pe aceleaşi repere şi chiar ale anilor ’80-’90 trebuie subliniat cu toată convingerea faptul că în mod conştient sau nu, independent ori într-o relaţie cu K.G.B. unii dizidenţi formaţi poate sub „steag străin” de K.G.B. au fost racolaţi de C.I.A. Rezultatele au avut efecte mai mult psihologice dar importante în planul creării şi influenţării opţiunilor alternative. Rămâne ca tot ceea ce s-a angajat în numele promovării democraţiei să fie efectiv valorificat în acest scop, pentru ca deziluziile să nu mai fie posibile.

Volanul... patent!

Germanul Klaus Weiner s-a considerat un păgubaş fericit în seara în care şi-a găsit maşina spartă. Hoţii s-au mulţumit să-i fure doar... volanul. Singurul lucru care-l neliniştea era faptul că trebuia să ajungă repede la Frankfurt pentru a lua primul avion spre Paris. Primul lucru care i-a venit în minte a fost să scoată din trusa de scule un patent pe care l-a fixat de tija de care era prins volanul. Conducând cu extremă atenţie şi cu o viteză mică, a reuşit să parcurgă fără incidente 50 de kilometri după care o patrulă de poliţie l-a oprit pentru un control de rutină. Poliţiştii au rămas consternaţi când au văzut în locul volanului un cleşte. După ce i-au ţinut o severă lecţie de morală rutieră, poliţiştii l-au obligat să scoată cheile din maşină şi să apeleze la serviciile unui atelier mecanic pentru a-i monta un nou volan. Deşi în timpul controversei, Klaus Weiner, mânios, a dat frâu liber nervilor, poliţiştii nu s-au gândit nici o clipă să-l amendeze întrucât nici un articol din Codul Rutier German nu interzice ca, în loc de volan, să foloseşti patentul! Din păcate, „invenţia" neamţului nu poate fi... patentată! (D.M.)

■ **Fetiţa avea obiceiul să înghită lucruri**

Cuiul care s-a oprit în esofag

De ani buni micuţa Busra din Eskisehir (Turcia) suferea de dureri cumplite în gât. În octombrie anul acesta, părinţii au considerat că fetiţa lor este destul de mare – 7 ani – pentru a suporta o intervenţie chirurgicală.

Doctorii au decis că operaţia este absolut necesară dar, la controlul preoperatoriu cu raze X, au descoperit în gâtul fetiţei un cui destul de mare. Fixat în esofag, cuiul de mai bine de trei centimetri constituia cauza supărărilor fetiţei.

Mama şi-a amintit că fetiţa, încă de foarte mică, avea obiceiul să înghită tot felul de lucruri. Durerile au început la doi ani şi este foarte posibil ca atunci să fi înghiţit şi cuiul care, ca printr-un miracol, s-a oprit aici.

Operaţia, destul de dificilă, a decurs în condiţii excelente şi, drept urmare, fetiţa este acum în afara oricărui pericol. (I.S.)

■ **Nimeni nu ştia ce face în mijlocul naturii**

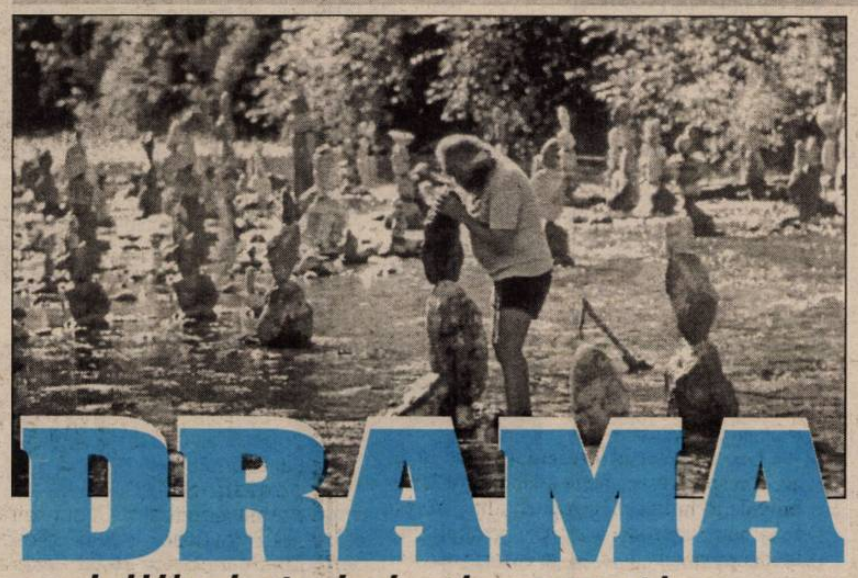

DRAMA

echilibristului singuratic

Timp de zece ani, nimeni n-a ştiut ce se întâmplă cu Mark Reeves, un bărbat de 64 de ani stabilit în mijlocul naturii, în nordul Californiei, aproape de râul Big Sur. Începând din primăvara lui 1990, Mark n-a stat de vorbă cu nici o persoană, nici măcar cu vânzătorii din Gaster, cea mai apropiată localitate de unde-şi făcea unele cumpărături. N-a fost văzut muncind nicăieri şi s-a estimat că în deceniul lui de tăcere a cheltuit mai puţin de o mie de dolari (în special pe cartuşe de vânătoare) – probabil suma cu care „aterizase" aici, nu se ştie de unde.

Principala lui preocupare, în timpul zilei, nu era asiguratul hranei, ci punerea în echilibru a trei pietre de râu (niciodată mai multe), fără să le prelucreze în vreun fel! Cu picioarele goale în apa glacială de munte, Mark zăbovea ore în şir, cu o răbdare neomenească, încercând să aşeze pe verticală bolovanii colţuroşi. Avea împotriva lui atât geometria neregulată a rocilor, cât şi curenţii apei şi vântul. Cu un stoicism maladiv, Mark „domesticea" bolovanii, alcătuind un fel de statui demne de ritualurile oamenilor preistorici. De ce făcea toate astea, fără să-i pese de curiozitatea şi chiar zeflemeaua localnicilor şi turiştilor? Vestea despre „năzbâtiile" sălbaticului de pe Big Sur s-a răspândit rapid. Singuraticul „nebun" se pomenea de foarte multe ori cu cete de curioşi pe malurile râului, urmărindu-i străduinţele ilogice. Dar nici un reporter n-a primit vreodată, în cei zece ani de tăcere absolută, nici o explicaţie. Fără să se simtă deranjat, îmblânzitorul de bolovani îşi continua „opera"...

În spatele acestei munci sisifice stătea o tragedie. Mark Reeves suferea de un şoc post-traumatic provocat de pierderea familiei lui (soţie şi doi copii), în 1998. Mica lor trupă de circ activase în nordul SUA, în Montana, făcând echilibristică – piramida de patru persoane pe biciclete, cu prăjini, pe sârmă. În fatidicul an, familia Reeves se produsese pe o stradă din centrul oraşelului Hambest, la cinci metri desupra asfaltului. Vântul a clătinat piramida umană, care s-a prăbuşit. După groaznice suferinţe, soţia şi cei doi copii au decedat, cu răni foarte grave la coloana vertebrală. Aceasta este istoria pe care localnicii au aflat-o de la Mark după exact zece ani de la stabilirea lui departe de locul tragediei, tocmai în sudestul SUA. Nu mai voia să ştie de nimeni. Obsesia echilibrului şi „personajele râului" – aşa cum numeşte el pietrele mângâiate de apele cristaline – i-au inspirat această activitate care-i umple o viaţă devenită "fără sens după pierderea tuturor celor dragi".

Mark Reeves continuă şi acum să se „joace" cu pietrele (face 25-30 de coloane pe zi), fiecare din cele trei „personaje" simbolizând pe cei pierduţi definitiv. A doua zi, multe statui sunt dărâmate, iar el o ia de la început. *(P.I.)*

O întâmplare nu tocmai... prietenoasă

De fapt, această întâmplare s-ar fi putut la fel de bine numi „Prieten, prieten, dar... marfa este pe bani" sau „Buturuga mică nu a răsturnat carul mare", sau „Prietenul anevoie se cunoaşte" sau „Cum se mai poate spune la «prieten»?". De ce? Pentru că toate acestea rezumă perfect felul în care s-au petrecut lucrurile în oraşelul Tannersville din Pennsylvania.

Nebunia a început când lanţul naţional de magazine Friendly Ice Cream Corporation – să-i spunem, corporaţia prietenoasă a îngheţatei – şi-a anunţat sosirea. „Bună idee", trebuie să-şi fi spus Joe Galan, proprietar, împreună cu fratele său, al unui restaurant de familie, de altminteri foarte popular în oraş. Şi şi-a adăugat şi el adjectivul „prietenos" pe firmă! „În fond, suntem aici de 18 ani, toată lumea ne cunoaşte şi cred că şi ne aflăm pe locul cel mai prietenos din oraş!", şi-a zis el.

Da, numai că „ceilalţi" învăţaseră bine lecţia lui David şi Goliat, aşa că l-au dat în judecată, au câştigat şi fraţii Galan au fost obligaţi să şteargă cuvântul „prietenos" de pe firma restaurantului. „E ridicol, mi-au spus că se tem ca nu cumva clienţii să vină la mine în loc să se

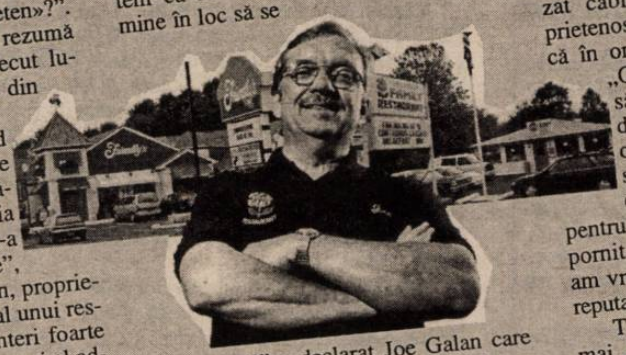

ducă la ei!" a declarat Joe Galan care însă, temându-se de consecinţele financiare, s-a supus hotărârii tribunalului.

Ceea ce i-a înfuriat pe concetăţenii săi. Aşa că după doar câteva zile, oraşul s-a umplut de... tot felul de lucruri prietenoase! Steve Jakubovitz, patronul unui han vechi de 200 de ani, l-a rebotezat în „Cea mai prietenoasă uşă din oraş"; Strada Mare a devenit sediul „celui mai prietenos magazin de îngheţată", al „celui mai prietenos oficiu poştal" şi chiar şi Dr. Jeff Wert şi-a rebotezat cabinetul medical în „Dentistul prietenos"... Asta ca să nu mai spunem că în oraş există „Salonul prietenos", „Cămila însetată dar prietenoasă", „Cel mai prietenos magazin de pahare", iar unul din hoteluri oferă în prospectul său, „30 la sută reducere pentru cine rezervă o cameră cu Jacuzzi". Directorul pentru afaceri al firmei Friendly, care a pornit tot scandalul, se justifică: „tot ce am vrut a fost să ne protejăm marca şi reputaţia".

Tannersville a devenit însă... cel mai „prietenos" oraş din Statele Unite, deşi Joe Galan se întreabă ce sinonim pentru „prietenos" ar mai exista pe care să aibă voie să şi-l adauge pe firma restaurantului... *(M.D.)*

■ **Aflat în faţa unei boli nemiloase...**

SALVAREA

a venit din presă!

La 59 de ani, Hayward Plyler, un pilot de curse retras din activitate şi trăind în Vero Beach, Florida, era un om care nu aştepta de la ziua de mâine altceva decât inevitabila sentinţă finală. Suferea de 20 de ani de inimă şi trecuse prin trei operaţii pe cord deschis. Nici o ameliorare.

„Aşteptam în orice moment să mor" – aceasta este fraza de deschidere de oricâte ori povesteşte ce i s-a întâmplat. Iar Rose, soţia sa de 42 de ani, mai spune că soţul ei lua nu mai puţin de 150 de pastile de nitroglicerină pe lună pentru a mai potoli insuportabila durere din piept pe care i-o provoca angina. „În fiecare dimineaţă când plecam la lucru mă gândeam că se putea ca la întoarcere să nu-l mai găsesc în viaţă" adaugă Rose. Hayward era condamnat la pat sau cel mult la a sta într-un scaun. Ajunsese la 10-15 pastile de nitroglicerină pe zi.

Şi, la un moment dat, o colegă de serviciu i-a adus lui Rose o revistă în care era descris un tratament care nu presupunea spitalizare şi nici intervenţie chirurgicală. Era vorba de formarea unor mici vase de sânge care permiteau astfel crearea unui bypass natural în jurul arterelor blocate sau devenite prea strâmte. Rose a fugit repede acasă şi i-a arătat lui Hayward articolul. Acesta a sunat imediat la spital şi... după 7 săptămâni mergea pe bicicletă!

„Dacă nu aş fi citit articolul, probabil că acum aş fi fost mort", spune Hayward care, prin povestea sa parcă ne atrage atenţia că niciodată nu ştim unde se află şi de unde poate să apară o a doua şansă pentru oricine... *(M.D.)*

■ **Dezamăgirea naşte monştri**

APOCALIPSA

singura ei dorinţă

Singurele cuvinte pe care se îndurau să mi le repete erau că sunt urâtă şi proastă. La 17 ani, am hotărât să mă sinucid, dar încercarea mea a eşuat. Am fost nevoită să-mi continuu viaţa, deşi nimeni nu avea nevoie de mine, rudele erau ca şi inexistente, prieteni nu am reuşit niciodată să-mi fac, un iubit nici atât. În ciuda acestor lucruri, am urmat studii superioare de management, dar nu mi-am găsit un serviciu pe măsura pregătirii mele. Am lucrat temporar ca vânzătoare şi aşa au trecut anii, m-am trezit la 32 de ani, singură, fără trecut, fără prezent, fără viitor. Mă simt ca o exclusă iremediabil din această lume. Sentimentul singurătăţii mă macină, dar nu găsesc normal să-mi iau viaţa pentru că ştiu că nimănui nu i-ar păsa. Noaptea am coşmaruri, iar dimineaţa simt sentimentul acut al unei uri imense faţă de lumea întreagă. De peste un an, mi-am găsit o singură ocupaţie care îmi alină întrucâtva suferinţa: mă rog în fiecare secundă să vină sfârşitul lumii, acel haos iminent despre care se tot vorbeşte. Cei care n-au vrut să vadă că exist să-şi găsească astfel pedeapsa, iar eu alinarea". *(A.P.)*

Vârstă fără frontiere

Francezul Pierre Jauze în vârstă de 62 de ani a făcut turul Corsicii înot. Acompaniat în cursă de doi prieteni care au parcurs traseul într-o barcă pneumatică dotată cu echipament de prim ajutor şi de supraveghere, neobositul înotător a plecat din Calvi pe 26 iulie şi a parcurs până pe 11 august 442 km. A înotat zilnic între 7 şi 9 ore (140 în total), sau altfel spus a parcurs zilnic între 24 şi 29 km. (A.P.)

Săptămâna 15 - 21 decembrie

TV ROMANIA

KATHARINE HEPBURN
ACASĂ
miercuri, 22.45

VINERI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 17.00 Fereastră spre America 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 O vedetă... populară 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 22.15 Film: „După zece ani" (SUA, 1997) 0.15 Rock la miezul nopţii.

SÂMBĂTĂ 8.20 Desene animate 9.10 Serial: „Zorro" 10.00 Timişoara, anul unsprezece 13.00 Casa mea 14.10 Arca Marinei 16.15 Serial: „Felicity" 17.00 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Sânge albastru" 23.40 Film: „Sânge fierbinte" (coprod., 1997).

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miki 10.30 Viaţa satului 12.00 Tezaur folcloric 14.00 Naţional TV Bingo Liberty 17.35 Film: „Capcanele dragostei: luna de miere în Hawaii" (SUA, 1989) 19.00 Trupa de şoc caută o vedetă! 20.00 Jurnal 20.30 Film: „Rapsodie în Miami" (SUA, 1995) 22.35 Handbal feminin.

LUNI 7.00 Telematinal 14.15 CiberFan 14.30 Pro Patria 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.30 Cronica 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Iartă-mă! 21.45 Serial: „Şapte zile" 22.45 Documentar.

MARŢI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.30 Cronica 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 Pentru dumneavoastră, doamnă! 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 22.15 În flagrant 22.45 Amprente 23.00 Economia.

MIERCURI 7.00 Telematinal 9.40 Practiv TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.25 TVR Iaşi 12.20 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 14.30 TVR Craiova 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 21.45 Serial: „Justiţiarii" 22.45 Film: „Furtuna secolului" (SUA, 1999, prima parte).

JOI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.00 Convieţuiri 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 Medicina pentru toţi 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Serial: „Justiţie militară" 21.35 Cu ochii'n patru 22.20 Reflecţii rutiere.

prima

VINERI 8.00 Prima Mix 14.00 Cu Tibanu la pescuit şi vânătoare 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Obiectiv 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Raţiune şi simţire" (coprod., 1995). Cu: Emma Thompson 0.30 Film: „Sexual Malice" (SUA) 3.00 Film: „Iubita tatălui meu" (SUA, 1990).

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Tradiţii 14.30 Exploziv 15.00 Film: „Coşmarul" (SUA, 1993). Cu: Alicia Silverstone 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Serial: „Comisarul Rex" 22.30 21 – popice, cărţi şi fete frumoase 0.30 Sex cu Nadine 1.30 Film: „Vânătoarea" (SUA, 1991).

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 10.00 Documentar 12.30 Cinemagia 13.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 14.00 Clubul de duminică 18.00 Focus 18.30 Real TV 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Cliffhanger" (SUA, 1993). Cu: Sylvester Stallone 23.30 Film: „Agenta" (SUA, 1992).

LUNI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Cinemagia 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Serial: „Patrula aeriană" 21.50 Cronica cârcotaşului.

MARŢI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Uite cine vorbeşte" (SUA, 1989). Cu: John Travolta 22.30 Exotic.

MIERCURI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Uite cine vorbeşte acum" (SUA, 1993) 22.30 Stil.

JOI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Joker 22.30 Obiectiv.

EMMA THOMPSON
PRIMA
vineri, 21.00

tvr2

VINERI 7.00 – 12.35 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.40 Serial: „Samuraiul" 16.45 Arca lui Noe 17.45 Serial: „Marele Bob" 18.30 Telejurnal TVR2 20.30 Serial: „S Club 7 la Miami" 20.55 Handbal feminin 22.40 Film: „CIA – ţinta: Alexa" (SUA, 1999). Cu: Lorenzo Lamas.

SÂMBĂTĂ 8.35 Toţi, împreună 9.55 Film: „Mihail, câine de circ" (coprod., 1979) 11.30 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.30 Trupa DP2 14.35 Atlas 16.25 Serial: „Parohia Dibley" 17.15 Handbal feminin 19.10 Televiziunea, dragostea mea 19.45 Handbal feminin 22.00 Serial: „Familia Porter" 22.35 Serial: „Jonathan Creek".

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.30 Ferma 11.30 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.30 Tip-top, mini-top 13.05 Splendorile naturii 16.05 Serial: „Star Trek Voyager" 17.15 Handbal feminin 19.00 Zile care au uimit lumea 19.45 Handbal feminin 21.30 Baschet masculin: Toronto – LA Lakers.

LUNI 7.00 – 13.30 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 16.40 Documentar 17.40 Serial: „Maisie Raine" 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 21.15 Obsesia vitezei 22.55 Teatrul Naţional TV: „Uşa de la baie" de Neil Simon.

MARŢI 8.35 Toţi împreună 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.30 Veni, video, vici! 17.40 Serial: „Familia şi legea" 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 21.15 Pragul de sus 22.50 Film: „Blestemul pământului" (partea a II-a).

MIERCURI 8.35 Toţi, împreună 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.50 Serial: „Să mori din dragoste" 16.40 Din goana trenului: Finlanda 17.40 Serial: „Familia şi legea" 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 21.15 Pe muchie de cuţit 22.50 Film: „Portrete ale nevinovăţiei" (SUA, 1996).

JOI 7.00 – 12.40 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 17.40 Plus 2000 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 21.15 Asta-i politica! 22.50 Film: „Tineri şi frumoşi" (Italia, 1996).

acasa

VINERI 7.00 – 13.45 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Decameronul" (coprod., 1970) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.10 Reluări 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 15.30 Serial: „Îngerul sălbatic" 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Film: „Perry Mason: Mireasa îndurerată" (SUA, 1992) 20.40 Serial: „Poveste de Crăciun" 21.35 Serial: „Ramona" 22.30 Film: „Arthur, ruşinea familiei" (SUA, 1988) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SEAN BEAN
PRO TV
duminică, 14.00

DUMINICĂ 13.30 Serial: „Trei femei" 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 16.00 Acasă la români 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Film: „Colombo: autoportretul crimei" (SUA, 1989) 20.40 Serial: „Poveste de Crăciun" 21.35 Serial: „Ramona" 22.30 Film: „Petulia" (SUA, 1968) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

LUNI 7.00 – 13.30 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Magazinul de după colţ" (SUA, 1940) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MARŢI 7.50 – 13.40 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Miracol pe strada 34" (SUA, 1947) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MIERCURI 7.40 – 13.40 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Un Crăciun de neuitat" (SUA, 1994). Cu: Katharine Hepburn 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

JOI 7.40 – 13.45 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „De Crăciun mă-ntorc la tine" (SUA, 1988) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa! 12.00 Serial: „Oglinda timpului" 12.20 Film: „Începutul legendei" (M. Britanie, 1994) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vineri seara ne distrăm cu Florin Călinescu 22.35 Film: „Cartierul crimei" (SUA, 1991). Cu: Steven Seagal 0.45 Serial: „Seinfeld" 1.15 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

SÂMBĂTĂ 8.30 Serial: „Gemenele" 9.00 Serial: „Liceul Madison" 10.00 Serial: „Bătălia pentru Terra" 10.30 Serial: „Poveşti cu surprize" 11.00 Serial: „Captivi în cartier" 11.45 Bucătăria lui Radu 14.00 Serial: „Dragul de Raymond" 14.30 Serial: „Dharma şi Greg" (ep.1) 15.00 Film: „Calea gloriei" (SUA, 1997) 15.45 Serial: „Jake şi Grăsanul" 17.00 Film: „Întoarcerea lui Sandokan 2" (SUA, 1996) 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 22.00 Film: „Răzbunare dincolo de moarte" (SUA, 1994). Cu: Jean-Claude Van Damme 23.45 Serial: „Millennium" 0.45 Serial: „Femei fierbinţi".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 8.30 Serial: „Micii războinici" 9.00 Super Abracadabra 10.00 Serial: „Gemenele" 11.00 Documentar 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Dragul de Raymond" 13.30 Serial: „Dharma şi Greg" 14.00 Film: „Black Beauty" (SUA, 1994). Cu: Sean Bean 16.00 Serial: „Hercule" 17.00 Serial: „Beverly Hills" 18.00 Serial: „Melrose Place" 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Serial: „Ally McBeal" 20.30 Vacanţa Mare 21.30 Film: „Nouă luni" (SUA, 1995). Cu: Hugh Grant 23.30 Serial: „Suflete pierdute" (ep.1) 0.15 Serial: „Poltergeist – moştenirea" (ep.1) 1.00 Serial: „Femei fierbinţi".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa! 12.00 Serial: „Tom Show" 12.20 Film: „Cântecul Juanitei" (SUA, 1987) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Atunci şi acum" (SUA, 1995). Cu: Demi Moore 22.30 Urmărire generală! 23.00 Serial: „Clanul Soprano" (ultimul ep.) 0.45 Serial: „Seinfeld" 1.15 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Tom Show" 12.20 Film: „Obraznicul" (SUA, 1988) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Serial: „Expertul" (ep.1) 21.00 Serial: „Spitalul de urgenţă" 22.00 Chestiunea zilei 0.30 Serial: „Seinfeld" 1.15 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa! 11.50 Serial: „Tom Show" 12.20 Film: „Legenda lui Tarzan" (M. Britanie, 1984) 14.15 Serial: „Fitz" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Furia" (SUA, 1998). Cu: Rob Lowe 22.00 Chestiunea zilei 0.30 Serial: „Seinfeld" 1.15 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.00 Serial: „Doug şi Carrie".

JOI 7.00 Bună dimineaţa! 12.00 Serial: „Tom Show" 12.20 Film: „Stăpânul cărţilor" (SUA, 1994). Cu: Macaulay Culkin 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Bărbatul din casă" (SUA, 1995). Cu: Whoopi Goldberg, Gwyneth Paltrow 22.00 Chestiunea zilei 1.15 Serial: „Seinfeld" 1.45 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.30 Serial: „Doug şi Carrie".

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 14.00 Film: „Pentru o pâine cinstită" (SUA, 1985) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.15 Serial: „Simţul dreptăţii" 18.10 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Johnny Mnemonic" (SUA, 1995). Cu: Keanu Reeves 22.00 Serial: „Stargate SG-1" 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Afaceri de familie" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 5.30 Serial: „Învăţămintele lui Moise" 8.30 Film: „Spitalul. O treabă murdară" (SUA, 1933/1932) 9.30 Serial: „Mama, detectiv particular" 10.00 Casa de piatră 13.00 Serial: „Viitorul începe azi" 14.00 Pe aripile filmului 16.00 Orient Express 18.00 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 19.45 Film: „Diavolul în rochie albastră" (SUA, 1994) 22.30 Film: „Legea lui Angel" (SUA, 1989) 0.30 Film: „Numai pentru membri" (SUA, 1985).

DUMINICĂ 7.00 Film: „Extravagantul Mr. Deeds" (SUA, 1936). Cu: Gary Cooper 10.00 Desene animate 12.10 Serial: „Tânărul Indiana Jones" 13.00 Serial: „Pe cont propriu" 14.00 Totul va fi bine 16.00 Serial: „Creatura" (ultimul ep.) 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 23.00 Film: „Twist la Moscova" (Franţa, 1986).

LUNI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Serial: „A treia planetă de la Soare" 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 19.50 Film: „Diamante pentru eternitate" (M. Britanie, 1971). Cu: Sean Connery 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Balada micuţei Jo" (SUA, 1993).

MARŢI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „Poliţist sau delincvent" (Franţa, 1979). Cu: Jean-Paul Belmondo 14.00 Film: „Loving" (SUA, 1970). Cu: George Segal 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Doamna Winterbourne" (SUA, 1996). Cu: Shirley MacLaine 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Experimentul" (SUA, 1996).

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „Meditaţiile Ritei" (SUA, 1983). Cu: Michael Caine 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Ziua judecăţii" (SUA, 1994) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Dragostea lui Swann" (coprod., 1984). Cu: Ornella Mutti.

JOI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „Viaţa în comun" (SUA, 1993). Cu: Sandra Bullock 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.50 Joi TeleEurobingo 2 19.00 Observator 19.50 Din dragoste 21.30 Brigada mobilă 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „La aburi" (M. Britanie, 1985).

SHIRLEY MACLAINE
ANTENA 1
marţi, 20.00

TELE 1 abc

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 – 14.00 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 În justiţie 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 La ordinea zilei 22.00 Serial: „Derrick" 1.05 Tentaţii.

SÂMBĂTĂ 9.00 Ţara spiriduşilor 12.00 Tentaţii 13.00 Ora unu a venit 16.00 Lumea misterelor 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 20.00 As Show 21.00 Serial: „Derrick" 22.00 Concert.

DUMINICĂ 8.15 – 12.00 Reluări 13.00 Ora unu a venit 15.45 Cinetour 16.30 Cutia muzicală 17.00 Forţa destinului 18.00 Gala Tele7 19.00 Telejurnal 19.30 Vedete la taifas 20.00 La ordinea zilei 22.00 Îţi mai aduci aminte, Doamnă? 23.00 Serial: „Derrick".

LUNI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 Forţa destinului (r) 13.00 Ora unu a venit (r) 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 As Show 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 La ordinea zilei 22.00 Ofsaid.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 – 14.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 16.00 Post meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 La ordinea zilei 22.00 Concert.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 – 13.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 La ordinea zilei 22.00 Reporter Tele7 23.15 Viaţa noastră cea de toate zilele.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 – 13.45 Reluări 14.45 Serial: Derrick" 16.00 Post meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 As Show 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 La ordinea zilei 22.00 Telemedicina.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

COW-BOY

în variantă modernă

În mod paradoxal, în acest sfârşit de mileniu, când femeile inventariază liste lungi cu succese care le dau dreptul să pretindă să fie tratate fără nici o discriminare în raport cu sexul masculin, imaginea bărbatului puternic şi protector, capabil să le salveze la nevoie, încă le fascinează chiar dacă le e greu să recunoască. În timp ce diferenţele între feminin şi masculin tind să se estompeze (bărbaţii îşi revendică cota lor de feminitate, fiind preocupaţi de produse cosmetice, de saloane de înfrumuseţare, de abdomen plat, de cure de slăbire etc.), femeile visează la un ideal masculin care are sensibilitate feminină, dar în acelaşi timp ştie să facă faţă oricărei situaţii demne de un bărbat. În cinematografie, în perioada anilor 30-70, cow-boy-ul era personajul căruia i se atribuiau toate aceste calităţi, pline de seducţie: dur, aspru în aparenţă, introvertit, singuratic, neînfricat, nonconformist dar cu simţul onoarei şi al dreptăţii, cu un ancestral simţ al umorului, îndrăgostit de spaţiile largi-nesfârşite, de pământul pe care s-a născut, de tradiţie, de animale şi nu în ultimul rând de femei. În variantă modernă, locul cow-boy-ului de altădată a fost luat fie de aşa-zisul macho, fie de „bărbatul cu muşchi", deloc efeminat, eroul filmelor de acţiune, care însă, pentru a fascina o femeie, trebuie să fie înzestrat cu aceeaşi sumedenie de calităţi de odinioară... Sharon Stone, considerată una dintre cele mai inteligente actriţe de la Hollywood şi, pe deasupra, frumoasă, caustică, sigură pe sine, uneori cinică, nu se sfieşte totuşi să recunoască: „A fost o vreme când, împreună cu cea mai bună prietenă a mea mergeam să vedem, în mare secret de altfel, filme cu idolii noştri: Stallone şi Schwarzenegger. O consideram o plăcere vinovată!". Acest gen de bărbat care în propria-i personalitate păstrează ceva din cow-boy-ul de pe ecran de odinioară este cel care, în continuare, atrage ca un magnet; sunt „durii" care preferă să trăiască cât mai departe de agitaţia oraşelor civilizate şi care îşi pun în valoare întreaga lor zestre de masculinitate.

PATRICK SWAYZE

Fermierul sfârşitului de mileniu

Cu un trup atletic şi mers mai curând de cow-boy decât de dansator profesionist, Patrick Swayze este prototipul bărbatului fără artificii. Nu-i de mirare, el este chiar fiul unui cow-boy texan autentic şi a crescut la ferma familiei sale. Nu concepe să trăiască fără un ranch, fără cai, fără tot felul de alte animale şi nu îl deranjează deloc când uneori, cu maliţiozitate, unii îi spun că se comportă ca un fermier. Protagonistul din „Dirty Dancer" declară că se sufocă la Hollywood, pe care îl consideră un loc „contra-naturii". E firesc aşadar, că a ales să trăiască departe de zgomotul oraşului, într-un ranch californian, în familia pe care şi-a creat-o alături de soţia sa, Lisa, cu care s-a căsătorit în urmă cu 27 de ani. Idolul lui este Richard Widmarck.

Richard Widmarck

MEL GIBSON

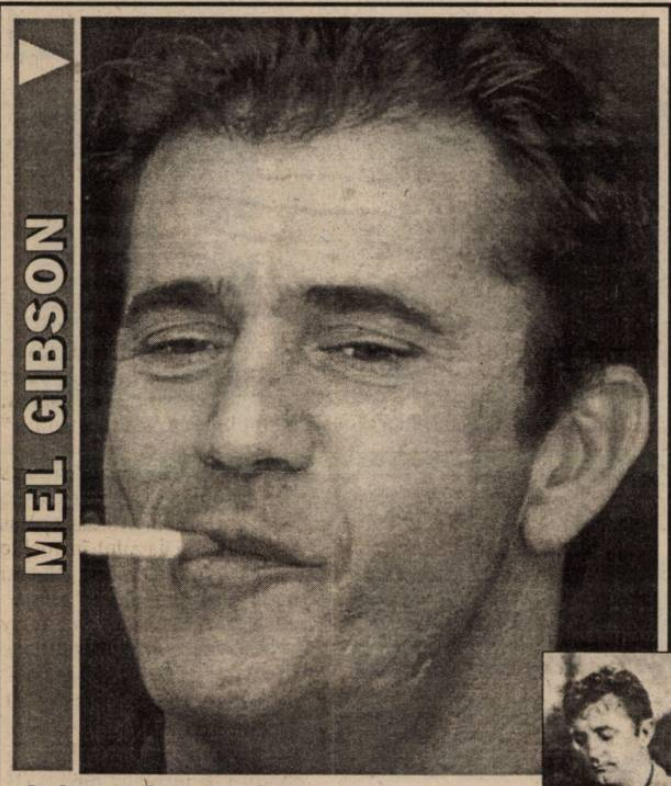

Un bărbat de modă veche

Robert Mitchum

Mel Gibson este un seducător modern şi, totuşi, un clasic nemuritor. Crede în Dumnezeu, în familie, în onoare, în patriotism. La 45 de ani, merge cu familia la slujba de duminică, are 7 copii şi trăieşte de o viaţă alături de aceeaşi femeie care îi este şi soţie. A ajuns celebru şi bogat datorită Hollywood-ului pe care nu-l poate suferi. Pentru el, Hollywood-ul este egal cu noţiunea de călău. Ce-l interesează mai mult decât orice altceva? Educaţia copiilor lui: „Îmi place să câştig bani, acest lucru îmi permite să plătesc educaţia copiilor mei. Să înveţe în unele dintre cele mai bune şcoli reprezintă una din priorităţile mele. De asemenea, mă interesează ca ei să crească în respectul faţă de tradiţii. Pentru toate astea fac reguli stricte. Cercei, inele în nas nu vor exista sub acoperişul meu". Figura sa aminteşte de Robert Mitchum.

Variantă modernă, mai seducătoare

Schwarzenegger

Banderas

Brosnan

PHIL BRONSTEIN

El Macho

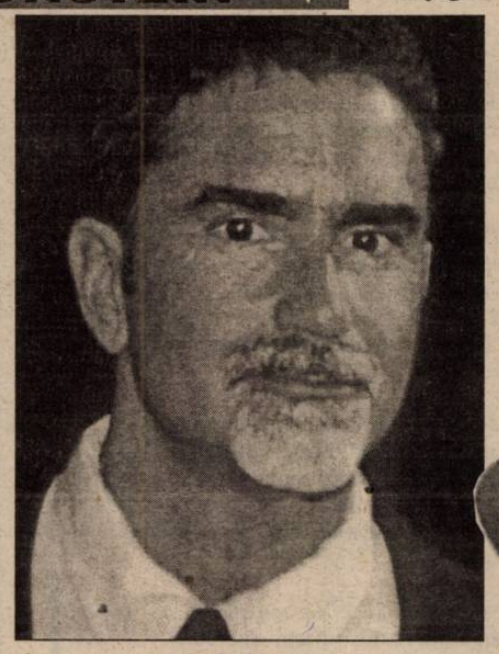

Supranumit El Macho, el este singurul bărbat care a reuşit s-o îmblânzească pe capricioasa Sharon Stone, s-o transforme în soţie şi, mai nou, în mamă. Sigur pe masculinitatea sa, Phil Bronstein acţionează întotdeauna ca un bărbat de prezenţa căruia trebuie să se ţină seamă în orice împrejurare. Nu-i de mirare că Sharon Stone vorbeşte despre el de-a dreptul extaziată: „Este un bărbat în adevăratul sens al cuvântului, la care visam încă de pe vremea când obişnuiam să ies cu băieţi efeminaţi. De când l-am întâlnit, eu însămi m-am schimbat total. Sunt subjugată de forţa masculinităţii lui, deşi încerc să-l fac să-şi accepte şi partea lui de feminitate, pe care, teoretic cel puţin, o respinge. Uneori sunt nevoită să apelez la cele mai mari şiretlicuri pentru a obţine ceea ce vreau de la el. Dar nu aceştia sunt bărbaţii cei mai seducători?". Phil Bronstein, un John Wayne al zilelor noastre?

John Wayne

RUSSELL CROW

Un „Spartacus" de altădată

Kirk Douglas

Deşi se bucură de o ascensiune vertiginoasă în cariera de actor, iar munca pe platourile de filmare îl ţine prizonier în cetatea filmului american, la 36 de ani cât are în prezent Russell Crow continuă structural să fie un fel de cow-boy aflat doar în trecere... pe la oraş. Cu o conformaţie atletică, de „băiat solid de la ţară", cu faţa acoperită mai mereu de o barbă nerasă de câteva zile, cu o privire albastră-oţelită, actorul pare să fie încă impregnat de colbul australian unde şi-a petrecut copilăria. Mediul aspru în care a trăit şi-a pus irevocabil amprenta asupra sa, aşa încât pare dispus să-şi asume orice risc şi să-şi păstreze ca pe o marcă proprie vocabularul deloc ales. În timpul turnărilor la „Gladiatorul" s-a ales cu un os fisurat la picior, cu un umăr dislocat, cu o ruptură de tendon, cu zgârieturi şi vânătăi pe faţă, dar toate astea parcă nu i s-au întâmplat lui, ci altuia. Trăieşte singur într-o fermă întinsă pe o suprafaţă de 400 de hectare, în mijlocul unei crescătorii proprii de vaci, la o distanţă de 7 ore de pista de la Sydney. E pasionat de motociclete, e mare băutor de bere şi emană prin toţi porii o virilitate percutantă care răpune multe inimi. „Gladiatorul" de azi aminteşte de „Spartacus" de altădată.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

HOROSCOP

18 – 24 DECEMBRIE

BERBEC (21.03-21.04): Pentru cei născuţi în al doilea decan al zodiei, această perioadă este deosebit de fertilă, mai ales în sfera financiară. Afacerile în curs de derulare au orizonturi pozitive, iar umbra lui Mercur sugerează noi iniţiative profitabile. Curba finanţiară este însă favorabilă tuturor Berbecilor.

TAUR (22.04-21.05): Pe un fond sufletesc robust şi realist-optimist, vă scuturaţi cu aplomb de scamele unor obsesii şi totul vă reuşeşte din plin. În primul rând curba emoţional-afectivă vă prezintă ca pe un protagonist dezlănţuit în dragoste, dar şi în relaţiile „civile".

GEMENI (22.05-21.06): Veşti contradictorii dinspre zona afacerilor (luni sau marţi) care vă obligă să vă reevaluaţi strategia. Vineri primiţi bani, la deznodământul unei afaceri mai vechi. Atenţie la o posibilă cotitură sentimentală (sâmbătă, duminică), care vă poate arunca în braţele unei melancolii neproductive.

RAC (22.06-22.07): Aveţi tendinţa să vă complicaţi singur(ă), intrând într-o situaţie (combinaţie) cu final imprevizibil, total supusă hazardului. Recuceriţi-vă încrederea în propriile forţe şi luaţi o decizie prudentă (miercuri, joi). Luna vă induce o instabilitate temperamentală.

LEU (23.07-22.08): Emblema principală a săptămânii este inconsecvenţa sentimentală. Vă lăsaţi purtat pe meandrele unor capcane pline de senzualitate (joi, vineri) şi riscaţi să amestecaţi afacerile cu amorul. Curba sănătăţii are o scădere uşoară sub normal, spre finele săptămânii.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Configuraţia astrală indică două zile norocoase, marţi şi sâmbătă. În pofida superstiţiilor, aveţi mari şanse financiare în aceste zile „însemnate". Este, deci, de datoria dv. să ajutaţi hazardul să fie cât mai generos în ceea ce vă priveşte.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Săptămâna se poate împărţi în două perioade. Prima (luni-miercuri) pare să fie una de aşteptare, meditativă, de punere la punct a unor planuri. Partea a doua se caracterizează printr-un dinamism accentuat, mai ales în sfera socio-profesională.

SCORPION (23.10-21.11): Conflictele unghiulare ale astrelor îmi sugerează următoarea imagine: vă aflaţi într-o nobilă caleaşcă, iar zdruncinăturile drumului nu vă afectează în nici un fel. Într-adevăr, în pofida unor divergenţe acute (luni, joi), cu Pluton la timonă sunteţi imperturbabil(ă) şi de neclintit.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Perspective sentimentale trandafirii pentru celibatari, perioadă optimă a iubirii şi armoniei conjugale pentru „ceilalţi". Luni şi marţi vor fi zile de triumf sufletesc, când picăturile de fericire autentică vă vor umple rezervorul de afectivitate.

CAPRICORN (21.12-19.01): Absenţa planetelor din zonele de zbucium astral sugerează o pace sufletească binefăcătoare, propice consolidării cuplului şi zburdălniciei creativităţii. Pentru cei născuţi în decanul al doilea, acumulările de acum vor avea un deznodământ fericit în scurt timp.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Vă confruntaţi cu urgenţa unor decizii importante (marţi, miercuri). Un eveniment contradictoriu (marţi) vă obligă să ieşiţi din carapace şi să acţionaţi cu cea mai mare promptitudine. Vineri curba financiară cunoaşte o tresărire pozitivă, destul de departe de aşteptările dv.

PEŞTI (19.02-20.03): În această săptămână primiţi două răspunsuri categorice la două din speranţele dv. Luni şi vineri se vor clarifica şi unele probleme sentimentale, care durează de ceva timp. Pe plan financiar nimic nou. Perioada nu e favorabilă investiţiilor, ci mai degrabă planurilor de viitor.

PERSONALITĂŢILE SĂPTĂMÂNII

Stela Popescu, Karl Maria von Weber, Jean Racine, Stalin, La Bruyère, Giuseppe Tomassi Di Lampedusa, împăratul Akihito, Ava Gardner, Jane Fonda, Pierre Brasseur, Edith Piaf, Leonid Brejnev, Frank Zappa, Benjamin Disraeli. (P.I.)

De vorbă cu avocatul casei

TUTELA ŞI CURATELA

Domnlui Comănescu M.Petre, Piteşti, Argeş

Unei persoane fizice cu deplină capacitate de exerciţiu i se poate numi un tutore numai în situaţia în care a fost pus sub interdicţie judecătorească. Punerea sub interdicţie poate fi cerută de oricine are interes, însă numai instanţa de judecată are competenţa de a hotărî dacă respectiva persoană poate fi pusă sau nu sub interdicţie. Condiţiile punerii sub interdicţie sunt: ◆ persoana să fie lipsită de discernământ ◆ cauza lipsei de discernământ să fie alienaţia şi debilitatea mintală; ◆ conţinutul acestor două noţiuni este stabilit de medicul de specialitate ◆ lipsa de discernământ să nu-i permită persoanei să se îngrijească de interesele sale.

Dacă sunt îndeplinite aceste condiţii, instanţa va da o hotărâre de admitere a cererii de punere sub interdicţie care, după rămânerea ei definitivă, va fi comunicată autorităţii tutelare, care va desemna un tutore.

Efectul punerii sub interdicţie este lipsirea de capacitatea de exerciţiu astfel că cel lipsit de capacitate de exerciţiu încheie actele juridice civile prin reprezentantul său legal, adică tutorele. Dacă au încetat cauzele care au provocat interdicţia, instanţa judecătorească va pronunţa ridicarea ei. Curatela se instituie în anumite cazuri prevăzute de lege, fie la cerere, fie din oficiu. Autoritatea tutelară poate institui curatela şi din oficiu. Prin urmare, curatela, spre deosebire de tutelă, se instituie de către autoritatea tutelară, cu consimţământul celui reprezentat. Instituirea curatelei nu aduce nici o atingere capacităţii celui pe care curatorul îl reprezintă; cel reprezentat îl poate revoca pe curator, după cum poate încheia el, personal, actul juridic civil.

Prin urmare, pentru a preîntâmpina ceea ce doriţi dv, singura soluţie este punerea sub interdicţie a fiicei dv., pentru că, fiind o persoană cu capacitate de exerciţiu poate încheia acte juridice civile, iar legea prevede că nimeni nu poate fi lipsit, în tot sau în parte, de capacitatea de exerciţiu, decât cu cazurile şi cu condiţiile stabilite de lege. În ceea ce priveşte scutirea de plată a impozitului pe clădiri, legea nr.27/1994 privind taxele şi impozitele locale este cea care o reglementează, însă fiica dv. nu face parte din categoria persoanelor scutite de acest impozit enumerate de această lege. Această scutire de impozit nu este prevăzută nici în O.U.G. nr.102/1999 privind protecţia specială şi încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap. Condiţiile locale pot acorda însă, pentru motive temeinic justificate, reduceri sau scutiri de majorări de întârziere aferente impozitelor şi taxelor locale neachitate, precum şi eşalonări de plată sau amânări de plată până la sfârşitul anului calendaristic.

P.S. Pentru doamnele Alba Minodora şi Chivărau Rodica precizarea că, răspunsurile la scrisori se dau numai în cadrul acestei rubrici şi nu personal.

Avocat NELI PĂDURARU

Scrisori primite

CRISTINA GEORGESCU, Bucureşti: Vă mulţumim pentru frumoasele cuvinte de apreciere! Totodată, vă suntem recunoscători pentru faptul că ne... amintiţi ceea ce nu numai că ştiam şi noi de mult, dar chiar ne pregătim să marcăm cum se cuvine cel de-al 500-lea număr al revistei „Magazin" (serie nouă)! Cu acest prilej, sperăm că vom reuşi să oferim cititorilor noştri surprize plăcute. Cu atât mai mult, cu cât este vorba despre numărul prin care sărbătorim şi Crăciunul 2000!

D. MATEI, Iaşi: Am mai scris în această rubrică, răspunzând altor fideli cititori, că şi noi ne dorim foarte mult atât mărirea numărului de pagini, cât şi trecerea la policromie. Din nefericire, condiţiile economice sunt cele pe care le cunoaşteţi şi Dv. foarte bine, acestea împiedicându-ne, deocamdată, să facem aceşti paşi. Principalul obstacol îl reprezintă faptul că ar trebui să „umblăm" la preţul revistei. Or, redacţia noastră îşi propune ca „Magazin" să rămână o revistă populară, accesibilă tuturor categoriilor de cititori, mărind preţul numai atunci când suntem siliţi de inflaţie, deci de creşterea preţurilor la hârtie şi manoperă tipografică. Când va fi posibil să ne împlinim dorinţa comună, vă asigurăm că nu vom ezita nici o secundă!

Rubrică realizată de **ADRIAN HOAJĂ**

MEMENTO

19 decembrie – în anul 1886 s-a născut tenorul Nicolae L. Leonard

20 decembrie – în anul 1929 s-a născut Al.Căprariu

21 decembrie – în anul 1883 a apărut prima ediţie „Poesii" de Mihai Eminescu – ediţia Maiorescu, cu o prefaţă a criticului –, la Editura Socec. În anul 1956 a murit Nicolae Labiş

22 decembrie – în anul 1874 s-a născut medicul Francisc Iosif Rainer

Mai sunt

17

de zile până la începutul Mileniului III

◆ *...Canalul Suez, cel mai lung canal maritim (161km), a fost construit între 1858-1869? Lucrările au fost dirijate de vicontele Ferdinand de Lesseps (1805-1894), diplomat şi om politic francez.*

◆ *...grosimea medie a calotei de gheaţă din Antarctica este de 2500 m? În unele locuri atinge însă 5000 m, constituind cea mai groasă masă de acest fel.*

Ştiaţi că...

◆ *...oraşul Tokyo a fost fondat în 1603 de şogunul Jeiasu Tokugawa, având, numele Edo? În 1868, după abolirea şogunatului, a devenit capitala statului, schimbându-i-se vechiul nume cu cel actual, însemnând „capitala răsăriteană".*

◆ *...în mitologia greacă Themis era zeiţa justiţiei divine şi păstrătoarea legilor şi a ordinii naturale? Ea convoca adunările zeilor şi ale oamenilor, îl seconda pe Zeus şi avea chiar darul profeţiei.*

◆ *...medicul grec Praxagora din Cos a trăit în secolul IV î.Ch? El a atras atenţia asupra importanţei pulsului pentru punerea diagnosticului.* (I.S.)

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

PASĂREA PARADISULUI

Planta numită „Pasărea Paradisului" fascinează prin stranietatea formei sale, aducând cu o pasăre exotică. În orice încăpere unde e amplasată, aceasta nu aduce doar un plus de frumuseţe decorului, ci dă senzaţia unei prezenţe vii, conştientă şi mândră de frumuseţea ei. Noi o cunoaştem ca plantă de pus în vază, de altfel condiţiile dintr-un apartament obişnuit nu i-ar favoriza dezvoltarea şi înflorirea, dar e interesant de aflat de unde provine fascinanta „Pasăre a paradisului", cum arată şi cum se dezvoltă în mediul ei natural.

Planta este originară din Africa de Sud, specia cultivată ca plantă de apartament având denumirea *Sterlitzia reginae.* Este o plantă perenă, cu rădăcini foarte adânci, astfel încât în sere se cultivă frecvent în sol şi nu în ghiveci. Când se cultivă în ghiveci, necesită vase cu o capacitate de cel puţin 20-30 de litri. Creşte în formă de tufă, cu frunze mari verzi-albăstrui, oval-alungite, putând să atingă între 20 şi 70 cm lungime şi 10-20 cm lăţime, purtate de peţioli cărnoşi, lungi de până la 1 metru. Tijele florale sunt îndreptate în sus, atingând o înălţime de până la un metru şi jumătate, cu 3-6 flori în vârf, protejate de o teacă verde cu margini roşiatice. Floarea se compune din trei sepale lanceolate, inegale, portocalii-gălbui, şi trei petale sudate, de culoare albastru intens. La înflorire, planta are aspectul unei păsări exotice cu penajul deschis în evantai, în nuanţe de portocaliu, galben şi albăstrui, de unde şi denumirea de „Pasărea Paradisului".

Se dezvoltă bine la temperaturi de 18-20 grade C şi are pretenţii mari faţă de lumină fără însă să suporte razele directe şi fierbinţi ale soarelui. În condiţii de insolaţie directă îşi răsuceşte frunzele spre interior şi valoarea ei decorativă scade foarte mult. În plus, creşterea îi este încetinită. Pretenţiile sunt mari şi faţă de umiditatea solului şi a atmosferei.

Se înmulţeşte fie prin seminţe, fie prin despărţirea tufelor. Prima variantă e destul de laborioasă, în sere presupune polenizare artificială repetată, executată la 1-2 zile de la deschiderea florilor, apoi tratarea seminţelor în apă caldă (30-40 grade C) etc., iar germinaţia destul de neuniformă, poate să dureze de la o lună până la un an. Plantele obţinute prin semănat înfloresc abia după 6-8 ani.

Cel de-al doilea tip de înmulţire este mai puţin anevoios, reducându-se doar la despărţirea tufelor. Plantele noi, realizate prin această metodă, înfloresc mai repede, adică după 2-3 ani.

„Pasărea Paradisului" înfloreşte din iulie până în aprilie. Ca floare tăiată, de pus în vază, îşi menţine calităţile decorative timp de 2-3 săptămâni, în condiţiile în care recoltarea s-a făcut când prima floare din inflorescenţă începe să se deschidă. Unele persoane spun că această plantă le sugerează agresivitatea, rapacitatea unei păsări de pradă, motiv pentru care n-o prea iubesc, altele însă o admiră şi o aleg din florării pentru că o asociază cu ideea de putere, de măreţie, de succes. Când aveţi prilejul, priviţi-o cu atenţie şi creionaţi-i portretul după propria dv. impresie. E ca un joc al imaginaţiei. *(A. Popescu)*

PERECHI

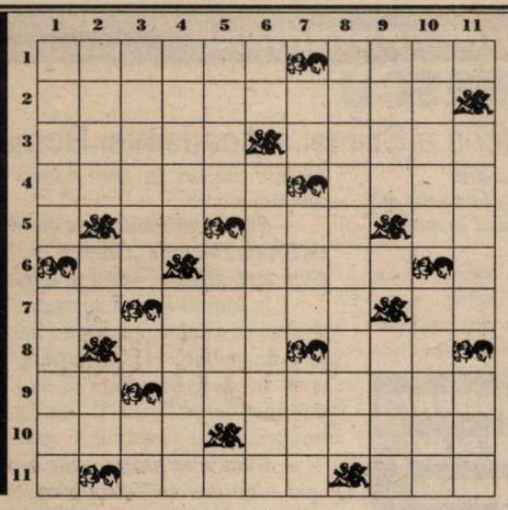

ORIZONTAL: 1) Pictor francez, autorul lucrării „Cuplul Sisley" (Auguste) – Pseudonimul lui Ioan Vidu. 2) Autorul poeziei „Doine şi lăcrămioare" (Vasile; 1821-1890). 3) Scriitor de anticipaţie francez, autorul romanului „Doi ani de vacanţă" (Jules) – Pictor francez, din opera căruia am ales lucrarea „Două dansatoare" (Edgar; 1834-1917). 4) Poet francez (1895-1952), semnatarul titlului „Ploaia şi furtuna" (Paul) – Naşă (reg.). 5) Doina Ştefan – Perioada de împerechere la animale – Ulpiu Neagu. 6) Inel – Perechea Marinei. 7) Doina Ivan – Ţinut din poveşti – Paul Eluard. 8) Mare artist plastic spaniol, autorul pânzei „Cele două gemene, în pădure, în amurg" (Juan) – Lichid vital. 9) Mihai Dima – A se însura. 10) Soţul pentru soţie – Tras pe sfoară. 11) Comic – Pus pe afet.

VERTICAL: 1) Compozitor francez, autorul operei „Copilul şi vrăjitoriile" (Maurice; 1875-1937) – Romancier francez, autorul romanului „Nero şi Acteea" (Alexandre; 1802-1870). 2) Căpetenia diavolilor, la indienii din Patagonia – Face pereche cu noaptea (neart.) – Doina Ladea. 3) Poet chilian, autorul poemului „Strugurii şi vântul" (Pablo; 1904-1973) – Emil Vinea. 4) Deţinut (înv.) – Trăsuri orientale. 5) Autorul tabloului „Două ţărănci" (Iosif; 1881-1958) – Sat în judeţul Cluj 6) Radu Andrei – Sentimentul ce precede căsătoria. 7) Nicolae Dima – Sentiment opus iubirii – Râu în Elveţia. 8) Personalităţi. 9) „...şi iarbă", volum liric de Radu Cârneci – Funcţie. 10) Istoric, literar, autorul lucrării „Arta şi frumosul" (Tudor; 1897-1964) – „...şi floarea", poezie din creaţia lui Panait Cerna (neart.). 11) „...şi apă", o altă poezie din creaţia lui Paul Eluard – „Imagine toracică normală" (abr. Med.)

DICŢIONAR: IOVI, ELEL, MERA, ARL, ITN,

DOINA FALEVICI ALDEA
Bucureşti

Soluţia careului **„LA UN PAHAR CU VIN"**

Orizontal: AFINI - MOLAN - LAS - GRADARE - IL - MERLOT - C - GELOS - ABILA - ORAL - AGEN - Z - TN - DEPASIT - E - MAUR - T - ER - RA - RADIERA - PORTO - E - MAV - OSAR - TANIZA - MURFATLAR - C.

PERSPICACITATE

Pahare şi ulcioare

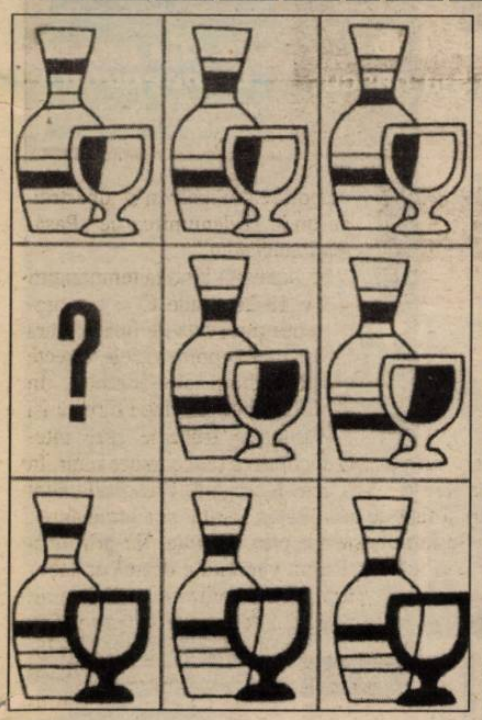

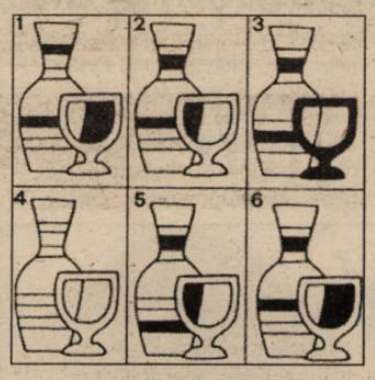

Care dintre desenele numerotate cu 1-6 ar trebui aşezat, în mod logic, în locul semnului de întrebare?

Nr. 6: pe fiecare rând desenele păstrează două elemente constante şi modifică unul. În ceea ce priveşte poziţia, de sus în jos)

UMOR

O pereche vrea să intre în sala de spectacol. Controlorul se adresează domnului:
– Regret, dar biletele dumneavoastră au fost valabile ieri!
Domnul se întoarce spre soţie şoptindu-i:
– Ţi-am spus, dragă, că din cauza ta o să întârziem!

– Ai auzit, dragă, că Cristeştii se mută?
– Cum? După douăzeci de ani?
– Exact! S-au săturat să se certe mereu şi mereu cu aceiaşi vecini!

– Ionele, ai vorbit cu doctorul în legătură cu mama?
– Sigur, iubito! L-am rugat s-o trateze ca pe propria lui soacră!

– E proaspăt peştele? întreabă cumpărătorul.
– Cum să nu! Dacă îi aplicaţi o respiraţie gură la gură ar putea chiar să înoate!

Un chelner observă că un client şterge tacâmul cu faţa de masă şi i se adresează:
– De ce faceţi asta? În primul rând tacâmul e curat şi apoi vedeţi cum aţi murdărit faţa de masă?

– Pot să vă conduc acasă?
– Îmi pare rău, sunt măritată!
– Şi eu sunt însurat, şi mie îmi pare rău!

Fotografii de la cititori

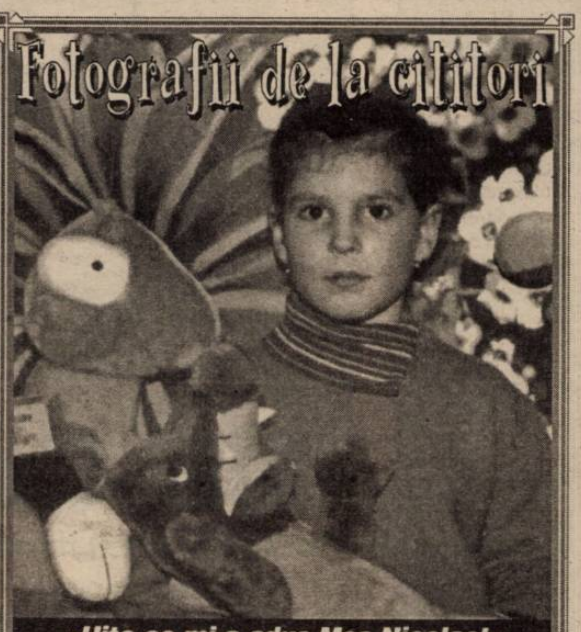

«Uite ce mi-a adus Moş Nicolae!»

FLAVIA MAIORESCU – Târgu Mureş

PAR(anormale) de ToPAN

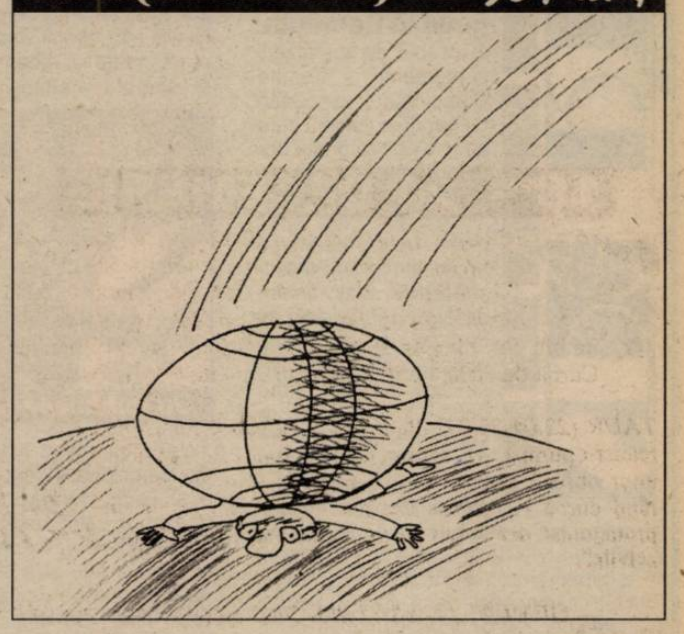

Verificaţi-vă cunoştinţele
DANSURI

1. Cum se numea muza dansului la vechii greci?
2. Din ce operă fac parte „Dansurile polovţiene"?
3. Cine este cunoscutul autor al statuii „Dansul" creată pentru Opera din Paris?
4. Cui aparţine romanul „Valsul de adio"?
5. Cine a regizat filmul „Ciuleandra"?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Primele monede din lume au fost bătute în Lydia (Asia mică) în jurul secolului VII î. Chr. 2) Romanul „Luna şi doi bani jumate" a fost scris de prozatorul englez William Somerset Maugham(1874-1965). 3) Piesa de teatru „Opera de trei parale" a fost scrisă de dramaturgul german Bertolt Brecht (1896-1956). 4) Filmul „Banii" a fost realizat în 1983 de regizorul francez Robert Bresson. 5) Tabloul „Dinarii Cezarului", aflat la Galeriile din Dresda a fost pictat de pictorul italian Vecelio Tizian (c. 1477-1576).*

Poşta cititorilor Au răspuns corect la întrebările noastre: *Raluca Vişan* – Arad; *Cornelia Marcu* – Târgu Mureş; *Viorica Niculae* – Giurgiu; *Elena State* – Bucureşti; *Mugur Vâlcu* – Piteşti; *Mircea Dumitrescu* – Bucureşti.

Cornelia Marcu – Târgu Mureş. Am mai avut seturi de întrebări legate de toamnă, ploaie, iarnă, zăpadă. Probabil vom relua temele, dar nu atât de curând. *(Irina Stoica)*

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„DE VOIE"

UNII DIN UMBRĂ / LIDERĂ		DESTINATARI / SCRISE		COROZIVĂ / UMED		CARTI / BOLDURI		DAT LA NOROC / JIGNIT		A ISCĂLI / REFĂCUTĂ		
DIN FINLANDA / ACESTEA						BEJ / CADOU						
				COMPOZITOR ROMÂN / STRAIŢĂ						CAP DE SNOB! / IUBIRE		
CREMĂ / BRUTAR						A INDICA / LIPSURI						
						PIVNIŢA CU VIN / AMORŢIT						IUBIT LA NEBUNIE
LEGATĂ DE RINICHI / ABIS!								INSTRUMENT / ACUT!				
		CORONĂ / ADEVĂRAT								CUTĂ! / DIN REST!		
AMĂRĂCIUNE / EROU BIBLIC												DIN CLUB! / TALGER
				TIP DE PIELE / VERIGĂ				MANIERĂ / AMAR!				
TANGENŢIALĂ / CASĂ MARE										FIR		
				DISPUS ÎN TREPTE								

Dezlegarea integramei ***„ALESE"***

Orizontal: E - S - I - O - P - M - INTERMEDIARI - CURENT - TREN - FINAL - UNICAT - CETATI - TALI - ALTETA - MARIT - OE - ALGA - ES - OP - IREALA - TU - ESTERI - CLAR - ADIA - ETATE - B - IARA - ELOGIA - VECINA - ORION.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	22.000 LEI	❑ 4 LUNI	92.000 LEI
❑ 2 LUNI	44.000 LEI	❑ 5 LUNI	114.000 LEI
❑ 3 LUNI	70.000 LEI	❑ 6 LUNI	140.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341
Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

Biblioteca Judeţeană

SPORT FLASH

Handbal european în România. A început de la sfârşitul săptămânii trecute Campionatul european de handbal feminin care se ţine pentru prima oară în România. La Bucureşti şi Râmnicu Vâlcea, jocurile din cele două grupe desfăşurându-se în aceste două oraşe, spectatori mulţi, înfierbântaţi şi îndrăgostiţi de handbal şi de fetele noastre care parcă vor să facă o figură foarte bună şi eu zic că este şi cazul, Deocamdată până marţi dimineaţa, când scriu aceste rânduri la închiderea ediţiei, fetele din reprezentativa României au la activ două victorii şi o partidă terminată la egalitate şi pot spera să intre în semifinalele competiţiei dacă învinge echipa Danemarcei. Ce ar fi de comentat după aceste prime trei întâlniri? Ca şi la fotbal, ca în cazul Petrolului să zicem, fetele noastre, după un egal care este echivalent cu o înfrângere în faţa Macedoniei (o echipă care a fost zdrobită de echipa Ucrainei care este pe locul 2, după echipa României) au reuşit o mobilizare extraordinară în faţa Norvegiei, nici mai mult nici mai puţin decât campioana mondială, ajungând să câştige această partidă la capătul unui meci palpitant pe care l-au condus, e adevărat de la scorul de 1-1 tot timpul, dar care se putea întoarce în orice clipă. Cu un psihic mai tare şi cu un final mai în forţă, româncele s-au impus clar în finalul de meci, scor 26-22, eroina partidei fiind fără îndoială portarul naţionalei, Luminiţa Huţupan, care a scos în afara porţii mingi pe care scria gol. Deocamdată conducem grupa B, dar greul de-abia de acum urmează. Pentru că în grupa A cea mai tare se dovedeşte a fi echipa Rusiei, trei partide, trei victorii, urmată de reprezentativa Ungariei cu 5 puncte ca şi noi, dar în mare poftă de joc, unguroaicele înscriind în trei partide 101 goluri, mai multe decât Rusia, mai multe şi decât România. Eu unul aştept semifinalele şi sper ca fetele noastre să ajungă în finală. Dar pentru asta e nevoie de forţă şi de talent.

Salatiera în Spania. Pentru prima oară în istoria competiţiei numită Cupa Davis, echipa de tenis de câmp a Spaniei a intrat în posesia trofeului, şi asta datorită unei finale incandescente pe care a jucat-o contra Australiei. Spania a învins cu 3-1 o echipă venită de la antipozi care a evoluat cu mai puţin aplomb decât se credea. E adevărat că s-au predat greu. Lui Lleyton Hewitt i-au trebuit cinci seturi ca să se impună în faţa lui Albert Costa, fiind de altfel şi singura victorie a australienilor, o

Un dublu spaniol... de argint

victorie care i-au îngheţat pe spectatorii din Barcelona. Rafter a pierdut partida cu Juan Carlos Ferrero, fiind nevoit să abandoneze în setul patru în care tot spaniolul conducea. Soarele a intrat pe strada spaniolilor sâmbătă când în urma partidei de dublu care a opus cuplurile Alex Corretja, Juan Balcells – Mark Woodforde, Sandon Stolle, Spania a preluat conducerea întâlnirii. Nu aş spune că a fost o formalitate, dar duminică Juan Carlos Ferrero s-a impus clar în faţa lui Hewitt şi cu asta s-a mai scris o pagină fantastică în istoria Cupei Davis, o pagină în apropierea căreia am fost şi noi acum vreo trei decenii.

Rămăşiţe de fotbal. Mare lucru despre fotbal nu mai este de zis, că a intrat în hibernare dacă a venit iarna. Noroc cu naţionala încropită de „antrenorul" Bölöni care s-a dus la cald şi bine în Algeria pentru culturalizare. Acolo, după ce a experimentat testul de agresivitate pe jucătorii strânşi care de pe unde ca să vadă dacă au psihic de învingători, ne-a adus prima înfrângere în faţa Algeriei. După această înfrângere, am aflat imediat de la dom Loţi ceea ce ştia şi un copil de 10 ani, şi anume că tricolorii n-au pregătire fizică. Eu am o singură întrebare: dar de pregătirea fizică a jucătorilor, care nu e, cine se ocupă? Noi sau antrenorul naţionalei? În partida-revanşă, jucătorii noştri s-au umplut de pregătire fizică şi au învins cu acelaşi scor cu care fuseseră bătuţi. Totuşi, cinci goluri primite în două partide cu Algeria nu vi se pare prea mult? Cine trebuie să se ocupe ca să pregătească o echipă naţională cu o apărare foarte bună? Noi sau antrenorul naţionalei? Nu de alta, dar mâine-poimâine vine meciul oficial cu Ungaria şi o să aflăm de la dom Loţi cât de prost stăm cu echipa naţională ca şi când ar fi vorba de PIB.

G. CUŞNARENCU

Mini-interviul săptămânii

ALEXANDRU MARINESCU

Vicepreşedintele Diviziei de Istorie a Ştiinţei a Academiei Române

– Stimate domnule Alexandru Marinescu, pentru început ce ne puteţi spune despre pasiunea Dv., pentru explorările polare?

– În ceea ce priveşte istoria ştiinţei, aş vrea să subliniez faptul cu totul surprinzător al descoperirii filmului de 3500 de metri (ceea ce echivalează cu o durată de proiecţie de 6 minute) al lui Constantin Dumbravă (1898-1935), care a fost primul explorator român al Groenlandei. El a făcut o expediţie în 1927-1928, petrecând un an pe coasta de est, trăind în mijlocul eschimoşilor şi efectuând explorări care ulterior au primit numele său. În acest fel, alături de Emil Racoviţă, care a explorat Antarctica, iată că mai există un explorator român al ţinuturilor polare, de data aceasta cele nordice...

– Care dintre descoperirile ştiinţifice ale acestui sfârşit de veac şi de mileniu v-au impresionat în mod deosebit?

– Este impresionantă viteza cu care se poate comunica şi, de asemenea, rapiditatea cu care circulă acum informaţia, aceasta putând ajunge în câteva ore

«Este impresionantă viteza cu care se poate comunica»

în toate colţurile lumii. De asemenea, covârşitoare mi se pare vestea că în această vară a fost încheiată descifrarea genomului uman, fapt ce deschide imense perspective pentru descifrarea unor boli. Dar care generează în acelaşi timp şi nelinişte privind folosirea acestor cuceriri în alte scopuri decât cele umanitare.

– Sunteţi profund legat de Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa". Cum mai „trăiesc" astăzi muzeele?

– În ultimii ani s-a constatat o deschidere cu totul neobişnuită a muzeelor faţă de public, ele înţelegând să se pună în slujba acestuia şi să-i ofere informaţiile pe care le doreşte sub forma cea mai accesibilă şi atractivă.

– Cum vi se pare revista noastră?

– Consider că revista *Magazin* este una din cele mai utile publicaţii pentru informarea publicului larg. După mine, este o revistă cu un profil unic, neconcurată de vreo altă publicaţie; realizatorii sunt profesionişti desăvârşiţi, care ştiu să prezinte atractiv informaţia.

MIHAELA DOROBANŢU

UN CAZINOU

în care banii vor curge în valuri

Un nou hotel-cazino care se va numi „Titanic" îşi va deschide porţile la Las Vegas în anul 2002. Aflat încă în stare de proiect, cazinoul de lux va fi amplasat pe o mare artificială, unde, din când în când, se va declanşa şi câte o furtună, al cărei pericol va fi amplificat de apariţia unui uriaş aisberg fatal. Pentru asemenea senzaţii tari, clienţii vor fi nevoiţi să lase să curgă din buzunarele lor valuri de bani, care să contrabalanseze cheltuielile „de regie" ale proprietarilor. *(A.P.)*

Gustul riscului

Incredibila frumuseţe a sculpturilor făcute în canioane după bunul plac al şuvoaielor de apă atrage o mulţime de vizitatori, afirmă unul dintre cei care au pătruns în Canionul Antilopa, în apropiere de Page (Arizona). Se uită însă adesea pericolul unei astfel de incursiuni. Exploratorul din fotografie a înregistrat o adevărată cursă contra cronometru pentru a scăpa de o furtună iscată pe neaşteptate. Când a ajuns sus, a remarcat cu groază că locul unde fusese doar cu o oră înainte era complet inundat. *(I.S.)*

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

◆ *Locuitori din oraşe mai mari sau mai mici ţin neapărat să aibă o stradă mai deosebită – fie ca atracţie turistică, fie ca record urbanistic, la concurenţă cu alte curiozităţi stradale. Astfel, în Toronto, una din marile metropole ale Canadei, cetăţenii care locuiesc pe Yonge Street şi-au transmis de-a lungul generaţiilor ideea (mania) de a-şi prelungi strada. Condiţiile geografice permit aceasta (vecinătatea râului Rainy, care are o vale uriaşă), aşa încât la ora actuală Yonge Street are nu mai puţin de 18,96 kilometri, devenind cea mai lungă din lume.*

◆ *La polul opus se află vecinii din oraşul Bacup (Marea Britanie), care, după nenumărate memorii şi alte intervenţii pătimaş-citadine, au reuşit să obţină statutul de stradă – şi nu de „alee" sau „intrare" – pentru un drumeag de... 5,18 metri! Este strada St. Joseph, cea mai scurtă din lume. Pe locul doi mondial se află strada Beauregard (Paris), cu lungimea de 5,75 metri, reprezentată de fapt de o scară de piatră cu 14 trepte!*

◆ *Cetăţenii de pe strada St. Joseph (din St. Roch, Québec, Canada) s-au ambiţionat să creeze cele mai bune condiţii trecătorilor pe timp de ploaie sau caniculă. Astfel, toţi cei 772 de metri ai străzii sunt complet acoperiţi, fapt nemaiîntâlnit în lume.*

◆ *Locuitorii comunei italiene Ripatransone şi-au sistematizat casele şi gospodăriile astfel încât străzile să aibă lărgimi de maximum 45-50 de centimetri. Cea mai îngustă este Strada Virilităţii, de 43 de cm (se circulă numai „în profil"). În Franţa, Strada Infernului (localitatea Sables-d'Olonne) are 44 cm şi o lungime de 30 de metri.* (P.I.)

Fotografia săptămânii

Doi pescari care s-au aventurat în largul Aucklandului (Noua Zeelandă) au fost spulberaţi din barcă de furtunile care ating în această zonă 144 km/oră tocmai în momentul în care au realizat o captură uriaşă. (D.M.)

Seducătorii DE RÂME

La Nantwich, nu departe de Birmingham, s-a ţinut un original campionat mondial: participanţii, veniţi din cele mai îndepărtate locuri din lume, au avut la dispoziţie 30 de minute în care, de pe un teren de 2 metri pătraţi, trebuiau să facă râmele din pământ să iasă la suprafaţă, folosindu-se de orice metodă (sunete ciudate, muzică, vibraţii etc.). Cel care a reuşit să încânte cele mai multe exemplare şi să le facă să iasă de bună voie la lumina zilei a fost, evident, declarat campion. *(A.P.)*

În numărul viitor

■ Fizica lui Moş Crăciun ■ Anticipări care au atârnat de o virgulă ■ Nostradamus a murit la fix, dar nu s-a predat! ■ Ce-ar fi dacă... am fi nemuritori?! ■ Leacuri mai bătrâne ca Moş Crăciun ■ Miracolul, femeile şi băutura ■ Fiesta pe glob! ■ Povestiri de Crăciun ■ Prima felicitare de Crăciun a fost într-adevăr... prima? ■ Cinematograful, un dar de Crăciun făcut omenirii ■ Femina club ■ Mini-interviul săptămânii: Părintele profesor NICOLAE NECULA ■ Horoscop.

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 500 • ANUL XLIII • 21 DECEMBRIE 2000 • 16 PAGINI • 5000 LEI Nr. 51 (2250)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

21 DECEMBRIE

1620 Primii englezi de pe vasul Mayflower sosesc în portul Plymouth Rock, Massachusetts.

1935 Rulează pentru prima dată filmul lui Walt Disney „Albă ca Zăpada şi cei 7 pitici".

S-a născut în această zi

1879 Iosif Visarionovici Stalin, revoluţionar rus, şef al URSS până în 1953.

Cu ocazia celei mai frumoase sărbători din an, redacţia revistei Magazin ţine să ureze tuturor cititorilor şi colaboratorilor săi un

Crăciun fericit

în linişte şi pace!

La un deceniu de existenţă a noului „Magazin", îi doresc încă multe decenii înainte, în opera sa de slujire a culturii naţionale!

Acad. RĂZVAN THEODORESCU

Marele nostru grafician EUGEN MIHĂESCU *a dorit să dedice revistei Magazin, cu ocazia numărului 500 (ediţie nouă), desenul alăturat. Motiv pentru care îi suntem recunoscători!*

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

Cunoaşterea ca spectacol

4000 DE ZILE
în inima vulcanului

Iată că au trecut 10 ani de când revista *Magazin* apare în serie nouă. Dacă ne aducem aminte, *Magazin*, o revistă de popularizare a ştiinţei fondată în 1957 şi de atunci există fără întrerupere până azi, a fost prima revistă din România, care a apărut într-o vineri de 22 decembrie 1989 într-o haină independentă, după ce mai multe decenii a stat sub aripa cotidianului central *România Liberă*.

N-o să fac o trecere în revistă a celor 47 de ani de existenţă, şi nici a celor 11 ani independenţi, în care am ţinut linia de plutire, fără nici un sprijin extern, fără nici o sponsorizare, fără o susţinere internă alta decât a cititorilor noştri, ci voi încerca, dimpotrivă, să spun că în toţi aceşti ultimi 11 ani, *Magazin* a fost în inima vulcanului. Vulcanul, fiind pentru mine spectacolul fascinant şi terifiant al ştiinţei mondiale. Nu am schimbat, noi, cei de la *Magazin*, linia centrală, aceea de a fi un săptămânal de popularizare a ideilor ştiinţifice, doar de dragul de a fi pe „gustul publicului". Am rămas o revistă sobră, poate puţin prea sobră, fără a fi însă plictisitoare, care a încercat să nu alerge după potcoave de cai morţi, nici după vedete locale fabricate în spatele scenei, nici n-am încercat să punem pe copertă fotografii cu fete goale de la căminul cultural, rămânând, în cele din urmă, o revistă care are ceva de spus cititorilor, care deschide cititorilor universul cunoaşterii profunde şi nu a cunoaşterii frivole. N-am ajuns vedete naţionale, n-am ajuns la televiziune, dar nici nu ne-a încercat genul ăsta de orgoliu. Am încercat în locul acestuia fără substanţă, orgoliul de a oferi cititorilor, într-o lume plină de vulgaritate şi nimicuri, informaţiile din interiorul vulcanului, informaţii în urma cărora omul poate deveni mai bogat, chiar dacă nu în dolari.

Din această cauză, *Magazin* n-a pierdut nici una din erupţiile vulcanului. De la oiţa Dolly, care a anunţat omenirea că ceva s-a schimbat pe această planetă, adică omul poate fi clonat dacă nu chiar în serii nesfârşite de războinici sau de genii, măcar părţi ale lui, o inimă, o splină, un ficat. Sigur, n-am crezut nici o clipă apelul la interzicerea clonării umane, noi suntem siguri că acest lucru s-a petrecut deja în secret, sau cercetările sunt în toi, oricum, nimic nu mai este la fel pe Pământ ca după descoperirea posibilităţii clonării. Altfel arată planeta şi o dată cu explozia vulcanică a Internetului. Acum nu doar că avem acces la orice informaţie din orice colţ al lumii şi asta în mod instantaneu, ci putem urmări transmisii radio sau teve, putem vorbi la telefon prin Internet oriunde în lume, cu preţul unei convorbiri locale. O dată cu Internetul cunoaşterea a devenit universală, la îndemâna oricărui om de pe Pământ, care are un computer, evident. *Magazin* a fost acolo unde au avut loc premiere, şi mă gândesc acum la premierele chirurgicale care s-au petrecut în ţara noastră. De la cele de transplant de inimă realizate de dr.Brădişteanu, până la cele de ficat executate de dr. Irinel Popescu. E adevărat, am fi vrut să fim primii care să anunţe şi o descoperire importantă românească, dar aceasta n-a fost să fie. Au fost unele mai mici pe care nu le-am ocolit. Cum ar fi năzdrăvăniile lui Iustin Capră ale cărui cercetări sunt notabile, deşi n-are forţa şi nici nu există interesul naţional pentru ca aceste cercetări individuale, încât să conducă la o revoluţie în construcţia de maşini de mic consum. Am stat cu ochii zgâiţi pe cerul negru pentru a asista la prima misiune care a atins solul marţian, aşa cum în 1969 am fost martorii cuceririi de către oameni a unui sol, altul decât al Terrei. În ultimii zece ani, *Magazin* a fost martorul creşterii tehnologiei informatice (TI), creşterea exponenţială a cercetării în domeniul computerelor, de la „piticele" HC-uri (vi le mai amintiţi pe cele Sinclair?) până la „giganticele" PC cu hard-uri de ordinul unui TERAbyte şi cu viteze de execuţie ale microprocesorului de ordinul a 1000 MEGAHz. Avem şi noi, deşi tot datorită unei cercetări individuale, o găselniţă care poate însemna enorm în lumea nebună a computerelor, şi anume descoperirea ing. Pavel care a pus la punct un Hyper Disc Optic, pe care se poate înmagazina de o mie de ori mai multă informaţie decât se poate înmagazina astăzi. Vulcanul erupe fără încetare, spectacolul este uluitor şi pe undeva se infirmă ideea că omenirea a ajuns într-un impas al cunoaşterii şi al descoperirii de noi idei ştiinţifice. Dimpotrivă de-abia am intrat în lumea realităţii virtuale în care totul pare veşnic, de vreme ce putem călători prin locuri care nu mai există şi putem pilota avioane aşezaţi pe scaunul din bucătărie. *Magazin* e sigur că nu va anunţa, cel puţin pentru viitorul mileniu, moartea ştiinţei. Deşi noi, ca fiinţe, suntem trecători...

GEORGE CUŞNARENCU

O TEORIE PENTRU OSIM

EFECTUL ECLIPSELOR DE SOARE
asupra seismelor

Despre seisme... numai de bine! Ştiută fiind „forţa incantatorie a cuvântului".

La începutul secolului al XX-lea, Taylor şi Wegener au lansat ceea ce avea să se concretizeze mai târziu în Teoria plăcilor tectonice. Şi lumea a răsuflat uşurată – iată, s-a găsit cineva să definească, pe cât posibil, catastrofele: vina pentru tresărirea neaşteptată a pământului de sub picioare o poartă curenţii magmatici care fac ca plăcile de deasupra să se ciocnească între ele.

Numai că a apărut un inconvenient: nu s-a putut opera cu această teorie în obţinerea de prognoze mulţumitoare. Adică s-a ajuns într-o fundătură ştiinţifică. Singurul remediu ar fi apelul la o altă teorie, precum cea a influenţei eclipselor de Soare asupra mişcărilor scoarţei terestre.

Metoda diagramelor

Pe scurt, identificăm pentru fiecare seism mare (de cel puţin 7° Richter) eclipsa de Soare care l-a precedat. O vom menţiona prin coordonatele geografice ale punctului său de Maxim (locul pe glob unde a avut cea mai mare amploare). Într-un planiglob, ea va apărea menţionată ca un punct de latitudine şi longitudine date.

Selectăm toate eclipsele de Soare din perioadele 1400-1499, 1600-1699, 1800-1899, figurându-le prin puncte pe un planiglob. Apoi unim aceste puncte între ele, separat la nivelul fiecărui secol. Se obţine astfel simbolul divinităţii aşa cum şi l-a imaginat creştinismul, anume Monograma lui Christos!

Ar putea fi o coincidenţă teribilă şi atât. Dacă situaţia nu s-ar repeta. Căci în zidul de piatră al mănăstirii Tutana din judeţul Argeş se află de secole o cărămidă bizară, cu un desen imprimat, reprezentând o siluetă umană, al cărei cap este un dreptunghi. Dacă aplicăm metoda diagramelor restrictiv pentru 1600-1699, 1800-1899, remarcăm simetria şocantă a patru puncte corespunzătoare celor patru seisme majore din perioada menţionată. Unim toate aceste puncte şi realizăm un... dreptunghi! Tot în colţurile unui dreptunghi imaginar, un altul, „circumscris" celui de mai sus, se situează şi cele două seisme din secolul al XVI-lea (1500-1599).

Încălţată cu cizmă şi având fuse (fusele Destinului!) în loc de mâini, silueta de la Tutana, lăcaşul de credinţă şi mitologie creştină, o aluzie la mesagerul (de unde, cizma!) sacrificat de daci din patru în patru ani, urmând să renască (de unde, prezenţa fuselor destinului) în cer. Oare nu cumva mânia telurică a zeiţei-mumă Geea să fi fost cea care a condus la alegerea acestor simboluri? Ce s-au păstrat peste timp, încastrate fie într-un zid de mănăstire, fie în mentalitate? Azi ne

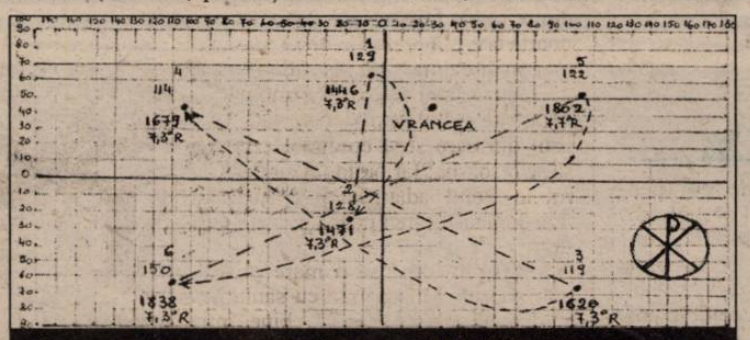

Vrancea / diagramă seismică a sec. XV, XVII, XIX / paralelă cu simbolul creştin al lui Christos

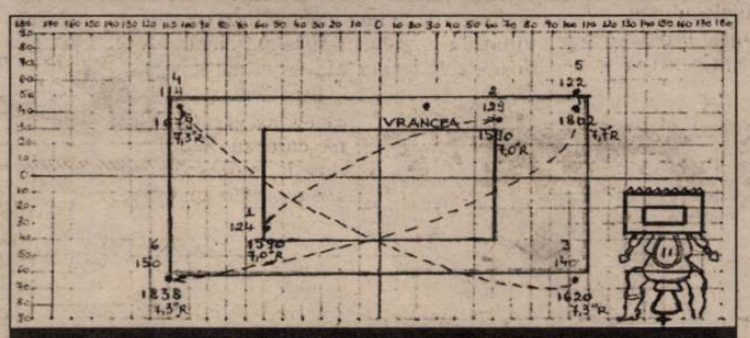

Vrancea / diagramă seismică a sec. XVI, XVII, XIX (se evidenţiază 2 dreptunghiuri) / paralelă cu silueta umană de la Tutana-Argeş

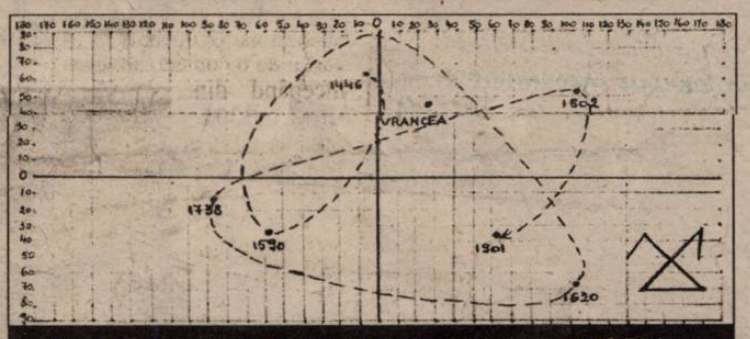

Vrancea / diagramă seismică a primelor seisme ≥ 7º Richter (1400-1999) / paralelă cu inscripţia de la Aluniş-Buzău

Revistei „Magazin", la apariţia numărului 500, urarea de a adăuga cât mai multe zerouri acestei cifre într-un nou şi prosper mileniu.

Dr. ing. cosmonaut DUMITRU PRUNARIU

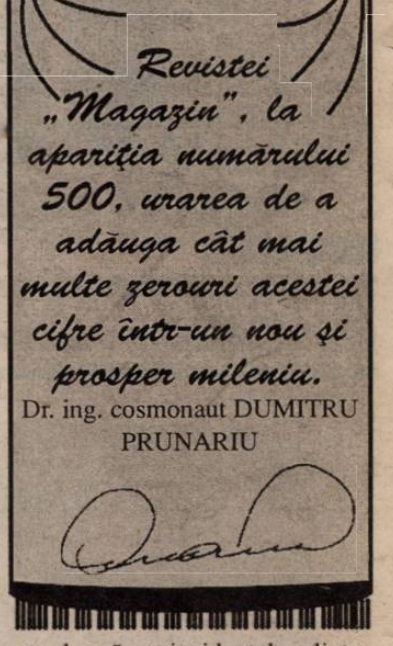

şochează coincidenţele dintre imaginile seismice şi simbolurile religioase. Dar, sunt ele oare numai coincidenţe?

Mergem mai departe şi cercetăm. Folosind aceeaşi metodă, realizăm diagrama selectivă a primelor seisme din fiecare secol, în perioada 1400-1999. Unirea punctelor aflate o vom face cu o linie curbă, pe direcţia acelor de ceasornic, după modelul însuşi al orbitei lunare în jurul Pământului. Din nou, senzaţie: semnul obţinut se găseşte scrijelit în zidul de piatră al bisericii Aluniş din judeţul Buzău. Zid purtător, printre altele, de inscripţii despre acelaşi mesager pomenit deja, căruia, la timpul ridicării locaşului de cult, i se spunea Aver (vezi art. „Descifrarea inscripţiei din Aluniş" /„Magazin"/ 23 martie 2000).

Trei coincidenţe?! Numărătoarea lor nu se opreşte aici, la Aluniş mai sunt şi alte semne vechi al căror corespondent există în realitatea Vrancei. De parcă preistoria şi-a pus în cap să ne avertizeze despre întreaga evoluţie seismică a cotului Munţilor Carpaţi, imprimându-şi ştiinţa în materialul peren al pietrei.

Prof. LUMINIŢA CĂESCU

ANTICIPĂRI CARE

Hotărât lucru, „profesia" de prooroc nu e una dintre acelea cu care poţi ajunge la limanul pensiei cu „vechime integrală şi limită de vârstă"! Fie că li s-au împlinit prevestirile, fie că nu – mulţi au sfârşit-o prost, înainte de soroc. Bunăoară Cassandra, nefericita fiică a lui Priam, regele Troiei, ale cărei precogniţii n-au fost luate în seamă de concitadini.

Mai norocoasă s-a dovedit a fi Pythia, preoteasa din templul lui Apollo, din Delphi, ale cărei oracole, meşteşugit formulate, îi mulţumeau pe toţi. Astfel dacă, să zicem, o căpetenie militară dorea să afle dacă va avea ori nu succes într-o bătălie, Pythia, după ce îşi „consulta" zeul tutelar, îi răspundea sibilinic „Nu, vei avea". În caz de înfrângere, tâlmăcirea oracolului era simplă: i se spunea nefericitului că nu există nici o virgulă în cuprinsul mesajului divin! Ei bine, şmecheria nu numai că a ţinut, dar a făcut-o pe preoteasă vestită în întreaga lume a vechilor greci! Nici Nostradamus nu s-a descurcat prea rău, de vreme ce tot mai descoperim înţelesuri în obscuritatea centuriilor. Ce-i drept, „revelaţiile" le avem după ce s-a petrecut un eveniment, chipurile „anticipat" de Nostradamus – şi nu înainte de producerea acestuia, aşa după cum ar fi fost de dorit să se întâmple. Dar să nu fim prea cârcotaşi cu cel ce şi-a prevestit data morţii! Nu mai vorbim de horoscoapele redevenite la modă în zilele noastre, de ghicitul în ghioc, în datul cu bobi, de tarot, de zaţul cafelei şi alte „metode de lucru" ale chiromanţilor.

Există însă şi viitorologia, o îndeletnicire prin care oamenii de ştiinţă caută să spargă zidul care ne desparte de ziua de mâine. Cu ajutorul informaţiilor oferite de statistici, al dinamicii trendurilor pe care le cunosc feluritele domenii ale cunoaşterii umane, precum şi fenomenele care se petrec în economia mondială sau în economia unei anumite ţări, viitorologii încearcă să extrapoleze aceste date şi să realizeze astfel prognoze pe termen scurt, mediu sau lung. Însă cu cât complexitatea fenomenelor analizate este mai mare, cu cât volumul de date sporeşte, cu atât precizia anticipărilor este mai diluată. O singură „defecţiune", întâmplătoare ori nu, în lanţul evenimentelor şi prezicerea devine – dacă devine! – realitate la un cu totul alt termen. Să luăm drept exemplu

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Paul Ioan
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei)
• 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

◆ De ce nu sunt identici fulgii de zăpadă? ◆ Cum zboară renii lui Moş Crăciun? ◆ Ce a fost Steaua care le-a apărut Magilor? ◆ De ce Moş Crăciun riscă uneori să rămână înţepenit în horn? ◆ Cum de se împachetează atât de frumos cadourile de Crăciun? ◆ Vom avea Pom de Crăciun clonat? ◆ Unii oameni de ştiinţă s-au gândit să încerce să răspundă chiar şi la asemenea întrebări: rezultatele au fost uneori surprinzătoare...

Fizica lui Moş Crăciun

Cum vine Moş Crăciun?

În sania trasă de reni (pentru că vine de la Polul Nord!) şi de cele mai multe ori intră pe coş. Simplu, nu? Ei bine, nu chiar. Stephen Burley, cercetător la Universitatea Rockefeller din New York, s-a întrebat de ce uneori Moşul rămâne înţepenit în coş: predispoziţie genetică! Unii oameni – şi se pare că aceasta se întâmplă şi la Moş Crăciun – mănâncă mai mult decât le cere echilibrul lor energetic. Grăsimile se acumulează astfel în celulele adipoase şi... nu mai pot intra nici măcar pe uşă. Problema acestora este că genele lor le menţin activă pofta de mâncare chiar şi atunci când corpul nu mai este capabil să utilizeze caloriile pe care le primeşte...

Vă daţi seama ce probleme pentru caii, sau mai bine zis pentru renii care trag sania Moşului! Mai ales că este aproape sigur că renii sunt de fapt, cum să le spunem, ...renițe! Este un fapt indiscutabil, pentru că, pe lângă faptul că ei sunt una dintre rarele familii cu coarne în care ambele sexe poartă această podoabă, renii masculi le pierd tocmai în preajma Crăciunului! Aceasta din cauza unei mutaţii hormonale legată de ciclul sexual, care face ca osul din care sunt compuse coarnele să se resoarbă! Iar biologul englez Caroline Pond adaugă: dacă nu sunt reni-femelă, atunci pot fi masculi castraţi!

Mai rămâne însă o mare problemă: zborul! Moşul vine cu sania în zbor! Şi cum să zboare renii? Ei bine, întrebarea nu este chiar atât de lipsită de sens. Pentru că geneticienii au descoperit că există anumite gene, numite „gene arhitect", care supraveghează de la bun început dezvoltarea viitorului organism. Este suficient ca Moşul, cu bagheta lui fermecată, să fi... activat o asemenea genă care să fi dus la naşterea unui ren zburător...

Revista „Magazin" a fost şi este singura publicaţie enciclopedică şi populară în acelaşi timp, care reuşeşte să îmbine constant şi armonios preocuparea pentru informare şi cultură cu satisfacerea unor criterii inerente de vandabilitate. Din fericire, aceasta nu s-a făcut prin coborârea nivelului publicistic, fapt datorat profesionalismului şi dăruirii unui colectiv redacţional de excepţie şi a unor colaboratori prestigioşi.

DAN APOSTOL

Cometă sau altceva?

Iată o altă mare întrebare care i-a preocupat pe cercetători. CE a fost steaua, corpul ceresc, care i-a şocat pe magi şi i-a călăuzit la Bethleem? S-a vorbit de o cometă, aceasta începând din anul 1301, când cu ocazia apariţiei Cometei care avea să fie denumită ulterior a lui Halley, Giotto a pictat-o în scena naşterii în fresca din capela Scrovegni din Padova.. Dar datele nu se potrivesc, pentru că, pe de o parte, Steaua din Bethleem nu putea fi chiar atât de strălucitoare (căci nu i-ar fi putut scăpa atenţiei lui Irod) şi, mai mult, Cometa lui Halley a fost vizibilă în anul 12 î.Ch., în timp ce documentele stabilesc naşterea lui Iisus între anii 7 şi 4 î.Ch. Atunci? Cel mai plauzibil este că a fost vorba de o conjuncţie a planetei Jupiter cu Saturn, care a avut loc în anul 7 î.Ch., care a făcut ca pe parcursul a câtorva luni cele două planete să se apropie foarte mult în constelaţia Peştilor.

Cadourile de Crăciun... şi recordul noduri

În Statele Unite, o şesime din tot ce îşi cumpără cineva într-un an, o face de Crăciun! În Anglia, pe cadourile de Crăciun se cheltuieşte 4 la sută din câştigul anual! Antropologii consideră că ritul cadourilor de Crăciun este legat de nevoia de a reafirma cu putere valorile familiale. Dar nu despre aceasta este vorba, ci despre altceva: despre pachetele, uneori superbe, pe care trebuie să le facem pentru cadouri şi mai ales... nodurile panglicilor cu care le legăm. V-aţi întrebat vreodată câte tipuri de noduri se pot face? În secolul trecut matematicianul scoţian Peter Tait s-a întrebat şi a răspuns: 165 de noduri cu 10 feluri de încrucişări ale panglicii! „Recordul" a fost însă îmbunătăţit de calculator care a descoperit că se pot face peste 10000 de noduri dacă folosim 13 încrucişări...

Dar darurile făcute lui Iisus? Aurul – este de înţeles, spun cercetătorii, datorită valorii sale. Mai interesant este cazul tămâii şi smirnei. Ele sunt nişte răşini care, de-a lungul timpului (folosite încă de pe vremea romanilor), s-au dovedit a avea calităţi antibiotice şi analgezice şi de a fi eficiente pentru vindecarea rănilor.

Cad fulgii pe Pomi... clonaţi

Da, dar ce fel de fulgi? Filmele ni-i arată mari şi căzând liniştit... Dar în realitate nu există doi fulgi identici. Fiecare dintre ei se „naşte" din agregarea a cel puţin o sută de miliarde de miliarde de picături de apă, aşa că „şansa" de a cădea peste o aceeaşi configuraţie este practic nulă. Cel puţin aşa ne asigură Eugene Stanley, unul din marii fizicieni ai lumii de astăzi, de la Universitatea din Boston.

Dar Pomul de Crăciun în sine? Tradiţia este de origine nordică, dar în prezent este difuzată în efectiv întreaga lume. Cu micile sale probleme: unii se supără că trebuie să strângă acele de brad căzute pe covor, alţii se întristează la gândul că vor arunca Pomul în stradă... Ştiinţa le pregăteşte şi lor o soluţie: Pomul de Crăciun clonat! Autorul este Dan Keathley de la Unviersitatea din Michigan, care a pornit de la un pin considerat de el perfect, prelevându-i o celulă din care va creşte un exemplar identic cu „părintele" său, dar fără nici una din problemele acestuia. Mai departe – lucrurile sunt simple, întrucât mii de alte exemplare îi pot urma. Va fi doar o problemă de... prioritate. Pentru că şi neozeelandezul Jens Find are aceleaşi preocupări, el crescând (în jumătate de timp!) un Pom de Crăciun... transgenic, inatacabil de paraziţi şi care nu pierde chiar nici un ac...

Rugăciunea din miez de noapte

Într-o ţară ca Italia, de exemplu, un om din trei merge la slujba de la miezul nopţii de Crăciun! Şi bine face, spune nimeni altul decât ştiinţa, căci s-a demonstrat că cel care respectă practicile religioase este mult mai puţin stresat şi mult mai sănătos. De altfel, Dale Matthews de la Universitatea din Gerogetown a efectuat un studiu pe 212 subiecţi din diferite grupuri sociale, arătând că „factorul credinţă" a avut un efect pozitiv în trei cazuri din patru! Intervenţie divină, sau simplă cumpătare care duce la sănătate? Oricare răspuns vi-l veţi da, să ne urăm şi să urăm tuturor

CRĂCIUN FERICIT!

MIHAELA DOROBANŢU

AU ATÂRNAT DE O VIRGULĂ

prognozele privind dezvoltarea domeniului spaţial. Cu aproape un sfert de veac în urmă, M. Gunkel, de la Hudson Institute din SUA, extrapolând realizările de până atunci, îşi dădea cu presupusul asupra evenimentelor cosmice principale care urmau să se împlinească în următoarele două secole (!). Iată cum vedea el viitorul „cuceririi" Cosmosului:

Anul 1983 – va fi definitivată harta resurselor minerale ale Lunii.
Anul 1987 – va fi definitivată harta resurselor minerale ale planetei Marte.
Anul 1988 – numeroase echipe reprezentând marile puteri şi state mai mici vor efectua activităţi complexe în spaţiu.
Anul 1993 – Naţiunile Unite vor administra spaţiul cosmic.
Anul 2000 – se va inaugura prima exploatare minieră a unui asteroid. Se va inaugura prima comunitate în spaţiu. Procedeele poluante vor fi menţinute în afara atmosferei terestre apropiate.
Anul 2010 – Se va produce prima naştere în spaţiu.
Anul 2020 – Descoperirea în spaţiul cosmic a unor forme superioare de viaţă. Probabil va fi depăşită viteza luminii.
Anul 2040 – Peste 100.000 de persoane vor trăi şi munci pe Lună.
Anul 2105 – Tot mai mulţi oameni vor trăi în spaţiu.
Anul 2175 – Întâlnirea efectivă cu fiinţe de pe alte corpuri cereşti.

Citindu-le azi, nu poţi să nu zâmbeşti de naivitatea unora dintre aceste anticipări. Cu pieptul bombat de mândrie, umflându-ne muşchii, scrutam semeţi viitorul, cu aerul şi siguranţa marilor cuceritori. Azi – Luna, mâine – Marte, asteroizi şi ce ne-o mai cădea sub ochi iar poimâine... Mai vedem noi! Câte s-au împlinit? Azi nici pomeneală să fi fost definitivată harta resurselor de pe Lună iar despre harta lui Marte – ce să mai vorbim, de vreme ce se pare că, de la o vreme, nu prea mai avem noroc – sau nu suntem doriţi?! – cu sondele de explorare pe care le trimitem şi... dispar într-o veselie! Nu izbutim să administrăm cum trebuie nici măcar Pământul, aşa încât n-are rost să ne gândim deocamdată la administrarea spaţiului cosmic. Minerii pentru moment sunt disponibilizaţi pe ici-pe colo, pe Terra, şi mai au destul de aşteptat până să ia drumul minelor cosmice... Ce-i drept, în acest an s-au pus bazele primei „comunităţi spaţiale" prin intrarea în funcţiune a principalelor module care vor constitui în anii următori Staţia Spaţială Internaţională. Dacă ne gândim la cât de uriaş este efortul financiar presupus de continuarea explorării spaţiului cosmic, de vreme ce a trebuit ca marile puteri – SUA, Rusia, Uniunea Europeană, Japonia – să-şi unească forţele pentru a materializa proiectul acestei staţii, e lesne de înţeles că ideea „mutării tehnologiilor poluante în afara atmosferei terestre" o să mai zacă prăfuindu-se în sertare încă mult şi bine. Ar fi mult mai ieftin şi mai eficient, din toate punctele de vedere, să descoperim aici, pe Pământ, acele tehnologii care să conducă la eliminarea poluării produse azi de anumite industrii.

Cât priveşte prognozele pentru veacurile următoare – mare lucru nu ar fi de spus. Întrucât nu avem pretenţia de a fi Mafalda, nu putem zice nici da, nici ba. Cu toate că, la drept vorbind, dacă nu prea s-au brodit prezicerile de până acum ale lui Gunkel, nu vedem de ce, de acum înainte, ele se vor împlini la termenele anticipate.

Oricum ar fi, promitem să vă dăm de veste, în numărul 1500 al revistei „Magazin" în eventualitatea în care prima navă cosmică va sfărâma bariera vitezei luminii, tâşnind spre inima Galaxiei! Teamă ne e, însă, că în acel număr al viitorului nu vom avea măcar şansa de a vă istorisi zborul unei amărâte rachete fotonice „clasice". Aşa încât îndrăznim să proorocim, la rândul nostru, că în cel mai fericit caz minunea zborului supraluminic o veţi afla răsfoind paginile numărului 15.000 al revistei „Magazin"! Sperăm că veţi avea răbdarea necesară pentru a vă convinge dacă am avut ori nu dreptate. În ce ne priveşte – noi nu prea murim de curiozitate să aflăm dacă ni se va împlini profeţia şi nici nu ţinem morţiş să mai fim atunci în redacţia revistei – fiindcă probabil vom avea altceva mai bun de făcut. Ce anume – vedem noi până atunci! Sănătoşi să fim cu toţii!

ADRIAN HOAJĂ

O colonie marţiană în care, „probabil în anul 1990" (după cum se credea acum un sfert de veac) vor locui oameni.

VIZIUNILE ultimului deceniu, pentru noul secol

Urările mele calde şi viaţă lungă celui mai bun şi celui mai bătrân săptămânal de cultură generală din România, care, deşi fiinţează neîntrerupt din 1957, de când şi am plăcerea să-l citesc cu regularitate, cochetează zicând că nu are decât 500 de numere. DAN D. FARCAŞ

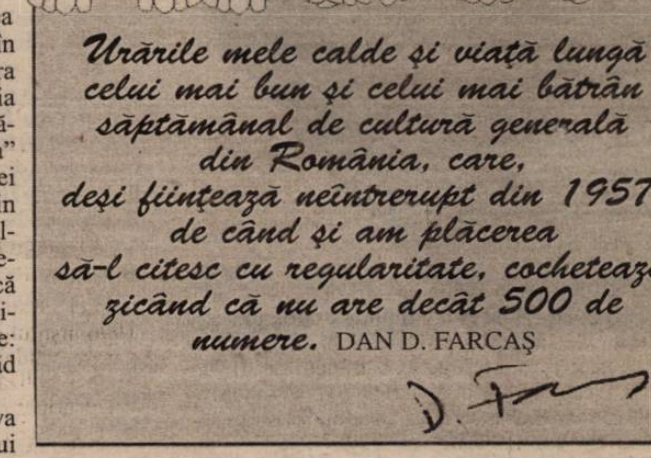

Imaginaţia şi intuiţia sunt cele mai autorizate forme de proiectare în prezent, a viitorului. Prezentul este aşadar marele furnizor de proiecte presupuse a fi scadente în viitor. De regulă, fiecare sfârşit de secol şi sfârşitul primului mileniu al erei creştine i-au oferit documentului istoric previziuni majoritar catastrofiste. Primul mileniu creştin se încheia cu previziuni apocaliptice, iar sfârşitul de secol (cum s-a întâmplat cu secolul al nouăsprezecelea) se lansa cu scenarii „detaliate" despre sfârşitul lumii! Nici secolul pe care îl vom părăsi în curând nu se abate de la „regula" predicţiilor sumbre. Spre deosebire de trecut, actualmente participă la scenariile descurajatoare şi oamenii de ştiinţă; poate că aceştia mai mult decât misticii sau vizionarii laici.

După cunoştinţa mea, predicţiile făcute la începutul acestui deceniu s-au împlinit în proporţie impresionantă. Menţionez că nu-i vorba de speculaţii sau ipoteze, ci pur şi simplu de viziuni. Viziunile referitoare la căderea dictaturii în România erau la vremea lor incredibil de exacte.

Previziunile deceniului care se încheie peste câteva zile nu sunt, din păcate, nici ele optimiste. Referindu-mă la România, distingem la puţinii vizionari cunoscuţi la noi câteva cumpene serioase. Încă doi ani de secetă, cu efecte subminante la nivel naţional. Dar în primul rând viziunile legate de cutremurul din 2001 (după Ioan Istrate şi alţii), viziuni cu adevărat catastrofale, fiind vorba de sute de mii de victime şi de prăbuşirea unui mare număr de imobile. Sunt menţionate trei milioane de sinistraţi şi nu lipseşte nici viziunea unor modificări de relief, apariţia unor lacuri şi aşa mai departe... Cutremurul din 2001 este estimat de Ioan Istrate în a 250-a zi a anului. Vom trăi şi vom vedea! – dacă la intensitatea prognozată ne putem exprima în felul aceasta... Stăruind încă asupra viziunilor referitoare la România mai trebuie menţionate: frământările sociale deloc minore, „răceala" ce se va aşterne în jurul României şi dubla presiune asupra ţării – din afară şi din interior! Viziuni de ultimă oră, inclusiv unele care operează cu numerologia viitorologică şi mistică, aduc pe ecranul evenimentelor viitoare două personaje: Ion Iliescu şi Petre Roman. Ce văd vizionarii în legătură cu cei doi?

În anul 2002 se spune că se va prefigura în România ofensiva lui Petre Roman împotriva lui Ion Iliescu, reeditându-se la noi situaţia din Iugoslavia (politică şi nu militară), altfel spus, Petre Roman devenind preşedintele României iar Ion Iliescu, comparat cu Miloşevici, va trebui să se retragă! Această viziune a fost realizată pe calea numerologiei, cale care foloseşte ca principală sursă de „adevăr" vibraţiile unor cifre strict dependente de personalitatea fiecăruia dintre cei doi...

(Trebuie menţionat că viziunile captează nu doar realităţi din viitoarea filă de istorie, ci şi dorinţi, intenţii, nostalgii...).

Îndeobşte, viziunile „calificate" nu se opresc doar la perimetrul geografic al unei ţări. În deceniul care se încheie, cu precădere în ultimii doi ani, s-au prefigurat situaţii catastrofale atestate parţial de unii oameni de ştiinţă. Se estimează astfel mutaţii climatice şi meteorologice în apusul Europei, adică, ploi torenţiale, inundaţii, manifestări de această natură cu care continentul nu s-a mai confruntat în trecut, inclusiv cicloane, tornade, devastări...

Cea mai îngrijorătoare viziune cred că este aceea care se referă la apropierea de Terra a unui asteroid gigant. Bolidul se spune că e ţinut sub control şi se caută soluţii tehnice, militare, pentru a fi cel puţin fărâmiţat înainte de a intra în atmosfera terestră. În fine, efectele stratului de ozon tot mai subţiat se vor resimţi dramatic, şi nu este exclusă nici viziunea (ipoteza) „înghe-ţului spontan", situaţie ce ar duce la ştergerea masivă a vieţii pe planeta noastră...

Mai sunt şi alte viziuni, dar se cuvine să mă opresc aici!

ION ŢUGUI

NOSTRADAMUS a murit la fix, dar nu s-a predat!

Nostradamus este perceput, mai ales în ultimele decenii, ca un profet de anvergură de care sunt legate toate catastrofele Pământului. Dincolo de centuriile sale profetice care i-au adus faima unui mesager al Apocalipsei, Nostradamus beneficiază şi de o imagine pe măsură: un personaj crepuscular, cu o barbă de mag misterios, purtând un nume care îţi dă frisoane. O imagine, în fond, banală pentru elita renascentistă din care făcea parte. Cât despre numele său misterios, acesta a fost latinizat, aşa cum era obiceiul la toţi eruditii şi savanţii epocii care îşi publicau operele în latină. Nostradamus a fost medic la facultatea din Montpellier, dar se ocupa şi cu horoscoape. Este greu de apreciat dacă esoterismul sau umanismul în accepţia sa renascentistă era punctul său forte. Nostradamus a fost considerat un maestru în arta prezicerii pe baza interpretării astrelor deşi, conform mărturisirilor sale, era un clarvizionar. Studiul poziţiei astrelor ar fi fost mai degrabă un alibi pentru prezumptiva acuzaţie de practicant al magiei negre, îndeletnicire aspru pedepsită în epocă. Clarviziunea sa ar fi fost favorizată de viziuni induse de puteri supranaturale pe care le-a receptat în stări emoţionale speciale generate de stimuli vizuali, acustici şi olfactivi: o pisică ce torcea pe masa sa de lucru sau mirosul de mere putrede. Pe fondul acestui miraj emoţional, Nostradamus vedea, ca într-o oglindă de foc sau ca într-un orizont ceţos, derularea unor evenimente istorice ce aveau să se petreacă în cele mai importante ţinuturi ale civilizaţiei...

Punct ochit, punct lovit

Oricât de agresive ar fi atacurile opoziţiei raţionaliste care încearcă să minimalizeze fiabilitatea prezicerilor sale sau chiar să le anuleze, Nostradamus a fost un prezicător de vocaţie, chiar dacă prezicerile sale, învăluite în ambiguităţi, nebulozităţi, relativisme, deschid larg porţile celor mai fanteziste interpretări. Catrenele sale conţin însă şi referiri precise confirmate de evenimentele viitoare pe care nici o minte sănătoasă nu le poate contrazice. Nostradamus şi-a notat negru pe alb, cât se poate de lizibil, data la care urma să-şi dea obştescul sfârşit: 2 iulie 1566. Ceea ce s-a şi întâmplat spre disperarea detractorilor săi, gata să jure că magul şi-ar fi tăiat venele sau că ar fi luat un flacon cu otrăvuri. Nostradamus a murit însă de moarte bună, după ce a zăcut îndelung în pat, chinuit de gută. Prezicerea exactă a datei morţii sale nu a fost însă singura sa performanţă.

Şi mai bune, şi mai rele...

Nostradamus şi-a scris mai întâi opera în versuri (centurii, care sunt grupuri de câte o sută de preziceri) rezumate în catrene şi în proză, în limba latină iar mai apoi în franceza veche în care a strecurat o serie de cuvinte străine. În mod deliberat a trecut profeţiile legate de evenimente cumplite prin surdina relativităţii şi a ambiguităţii pentru a nu şoca posteritatea prin limpezimea crudă a formulării acestora. Profeţiile sale nu sunt axate exclusiv pe evenimente catastrofice. Unele dintre ele vizează evenimente sociale, culturale, politice lipsite de tragism sau chiar aducătoare de progres. Să nu uităm că Nostradamus a anunţat descoperirea manuscriselor de la Marea Moartă, sau reluarea Jocurilor Olimpice datorată unui francez, misiunile spaţiale Apollo, culminând cu primii paşi pe Lună, descoperirea de noi planete ale Sistemului nostru Solar...

Ce s-a mai discutat la „Yalta"

Majoritatea interpreţilor catrenelor predictive par să fi ajuns la unison, la o înţelegere privind fiabilitatea unora din viziunile profetice ale mult disputatului Nostradamus. În versurile încărcate de simboluri, ambiguităţi dar şi de referiri precise, ei au recunoscut valabilitatea profeţiilor, dându-le „undă verde": Revoluţia franceză, renaşterea politică a Italiei, ascensiunea lui Cromwell, ascensiunea şi decăderea lui Napoleon, cele două războaie mondiale, ascensiunea lui Mitterand şi a lui Chirac, căderea zidului Berlinului şi reunificarea Germaniei, sfârşitul comunismului...

O tragedie amânată

Cât despre ideea catastroficului an 2000, aceasta este departe de a-i fi imputată lui Nostradamus. Ea aparţine unor secte şi unor istorici care au făcut carieră de-a lungul veacurilor propovăduind ideea sfârşitului lumii în epoca lui Christos, a lui Luther, a Renaşterii sau în cea modernă, punctul culminant fiind anul 2000. Pe care l-am trecut... cu bine. Să nu ne lăsăm însă amăgiţi de această întâmplare fericită. Profeţiile magului se vor încheia totuşi în anul 3797 când vom şti exact dacă vom mai face sau un purici pe Pământ.

Ultimul deceniu: Pisica pe acoperişul fierbinte

Oglinda de foc şi orizontul ceţos, pisica şi mirosul de mere putrede au fost deopotrivă de generoase cu evenimentele ultimului deceniu. În catrenul I 55, revelaţiile profetului anticipează războiul din Golf, vorbind despre un climat babilonic, sânge, confruntări pe pământ, mare şi în aer, despre raportul inegal al forţelor beligerante, evenimente ce vor avea loc în Mesopotamia şi care vor fi urmate de foamete şi confuzie. Comentatorii s-au oprit fără ezitare la războiul din Irak din 1991. Nostradamus mai spune: „Cinci ani după venirea la putere a trandafirului (emblema partidului lui Mitterand) acesta va fi rănit şi va veni mărul la purtare" (emblema partidului Chirac). În catrenul VI24 este anticipat războiul din Iugoslavia şi deschiderea frontierelor economice din 1992. „În toate ţările europene va fi pace dar ţările lumii vor merge să se bată în Dalmaţia" (ex. – Iugoslavia)

În catrenul IV-93 este prefigurată eclipsa totală de Soare din 1999 în care Nostradamus vede un mare semn al cerului ale cărui efecte se vor resimţi câţiva ani mai târziu... Până una alta, catastroficul an 2000 s-a încheiat, în linii mari, cu un bilanţ pozitiv. De trăit, Nostradamus va mai trăi încă 1797 de ani, după care cariera lui se va încheia ca şi a nefericitului „prof." Hâncu, prezicătorul de cutremure.

DORIN MĂRAN

Ce-ar fi, dacă... am fi

NEMURITORI?!

◆ Ştiinţa învinge bătrâneţea ◆ Un viitor ecologic este plauzibil ◆ Câte o profesie pe secol ◆ Permis de viaţă – permis de moarte ◆ Nemurirea – o ipoteză care nu este chiar atât de nebunească... ◆...dar cu consecinţe cu totul neaşteptate!

O mănuşă aruncată destinului... Geron Corporation, Comunicat de presă, anul 1998: „Am găsit soluţia definitivă pentru a învinge bătrâneţea. De acum înainte putem modifica ceasul biologic oferind terapiile necesare pentru prelungirea vieţii." Firmă fantomă? Fantezie ştiinţifică? Nicidecum. În primul rând, firma este una cunoscută în SUA pentru cercetările sale de biotehnologie. Apoi, „reţeta" este extrem de simplă: pentru a face o celulă nemuritoare este suficient să o aprovizionezi continuu cu telomerază, o enzimă care încă este produsă doar în laborator. Dar cursa pentru înfrângerea bătrâneţii se află de-abia la început. Este o sfidare la care se încumetă omul, care aruncă în acest fel destinului mănuşa: vom deveni nemuritori! Dar, CHIAR dorim aşa ceva? Suntem pregătiţi pentru o viaţă căreia să-i punem capăt doar când ne-am plictisit de ea? Ne-am gândit la toate consecinţele? Pentru că se pare că unele dintre acestea sunt de-a dreptul neaşteptate...

Celule matusalemice Bazele ştiinţifice ale unor asemenea ipoteze sunt cum nu se poate mai serioase. Telomeraza ne-ar putea afecta grav viitorul! Cum? Telomerii sunt segmente de ADN aflate... „la coada" fiecărui cromozom. Tocmai aceste segmente – care în mod normal se tot scurtează pe măsură ce organismul îmbătrâneşte – sunt cele ce urmează să fie înlocuite. În momentul în care cercetătorii vor găsi modalitatea de a furniza această enzimă celulelor, nu vom mai fi obligaţi să murim!

Prima victorie obţinută a fost aceea de a dubla viaţa faimoasei Drosofila – musculiţa de oţet, unul din obiectele de studiu favorite ale geneticienilor. La nivelul organismelor simple, primii Matusalemi au fost deja creaţi! Iar o dată cu descifrarea Genomului Uman, pasul spre aplicarea aceloraşi tehnici la animale este făcut. De altfel încă din 1996 institutul suedez Karolinska a reuşit să regenereze celulele nervoase la şoareci cu toate membrele paralizate şi să-i facă să meargă din nou! Pasul următor – reprogramarea sistemului imunitar pentru prevenirea maladiilor vârstei a treia, inclusiv cumplita boală Alzheimer! Unde vom ajunge?

Superbunicii! Speranţa de viaţă în Roma antică era de 25 de ani. Astăzi ea a ajuns la 80 de ani. Există şi „superbunicii" care trăiesc până la 120-130 de ani. Cu trecerea secolelor, obiceiurile oamenilor şi chiar şi modul lor de a gândi s-au schimbat necontenit. Dar atunci când vom deveni nemuritori! Una din primele schimbări majore va fi cea a numărului de divorţuri şi căsătorii. În zodia hiperlongevităţii şi a unui aspect juvenil de lungă durată, iubirea eternă pare a nu mai fi prima favorită! Ceea ce se poate vedea şi astăzi, când în SUA, unde speranţa de viaţă este 75 de ani, numărul divorţurilor este de 30 de ori mai mare decât în Sri Lanka, unde aceeaşi speranţă este doar de 60 de ani. Cu o rată a mortalităţii devenită practic zero, Terra se va confrunta cu o enormă problemă: suprapopularea.

Ce studiezi în secolul acesta? „Cantitatea" de fiinţe pe care Pământul le poate hrăni la un moment dat este evident limitată. Ceea ce înseamnă că într-un viitor al nemuririi, la fel de limitat va fi numărul „permis" de oameni convieţuind într-o anumită perioadă. Cum se va face aceasta? Prin limitarea drastică a „permiselor de reproducere" pe care o familie va trebui să le obţină pentru a avea un copil. „Cozile" cu care ne-am tot obişnuit de atâta vreme vor fi înlocuite cu cozile la ofiţerul stării civile! Şi ce să faci atunci într-o viaţă atât de lungă? Să te ...muţi de exemplu de la o profesie la alta. Câţi nu şi-ar dori astăzi să fie şi medic şi pictor, de pildă, sau şi inginer şi pianist... Ei bine, în viitor lucrurile vor fi mult mai simple. Omul se va putea pregăti pentru şi va executa o anumită profesie timp de un secol, să zicem, după care, în secolul următor îşi va schimba profesia! Simplu, nu? Până când? Greu de spus. Poate că la un moment dat va apărea plictiseala, aşa că la acelaşi ofiţer al stării civile, la un alt ghişeu, o coadă, mai mică probabil, va fi a celor care vor solicita un permis de trecere în lumea cealaltă...

Adio pensie! Să revenim totuşi la probleme mai... lumeşti. Probabil că pensia nu va mai exista! Evident, pentru că în condiţiile unei vieţi infinite, toate legile privind asigurarea fondurilor „pentru bătrâneţe" vor fi abrogate. O problemă mai puţin! Vom avea deci timp să ne preocupăm de... probleme planetare: de la motoare ecologice pentru automobile, la rezolvarea definitivă a efectului de seră şi „astuparea" găurii de ozon. Sau, de ce nu, problema duratei permise pentru rămânerea în oficiu a unui papă sau a unui rege! Oricât de iluminat ar fi unul, sau de despotic celălalt, a-i avea „pe tron" pentru vecie este o perspectivă care nu pare să atragă pe nimeni.

Trezeşte-mă când ne apropiem de Cassiopea... Nemurirea nu pare să fie un program înscris în legile fundamentale ale Naturii! Văzând cum fiecare specie are o durată de viaţă care pare predeterminată, întrebarea care se pune este dacă nu cumva, mai mult, Natura consideră că moartea nu este CHIAR inutilă! Ceea ce se transmite de la o generaţie la alta este doar informaţia conţinută în gene. După care, într-o nouă viaţă se realizează noi combinaţii cromozomiale. „Absorbiţi" într-o altă formă de viaţă, ni se oferă posibilitatea de a realiza un nou proiect. „Presiunea timpului", a timpului finit pe care ni-l măsoară orologiul vieţii noastre, desăvârşeşte restul: de multe ori chiar reuşim să ne ducem până la capăt planurile, proiectele, uneori visele... Nemuritori fiind, poate că ne vom tot zice că putem face şi mâine un anume lucru şi până la urmă să nu-l mai facem niciodată.

În schimb viitorul explorărilor cosmice va fi puternic influenţat în „noile" condiţii. Pentru că dacă astăzi tot ce se poate imagina este „hibernarea" pasagerilor unei nave cosmice, programaţi să se trezească doar la sfârşitul unei călătorii de mii sau chiar milioane de ani, în viitor o asemenea problemă nu va mai exista la bord: cosmonauţii pentru care moartea nu va mai fi o problemă ci, eventual, o alegere, vor putea urmări liniştiţi zborul navei, rămânând în permanentă legătură cu Pământul. Care nu va mai trebui „să lase vorbă" să fie treziţi când ajung pe Cassiope!

MIHAELA DOROBANŢU

Urez revistei săptămânale „Magazin" ca în cel de-al treilea mileniu să obţină noi succese în nobila activitate de transmitere a cunoştinţelor către publicul larg şi să se bucure de preţuirea acestuia.

ALEXANDRU MARINESCU – Vicepreşedintele Diviziei de Istorie a Ştiinţei a Academiei Române

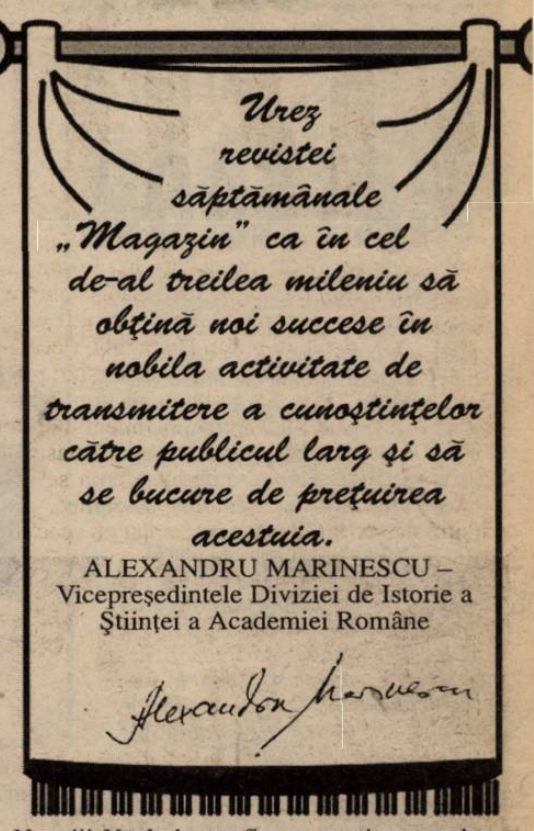

În ce sens s-a rotit

PĂMÂNTUL

în ultimii 10 ani?

În ultimul deceniu al secolului XX constatăm o îmbunătăţire spectaculoasă a comunicării, dar şi un randament tot mai scăzut al dialogului dintre organismele ştiinţifice şi factorii de decizie ai lumii. Iată câteva repere esenţiale:

1991 – Se naşte „World Wide Web", reţeaua mondială de comunicare Internet, pe calculatoarele personale, deschisă marelui public; aceasta poate face în timp real legătura dintre persoane aflate la zeci de mii de kilometri distanţă, permite accesul oricui la ultimele informaţii de orice natură;

1992 – Reuniunea la nivel înalt de la Rio de Janerio, pe problemele de mediu cele mai îngrijorătoare. Practic, toate statele lumii conştientizează formarea şi accentuarea continuă a unei găuri în stratul de ozon de deasupra Polilor Pământului, fapt care permite razelor ultraviolete să afecteze ireversibil viaţa pe Terra; se atrage atenţia asupra creşterii efectului de seră prin emisiile de bioxid de carbon şi, în consecinţă, a încălzirii climei şi creşterii nivelului oceanului planetar;

1993 – La Copenhaga se ţine o primă Conferinţă mondială cu tema „Omul şi Demnitatea Animalelor Sălbatice"; se nasc mai multe organisme ataşate ONU, pentru urmărirea biodiversităţii; sunt avansate primele statistici de ansamblu privitoare la extincţia a aproape unui sfert din numărul de specii existente la începutul secolului, dar mulţi participanţi consideră că respectivele date sunt exagerate. Telefoanele mobile se răspândesc cu repeziciune şi în Europa

1994 – La 6 mai este inaugurat Euro-Tunnel, care face legătura pe sub Canalul Mânecii între Europa continentală şi Marea Britanie. Conferinţă mondială asupra cloro-fluoro-carbonilor la Montreal, marile ţări industrializate se angajează să reducă drastic aceste emisii (până-n 2002) considerate principalul duşman al stratului de ozon; principiul agenţilor de răcire al frigiderelor şi al celor de expansie din sprayuri se schimbă;

1995 – Mari dezastre naturale în sudul Asiei şi în SUA, urmare a fenomenului „El Niño", declanşator al unor anomalii fără precendent în clima globului, în structura meteorologică a anotimpurilor;

1996 – La 20 martie, oamenii de ştiinţă britanici atrag prima oară atenţia asupra legăturii dintre maladia Creutzfeldt-Jakob, specifică omului, şi „maladia vacii nebune" sau encefalopatia spongiformă la bovine;

1997 – La Conferinţa mondială la nivel înalt asupra mediului de la Kyoto se reiau temele analizate la Rio de Janerio. Se naşte oaia „Dolly", primul animal adult clonat; mai multe voci autorizate atrag atenţia asupra posibilelor tentative de clonare a omului. La 4 august moare „veterana umanităţii", o franţuzoaică de 122 de ani, pe nume Jeanne Calment;

1998-1999 – În urma mai multor dezastre naturale petrecute în unele colţuri ale lumii, se organizează mai multe conferinţe internaţionale privitoare la încălzirea climei planetei, topirea accelerată a calotelor glaciare şi ameninţarea zonelor de coastă unde trăiesc peste un miliard de oameni;

2000 – În septembrie, organismele de mediu şi salvgardarea biodiversităţii ale ONU dau publicităţii statistici atât de alarmante despre degradarea naturii, încât se ajunge la concluzia că parcurgem al 6-lea val de extincţie planetară (faună şi floră) de la apariţia vieţii pe Terra. Organizaţia Mondială a Sănătăţii arată că SIDA a devenit un flagel care afectează aproape o cincime din populaţia Africii subecuatoriale. Centrala nucleară de la Cernobîl se va închide, data anunţată fiind 15 decembrie. Statisticile organismelelor europene arată că România se află pe primele locuri în ceea ce priveşte mortalitatea infantilă şi maternală, şi are una din cele mai scăzute sume alocate pentru sănătate anual, pe cap de locuitor...

...Deci, încotro?

Avalanşa de congrese, conferinţe şi simpozioane internaţionale demonstrează că există atât o îngrijorare justificată faţă de degradarea mediului, cât şi o dorinţă mai mare de comunicare decât în deceniile precedente. Numai că, în loc de concluzii, vom arăta cum s-a terminat a treia mare Conferinţă Mondială asupra Mediului (privind în special emisiile de bioxid de carbon) de la Haga – la 24 noiembrie 2000:

„...Nu s-a ajuns la nici un rezultat concret"

Aşa sună comunicatul organizatorilor, care rezumă de fapt atitudinea marilor ţări industrializate: nu ne angajăm să reducem emisiile de CO_2 pentru că nu vrem să reducem producţia industrială. Deci efectul de seră e grav, stratul de ozon se subţiază şi cancerul de piele va face ravagii, dar profitul e mai important.

Vorbe, statistici, oameni de ştiinţă cu mâna pe semnalul de alarmă, fotografii de grup, îmbrăţişări la scara avionului şi cam atât... Despre eşecul Conferinţei de la Haga, unde s-a lansat şi lozinca „Subdezvoltare înseamnă poluare" vom vorbi cu primul prilej, mai ales că în paralel s-a desfăşurat la Bucureşti şi o Masă rotundă balcanică despre poluarea transfrontalieră.

PAUL IOAN

Tânăra MATADOR

Cristina Sanchez, o tânără frumoasă, blondă, seducătoare, este singura femeie toreador din lume. Greu de imaginat cum poate rezista, în centrul arenei la confruntarea cu un taur de peste 500 kg. „Este foarte dificil pentru un bărbat, spunea tatăl ei, iar pentru o femeie este aproape imposibil." Şi totuşi... Cristina a simţit o inegalabilă atracţie spre arenă. „De la 7 ani asistam la antrenamentele toreadorilor şi la coride. La 17 ani opţiunea era clară: doream să devin toreador. M-am înscris la şcoala de specialitate din Madrid. Din acel moment părinţii mei au înţeles că nu este vorba despre un capriciu al tinereţii", povesteşte Cristina. În istoria acestui insolit spectacol s-au mai înregistrat şi alte descinderi feminine în arenă. În anii '30 Juanita Cruz, apoi în anii '70 Maribel Atienzar deveneau matadori. Pentru foarte scurt timp însă. Conchita Cintron şi în prezent Marie Sara s-au luptatat cu taurii în arenă de pe cal. În Spania nici o altă femeie nu a abordat temuta confruntare în picioare. „Pentru că sunt femeie trebuie să muncesc de două ori mai mult decât un bărbat, mărturiseşte Cristina. Eu a trebuit să înfrunt şi opiniile matadorilor, de genul «este o nebunie ca o femeie să lupte în arenă, ea va muri fără să poată vreodată să cucerească spectatorii din Madrid»", a mai relevat Cristina. Şi totuşi, încetîncet, Cristina a ieşit din anonimat. Nimeni nu mai pune la îndoială nici curajul, nici perseverenţa sa.

Prietenă fidelă a dumneavoastră, doamnă, pagina ce vă este dedicată în exclusivitate încearcă să vă conecteze la cele mai noi răspunsuri ale cercetării, să vă ofere răspunsul psihologului la întrebările infinite despre succesul în căsnicie sau creşterea şi educarea copiilor. Statistici alarmante, sfaturi utile, priviri indiscrete aţintite asupra stărilor de pretutindeni, toate şi-au găsit aici locul.

Reflecţii psihologice

Jumătatea... timidă a lumii

De necrezut poate, dar bărbaţii, această jumătate timidă a lumii, nu au curajul de a-şi deschide inima şi a-şi mărturisi iubirea. Foarte rar ei sunt cei care fac primul pas în dragoste.

„Cu toate că lucrurile au evoluat mult, spune dr. Bernard Muldworf, primii paşi în dragostea dintre o femeie şi un bărbat sunt complicaţi. De o parte şi de alta se conturează frica, frica de dorinţă, frica de iubire, frica de pulsaţiile greu de stăpânit ale inimii. Atunci când aceste sentimente se ascund, nu sunt exprimate, apar blocajele psihologice. Pentru bărbaţi aceste blocaje ţin mai ales de imaginea pe care o au despre ei sau despre femeia dorită. Dacă ei nu fac primul pas, aceasta se întâmplă pentru că idealizează femeia. Femeia iubită li se pare, de multe ori, inaccesibilă. Ea rămâne învăluită în mister. Bărbaţii nu fac primul pas de frica refuzului, chiar dacă virilitatea, punctul lor sensibil, nu este încă implicată în acest delicat sentiment. Chiar dacă şi acceptarea eşecurilor face parte din jocul relaţiilor amoroase. A te confrunta cu ceilalţi este o modalitate de a te confrunta cu tine însuţi şi de a-ţi cunoaşte mai bine dorinţele."

Arta de a trăi

Promiteam cititoarelor noastre file noi din acest uriaş dosar ce se poate circumscrie „artei de a trăi". Şi subliniam atunci importanţa somnului odihnitor pentru starea generală de sănătate, pentru o bună formă fizică şi psihică. Dacă insomniile nu au nişte cauze ceva mai severe, specialiştii se grăbesc să ne recomande *10 reguli de aur.*

1 Activitatea fizică zilnică, de preferat derulată după-amiaza, favorizează somnul. Evitaţi însă ca reprizele de gimnastică să se desfăşoare seara pentru că efectul va fi contrar celui dorit.

2 După o zi extenuantă, faceţi o baie caldă care vă va deconecta.

3 Nu consumaţi băuturi excitante (ceai, cafea, Coca-Cola) după ora 17. Atenţie la alcool! Chiar dacă aveţi impresia că vă adoarme, el induce un somn de proastă calitate. Evitaţi, de asemenea, ţigările pentru că şi tutunul este un excitant.

4 Seara evitaţi activităţile intelectuale prea solicitante. Renunţaţi la descifrarea unui „dosar" complicat după ce v-aţi aşezat în pat. O lectură deconectantă este de preferat.

5 Culcaţi-vă în fiecare seară la aceeaşi oră.

6 Adaptaţi-vă orarul în funcţie de temperamentul dv. Este inutil să vă aşezaţi în pat la ora 22 dacă nu vă este somn. Riscaţi să vă răsuciţi în aşternut atât cât vă dictează ceasornicul dv. biologic.

7 Camera dv. trebuie să fie decorată în culori „dulci" şi să nu fie zgomotoasă. Obişnuiţi-vă să dormiţi cu capul spre nord.

8 Când vă culcaţi, uitaţi toate problemele stresante ale zilei pe care o încheiaţi. Gândiţi-vă la lucruri frumoase. Rememoraţi o excursie deosebită, un colţ de natură deosebit, o trăire aparte. Acest remediu, de pe vremea bunicii, este şi azi deosebit de eficace.

9 Dacă nu puteţi dormi, nu rămâneţi în pat. Făceţi-vă un ceai de tei şi savuraţi-l. (Evitaţi menta pentru că este un excitant).

10 Dacă aţi avut o „noapte albă" nu rămâneţi dimineaţa prea târziu în pat. Nu recuperaţi nimic, ba din contră s-ar putea repeta insomnia şi în noaptea următoare.

Recitiţi aceste „reguli de aur" şi totul va fi perfect...

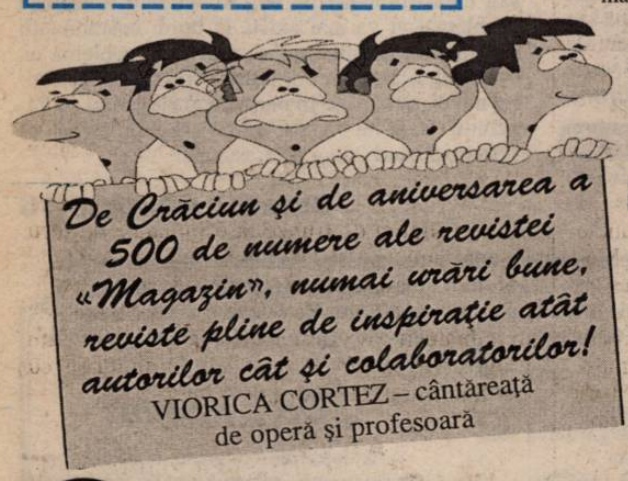

De Crăciun şi de aniversarea a 500 de numere ale revistei «Magazin», numai urări bune, reviste pline de inspiraţie atât autorilor cât şi colaboratorilor!

VIORICA CORTEZ – cântăreaţă de operă şi profesoară

S-a descoperit hormonul ANTI-RID?

În strategia imaginării unor pilule capabile să rezolve orice problemă umană, cele anti-bătrâneţe fac paşi uriaşi. După ce s-au bucurat de succes capsulele ce induc autobronzarea, sau cele cu efect ponderal, este rândul celor anti-rid. Ce se poate aştepta de la aceste geluri? Ştergerea ridurilor deja conturate este puţin probabilă, însă cercetătorii mizează pe efectul lor pe termen lung şi în special pe prevenţie. Armele lor principale le reprezintă patru antioxidanţi de şoc: vitaminele A, E, C şi seleniul. Ţinta lor: radicalii liberi care atacă membranele şi chiar ADN-ul celulelor noastre.

❄ Vitamina A, supranumită anti-bătrâneţe, conţine beta-carotenul capabil să neutralizeze o formă deosebit de nocivă de radicali liberi. Cercetătorii studiază deja alţi membri ai atât de numeroasei familii a carotenoizilor. Alfa-carotenul, de exemplu, a demonstrat virtuţi chiar mai puternice.

❄ Dacă despre seleniu se ştie cu certitudine că potenţează acţiunea antioxidantă a vitaminei E, în schimb cercetătorii nu au căzut de acord asupra limitei dintre benefic şi nociv. Marja este foarte mică între aportul necesar şi doza toxică, motiv pentru care unii cercetători susţin că o alimentaţie bogată în ouă, ulei de măsline şi pâine completă („neagră") acoperă nevoile organismului.

❄ Acizii graşi esenţiali atenuează deshidratarea cutanată. O piele mai suplă „se ofileşte" mai greu. Ce se poate face pentru a ne păstra aspectul tânăr al obrazului cât mai mult timp? Cercetătorii ezită în conturarea unui răspuns tranşant, în afara celui devenit deja... tradiţional: adoptarea unei alimentaţii variate. O alimentaţie bogată în fructe, legume verzi, cereale, legume uscate şi acizi graşi esenţiali (prezenţi în uleiuri vegetale, peşte şi oleaginoase) poate reprezenta „pilula frumuseţii". Numeroase femei recunosc efectul unei astfel de alimentaţii: au o mină mai bună şi o piele suplă, mătăsoasă, catifelată. Carenţate din start sunt fumătoarele, adeptele regimurilor agresive de slăbit şi femeile foarte stresate. Oricum, dacă vreţi să probaţi efectele acestui tip de alimentaţie, trebuie să aveţi răbdare, pentru că ele se văd după aproximativ şase săptămâni.

❄ Am păstrat pentru finalul acestor rânduri informaţia senzaţională: în Franţa a început testarea hormonilor anti-rid. Descoperind „sulfatul DHEA" un grup de cercetători francezi speră să fi identificat o moleculă anti-bătrâneţe. Şi cum efectele sale se regăsesc în special la nivelul epidermei s-ar părea că hormonul antirid „va lucra" nu peste mult timp pentru... obrazul dv.

TOP DIETETIC

Grecii ajung sănătoşi până la adânci bătrâneţi. Pe asiatici îi ocoleşte, în general, cancerul. Europenii nu au atât de frecvent colesterolul crescut. Annie Hubert, etnolog dietetician, este cea care a conturat astfel de concluzii vizând corelaţiile dintre obişnuinţele alimentare ale diverselor popoare şi starea lor de sănătate. Fiecare regiune a globului deţine reţete „bune" şi „rele", dar unele populaţii sunt mai puternice în faţa unor boli şi trăiesc mai mult. „Îşi pun amprenta alimentele consumate frecvent, dar şi modul de preparare şi conservare", spune Annie Hubert. Studii laborioase au condus-o spre concluzii despre legătura între modul de viaţă şi cancer. Din lucrările sale aflăm, de asemenea, de ce, de exemplu, eschimoşii nu au colesterolul crescut sau de ce mexicanii sau asiaticii nu au patologia europenilor. Pornind de la aceste premise s-a stabilit un original top dietetic:

CHINA este ţara în care nu se întâlneşte obezitatea. Peştele, dar şi condimentele, mirodeniile şi plantele aromate dau o savoare aparte bucătăriei chinezeşti. Sunt mai bine de 4000 de ani de când chinezii gândesc că sănătatea lor depinde de hrană. Legătura dintre Yin şi Yang în funcţie de sex, vârstă, anotimp se regăseşte în fiecare reţetă culinară, ce este de fapt o veritabilă reţetă medicală. Masa este centrată în jurul orezului, a condimentelor şi supelor. Le plac, în egală măsură: câinii, şerpii sau limbile de privighetoare. Alcoolul este acceptat doar în zilele de sărbătoare.

AMERICA CENTRALĂ este considerată o zonă în care mâncarea are efect antidepresiv. Tradiţia vegetariană cu arome puternice se bazează pe legume şi cereale. Mesele principale sunt realizate cu porumb şi fasole, care conţin excelente proteine vegetale. Carne şi grăsimi animale consumă foarte puţine. Tomatele şi ardeiul iute, consumate des, sunt pline de vitamine. Ciocolata, bogată în oligoelemente, este folosită mai ales ca aromă... sărată. Adoră mesele copioase dar sănătoase, preparate dietetic prin fierberea în vapori. Vegetarieni, locuitorii Americii Centrale înlocuiesc cel puţin o dată pe săptămână carnea cu proteine vegetale cu demonstrate virtuţi anticancerigene.

Locuitorii **ŢĂRILOR MEDITERANEENE** deţin recordurile longevităţii. O gastronomie mult „însorită", cu grâu, vin şi măsline, face ca Grecia, alături de Japonia, să numere cei mai mulţi centenari de pe planetă. O mare parte din raţia calorică zilnică este reprezentată de uleiul de măsline. Bogat în antioxidanţi, el convine nevoilor fiziologice umane. În meniu se găsesc tocane, friptură de berbec, dar şi peşte, legume verzi, cruditaţi, tomate, ardei iute, ceapă şi usturoi. Totul uşor şi proaspăt.

În ultimele două luni

ale anului 1996 Sylvester Stalone şi-a întrerupt toate filmările. Celebrul actor a trăit zile şi nopţi dramatice, dar în final Rambo a obţinut cea mai frumoasă victorie. Fotoreporterii i-au surprins pe Sylvester Stallone şi pe Jennifer Flavin în unitatea de terapie intensivă a Centrului medical din Los Angeles, în apropierea fiicei lor, Sophia, de doar trei luni. Micuţa a suferit o operaţie pe cord deschis efectuată de cel mai bun cardiolog pediatru, dr. Samuel Lauz. În ultimele două luni cei doi părinţi au trăit intens în aşteptarea operaţiei ce le-a salvat copilul. Metamorfozat total, Sly a decis să se căsătorească cu Jennifer, singura femeie care niciodată nu l-a obligat să facă acest pas. „Eu sunt un alt om, mărturiseşte Sylvester Stallone. Mi-ar plăcea să mai am şi alţi copii pe care să-i cresc cu multă iubire".

Femeile şi sinuciderile

Într-un amplu articol publicat în revista americană „Archives of General Psychiatry", se arată că femeile care au fost victime ale abuzurilor sexuale înaintea vârstei de 16 ani sunt mai predispuse să se sinucidă decât celelalte femei. Astfel, specialiştii de la Centrul medical al Universităţii Duke din Carolina de Nord (SUA) au constatat că, dintre cele 2918 cazuri ale unor femei agresate sexual în tinereţe, care au fost studiate, 14,9 la sută au încercat să se sinucidă şi doar 1,4 la sută dintre cele care nu au fost supuse acestui traumatism au la activ tentative de sinucidere. Jonathan Davidson de la Centrul Medical al Departamentului de Psihologie şi Comportament apreciază că există o corelaţie strânsă între o tentativă de sinucidere şi abuzurile sexuale suferite înaintea vârstei de 16 ani...

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Să privim natura

Leacuri mai bătrâne ca Moş Crăciun

Se spune că durata medie de viaţă a unui medicament de sinteză este de 15-16 ani. Şi se mai spune că euforia preparatelor de sinteză, cu toate extraordinarele şi spectaculoasele performanţe ce le caracterizează mai ales în ultima sută de ani, nu a putut reduce la tăcere sau desfiinţa medicina naturistă. Dimpotrivă, pe măsură ce avalanşa chimică de medicamente de sinteză îşi dezvăluie nu doar calităţile, ci şi inerentele laturi negative, practicile uneori multimilenare ale terapeuticii naturiste renasc. Nu-i de mirare că în zilele noastre – şi potrivit multor păreri acum mai mult ca oricând – numărul persoanelor care preferă pachetele aromate cu plante medicinale în locul flacoanelor şi ambalajelor cu medicamente de tot felul este din ce în ce mai mare. Sunt mulţi cei care preferă, de exemplu, o cană cu ceai de anghinare în locul unei doze din medicamentul Anghirol (produs farmaceutic indiscutabil mai eficace, conţinând acelaşi principiu activ cu planta, dar în concentraţie sporită). Cu alte cuvinte, creditul moral este covârşitor în materie de terapeutică, motiv pentru care leacurile naturiste se bucură de mare răsunet şi popularitate, acestea purtând girul autenticităţii, al experienţei acumulate în secole de practică şi, deci, al probei aspre a timpului.

Mă doare în gât

Pe lângă tratamentul indicat de medic, unele plante medicinale, folosite sub formă de infuzie sau decoct pentru gargară, prin acţiunea lor dezinfectantă şi antiinflamatoare, ameliorează simptomele bolii.

Flori de Muşeţel. Se face gargară de mai multe ori pe zi cu infuzie din 3 linguri de flori de muşeţel la o cană de apă.

Coajă de Salcie. Gargară cu decoct din 4 linguri de coajă la o cană de apă.

Ceai pentru gargară. Se folosesc: flori de muşeţel, frunze de salvie (acţiune antiinflamatorie şi dezinfectantă); frunze de nalbă mare (acţiune emolientă); capsule de mac (acţiune uşor anesteziantă); rădăcină de Cerenţel (acţiune astringentă şi hemostatică). Gargara se face cu infuzie de 2 linguriţe de amestec la o cană de apă.

O altă formulă mai simplă: flori de levănţică, flori de muşeţel, cimbrişor, în părţi egale. Gargara se face tot cu infuzie din 2 linguriţe de amestec la o cană de apă.

Mă paşte chelia

Căderea părului, necaz de care se plâng tot mai multe persoane, poate fi remediată pe de-o parte prin eliminarea cauzelor care de obicei produc această situaţie (stres, oboseală excesivă, alimentaţie necorespunzătoare, consum excesiv de alcool etc.), pe de alta prin măsuri de tonifiere a rădăcinii firelor de păr. Iată câteva reţete:

Rădăcină de Brusture şi Iarbă mare. Se fac fricţiuni săptămânale cu un decoct preparat din 3 linguri de plante la o jumătate de litru de apă, timp de 30 de minute. Într-o altă variantă, aceleaşi plante se folosesc sub forma unor tincturi (20 g de plantă macerată în 100 ml de alcool de 70 grade). Timp de 15-20 de zile, se fac tamponări (loţionări) cu tinctura obţinută şi, cu un prosop aspru, se aplică o fricţiune puternică. Se lasă să se zvânte şi apoi se perie părul cu o perie aspră din fir de păr natural, nu de plastic.

Frunze de Mesteacăn. Se spală părul cu o infuzie preparată din 2-3 linguri de frunze la o jumătate de litru de apă. Se fricţionează energic.

Frunze şi rădăcini de Urzică. Pentru amestec se folosesc 10 părţi frunze uscate la 90 părţi de rădăcină uscată. Părul se spală cu o infuzie din 40-50 g de frunze şi rădăcini de Urzică la un litru de apă.

Flori de Muşeţel. Se fac băi sau loţionări prelungite cu infuzie preparată din 3 linguri de flori la o cană de apă.

Cimbru de cultură. Părul se spală cu un decoct preparat din 3 linguri de plantă la o cană de apă.

Vai, ce mă doare stomacul

Aceste reţete naturiste sunt binevenite (indiferent pentru care optaţi, considerând-o mai potrivită organismului dv.) pentru durerile abdominale provocate de indigestii, stres, intoleranţa la unele alimente, balonare. Reţetele pot fi folosite fie doar în perioadele de criză, fie pe o durată de timp mai lungă, în special de către persoanele cu o sensibilitate digestivă mai mare faţă de factorii iritanţi.

Rădăcina de Valeriană. Se face o infuzie dintr-o linguriţă de rădăcină la o cană cu apă; se beau 1-2 căni pe zi.

Flori de Muşeţel. Se procedează la o extracţie dublă a principiilor active din plantă. În prima fază, 1-2 linguriţe de flori se lasă la macerat 30 de minute, în jumătate de cană cu apă rece; apoi se filtrează iar florile se folosesc încă o dată pentru o infuzie cu altă jumătate de cană de apă dată în clocot. În final, cele două lichide se amestecă. Se beau 2 căni pe zi. Florile de muşeţel se folosesc şi în varianta bine-cunoscută, a ceaiului pregătit dintr-o infuzie a 1-2 linguriţe de plantă la o cană de apă. Se beau, de asemenea, 2 căni pe zi.

Măghiran. Dintr-o linguriţă de plantă la o cană de apă clocotită, se obţine o infuzie din care se beau 2-3 căni pe zi.

Busuioc. În doză de 1 linguriţă de plantă la o cană cu apă, sub formă de infuzie, se beau 2 căni pe zi, după mesele principale.

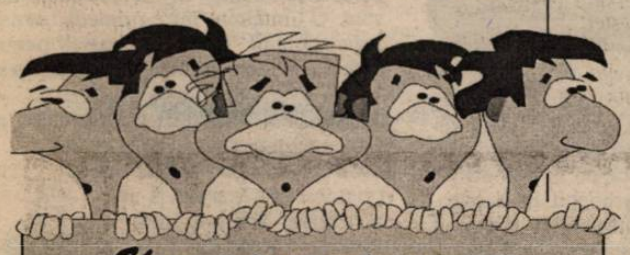

Urez interesantei reviste «Magazin» La Mulţi Ani şi să se menţină la fel de proaspătă şi la numărul 1.000.000 în peisajul publicistic românesc.

Dr. primar chirurg IOAN CONSTANTIN TEODORESCU – Spitalul Clinic de urgenţă Sf. Pantelimon – Bucureşti

Jar am gripă

E puţin probabil ca o dată pe an cel puţin să nu fim atinşi de un guturai, de o virozăuşoară sau chiar de o gripă. Repausul şi medicaţia obişnuită recomandate de medici fac „casă bună" cu ceaiurile calde din plante medicinale. Dar, să vedem care sunt cele mai recomandate în această situaţie.

Flori de Tei, de Soc sau de Isop. Se face o infuzie din planta aleasă folosind 1-2 linguriţe de flori la o cană cu apă; se beau 2-3 căni pe zi.

Coajă de Salcie. Se pregăteşte un decoct din din 2 linguri de coajă la o cană cu apă; se beau 2-3 linguri pe zi.

Unguraş. O linguriţă de plantă se infuzează într-o cană cu apă; se beau 2-3 căni pe zi. Într-o altă variantă, se poate face o infuzie mai concentrată, din 2 linguri de plantă la o cană cu apă, din care se iau 2-3 linguri pe zi.

Flori şi rădăcină de Ciuboţica Cucului. În proporţie de 1 linguriţă la o cană cu apă se poate face infuzie din flori şi decoct din rădăcină. Se beau 2-3 căni pe zi.

Am tenul gras

Mulţi adolescenţi, dar şi persoane ajunse la vârsta maturităţii depline se plâng de tenul gras, „de parcă ar fi uns cu untură". Senzaţia şi aspectul sunt foarte neplăcute, ca să nu mai vorbim de faptul că praful din atmosferă este reţinut mult mai uşor de tenul seboreic, predispus şi la colecţia de puncte negre sau la acnee. Medicina tradiţională ne spune că se poate recurge la un remediu, cu rezultate certificate în timp: un amestec format din 200 g tărâţe de grâu, 50 g zeamil, 10 g bicarbonat de sodiu, 10 g borax. Se amestecă toate ingredientele, iar pulberea obţinută se pune într-un borcan care se acoperă bine. Pentru curăţirea tenului, se amestecă o linguriţă de pulbere cu o linguriţă de infuzie de muşeţel. Apoi, tenul se clăteşte cu infuzie de muşeţel.

Durerea de articulaţii mă omoară

Durerile provocate de reumatism pot fi calmate, iar boala în sine ameliorată cu ajutorul plantelor medicinale. Acţiunea diuretică şi sudorifică, precum şi capacitatea acestora de a elimina toxinele din organism au fost constatate din cele mai vechi timpuri.

Flori de Soc. Se beau 3-4 căni de ceai –infuzie din l-2 lingurinţe de flori de soc la o cană de apă.

Frunze de Mesteacăn. Se prepară o infuzie din 2 linguriţe de frunze de mesteacăn la o cană de apă; se lasă să se răcească până la aproximativ 40 grade C, se adaugă un vârf de cuţit de bicarbonat de sodiu, iar după 6 ore se filtrează şi se bea câte o jumătate de cană la interval de 4 ore.

Frunze de Tarhon. Se beau 2-3 căni pe zi de infuzie dintr-o linguriţă de frunze la o cană de apă.

Frunze de Frasin. Infuzia se pregăteşte din 1-2 linguriţe de frunze la o cană de apă. Se beau 2-3 căni pe zi.

Coajă de Salcie. Se foloseşte în două variante (se poate opta pentru una dintre ele). Fie se apelează la un decoct format din 2 linguri de coajă de plantă la o cană cu apă din care se iau 3-4 linguri pe zi, fie se macină coaja de salcie până în stadiul de pulbere, din care se iau 2-3 vârfuri de cuţit pe zi.

Arterele mele sunt făcute praf

Plantele folosite de medicina tradiţională au meritul de a interveni în scăderea nivelului colesterolului în sânge prin influenţarea metabolismului acestuia la nivelul ficatului.

Revistei «Magazin» îi doresc o tinereţe veşnică.

Prof. univ. LANYI SZABOLCS

Frunze de Vâsc. Se folosesc sub forma unui macerat la rece din 2-3 linguriţe de frunze care se lasă circa 8 ore în jumătate de litru de apă, după care se filtrează, se îndulceşte şi se bea în cursul unei zile, timp de două săptămâni.

Flori, frunze şi fructe de Păducel. Se poate face o cură tot de două săptămâni, cu infuzie dintr-o linguriţă de plantă la o cană de apă, care se bea pe parcursul unei zile.

Traista Ciobanului. Fie se foloseşte o infuzie din 2-3 linguri de plantă la 200 ml apă, din care se beau 4-5 linguri pe zi, fie o infuzie preparată dintr-o linguriţă de plantă la o cană de apă (se beau 2-3 căni pe zi).

Frunze de Anghinare. Se pregăteşte o infuzie dintr-o lingură de frunze la o jumătate de litru de apă; jumătate se bea dimineaţa, pe stomacul gol, după care se stă în repaus, pe partea dreaptă, jumătate de oră. Restul se bea cu circa 30 de minute înainte de mesele principale. Se fac cure progresive de 20-30 de zile (pornindu-se cu cantităţi mici), cu pauze de o lună.

Pistruii mă complexează

Pistruii sunt consideraţi de unele persoane plini de şarm, dar altele îi detestă şi ar recurge la operaţii estetice oricât de costisitoare sau de dureroase numai să scape de ei. Cum se pot estompa micile pete maronii de pe faţă? Se poate folosi un amestec format dintr-o lingură de făină de secară, o lingură de tărâţe de orz şi zeamă de lămâie. Se aplică pe faţă sub forma unei măşti şi se lasă 15 minute. Apoi se spală tenul cu apă călduţă.

Nu pot să râd, am buzele crăpate

Da, mai ales iarna. Cum se poate preveni această situaţie neplăcută? Folosind următoarea pomadă: glicerină 250 g, gelatină albă 5 g, apă 60 ml. Gelatina se dizolvă în apă caldă şi, apoi, se amestecă cu glicerina.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

De 500 de ani ne atrag

MIRACOLUL, FEMEILE ȘI BĂUTURA!

Anul 1500... Parc-a fost ieri! Noi, cei de acum jumătate de mileniu, cât de deosebiți eram față noi, cei de azi? Oare pentru omul de acum 500 de ani suntem chiar de nerecunoscut? Un grup de istorici și sociologi francezi au ajuns la concluzia (pentru spațiul european) că există elemente neschimbate de mentalitate și, de aici, unele obiceiuri care și-au modificat numai forma, nu și fondul. Printre aceste repere fixe se află la loc de frunte apetitul pentru miracol și miraculos, cultul superstițiilor, deci al unor tradiții păgâne în paralel cu religiozitatea afișată față de Biserică.

Una din cele mai înfloritoare categorii sociale era reprezentată de magicieni, acei inițiați (nu de puține ori și filosofi) respectați pentru capacitatea lor uimitoare de a vindeca (taumaturgi), a ghici viitorul (astrologi) sau a preschimba metale obișnuite în aur (alchimiști). Acestei bresle oficiale i se atașa o categorie obscură, cu ocupații asemănătoare, respinsă și chiar interzisă de autorități, considerată erezie de toate Bisericile: vrăjitoria. Dacă magicienii activau mai ales în mediul urban, atașați sau nu celor de la putere, vrăjitoria era caracteristică mediului rural, mult mai vast și cu o populație mult mai mare decât azi.

De la anomaliile climei și până la cele comportamentale (ale oamenilor, dar și ale animalelor), tot ce părea a fi în afara normalului avea o cauzalitate ascunsă, misterioasă, inexplicabilă și de care erau atașate forțe malefice – „lucrările Diavolului". Pe lângă solicitarea, de regulă în clandestinitate, a vrăjitoarelor, înflorise și o adevărată industrie a talismanelor, de inspirație laică și religioasă. Dar în anul 1500 accesul la învățătură era extrem de dificil (vorbim de oamenii de rând; femeile nici nu-și puneau problema), iar științele abia înfloreau în centrele de cultură urbane (debutul Renașterii); tiparul însuși era o invenție prea recentă (Gutenberg, 1445; prima tipăritură de litere de metal apărea cinci ani mai târziu, prin eforturile asociatului său, Peter Schöffer, la mănăstirea Monserrat, Spania). Toate acestea explică în bună măsură apetitul de atunci pentru ocultism, dar astăzi? Se pare că atât timp cât omul nu știe prea bine cine este și de unde vine, atracția pentru mister va fi la fel de puternică. Pentru a nu mai aminti și de aspectul pecuniar al fenomenului, vrăjitoria fiind o meserie bănoasă în toate vremurile.

ATUNCI ȘI ACUM: 140 DE ZILE NELUCRĂTOARE PE AN!

Făcând o analiză statistică a numărului de zile în care munca se oprea, istoricii au ajuns la suma medie de 140 de „zile-șomaj" (noțiunea de concediu sau vacanță încă nu exista) anual. Acest fenomen, datorat sărbătorilor religioase și laice – aproape în egală măsură – diferea destul de puțin în anul 1500, în țările

Istorica schiță a unui elicopter imaginat de Leonardo da Vinci

europene. Acum, o dată cu „instituția week-end-ului", sunt 52 x 2 zile-șomaj, la care se adaugă concediul și sărbătorile legale care cad în timpul săptămânii. Aproape tot 140 de repausuri, numai că structura s-a modificat întrucâtva. De exemplu, mai toate breslele anului 1500 (în plină dezvoltare atât ca amploare, cât și ca organizare, o dată cu apusul evului mediu) aveau 1-3 zile în care-și sărbătoreau patronul (sfântul tutelar) prin odihnă, nu declarativ ca acum. De asemenea, unele superstiții obligau oprirea lucrului (mai ales în mediul rural) o parte din zi (dimineața sau după prânz), pentru a nu atrage mânia duhurilor rele. În termenii de azi, am putea spune că erau „greve" acceptate și respectate și de stăpân, și de slujbaș.

PETRECEREA TIMPULUI LIBER: JOCURI DE NOROC, BĂUTURĂ ȘI EROTISM

Ce făceau oamenii anului 1500 cu atât de mult timp liber? Structura „cheltuirii repausului" avea aceleași elemente principale ca și în anul 2000: câștigul fără muncă, aducerea aminte că pe lume mai există și tandrețe și nelipsita „activitate" de la cârciumă (tavernă). Au schimbat ceva (în această privință) cele cinci veacuri care s-au scurs? Nicidecum, doar aparențele.

Jocul de noroc cel mai răspândit era reprezentat de *zaruri*; de obicei se foloseau câte trei și erau „zbuciumate" într-un pahar de către un neparticipant – depinde de zonă, țară etc. Jocul de cărți (renumerotate și ulterior numerotate) era practicat doar în înalta societate, căci tipărirea lor era încă un lux. De remarcat că în ambianța tavernelor și atunci femeile erau puține (și nu din categoria celor „oneste"); fetele și nevestele erau prezente la serbările populare în aer liber, sau se adunau după rudenie și prietenie și lucrau obiecte decorative de mână (dacă era permis de biserică). Venind vorba de erotism, trebuie spus că indiferent de apartenența socială, femeilor nu li se vedeau gleznele. Aici, parcă s-a mai schimbat ceva în zilele noastre... Și în anul 1500 se constată o *atitudine ambiguă*

față de prostituție. Multă vreme, în ultimele secole ale evului mediu, această „instituție" (implicit casele de rendez-vous) a fost ba acceptată, ba interzisă. Însă anul nostru de referință prinde majoritatea țărilor europene într-o criză gravă a demografiei. Autoritățile s-au gândit că după scăderea vertiginoasă a natalității – datorată mai ales epidemiei de ciumă neagră (care se estimează că a ucis o treime din populația Europei) și deselor și îndelungatelor războaie – prostituția și homosexualitatea sunt dușmanii cei mai feroce ai sporirii numărului de locuitori („supuși"); în jurul anului 1500 se aprecia că pe glob existau 460 de milioane de oameni). Istoricii francezi spun că „se închideau ochii" față de aceste fenomene. Referitor la Franța, medievalistul Jean Verdon acceptă faptul că tolerarea tacită a homosexualității masculine în mănăstiri și în rândul cavalerilor era o realitate, deși *Biserica etichetase deja acest fenomen drept erezie*.

CÂTEVA DIFERENȚE „MINORE" ÎN MODUL DE VIAȚĂ

Evident, între anul 1500 și anul 2000 pot fi comparate puține lucruri, uriașul salt calitativ adus de progresele științifico-tehnice și culturale făcând alăturarea unor aspecte inutilă sau forțată. Dar, privind modul de viață al omului simplu, mai ales din mediul rural – care este și cel mai conservator –, se constată că elementele ce pot fi comparate și care diferă ar fi putut să nu se modifice de-a lungul secolelor. De exemplu, să observăm două lucruri aparent mărunte: mobilierul casei și destinația unor camere.

Tăblia mesei pe care se mânca era mult mai mare; obiceiul de a pune p masă, de la înc put, toate bucate era foarte răspândit (i clusiv la noi). Gospodina u mai făcea naveta la bucătărie, platourile treceau pe la fiecare n sean, în ordinea ierarhiei familiale s a vârstei. La rândul ei, bucătăria serve drept cameră de baie (în sezonul re folosindu-se copaia de lemn). A (eventual cea de ploaie, culeasă în b toaie) putea fi încălzită mai lesne acol acea cameră oferind și intimitatea nec sară. În camera de servit masa se fol seau scaune cu spătar înalt pentru oas peți; această odaie avea obligatoriu p un perete rafturi cu farfurii și vase deco rative.

MARILE „ÎNDRĂZNELI" ALE CUNOAȘTERII

Anul 1500 (evident, o vecinătate a lui), ca graniță temporală de trecere de la unele concepții „întunecoase" ale evului mediu spre Renaștere, poate fi caracterizat și astfel: „descoperirea lumii / descoperirea omului" și, în același timp, „epocă a ambiguităților și contradicțiilor" (Jules Michelet).

Limitându-ne numai la perioad considerată, putem pune în evidență, di evantaiul extrem de generos de even mente, câteva „îndrăzneli" istorice în car s-au produs adevărate revoluții în gân dire și cunoaștere. Ne referim la astronomie (Copernic), harta lumii (Columb, Magellan etc.), aparate de zbor, medicină (Paracelsus), anatomie (Leonardo da Vinci), artă (prima reprezentare grafică a lui Dumnezeu făcută de același da Vinci).

TEORIA HELIOCENTRICĂ a contrazis fundamental vechea și adânc înrădăcinata concepție geocentrică a lui Ptolemeu (Pământul în centrul universului), furnizând și date și ipoteze excepționale despre așezarea, formarea și mișcările planetelor. Curajul științific al polonezului Nicolaus Copernicus (numele latinizat; el a trăit între 1473 și 1543) i-a adus persecuții înrăzoitoare, însă pe bazul lucrărilor sale (prima „Mic Comentariu", apărând în 1510) s-a trecut la etapa desprinderii astronomiei de unele dogme religioase. A fost terenul fertil pe care s-au afirmat ulterior Kepler, Tycho Brahé, Galilei etc. Ca dovadă – de-a dreptul hilară – a rezistenței față de teoria

În jurul anului 1500 s-au comis și niște obrăznicii de natură geografică atât de iritante pentru Biserică și ai ei oameni de știință conservatori, încât întrebarea de mai sus era pe atunci una autentică. Descoperirea Americii (1492) de către Columb, prin traversarea Atlanticului, a spulberat mai întâi convingerea că „dincolo de apa cea mare se află infernul" sau, în altă dogmă, o „regiune nebuloasă mortală pentru oameni și unde, practic, se termina «tipsia» – care reprezenta, de fapt, forma acceptată a Pământului. „Zdrunciniturilor" aduse de veștile marilor navigatori le-a pus capac Magellan, care, deși nu și-a încheiat expediția circumplanetară pe ape, a demonstrat definitiv că Pământul este rotund (sferic) și că există un ocean planetar unic. El a dat numele Oceanului Pacific, iar nava „Victoria" s-a întors din Filipine (unde ajunsese trecând prin sudul Americii de Sud, după traversarea Atlanticului de la est la vest) în Europa pe la Capul Bunei Speranțe (1522), pe unde trecuse în 1498 și Vasco da Gama.

Tot în acea perioadă, când harta planetei începuse să se completeze rapid, cartograful Martin Waldseemüller face o gafă monumentală (1507), scriind pe hartă numele de „America" pentru continentul sudic de dincolo de Atlantic; apoi, „turistului" Amerigo Vespucci i se mai face o onoare, când Mercator numește America și continentul nordic...

OMUL POATE IMITA PĂSĂRILE

Anul 1500 îl are în prim-plan pe geniul renascentist plurivalent Leonardo da Vinci (1452-1519). Acesta ajunsese la cumpăna dintre veacurile XV și XVI să se caracterizeze astfel (în scrisori adresate oficialităților): „...inginer militar, strateg, constructor de arme, «compozitor» de edificii, inginer de ape, pictor și sculptor". Și nu exagera. Încă înainte de 1500, el face faimoasele schițe imaginând aripi mecanice batante, elice, parașuta și chiar un elicopter. Ideea „nebuneașcă" de a zbura cu aparate mai grele decât aerul a fost imaginată, din altă perspectivă, de sibianul Conrad Haas, care în 1555 a schițat primele rachete cu mai multe trepte reactive.

CUM ARĂTA CREATORUL?

Același da Vinci are incomensurabila îndrăzneală de a-L reprezenta pentru prima oară pe Dumnezeu în iconografie, pe bolta Capelei Sixtine. Regăsim Creatorul în scenele: Facerea planetelor, Separarea luminii de întuneric, Facerea lui Adam și Facerea Evei. Dincolo de dogmele religioase, o asemenea reprezentare punea o problemă de logică: la ce vârstă să-L imagineze pe Demiurg, căci nu se poate vorbi de „început" și „sfârșit" pentru Creator. Leonardo a ales un bărbat vârstnic viguros, categoric în gesturile pe care le face cu mâna spre creațiile Sale. Artistul și-a luat libertatea de a interpreta ad-litteram sintagma „omul făcut după chipul și asemănarea Sa", fapt pentru care fețele bisericești n-au respins acele scene.

MEDICINA NU MAI ARE NEVOIE DE MAGIE

„Borna de hotar 1500" a adus și revoluționarea medicinii și anatomiei omului. Medicul, naturalistul, chimistul și filosoful elvețian Paracelsus (Philippus A.T. Bombastus von Hohenheim, trăitor între 1493 și 1541) este unul din primii reformatori ai medicinii, promovând substanțele chimice în terapie, alcătuirea și dozarea remediilor prin rețete etc. „Chimia în serviciul medicinii" (numită atunci „iatrochimie") începea să demaște practicile oculte ale taumaturgilor.

Pe de altă parte, cunoașterea corpului uman (prin disecții și necropsii) are, prin studiile monumentale ale anatomistului flamand Andreas Vesalius, un salt extraordinar, anihilând multe erori și concepții dogmatice despre viața omului (ni se pare incredibil, dar acum 500 de ani mai funcționa zicala „regele atinge, Dumnezeu vindecă").

ÎN LOC DE CONCLUZII

Între cele două granițe – anul 1500 și anul 2000 –, s-au derulat nenumărate trepte calitative ale cunoașterii. Analiștii civilizației umane în ansamblul ei sunt de părere că asemenea salturi nu vor mai aștepta jumătate de mileniu pentru a vedea concretizate niște „vise", în nici un domeniu. Schimbările radicale se vor petrece mult mai rapid, căci acum trăim într-o societate care este mult mai receptivă la nou. Luat ca reper (discutabil, fiind doar un număr rotund), anul 1500 este esențial pentru cunoaștere pentru că a reușit să și rupă definitiv barierele unor dogme religioase preluate și de unii savanți. Pe de altă parte, omul de știință al anului 1500 era multivalent, era preocupat de mai multe domenii în care se specializa; astăzi, omul de știință are un câmp extrem de îngust de activitate, pentru a face marea performanță într-un ocean de informații specifice. Numai astfel, ceea ce ne-am putea imagina pentru anul 2500 s-ar putea să devină realitate chiar în 2050.

PAUL IOAN

La apariția revistei cu numărul «500», mă simt onorat că am participat la unele din cele 8000 de minunate pagini, realizate de Redacția «Magazin».

Prof. dr. ing. FLORIN ZĂGĂNESCU–
Membru al Academiei Internaționale de Astronautică

FIESTA PE GLOB!

◆ Sfârșitul anului – un rit pe care fiecare îl îndeplinește în felul său ◆ De zece mii de ani aceeași sărbătoare... și totuși altă! ◆ Sărbătorile – „fabrici" de noi prietenii ◆ Se cântă și se bea! ◆ Obiectiv final: să fim mai uniți...

Sfântul Ștefan

În ziua de 27 decembrie creștinii ortodocși îl prăznuiesc pe Sfântul Apostol întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan. De neam iudeu, el face parte din rândul celor 70 de mucenici și celor 7 diaconi, după cum subliniază în cartea sa preotul Nicolae Barbu. Sfântul a fost mărturul Patimilor și Învierii Domnului. Propovăduind credința creștină atrage ura iudeilor care-l aduc înaintea Sinedriului. Acuzat că hulește legea, este judecat și condamnat la moarte prin uciderea cu pietre. Trupul sau a rămas pe locul execuției o zi și o noapte și apoi a fost îngropat de creștini. Preotul Lucian a adus osemintele Sfântului la Biserica Sionului – Ierusalim într-o zi de 27 decembrie, în vremea Patriarhului Ioan. Moaștele au fost aduse apoi pe locul jertfei de către împărăteasa Eudoxia, care a înălțat aici o biserică. În țara noastră există moaște ale Sfântului Ștefan la Mănăstirea Secu. *(I.S.)*

Aproape fără încetare și fără excepție, fie că o recunoaștem fie că nu Sărbătorile de sfârșit de an ne duc cu gândul la următoarele! Sărbătorile – și motivele „inventate" de om pentru a sărbători – nu lipsesc încă nici în restul timpului. Și nu au lipsit niciodată. Ceea ce ne face să ne întrebăm:

Când a avut loc prima? Probabil în paleolitic, într-o savană africană, pentru a „asigura" o vânătoare de succes! Antonio Marazzi, antropolog al culturii, este de părere că sărbătorile s-au născut o dată cu omul. Apoi a fost suficient să se observe că în anume părți ale anului prada pentru o posibilă vânătoare era mai abundentă, sau, după ce agricultura a devenit o ocupație preponderentă (începând de acum aproape 8000 de ani), s-a observat importanța succesiunii anotimpurilor... și datele sărbătorilor au fost fixate! Ar mai fi o întrebare:

De ce? Pentru că omul a dorit și a încercat dintotdeauna să-și „asigure" o permanentă prosperitate! Așa a apărut legătura dintre sărbători și anotimpuri care, la rândul lor, se legau atât de bine cu evenimente obișnuite din familie și de lucru: nașterea, căsătoria, moartea – semănăturile, recolta... Încă acum 5000 de ani mesopotamienii dansau la banchete în onoarea lui Marduk, zeul fertilității, pentru a sărbători revenirea ploilor de toamnă! Mai apropape de noi, în Atena secolului V î.Ch., cel sărbătorit era Dyonissos, care trebuia să înnoiască viața vegetală. Dar cei care „au umplut" calendarul cu sărbători au fost romanii: 176 de zile de sărbătoare pe an în 345 d.Ch.! și multe din sărbătorile de astăzi derivă probabil din acestea, chiar dacă Crăciunul a luat locul Saturnaliilor (în jurul solstițiului de iarnă) și a păstrat și obiceiul de a face daruri, mai ales la copii, în timp ce, la romani mai ales, chiar și unele legi și reguli sociale erau suspendate pentru câteva zile.

Spectacol garantat! Tot de la romani ne vin și „sărbătorile populare". Circ și jocuri – de la lupte de gladiatori și întreceri de care de luptă la „mesele de pe străzi", la care oricine poate mânca pentru câțiva bănuți și să aibă impresia, chiar dacă pentru o singură clipă, că îi este bine.

Totul s-a continuat în evul mediu cu primele „party"-uri: serbări de curte cu baluri fastuoase, în timp ce „poporul" participa la lupte și turniruri cavalerești, serbări individuale, de la nunți la înmormântări, spectacole și dansuri... Totul devine, am spune noi astăzi, o „industrie" extrem de profitabilă, în timp ce, de fapt, euforia transformă într-o formidabilă

Fabrică de prieteni Sfârșitul de mileni tineri mai ales ca o noapte de petreceri: proc au această intenție în Canada sau în Anglia suta. O „întâlnire între prieteni" dar și o oc lega prietenii. Totul este posibil pentru că î sărbătoare „te scufunzi" într-un timp sacru.

Riturile sărbătorii Ce este acest „timp s totul se petrece ca și cum am intra într-o lume paralelă. Unde prietenii se regăsesc și se identifică. Totul se desfășoară după un rit bine stabilit: un cadou pe care îl faci înseamnă o asigurare a prieteniei continue; o mască de carnaval înseamnă „fac și eu parte din grup"; gazda care se ridică pentru a te întâmpina – „ești binevenit, mă bucur să te văd, te respect". Se pune masa, se cinstesc cei de față,

sărbătorii se

u este privit de ntul celor care depășește 60 la azie unică de a ntr-o asemenea Marcat de...

acru"? De fapt

Dar, mai bogate sau mai puțin bogate, mai zgomotoase sau mai tăcute, în mijlocul a zeci de mii de persoane sau într-un cerc restrâns de prieteni, toate aceste sărbătoriri de sfârșit de an au în fond același mesaj: speranța, sau măcar dorința de a începe o nouă viață, mai curată, mai bună, mai bogată, mai sănătoasă, mai aproape de cei dragi...

La Multi Ani!

MIHAELA DOROBANȚU

dar și cei care nu mai sunt – se face pace cu ei și li se mulțumește. Și într-o nebunie a străbaterii lumii în lung și lat, se aduc, se transmit tradiții îndepărtate și chiar urări a căror origine aproape nu și-o mai amintește nimeni. Când fac un toast, italienii spun că fac un „brindisi". De la germanul „Ich bringe dir – îți aduc". Când ciocnesc, se spune „Cin,cin". De la doi marinari francezi care de fapt, venind din China, asta și spuneau: „Chine, Chine", imitând – fericiți că în fine au acostat acasă – zgomotul pe care îl fac două pahare când le ciocnești... Dar nimic, de fapt nu se compară cu...

Ziua cea mai sărbătorită... Sărbătorit de sumerieni și babilonieni la începutul primăverii acum 5000 de ani, de mayași în iulie, de tailandezii de azi ca și de popoarele din sud-estul Asiei în martie-aprilie, momentul unic ce marchează schimbarea anilor este fără îndoială „marea sărbătoare". Din istoria cea mai veche și până astăzi, se fac cadouri, se îmbracă haine noi, se organizează spectacole dintre cele mai stralucitoare... Chinezii sunt foarte zgomotoși, fac focuri de artificii și bat tobele pentru a speria demonii „kuei". Coreenii aruncă în foc primul pahar de băutură și prima porție de mâncare. Indienii îl sărbătoresc în februarie-martie cu sărbătoarea lui Șiva, care celebrează principiul masculin.

Nașterea Domnului

Pentru cele mai multe dintre țările creștine Crăciunul înseamnă petrecere, sărbătoare, colinde și brad împodobit. Un amestec straniu de practici magice și de dramaturgie biblică face ca pe străzile orașelor să defileze îngeri, cei trei magi, vrăjitoare, spiriduși. Deși nucleul religios rămâne același, există multe diferențe de la țară la țară.

În Franța ca și în Canada există diferențe notabile între Crăciunul rural și cel urban. Sărbările au un caracter religios. Liturghia de la miezul nopții este un moment impresionant. Este urmat de petreceri populare, toate având loc după așezarea prunculuI în iesle. Se interpretează piese de teatru având ca subiect Nașterea iar masa din Ajun este un prilej de bucurie. Arderea buturugii aducătoare de noroc este un obicei care a pornit din Franța dar a fost preluat de o mulțime de alte țări.

În Danemarca se aprinde câte o lumânare în fiecare din cele patru duminici dinaintea Crăciunului; una înseamnă bucurie, alta speranță, a treia credință și ultima pace. Ferestrele și pereții se împodobesc vesel, cu ghirlande din ramuri de pin. În ziua de 23 decembrie, numită și „micul ajun" se fac ultimele pregătiri, iar în seara de ajun se împart darurile oferite de Moș Crăciunul lor numit Jule Mander.

Germania ne-a oferit unul dintre cele mai frumoase obiceiuri, cel al bradului de Crăciun, de care se leagă multe legende. Astfel se spune că Martin Luther trecea noaptea printr-o pădure în seara de ajun. Văzând stelele licărind printre crengi a adus acasă un brad mic pe care l-a împodobit cu lumânări. O altă legendă povestește despre un tăietor de lemne care a găsit în pădure un copil. Deși sărman l-a dus acasă unde i-a oferit adăpost și hrană. În zori a găsit la ușă bradul, frumos împodobit, pentru că băietelul găsit era copilul Crist.

În Polonia pe lângă mesele festive și cununile frumos împletite bradul este decorat cu îngeri și păuni.

Lituanienii atârnă în el cuiburi de păsări făcute din paie acestea reprezentând dorința pentru o recoltă bogată.

Ucraina sărbătorește și ea Crăciunul cu multă veselie. La loc de mare cinste se află spectacolele teatrelor de păpuși. În brad se atârnă întotdeauna un păianjen. O veche legendă spune că o văduvă sărmană nu avea cu ce să împodobească bradul copiilor. Rugându-se fierbinte pentru o minune a fost auzită de un păianjen care a împletat bradul în pânza sa, pe care bunul Dumnezeu a transformat-o în aur și argint.

O călătorie pe glob în aceste zile minunate îți aduce în cale personaje de basm ca vrăjitoarea italiană Befana, împărțind daruri copiilor, căpcăunii norvegieni, deveniți buni peste noapte, procesiuni strălucitoare și multă, multă bucurie, totul guvernat de miracolul Nașterii Domnului.

IRINA STOICA

Scurtă poveste de iarnă

de GEORGE CUŞNARENCU

Trebuie să recunoaşteţi că le-am făcut pe toate: am trezit din somn şi letargie câinii închişi în subsolul institutului Parhon de pe strada Pietăţii, de fiecare dată când mă întorceam de la şcoala elementară de pe strada Căderea Bastiliei; am fugărit mâţele nebune şi am aruncat cu călimări pline după cotoii cuprinşi de călduri care-şi chemau fâţele după colţul blocului gri de pe strada Amurgului; am cântat la ghitară melodiile adolescenţei mele în faţa casei care avea să fie demolată, lungă ca un grajd în care stăteau ghemuiţi, înfriguraţi şi speriaţi de ziua de mâine, părinţii mei, pe strada Apusului; când paşii mă aduc în dreptul casei care nu mai există decât în imaginaţia mea, fac cu mâna femeii de la etajul trei al blocului din panouri prefabricate de beton fără vreun scop anume şi poate de asta ea îmi scoate limba, o limbă violetă care trădează fiinţa ghemuită şi înfrigurată care cândva am fost şi eu; am asistat la prinderea câinilor vagabonzi de nişte hingheri mânaţi de la spate de câţiva bănuţi pe care voiau să-i pună victorioşi pe masa de lemn a unor soţii şleampete şi grase care ascultau teatru la microfon pe strada Povernei, acea stradă scurtă care dădea în strada Pietăţii; pătrunşi de pietatea străzii, hingherii coborau liniştiţi din camionul lor închis la culoare, îşi pregăteau laţul în capul prăjinei de lemn şi încolţeau câinele, care deseori aparţinea cuiva, şi scăpase din curte şi hoinărea fără căpătâi pe străzile Bucureştiului; am cheltuit banii de pâine pe bilete de film la cinematograful Patria de pe bulevardul Ana Ipătescu şi pentru asta am mâncat o bătaie sănătoasă de la taică-meu care mă aşteptase toată după-amiaza aceea de sâmbătă cu ciorba în faţă, care între timp se şi răcise (de aia nu-mi place nici azi ciorba reîncălzită); am călcat în picioare furnicile care alergau cu firimitura de pâine din sandvişul meu cu unt şi brânză înspre muşuroiul lor de la rădăcina copacului secular din spatele spitalului de copii Grigore Alexandrescu; m-am îmbolnăvit şi am cunoscut viaţa de spital, mai întâi la spitalul de copii Grigore Alexandrescu unde m-a prins şi prima eclipsă totală de soare din viaţa mea, era prin 1961, apoi în alte spitale unde am cunoscut nu doar suferinţa, ci şi moartea care nu alege şi care nu are milă; am suferit alături de prima fată care a plâns pentru mine şi de atunci n-am mai trăit acest sentiment unic, mai frumos decât primul sărut, decât prima zi de şcoală, decât parcul Cişmigiu; am făcut doi copii nu de teama de a nu fi singur pe această lume, cât mai degrabă să ştiu că există cineva care seamănă cu mine; pentru câteva clipe am iubit şi am urât aşa cum nu-i stă bine unui om cu suflet, eram tânăr şi poate ceva din această vină o să-mi fie iertată; am călătorit prin ţară nu atât de mult încât să mă îndrăgostesc definitiv de un loc anume şi prin străinătate, nu îndeajuns de convins că aş putea găsi un loc fără seamăn; mi-am ars primii douăzeci de ani ai vieţii cu aceeaşi brichetă cu care mi-am aprins mai târziu ţigările preferate; tot ce am făcut după cea mai frumoasă vârstă a omului nici nu mai contează: câteva tâmpenii, câteva lucruri mărunte, câteva şuturi date unor situaţii imprevizibile, câtorva zile care ar fi trebuit să însemne ceva pentru mine şi n-au însemnat. Clipe, vorbe şi atât. De aceea, astăzi am hotărât să plec în exil, în singurul exil din care nimic nu mă mai poate nimeni aduce înapoi. Nu în acel exil în care s-au retras poeţii pentru a trăi mai bine, nu acel exil din care s-au întors mai trişti. Ci în acel exil fără întoarcere, locul unde nu voi întâlni decât poveştile cele mai adevărate trăite vreodată: EXILUL MEU INTERIOR.

A fost odată...

de GÜNTER GRASS

A fost odată un muzicant pe care-l chema Meyn şi cînta fermecător de frumos la trompetă.
A fost odată un negustor de jucării pe care-l chema Markus şi vindea tobe de tinichea lăcuite în alb şi roşu.
A fost odată un toboşar pe care-l chema Oskar şi depindea de negustorul de jucării.
A fost odată un muzicant pe care-l chema Meyn şi şi-a omorât cele patru pisici cu vătraiul.
A fost odată un ceasornicar pe care-l chema Lauschad şi era membru în Asociaţia de ocrotire a animalelor.
A fost odată un toboşar pe care-l chema Oskar şi i-au luat negustorul de jucării.
A fost odată un negustor de jucării pe care-l chema Markus şi a luat cu el toate jucăriile din lume...

(Fragment din romanul Toba de Tinichea, *traducere de Nora Iuga, Editura Univers, 1997)*

Steaua din Bethleem

„...Merg către steaua înconjurată de ace luminoase, care pâlpâie în aerul îngheţat. Înaintează cu pas sideral şi fiecare îşi are taina sa după cum îşi are propriul mers «...» Trebuie să meargă înainte. Să-l vadă. Să-şi deschidă ochii şi inima unor adevăruri necunoscute, să asculte cuvinte nemaiauzite. Merg înainte, presimţind cu tainică bucurie că, poate, o nouă eră se va deshide sub paşii lor «...» Prinţe Taor, a spus Baltazar «...» Bethleemul nu e decât un loc de adunare provizoriu, un şir de sosiri şi de plecări. Tu eşti cel din urmă, pentru că vii mai de departe decât ceilalţi. Aş vrea să fiu sigur că nu vei ajunge prea târziu."

(Michel Tournier, „Gaspar, Melhior & Baltazar)

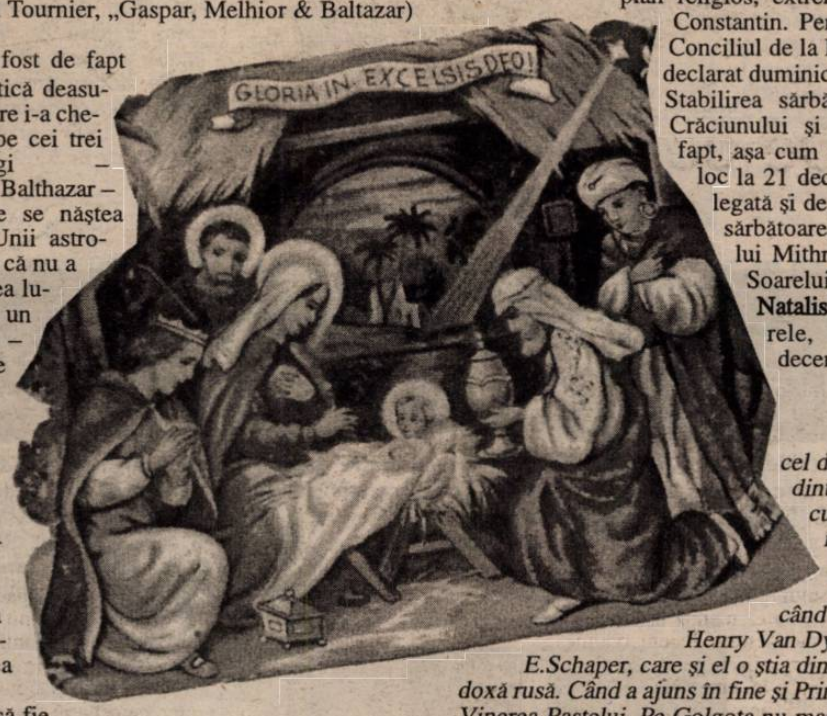

Steaua Ce a fost de fapt acea apariţie fantastică deasupra Bethleemului care i-a chemat şi i-a condus pe cei trei Regi-Magi-Astrologi – Melchior, Gaspar şi Balthazar – spre ieslea în care se năştea Salvatorul lumii? Unii astronomi sunt de părere că nu a fost un fenomen prea luminos – deci în nici un caz planeta Venus! – deoarece Irod le cere magilor să-i descrie caracteristicile neobişnuitului corp ceresc. Alţi astronomi consideră că ar fi vorba despre *două* astre: unul care i-a călăuzit pe Magi, celălalt care a strălucit deasupra Ierusalimului indicând localizarea Bethleemului.

Ce putea totuşi să fie acest extraordinar corp ceresc? Se poate să fi fost vorba despre o apariţie neaşteptată: o cometă sau o novă. Cometa Halley? O ipoteză tentantă, doar că, semnalată este drept, pentru prima oară în anul 240 î.Ch., periodicitatea de 76 de ani o face să revină în anul 12 î.Ch., deci prea devreme totuşi pentru intervalul menţionat în care toată lumea este de acord că trebuie localizată Naşterea Domnului. O novă ? Acea „explozie" de energie care apare dintr-o dată pe cer, ca o... „noutate", ceea ce l-a şi determinat pe marele Kepler să-i atribuie acest nume? Posibil. Dar nici aici nu se poate vorbi despre un consens în lumea astronomilor.

Ziua „VIII kal.ian., natus Christus in Betleem Iudee" aceasta pare a fi prima menţionare a zilei Naşterii Domnului şi provine din Roma anului 336 (cu un an înainte de moartea Împăratului Constantin), calendarul filocalian, tabela „Deposito martyrum". Iar „numărul 8 din calendele lui ianuarie" înseamnă tocmai 25 Decembrie. La sfârşitul sec. III se stabilise de altfel ca Biserica occidentală să celebreze Crăciunul la această dată, pentru Orient fiind rezervată data de 6 ianuarie (astăzi cele două biserici îl sărbătoresc în majoritatea ţărilor la aceeaşi dată). Pe de altă parte, deşi acest lucru s-a petrecut doar între anii 400 şi 213 î.Ch., data de 25 decembrie a fost asociată cu... solstiţiul de iarnă! Şi văd în aceasta o (ultimă) manifestare a ataşamentului primului împărat creştin, Constantin, pentru cultul Soarelui, care l-a făcut să pună împreună cele două sărbători.

Calendarul De altfel şi în calendarul nostru actual, mai ales în limbile anglo-saxone, denumirea celei de a şaptea zile este în continuare „ziua Soarelui". Calendarul îi datorează, pe plan religios, extrem de mult Împăratului Constantin. Pentru că el a legiferat la Conciliul de la Niceea data Paştelui şi a declarat duminica drept zi de sărbătoare. Stabilirea sărbătoririi concomitente a Crăciunului şi „solstiţiului" (care de fapt, aşa cum ştim cu toţii astăzi, are loc la 21 decembrie) se pare că este legată şi de intenţia de a face uitată sărbătoarea principală a cultului lui Mithra, în general a cultului Soarelui, al cărui nume era chiar **Natalis Invicti**, Invictus, Soarele, fiind născut la 25 decembrie.

*

Taor, „magul ratat", cel de-al patrulea rege pornit dintr-o ţară îndepărtată să-l cunoască pe Copilul menit să salveze lumea, nu a ajuns la timp. Povestea sa a tot fost spusă, când de un pastor american, Henry Van Dyke, când de un german, E.Schaper, care şi el o ştia dintr-o veche legendă ortodoxă rusă. Când a ajuns în fine şi Prinţul Taor la Betleem, era Vinerea Paştelui. Pe Golgota nu mai erau de văzut trupurile celor trei care fuseseră răstigniţi pentru că aşa vroiseră cei care până cu doar câteva zile mai devreme îl primiseră, îl ascultaseră şi îl urmaseră cu atâta entuziasm pe unul dintre ei... Şi poate că acest Taor să fi fost cel care, din curiozitate, sau pentru că voia să povestească acasă la el tot ce văzuse, a numărat înapoi zilele una câte una şi a aflat exact în care zi s-a născut Copilul-Rege, Iisus Hristos...

MIHAELA DOROBANŢU

Felicitări pentru „Magazin"-500, cu urări de mulţi, mulţi ani de aceeaşi calitate ca şi anii acestor prime 500 de numere din noua serie a revistei!

ADOLF ARMBRUSTER – Istoric

Colindele şi Pruncul Păstor

Cuprinşi de febra sărbătorilor, de strălucirea bradului şi armonia colindelor, puţini dintre noi se mai gândesc la data exactă a Naşterii Domnului. Desigur că aceasta este un simbol sacru dar, din nefericire, nu este cunoscută cu precizie. Izvoarele, printre care Evangheliile, sunt controversate în acest sens, iar oamenii bisericii au hotărât această zi după nu puţine dezbateri. Una din ipoteze pleacă de la ideea că 25 martie este ziua Bunei-Vestiri, zi în care îngerul S-a arătat Sfintei Fecioare vestindu-i naşterea lui Iisus. Adăugându-se nouă luni, a rezultat data de 25 decembrie, Ziua Naşterii Domnului.

Începând din ajunul acestei sărbători urmează „12 zile cosmogonice", zile în care colindele reprezintă una din marile bucurii.

Aşa cum arăta Mircea Eliade, în colindele din ţara noastră şi, în general, cele ale Europei de sud-est „natura nu este lumea păcatului, ci opera lui Dumnezeu". Multe dintre colindele de Crăciun prezintă un personaj cu acelaşi nume, un personaj-gazdă care este o prezenţă involuntară în cadrul evenimentului divin. Ele localizează naşterea lui Iisus în curţile sau la poarta lui Crăciun. Fecioara Maria, căreia nu i se permite intrarea în casă este trimisă pentru a naşte în grajd, unde o incomodează caii şi de aceea ajunge în staul. În momentul naşterii se petrec tot felul de minuni. Ţăruşii ieslei se transformă în făclii aprinse, nuielele înfloresc aşa cum înfloresc şi pomii de afară din stricta apropiere, interiorul mizer se iluminează, aerul se umple de miresme şi miros de tămâie. Există, aşa cum spunea Petru Caraman, „un întreg Olimp creştin, cu Dumnezeu în frunte, cu Maica Domnului şi Iisus, cu îngeri, sfinţi de toate rangurile". În acest tip de religie ruralizată, apar chiar forme incompatibile cu religia oficială. Este prezentă chiar viziunea asupra unui Dumnezeu, cioban ceresc, decis să-şi părăsească sau să-şi vândă turma, pentru a se retrage de la grijile lumii. Pe lângă identificarea omenirii cu turma, în spiritul Evangheliilor, căci Iisus Christos îi spune Apostolului Petru: „Paşte oile mele!" reapare şi o concepţie primitivă despre zeul suprem retras de la treburile lumii pe care a creat-o. Tot de aici şi motivul pruncului păstor pentru că el este cel care va păstori în lume pe cei păşind

spre credinţa cea dreaptă. Motivul mioritic din colinde devine unul supradivin, un mit al existenţei ca atare. Acest panteon plin de ciobani şi ţărani aparent păgân, se învârte, după cum arăta Mircea Eliade „în jurul unei lumi care e bună pentru că a fost creată de Dumnezeu-Tatăl şi pentru că a fost răscumpărată de Dumnezeu-Fiul".

IRINA STOICA

■ Cum să nu crezi în minuni!

Moș Crăciun fratele geamăn

Pentru familia Simon din Arizona (Statele Unite), sărbătoarea Crăciunului de anul trecut avea să se identifice cu o adevărată minune. S-a întâmplat ca Bill Simon, soțul lui Mary și tatăl a trei copii (Mathew - 7 ani, John - 6 ani și Daniel - 4 ani) să fie nevoit din cauza afacerilor să lipsească de la tradiționala seară de Crăciun, de obicei petrecută în mijlocul familiei. Dar, Mary și cei trei băieți s-au resemnat, chiar dacă vor fi singuri, s-au gândit ei, plăcerea de a-l primi pe Moș Crăciun și de a desface cadourile în fața bradului va rămâne la fel de mare. Ca în fiecare an, Mary a apelat la o firmă specializată în trimiterea la domiciliu a unui Moș Crăciun bine pregătit pentru a juca rolul acestui personaj. Când a luat legătura cu firma, a stabilit detaliile, ora la care preferau ca „Moșul" să vină și a aflat numele angajatului care va onora această solicitare. I s-a spus: George Simon. Simplu de reținut, omul travestit în Moș Crăciun, pe care urmau să-l primească în casa lor, purta același nume de familie ca și ei, Simon. În seara de Crăciun, la ora fixată, s-au auzit bătăile în ușă. Conform scenariului, Mary s-a dus să-i deschidă

și l-a condus în fața pomului frumos decorat. Dar privind mai cu atenție figura celui ce se ascundea după farduri, barbă și mustăți albe, i s-a părut șocant să constate cât de mult semăna bărbatul cu soțul ei: aceiași ochi, aceeași expresie a chipului, aceeași voce, gesturi identice, aceeași statură... Pentru o fracțiune de secundă a crezut că e chiar Bill, soțul ei, care a vrut să le facă o surpriză și s-a întors acasă pe neașteptate. Totuși instinctul ei de femeie i-a suflat imediat la ureche că e vorba doar de o asemănare izbitoare între acest... Moș Crăciun și soțul ei.

Întâmplarea a marcat-o însă atât de mult încât peste două zile s-a prezentat la firma „de Moși Crăciuni" și a cerut să-i fie prezentat angajatul care a fost trimis la adresa ei; a avut un șoc și mai mare când a constatat că bărbatul era cu adevărat o copie a soțului ei. Împreună, au pus cap la cap informațiile pe care le aveau pe de-o parte despre viața lui George, pe de alta a lui Bill și au descoperit că cei doi bărbați erau de fapt frați gemeni, cândva părăsiți de mama lor. Deși de mai bine de 25 de ani trăiau în același oraș, nu se întâlniseră niciodată. Abia de Crăciunul anului 1999, Dumnezeu a vrut să se regăsească sub bradul în jurul căruia se adună de obicei întreaga familie. *(A.P.)*

Prima felicitare de Crăciun

a fost într-adevăr... prima?

După mulți ani de cercetări arhivistice, fundația Guinness Book of World (Cartea Recordurilor Lumii) a concluzionat că prima felicitare de Crăciun a fost trimisă de englezul sir Henry Cole (1808-1882), în anul 1843. Acesta a avut ideea de a desena pe un fel de carte poștală (în concepția de azi), pentru fiica sa Elise, un Moș Crăciun (în alb-negru) pe sanie, înconjurat de troiene de zăpadă. Era, de fapt, un dreptunghi de carton de 12/20 centimetri încă nestandardizat, care a fost timbrat și ștampilat de poșta din Londra.

Cum a apărut această idee? Primă felicitare de Crăciun făcută de mână a circulat între... două străzi londoneze, mai precis între spitalul unde se afla internat sir Cole (cu piciorul rupt, căzuse pe gheață) și domiciliul său din All Saints Street. Timpul era atât de potrivnic circulației pe străzi, încât tatăl credea că nu va putea comunica direct cu fiica sa. El a dat unui prieten „cartonul" la 19 decembrie 1843, iar acesta l-a dus la poștă. Funcționarul, impresionat de gestul părintelui, a achitat contravaloarea timbrului și s-a dus personal la adresa unde se afla fetița de 6 ani...

Obiceiul trimiterii felicitărilor de Crăciun a devenit notoriu în Europa în perioada 1860-1862. Cu toate acestea, există informații oficiale care contrazic estimările neconfirmate cu originalele în cauză. Spre finele secolului XIX s-a născut deltiologia, adică un fel de artă/știință a colecționării cărților poștale. Specialiștii deltiologi susțin că prima carte poștală a fost înregistrată în Austria, în 1869, iar în Anglia abia în 1872. În realitate, prima felicitare de Crăciun rămâne ascunsă într-un mister imposibil de descifrat cu certitudine. *(P.I.)*

O mamă disperată

O întâmplare dramatică s-a petrecut la lumina zilei într-o bancă din Finlanda. O femeie mascată a amenințat funcționarii cu un topor reușind să obțină o sumă echivalentă cu peste 2000 $. Acțiunea părea încununată de succes, dar afară a fost pur și simplu înhățată de doi bărbați care o văzuseră întrând în bancă. Ancheta a stabilit că femeia era de fapt suedeză și că venise aici pentru un gest disperat. Someră, mamă a cinci copii, pe care și-i creștea singură, nu mai primise nici un ban de patru luni de când îi expirase orice sistem de asigurare. Cu tot tragismul situației, femeia este pasibilă de cel puțin un an de închisoare. Numele ei nu a fost dezvăluit presei, dar se speră în clemența justiției, procesul având loc chiar în perioada sărbătorilor de iarnă. *(I.S.)*

500 MINCIUNI...

în interesul serviciului

autostradă în Los Angeles. Andrew Chambers conduce liniștit o „Corvette" albastră. Vede în oglinda retrovizoare cum o altă mașină se apropie din spate, ajunge în dreptul lui și continuă să meargă în paralel. Șoferul celei de a doua mașini îi face semn cu mâna. Andrew își dă seama că este în căutarea cuiva care să-i servească drept intermediar și cu siguranță că nu era vorba de ceva foarte curat... Îi face semn să se întâlnească în parcarea următoare. Cele două mașini se opresc. Afacerea este încheiată pe loc. Subiectul – cel mai des întâlnit în Orașul Îngerilor: droguri. Se stabilesc detaliile. Andrew primește un număr de telefon mobil. Va suna, va spune parola și va fi așteptat într-un obscur garaj de la periferia L.A. Acolo va trebui să încarce portbagajul și să facă o singură cursă. O face, ajunge la destinație – un alt garaj obscur. Cumpărătorii așteaptă în umbră ridicarea capacului – semnul convenit! Ascunși, verifică marfa. Totul pare în regulă și nu mai au altceva de făcut decât să o ridice. Câteva kilograme bune de cocaină pură. Rezultatul: cinci arestați și... 250000 de dolari recompensă, cea mai mare din întreaga sa carieră de agent sub acoperire al Administrației americane pentru lupta contra drogurilor... Era însă prea frumos să continue la nesfârșit – adică până la eventuala ieșire la pensie a lui Andrew. Căutând diferite subterfugii pentru a-și scăpa clientul, unul din avocații unui traficant de droguri are inspirația să studieze celelalte procese în care Andrew a depus mărturie. Restul nu a fost decât o joacă. Andrew mințise de nenumărate ori sub jurământ! A, nu, nu mințise în ceea ce privește cazurile, ci în ceea ce îl privește

pe el. Pe el cel dinainte de a deveni polițist! N-a spus că fusese și el arestat – pentru tulburarea liniștii publice, altă dată pentru exces de viteză, o a treia oară pentru... niște „fetițe", în fine, pentru lucruri din acestea. „Nu-mi puteam permite să-mi stric dosarul de polițist, ar fi daunat cazurilor!" „Așa este", recunosc avocații traficanților, dar „minciuna e minciună", indiferent de motiv. Și Andrew Chambers, ofițer antidrog sub acoperire din L.A. a trebuit să accepte suspendarea și, deocamdată, să se mulțumească doar cu cele două milioane și ceva de dolari strânși din recompense. „Dacă nu revin asupra hotărârii, mă apuc să-mi scriu povestea vieții și să fac un film. Pe lângă care Beverly Cop al lui Eddie Murphy o să pară o joacă de copii..." și celelalte milioane cu siguranță că nu vor întârzia să vină... *(M.D.)*

■ Pact secret cu veșnicia?!

De ce nu îmbătrânește MOȘ CRĂCIUN

Într-o mică localitate a fiordului Isa, din nord-vestul Islandei, se-ntâlnește Cercul Polar de Nord cu o căscioară izolată, având un singur cat, vopsită în alb și roșu și având ferești dintr-un material plastic special, rezistent la friguri de minus 40-45 grade Celsius. Lampadare cu seu de focă sau balenă ard continuu. Dulăi neguroși patrulează din când în când prin troienele sticloase din jur, adulmecând pașii ursului polar. Alături, stivele de lemne, mereu împrospătate cu săniile trase de reni, odihnesc în magazii cu pereți de gheață. Cine se încumetă să ajungă până aici, poate citi pe o inscripție uriașă, în 92 de limbi ale pământului, doar două cuvinte: „MOȘ CRĂCIUN".

Nu, nu e un început de poveste. E adevărul gol-goluț, chiar dacă la această latitudine ar trebui să se înfofolească și el puțin. De aici pleacă, la fiece mijloc de decembrie, Moș Crăciun. Programul său e foarte strict, trebuie să ajungă la Rejkjavik (capitala țării) în seara de Ajun. Acolo, în Piața Mare, un popor de copilandri îmbujorați de ger și nerăbdare, îl așteaptă pe „Moșul Isa", sau Moș Crăciunul cel mai nordic al planetei, islandezul. Fiece puștan și puștoaică ține deasupra capului o tăbliță pe care scrie an de an același lucru incredibil: „Am fost cuminte". Pe un traseu doar de el știut, niciodată același, Moș Crăciunul Isa parcurge aproape 800 de kilometri până la Rejkjavik. Elicoptere ale aviației militare islandeze îl însoțesc pe drumurile buclucașe, iar forțe ale armatei terestre folosesc aruncătoarele de foc atunci când blocurile de gheață nu sunt răzbite de tenacitatea renilor din atelaj. În prima sanie stă Moșul, în a doua muntele de cadouri... În toată această întâmplare adevărată există un secret neștiut de (aproape) nimeni. Cum se face că, de zeci de ani, Moș Crăciun Isa e același? Nici urmă de povara bătrâneților adânci pe chipul sau în gesturile lui voioase? Trăsăturile lui sunt recunoscute și de maturii și bătrânii care au primit de la același moșneag, generos și zglobiu, cadouri pe când erau de vârsta copiilor lor de astăzi! Cetățenii Islandei care nu credeau în acest miracol al „pactului cu veșnicia" al Moșului au venit din toate colțurile țării, de-a lungul anilor, și s-au convins că așa este.

Ați găsit răspunsul? Vă gândiți la vreo șmecherie, la vreun truc științific, poate la clonare (de ce nu?), la vreo deghizare dibace, la o mască perfectă (apropo de Muzeul Figurilor de Ceară)... Ei bine, hai să nu vă mai punem curiozitatea la încercare. În anul 1870 se năștea, în cătunul Isa, băiețelul Krjstjaan Kjuky, alintat Krjs. În pofida marilor dificultăți ale Nordului, familia a rămas acolo... Prin decembrie 1917, pe când Krjs pleca spre nevasta lui, stabilită temporar în capitală, s-a gândit să-i facă o surpriză: s-a-mbrăcat în Moș Crăciun, a luat o tolbă de cadouri și a ajuns la Rejkjavik în Ajun. Întâmplător, socrul său era chiar primarul orașului. Acestuia i-a venit ideea ca Moșul să fie an de an Krjs și să dea un fel de spectacol public, pe banii primăriei. Tradiția a rămas în mod uluitor în familia Kjuky, întrucât și fiul său, Djnuk, și nepotul său, Saarjn (actualul Moș Crăciun) îi seamănă perfect, iar oamenii se obișnuiseră cu fizionomia lui. Astfel, schimbul de generații s-a făcut în familia Kjuky din Isa la o vârstă potrivită, astfel ca nimeni să nu-și dea seama că s-a schimbat ceva... *(P.I.)*

O farsă cu noroc

Familia Johnson din apropiere de New York avusese niște sărbători mai frumoase ca niciodată. Cadourile fuseseră minunate, mâncarea bună, invitații deosebiți, iar bradul – natural și înalt până-n tavan – o minunație. Singurul necaz al celor doi copii, Bill de 7 ani, și Mary de 5, era tanta Diane, o rubedenie nu foarte tânără, venită tocmai de la Seattle și instalată în apartamentul părinților. Această mătușă, cu înfățișare acră, bombănea toată ziua, făcând permanent câte o remarcă usturătoare asupra lipsei de educație a copiilor. Micuții se simțeau sufocați și încercau să se răzbune imitându-i mersul caraghios și felul în care pufăia din niște țigări urât mirositoare. De câteva ori, fumul țigărilor ei provocase alarma de incendiu, motiv pentru care aceasta fusese întreruptă. Cei doi copii hotărâră să-i aplice o corecție, mai bine zis să încerce să o sperie de moarte sperând că astfel o vor determina să plece acasă, să-i lase liniștiți măcar de Anul Nou. Așteptară să adoarmă bine părinții, și tiptil, coborâră în camera de jos unde dormea mătușa lor, pe o canapea alături de brad. Voiau – copilărește evident – să o lege și apoi să tropăie în jurul ei, purtând măști înfricoșătoare pe față, știind că mătușa este teribil de sensibilă la poveștile cu fantome. La mijlocul scării, copiii simțiră un miros înțepător. Îngroziți simțiră fumul care venea de undeva de lângă brad. Mătușa Diane adormise cu țigara în mână, aceasta căzuse pe covor și, dacă nu ar fi fost farsa celor mici, întreaga casă ar fi putut lua foc. Trezită de nepoți n-a mai avut timp să se sperie de măști. Au acționat împreună, eficient, și zile întregi după asta mătușa nu mai contenea să laude perspicacitatea nepoților. (I.S.)

Săptămâna 22 - 28 decembrie

TV ROMANIA

VINERI 7.00 Telematinal 9.40 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.10 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 16.30 Tribuna partidelor parlamentare 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 O vedetă... populară 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.45 Ploaia de stele 23.50 Film: „Hotul şi stripteuza" (SUA, 1998).

SÂMBĂTĂ 8.20 Desene animate 9.10 Serial: „Zorro" 10.00 Totul la vedere 13.00 Casa mea 14.00 Arca Marinei 16.15 Serial: „Felicity" 17.00 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.30 Surprize, surprize 22.30 Serial: „Sânge albastru" 23.35 Film: „Gonind spre soare" (SUA, 1996).

DUMINICĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Kiki Riki Miki 10.30 Viaţa satului 12.00 Tezaur folcloric 14.00 Naţional TV Bingo Liberty 17.00 Film: „Lighting Jack" (Australia, 1994) 18.40 Trupa de şoc caută o vedetă! 20.00 Jurnal 20.30 Film: „Biblia: Estera, regina Persiei" (coprod., 1998) 22.05 Colinde cu Ştefan Hruşcă.

LUNI 8.30 Desene animate 9.00 Universul credinţei 12.00 Tezaur folcloric 14.15 CiberFan de Crăciun 14.30 Să fii şi tu Moş Crăciun 16.30 Ucenicul vrăjitor 17.10 Crăciun de Argint 19.00 Concert extraordinar de Crăciun 20.00 Jurnal 20.30 Ploaia de stele 22.30 Film: „Cenuşăreasa" (SUA, 1997). Cu: Whitney Houston 0.05 Concert Pavarotti şi prietenii săi.

MARŢI 8.20 Desene animate 9.05 Serial: „Zorro" 10.00 Film: „Zâna dinţişorilor" (SUA, 1997). Cu: Kirstie Alley 12.30 Film: „Vreau să fiu din nou tânăr" (SUA, 1986) 14.00 Antologia de Crăciun 16.15 Crăciun fericit! 17.15 Film: „Operaţiunea «Elefantul»" (SUA, 1995) 20.00 Jurnal 21.00 Film: „A doua zi de Crăciun" (SUA, 1997) 22.40 Marcel Pavel şi prietenii săi.

MIERCURI 7.00 Telematinal 9.30 Desene animate 10.40 TVR Cluj-Napoca 11.30 TVR Iaşi 12.20 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 14.30 TVR Craiova 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 21.30 Concert extraordinar Monica Anghel 22.40 Film: „Furtuna secolului" (partea a II-a).

JOI 7.00 Telematinal 9.30 Matineu de vacanţă 10.00 Practic TV 10.30 TVR Cluj-Napoca 11.20 TVR Iaşi 12.05 TVR Timişoara 14.15 CiberFan 15.30 Serial: „Între noi, fraţii" 16.00 Convieţuiri 17.30 Serial: „Încurcături în familie" 18.10 Medicina pentru toţi 19.15 Serial: „Pasiuni" 20.00 Jurnal 20.30 Balul „Academiei Catavencu" 21.10 Film: „Prea obosit să mori" (SUA, 1998) 0.35 Marele Jazz.

KIRSTIE ALLEY
ROMÂNIA 1
marţi, 10.00

acasă

VINERI 7.00–13.20 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Fiicele doctorului March" (SUA, 1949) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

SÂMBĂTĂ 7.00 – 12.10 Reluări 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 15.30 Serial: „Îngerul sălbatic" 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Fiorella" 18.20 Film: „Perry Mason: Stil mortal de viaţă" (SUA, 1994) 20.40 Serial: „Poveste de Crăciun" 22.15 Film: „Doamna Moş Crăciun" (SUA, 1996). Cu: Angela Lansbury 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

DUMINICĂ 12.30 Serial: „Trei femei" 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 16.00 Acasă la români 17.30 Serial: „Fiorella" 18.20 Film: „Colombo: crimă la Hollywood" (SUA, 1989) 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Poveste de Crăciun" 22.15 Film: „Un doctor de Crăciun" (SUA, 1997) 0.00 Concert 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

LUNI 7.00 – 13.30 Reluări 15.00 Serial: „Huckleberry Finn" 16.40 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Serial: „Dragoste nebună" 21.00 Serial: „Poveste de Crăciun" 22.00 Film: „Darul de Crăciun" (SUA, 1986) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MARŢI 7.30 – 10.40 Reluări 11.50 Film: „A fost odată un Hollywood" (SUA, 1976) 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Serial: „Dragoste nebună" 21.00 Serial: „Luisa Fernanda" 22.00 Film: „Splendoare în iarbă" (SUA, 1961). Cu: Natalie Wood 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

MIERCURI 7.40 – 13.15 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Poveste din Philadelphia" (SUA, 1940) 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

JOI 7.00 – 13.20 Reluări 15.30 Serial: „Înger sălbatic" 16.20 Desene animate 16.30 Serial: „Miracolul iubirii" 17.30 Serial: „Dragoste şi putere" 18.00 Serial: „Fiorella" 19.00 Serial: „Iubire fără limite" 20.00 Ştirile de acasă 20.40 Serial: „Dragoste nebună" 21.40 Serial: „Luisa Fernanda" 22.45 Film: „Bărbatul care iubea femeile" (SUA, 1983). Cu: Burt Reynolds 0.00 **PRO TV INTERNAŢIONAL.**

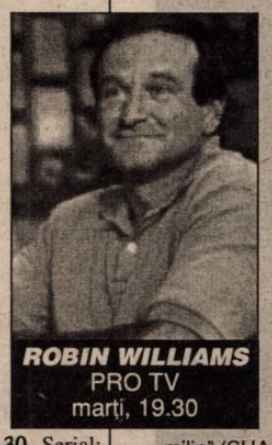

ROBIN WILLIAMS
PRO TV
marţi, 19.30

PRO TV

VINERI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 12.00 Serial: „Tom Show" 12.20 Film: „Curajosul prăjitor de pâine" (SUA, 1987) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vineri seara ne distrăm cu Florin Călinescu 22.35 Film: „Turbulenţe" (SUA, 1997) 5.00 Serial: „Walker, poliţist texan".

SÂMBĂTĂ 9.00 Serial: „Liceul Madison" 10.00 Serial: „Bătălia pentru Terra" 10.30 Serial: „Poveşti cu surprize" 11.00 Serial: „Familia Hughleys" (ep.1) 11.45 Bucătăria lui Radu 14.00 Serial: „Dragul de Raymond" 15.00 Film: „Calea gloriei" (SUA, 1997, partea a II-a) 15.45 Serial: „Jake şi Grăsanul" 17.00 Film: „Întoarcerea lui Şandokan 3" (SUA, 1996) 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Steaua ta norocoasă 22.00 Film: „Micul şantajist" (SUA, 1994). Cu: Macaulay Culkin 0.00 Serial: „Millennium".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 10.00 Serial: „Gemenele" 11.00 Film: „Tales of Gulliver's Trade" (SUA) 12.00 Serial: „Îndrăgostiţi lulea" (ultimul ep.) 12.25 Serial: „Familia Hughleys" 13.00 Serial: „Maggie" (ep.1) 13.30 Serial: „Dharma şi Greg" 14.00 Film: „Crăciun în familie" (SUA, 1990) 16.00 Serial: „Beverly Hills" (ultimul ep.) 17.00 Serial: „Melrose Place" 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Serial: „Ally McBeal" 21.00 Vacanţa Mare 22.00 Film: „Prizonieri în Paradis" (SUA, 1994). Cu: Nicholas Cage 23.45 Film: „Beethoven 2" (SUA, 1993) 1.15 Concert Andrea Bocelli.

LUNI 9.30 Serial: „Poveşti cu surprize" (ultimul ep.) 10.00 Desene animate 10.30 Film: „Ţestoasele Ninja adolescente 3" (SUA, 1993) 15.15 Concert: Bărbaţii teribili ai muzicii 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Popeasca şi Bănică 20.30 Film: „Miracolul din Strada 34" (SUA, 1994) 22.30 Concert Divas 2000 2.15 Serial: „Seinfeld" 2.45 Serial: „Doug şi Carrie".

MARŢI 8.30 Film: „Micul geniu" (Australia, 1988) 10.00 Desne animate 10.30 Film: „Ferngully, ultima pădure tropicală" (coprod., 1992) 14.00 Film: „Nu-i spune mamei că bona a murit" (SUA, 1991). Cu: David Duchovny 15.45 Film: „Ninsoare de Crăciun" (SUA, 1986) 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.30 Film: „Doamna Doubtfire, tăticul nostru trăznit" (SUA, 1993). Cu: Robin Williams 21.30 Film: „Piedone la Hong Kong" (Italia, 1975). Cu: Bud Spencer 23.30 Serial: „Seinfeld" 0.15 Serial: „Doug şi Carrie" 0.45 Serial: „Pensacola – forţa de elită".

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Benny Hill" 11.30 Serial: „Tom Show" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Dennis, pericol public" (SUA, 1993). Cu: Walter Matthau 22.00 Film: „Piedone în Egipt" (Italia, 1979) 0.30 Serial: „Seinfeld" 1.15 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.15 Serial: „Doug şi Carrie".

JOI 7.00 Bună dimineaţa! 11.00 Serial: „Pensacola" 12.00 Serial: „Tom Show" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Inimi furate" (SUA, 1996). Cu: Sandra Bullock 22.00 Film: „Piedone Africanul (Italia, 1978) 1.15 Serial: „Seinfeld" 1.45 Serial: „Pensacola – forţa de elită" 2.45 Serial: „Doug şi Carrie".

prima

VINERI 8.00 Prima Mix 14.00 Cu Tibanu la pescuit şi vânătoare 15.00 Serial: „Milagros" 16.00 Obiectiv 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Suspecţii de serviciu" (SUA, 1995) 0.30 Film: „A sosist ziua răzbunării" (SUA, 1964). Cu: Gregory Peck 3.00 Film: „Un colţ de Rai" (SUA, 1992).

SÂMBĂTĂ 7.00 Program pentru copii 11.00 Tradiţii 14.30 Exploziv 15.00 Film: „Bebeluşul miresei" (SUA, 1993) 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Serial: „Comisarul Rex" 22.30 21 – popice, cărţi şi fete frumoase 0.30 Film: „Regrete tardive" (SUA, 1989) 1.30 Film: „Poveste pe gheaţă" (Canada, 1990).

DUMINICĂ 7.00 Program pentru copii 10.00 Ora de religie 12.30 Cinemagia 13.00 Serial: „Comisarul Rex" (r) 14.00 Clubul de duminică 18.00 Focus 18.30 Real TV 19.30 Impact 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Goana după cadou" (SUA, 1996). Cu: Arnold Schwarzenegger 23.30 Film: „Seara de Crăciun" (SUA, 1986).

LUNI 7.00 Desene animate 10.30 Film: „Cadoul lui Crăciun" (SUA, 1991) 11.00 Film: „Fetiţa cu chibrituri" (SUA, 1987) 18.00 Focus 19.00 Real TV 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.50 Cronica cârcotaşului 0.00 Serial: „Detectivi de elită".

MARŢI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Hook" (SUA, 1991). Cu: Dustin Hoffman 22.30 Exotic.

MIERCURI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Film: „Pe cont propriu" (SUA, 1994) 22.30 Stil.

ANGELA LANSBURY
ACASĂ
sâmbătă, 22.15

JOI 8.00 Prima Mix 15.00 Serial: „Milagros" 17.00 Serial: „Detectivi de elită" 18.00 Focus 19.00 Real TV 19.30 Impact 20.00 Joker 22.30 Obiectiv.

tvr2

VINERI 7.00 – 11.05 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.50 Serial: „Samuraiul" 16.40 Arca lui Noe 17.40 Serial: „Marele Bob" 18.30 Telejurnal TVR2 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 22.15 Serial: „Fiecare femeie ştie o taină" 23.15 Film: „Capcana nisipului" (SUA, 1997).

SÂMBĂTĂ 8.35 Toţi, împreună 10.00 Film: „Cartea cu poveşti" (SUA, 1994) 11.30 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.30 Trupa DP2 14.35 Atlas 16.30 Serial: „Parohia Dibley" 18.30 Telejurnal TVR2 19.10 Televiziunea, dragostea mea 21.15 Serial: „Familia Porter" 21.45 Serial: „Jonathan Creek" 22.40 NBA Action 23.05 Despre viaţă şi sex.

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii 9.00 Ferma 11.30 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 12.30 Tip-top, mini-top 13.35 Festivalul Internaţional de Circ, Monte Carlo 16.05 Serial: „Star Trek Voyager" 17.00 Patinaj 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Spectacolul lumii 20.10 Serial: „Familia Porter" 20.40 Am pornit să colindăm! 21.45 Film: „Jonathan Creek" (M. Britanie, 1997) 23.00 Crăciun în Europa.

LUNI 7.00 – 9.45 Reluări 13.45 Concertul de Crăciun de la Scala din Milano 15.05 Film: „Mica prinţesă" (Rusia, 1997) 18.00 Serial: „S Club 7 la Miami" 18.30 Telejurnal TVR2 19.35 Film: „Pomul de Crăciun" (SUA, 1996) 21.05 Cântecul Crăciunului 23.10 Smash Hits în concert la Londra 2000 0.40 Film: „Să fii cel mai bun!" (SUA, 1993).

MARŢI 11.25 Desene animate 12.00 Serial: „Piatra magică" 16.35 Serial: „Familia şi legea" 18.30 Telejurnal TVR2 19.40 Film: „Tătucul invizibil" (SUA, 1997) 21.15 Alanis Morisette 22.00 Film: „Bietul Ioanide" (România, 1980).

MIERCURI 7.30 Documentar 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 15.50 Serial: „Să mori din dragoste" (ultimul ep.) 16.45 Din goana trenului: Norvegia 17.40 Serial: „Familia şi legea" 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 21.15 Ultimul an al mileniului 22.50 Film: „Sindromul Stendhal" (Italia, 1996).

JOI 7.35 – 11.45 Reluări 14.00 Desene animate 14.45 Serial: „Femeia ispititoare" 17.40 Plus 2000 18.30 Telejurnal TVR2 19.00 Cinci pentru naţiune 20.45 Serial: „S Club 7 la Miami" 21.15 Ultimul an al mileniului 22.50 Film: „Tovarăşa de drum" (Italia, 1996).

antena 1

VINERI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 14.00 Film: „N-am cântat niciodată pentru tata" (SUA, 1970) 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.15 Serial: „Simţul dreptăţii" 18.10 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Jerry Maguire" (SUA, 1996). Cu: Tom Cruise 22.00 Serial: „Stargate SG-1" 23.30 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Un mod de viaţă" (SUA, 1997).

SÂMBĂTĂ 7.30 Film: „Abracadabra" (SUA, 1958) 9.30 Fir întins 13.00 Serial: „Viitorul începe azi" 14.00 Pe aripile filmului 16.00 Orient Express 18.00 Divertisment: Doru Octavian Dumitru 19.50 Observator 19.45 Film: „Rugul vanităţilor" (SUA, 1990). Cu: Tom Hanks, Bruce Willis 22.30 Serial: „Turturel şi Răsturnica" 23.00 Film: „Lama zimţată" (SUA, 1985). Cu: Jeff Bridges 1.00 Film: „Lovitura de umbrelă" (Franţa, 1980).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 7.30 Film: „O poveste ca-n filme" (SUA, 1961) 10.00 Desene animate 11.00 Film: „Crăciunul Panterei Roz" (SUA) 11.30 Film: „Lacul lebedelor" (SUA, 1994) 13.00 TeleEurobingo Show 19.00 Observator 19.50 TeleEurobingo Show 22.00 Film: „Cele două feţe ale dragostei" (SUA, 1996). Cu: Barbra Streisand 0.30 „Concert de Crăciun 2000 în Italia" 2.00 Film: „Noaptea la Varennes" (Franţa, 1982).

LUNI 7.00 Desene animate 8.00 'Neaţa 12.00 Ştefan Hruşcă în concert 12.30 Trei tenori în concert de Crăciun 14.00 Totul va fi bine 16.00 Film: „Nopţi albe în Seattle" (SUA, 1993). Cu: Tom Hanks, Meg Ryan 18.00 Divertisment 19.00 Observator 19.45 Film: „GoldenEye" (M. Britanie, 1995). Cu: Pierce Brosnan 22.00 Divertisment 23.00 Noaptea târziu cu Mircea Badea 0.30 Film: „Vremea răfuielii" (SUA, 1997).

MARŢI 7.00 Observator 7.30 Desene animate 8.00 'Neaţa 12.00 Leru-i ler 14.00 Doar Pandora e de vină 16.00 Film: „Castele de gheaţă" (SUA, 1978) 18.00 Documentar 19.00 Observator 20.00 „Divertis" 21.30 Film: „Cavalerii mesei rotunde" (SUA, 1995). Cu: Richard Gere 0.00 Noaptea târziu cu Mircea Badea 1.30 Brit Awards 2000.

MIERCURI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „Povestea lui Moş Crăciun" (SUA, 1996) 12.00 Film: „Crăciunul lui Snowden" (SUA) 12.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Te voi iubi mereu" 19.00 Observator 20.00 Film: „Alegere decisivă" (SUA, 1993) 22.00 Noaptea târziu cu Mircea Badea 23.30 Film: „Abuz de încredere" (SUA, 1995).

JOI 7.00 Observator 8.00 'Neaţa 11.00 Film: „O proprietăreasă ciudată" (SUA, 1962). Cu: Jack Lemmon 13.15 Serial: „Dragostea învinge" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 16.50 Joi TeleEurobingo 2 19.00 Observator 19.50 Din dragoste 21.30 Brigada mobilă 23.30 Film: „Joc dublu" (SUA, 1984).

JACK LEMMON
ANTENA 1
joi, 11.00

TELE 1 abc

VINERI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 – 13.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 În justiţie 19.00 Telejurnal 19.40 Gura lumii 20.00 La ordinea zilei 22.00 Serial: „Derrick" 1.05 Tentaţii.

SÂMBĂTĂ 9.00 Ţara spiriduşilor 12.00 Domino 13.00 Ora unu a venit 16.00 Lumea misterelor 18.00 Lumea în clipa 2000 19.00 Telejurnal 20.00 As Show 22.00 Serial: „Derrick" 23.00 Concert.

DUMINICĂ 8.00 Îţi mai aduci aminte, Doamnă? 9.00 O sărbătoare cât şapte 13.00 Ora unu a venit 16.00 Cinetour 17.00 Forţa destinului 18.00 Muzică de sărbătoare 19.00 Documentar 20.00 Colinde de Crăciun 21.00 Telejurnal 22.00 Film artistic.

LUNI 7.00 Documentar 11.00 Concert de colinde 14.00 Istoria creştinismului 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 Tentaţii cu... Moş Crăciun! 21.00 Telejurnal 21.30 Film 23.00 Romanţe şi cântece de petrecere 0.00 Christmas jazz.

MARŢI 7.00 Bună dimineaţa, România 10.00 – 14.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 16.00 Post meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 19.45 Serial: „Derrick" 21.00 Telejurnal 22.00 Măştile puterii 2.45 Documentar.

MIERCURI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 – 14.15 Reluări 14.45 Serial: „Derrick" 16.00 Post Meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 19.00 Documentar 19.45 Serial: „Derrick" 21.00 Telejurnal 21.45 Gura lumii 22.00 Reporter Tele7.

JOI 7.00 Bună dimineaţa, România 11.00 – 13.45 Reluări 14.45 Serial: Derrick" 16.00 Post meridian 17.00 Daţi vina pe Corina! 18.00 As Show 19.00 Documentar 19.45 Serial: „Derrick" 21.00 Telejurnal 22.00 Telemedicina.

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

CINEMATOGRAFUL

un dar de Crăciun făcut omenirii

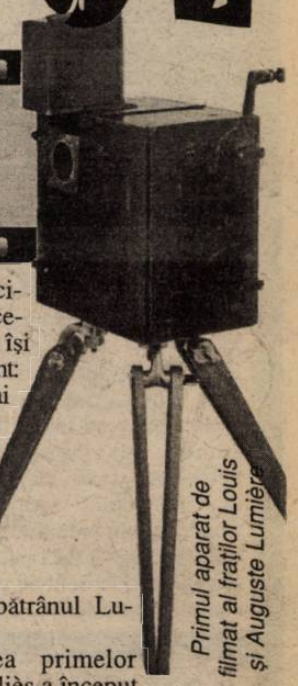

Primul aparat de filmat al fraților Louis și Auguste Lumière

Cinematograful, fie că e considerat cea de-a 7-a artă sau, potrivit unor păreri mai critice, doar industrie de film (în special când e vorba de creațiile hollywood-iene), face parte din realitatea acestui sfârșit de mileniu. În mod firesc, revista noastră a făcut loc în paginile sale starurilor și sex-simbolurilor care au reușit să polarizeze în jurul personalității lor milioane de admiratori de pe întreaga planetă și, bineînțeles, și de la noi. Din acest motiv, cariera artistică – marcată de succese răsunătoare sau de eșecuri dezamăgitoare –, precum și amănunte din viața personală a vedetelor au constituit subiecte permanente ale revistei.

Dar bucuria, emoția, fascinația sau, dacă vreți, doar simpla relaxare pe care filmul le oferă spectatorului nu ar fi existat fără miracolul întâmplat chiar în miezul sărbătorilor de iarnă, în urmă cu mai bine de 100 de ani. Să ne întoarcem așadar cu gândul la ceea ce s-a întâmplat în decembrie 1895.

28 decembrie 1895, nașterea cinematografului

Incredibila aventură și-a aflat începutul în spiritul sărbătorilor de Crăciun, era în 28 decembrie 1895 când banderole imense fluturau pe marile bulevarde pariziene pentru a anunța populația că în subsolul localului Grand Café se pune la cale o noutate incredibilă, așa-numitul „Cinematograf Lumière". Nimeni nu înțelegea ce însemna de fapt acest lucru, așa că nu-i de mirare că *numai 35 de persoane*, probabil foarte curioase din fire, au fost dispuse să rişte *1 franc pentru a plăti biletul de intrare...* la spectacol. *Aveau să fie de fapt primele 35 de persoane din lume care au asistat la momentul nașterii celei de a 7-a arte.* Numai că în acel moment, nimeni n-a putut să bănuiască viitorul strălucit al ciudățeniei numite cinematograf. Nici măcar frații Lumière, părinții acestui copil-minune, nu i-au dat prea multe șanse de supraviețuire. „Ceea ce oferim noi azi, au spus ei atunci, nu are viitor. Poate să dureze cel mult șase luni, un an, poate mai puțin..."

În fața unui public atât de puțin numeros, M. Volpini, directorul localului unde fusese închiriat Salonul indian pentru proiecție, s-a felicitat pentru modul cum a negociat afacerea: el refuzase propunerea de a i se acorda un procent din banii obținuți prin vânzarea biletelor, preferând să ceară o chirie fixă, de 30 de franci pe zi, fără alte pretenții. Dar satisfacția lui n-avea să fie de lungă durată... După doar câteva zile, în fața la Grand Café s-au format șiruri nesfârșite de oameni, nerăbdători să-și plătească biletul și să vadă minunea din Salonul indian.

Ce i-a uluit pe oameni?

Numărul firav de spectatori care au intrat la prima proiecție cinematografică se aștepta de fapt să asiste la un fel de lanternă magică, procedeu folosit în acea epocă. Dar uimirea avea să fie totală. Cum s-au așezat pe scaunele din salonul care aducea cu o mică sală de teatru, spectatorii au constatat că asupra lor se lasă un întuneric gros, străbătut doar de o rază de lumină proiectată de undeva din spate pe o pânză întinsă pe un perete din fața lor. Și iată că pe ecran prinde contur poarta unei fabrici unde apare un grup de femei, dar femei care nu stau imobile, ca în fotografie, ci care merg, se mișcă, „sunt vii". Ele se îndreaptă spre spectatori, imaginea lor se mărește, zâmbesc, clipesc, „sunt chiar vii". În sala de proiecție, stupefacția lasă publicul fără suflare. Filmul durează două minute, se aprinde lumina și oamenii prind curaj să vorbească, se întreabă unul pe celălalt dacă nu cumva au fost hipnotizați, dacă nu cumva au visat. Dar n-au timp de prea multe comentarii, lumina se stinge din nou, pe ecran apare un tren care rulează cu mare viteză, se îndreaptă tot către spectatori, se apropie amenințător, gata să-i strivească... Impresia de real este atât de pregnantă și emoția atât de mare încât oamenii de pe primul rând de scaune se ridică instinctiv gata să fugă din calea trenului...

Filmele se succed, sunt 10 la număr. Fiecare durează două minute. Când programul se termină – după 20-25 de minute – operatorul beneficiază de *o pauză de 10 minute,* timp în care să-și relaxeze mâna obosită de acționarea manivelei aparatului de proiecție. Apoi dă la manivelă pentru următoarea serie de spectatori... Muncă istovitoare când cozile în fața „cinematografului" au început să fie de zeci de metri.

Georges Méliès, în plină filmare.

Zvonul circulă repede

Pentru a deveni vedetă încă din fașă, cinematograful fraților Lumière n-a avut nevoie de campanie publicitară, a fost de-ajuns ca primii 35 de oameni să intre în sala de proiecție. Au ieșit tulburați de miracolul la care asistaseră și s-au grăbit să povestească și cunoscuților și necunoscuților și să-i îndemne să meargă la... cinematograf să vadă cu ochii lor dacă nu cred. Iar cine a fost o dată, a vrut să mai meargă o dată și încă o dată, să-i însoțească pe „neștiutori", să le explice, să-i liniștească dacă se sperie, să se bucure și să se mire împreună...

Presa se poate spune că, în ansamblul ei, *a ignorat evenimentul* care bulversase Parisul. Singurul ecou palid a apărut în „Le Radical" în ziua de 30 decembrie, dar comentariul care a apărut atunci *este primul din sutele de milioane de articole ce aveau să fie până în zilele noastre dedicate cinematografului.* „O nouă invenție, care este fără îndoială unul din lucrurile cele mai ciudate din epoca noastră, a fost prezentată parizienilor... Un grup de persoane este surprins în mișcare și pot fi văzute în mărime naturală... Apare și personalul atelierelor unde a fost inventat noul aparat, căruia i s-a dat numele un pic barbar de cinematograf...", se spunea, printre altele în articolul din „Le Radical".

Un invitat de onoare

Printre primii 35 de spectatori de la prima proiecție cinematografică, în sală se afla și un bărbat cu barbă, până în 40 de ani, pe nume Georges Méliès. Născut într-o familie înstărită, acesta s-ar fi putut mulțumi să conducă prospera fabrică de pantofi a tatălui, dar destinul lui avea să fie cu totul altfel. Desenator umoristic, tânărul fusese sedus de arta iluzionismului pe care a învățat să o și practice. Apoi, în „spectacole" cu lanterna magică, își folosea unele dintre trucuri. Atracția pentru vizual, pentru imagine, i-a deschis apetitul și pentru fotografie și așa l-a cunoscut pe Antoine Lumière, tatăl fraților Lumière. Acesta îl invitase la cinematograf. Patru decenii mai târziu, Méliès își amintea de acel moment: „Dumneata, care ai obiceiul să-ți uimești publicul cu trucurile dumitale, n-ai vrea să vii diseară la Grand Café? Vei vedea ceva care poate te va impresiona", i-a spus bătrânul Lumière.

După proiectarea primelor imagini pe ecran, Méliès a început să se foiască în scaun, mintea lui era deja invadată de proiecte. Când spectacolul s-a sfârșit, s-a grăbit să-l abordeze pe tatăl Lumière. Era hotărât să cumpere aparatul fraților Lumière pentru spectacolele lui. *A oferit zece mii de franci, dar a fost refuzat și asigurat că cinematograful nu are nici un viitor comercial.* Nu așa vedea lucrurile și tânărul Méliès: în contrast cu părerea părinților cinematografului, el i-a prezis invenției un viitor strălucit.

Spectacolul continuă

După refuzul lui Antoine Lumière de a-i vinde aparatul, Méliès nu visează la altceva decât să aibă și el așa ceva. Nu se dă bătut și reușește să fabrice propriul său aparat. Apoi, decide să facă propriul lui film. Își alege drept cadru grădina proprietății lui din Montreuil, moștenire de familie. Se gândește și la un scenariu, simplist evident, și la câteva personaje: câțiva prieteni vin în grădină, el le propune să se așeze în jurul mesei, la un joc de cărți. Dă indicații de regie în continuare, cerându-le să se comporte cât mai natural, fără să se uite înspre aparat. Fără să-și dea seama, *prietenii lui care i-au fost complici pot fi considerați primele „staruri" ale celei de-a 7-a arte.* Din acest moment Méliès turnează fără încetare, cu predilecție scene din viața cotidiană ale familiei sale. Priceperea în iluzionism îi vine în ajutor și astfel, *Méliès devine primul inventator al câtorva procedee tehnice, de trucaj*

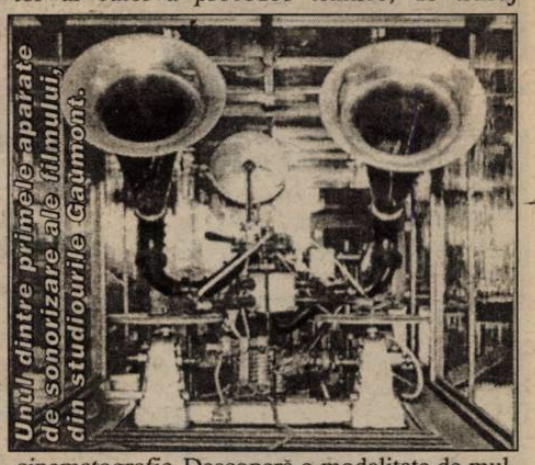

Unul dintre primele aparate de sonorizare ale filmului, din studiourile Gaumont.

cinematografic. Descoperă o modalitate de multiplicare a imaginii unui personaj, de a face substituția progresivă de la o imagine la alta, găsește principiul imaginilor transformate etc. *În 1897 creează primul studio propriu,* la Montreuil, iar de-a lungul vieții realizează peste 500 de filme. Pasionat de film, nu-și face griji financiare, dar ca orice artist, ca orice poet – al imaginii în cazul lui – sfârșește vânzând bomboane în gara Montparnasse. Posteritatea i-a recunoscut însă meritul considerându-l creatorul spectacolului cinematografic și un premiu care recompensează cel mai bun film francez poartă numele său.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

Marile momente ale istoriei cinematografului

Februarie 1895. Louis Lumière depune brevetul pentru invenția denumită „Cinematograf".

Decembrie 1895. Prima proiecție cinematografică pentru public, cu bilet plătit.

Martie 1897. Georges Méliès construiește la Montreuil primul studio cinematografic.

Octombrie 1897. La Paris, se deschide „Cinema Lumière", prima sală de cinema din lume.

1908. Colonelul William N.Selig, producător, pune bazele Hollywood-ului. În același an, este realizat „Fantasmagorie" de Emile Cohl, primul desen animat pe peliculă.

Februarie 1909. Este adoptat pe plan general formatul filmului de 35 mm al lui Thomas Edison.

1917. Este realizat primul lung-metraj Tehnicolor: „The Gulf Between".

1921. Apariția camerei de filmat Camereclair în Franța și Mitchell în Statele Unite.

1923. Lansarea formatului de 16 mm de Eastman-Kodak.

Octombrie 1927. Apariția primului film „sonor, vorbit și cântat" „Cântărețul de jazz".

Aprilie 1937. Inaugurarea studiourilor Cinecitta la Roma.

1953. Lansarea cinemascopului prin creația lui Henry Koster „The Robe".

1958. Apariția camerelor de 16 mm cu sunet sincron.

1973. Primele magnetoscoape, generalizarea camerelor video.

1978. Lansarea primului film Dolby Stereo: „Războiul stelelor" de George Lucas.

1988. Nașterea DAT (Digital Audio Tape), magnetofon numeric portabil. Se folosește sistemul de montaj pe computer.

1993. „Abyss", filmul lui James Cameron, cuprinde 7 minute de imagini de sinteză.

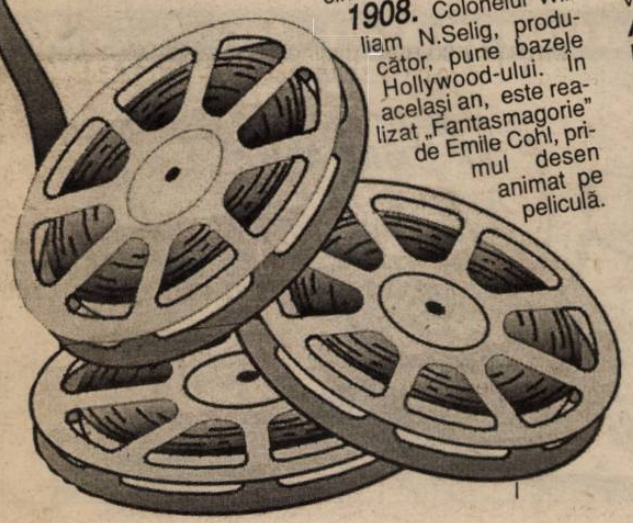

HOROSCOP

Până la sfârşitul anului 2000

Colectivul de redactare a acestor predicţii astrologice vă urează un Crăciun fericit, sănătate deplină şi tot ce vă doriţi în noul an, secol şi mileniu. Fie ca numai cele bune să se confirme; noi însă ne supunem şoaptelor astrale şi de aceea, câteodată, respectăm adevărul că viaţa are, ca şi aritmetica, şi plus, şi minus; altfel, poate n-ar mai fi la fel de interesantă. La mulţi ani din toată inima!

BERBEC (21.03-20.04): Două întâmplări cu un tâlc mai aparte vă vor răsări în cale, ca doi muguri de cais iţite în plin viscol. Se pare că ambele evenimente vor fi cărăuşele unor veşti foarte bune din domeniul familial; una vine mai de departe, poate de peste mări şi ţări, iar cealaltă de aproape, de la cine vă aşteptaţi mai puţin. Din păcate, curba financiară nu prea ţine seama de sărbători şi cam vrea să vă facă necazuri. Dar nu va reuşi, şi veţi intra în noul an cu fruntea senină ca o câmpie fără riduri de ape.

RAC (22.06-22.07): Vreţi să încărcaţi bradul cu cât mai multe podoabe şi sclipiciuri, dar nu uitaţi că unii din cei dragi se uită prima oară la pachetele de la umbra lui. Aşa că fiţi un Rac mai sensibil faţă de cei din jur şi mai indiferent faţă de dv. însivă, adică invers decât în restul anului. Vă va ajuta în acest scop şi curba financiară, a cărei spinare greu încercată de fiecare sărbătoare urcă spre un maxim – care pică înţelept taman între Crăciun şi Revelion. Sperăm ca astrele să nu fi mînţit.

TAUR (21.04-21.05): Primele zile ale acestui interval sărbătoresc vor fi destul de furtunoase, mai ales că unul din amici vă rezervă o surpriză neplăcută – la prima vedere –, dar care se va dovedi a fi o farsă spumoasă. Curba financiară oscilează de parcă s-ar da pe gheaţă prima oară, iar cea a psihicului o imită ca o respectuoasă soră mai mică. Oricare ar fi adevărul transmis de astre, sunteţi optimist şi plin de idei pentru noul an, ceea ce vă dorim din toată inima să se îndeplinească.

LEU (23.07-22.08): *Conform cu alura curbei psihicului, se pare că tocmai acum intraţi într-o stare de somnolenţă dubioasă; poa' să fie oboseala de peste an, poa' să fie un iz subţire de pălincă ce stă-n picioare şi când paharul e culcat. Nu vă moleşiţi spiritul în aceste vremuri de veselie la drumul mare, o persoană de sex opus vă pregăteşte o surpriză de zile mari şi ar fi păcat să nu vă găsească în putere. Pe de altă parte, curba afectului face un alpinist senzual spre cote ameţitoare.*

GEMENI (22.05-21.06): *Toate curbele astrale stau cuminţi la cote medii, nici una nu vrea să zvâcnească spre piscuri sau să se afunde spre nivele minime. În consecinţă, lucrurile vor decurge lin şi calm, precum apele neluate-n seamă de urgia vânturilor. Şi totuşi, curba financiară parcă vrea să fie mai semeaţă şi e posibil să vă facă vreo surpriză (mai ales că Mercur e-n relaţii bune cu Soarele). Atenţie la un Capricorn de prin preajmă, pare că vrea şi el să vă pună la încercare isteţimea.*

FECIOARA (23.08-21.09): Cea mai semnificativă curbă astrală este cea a finanţelor, care parcă şi-a pus în minte să se joace cu răbdarea dv. Ba urcă, ba scade, încercând să vă năucească de-a binelea. Din fericire, ea se decide – pe la mijlocul intervalului – să vă ofere un maxim de toată drăgălăşenia; astfel, vă veţi permite câteva investiţii de suflet, pentru dv. şi pentru cei ce au domiciliul stabil în inima dv. La rându-vă, veţi primi din braţele unui Moş generos un cadou nepreţuit...

BALANŢA (22.09-22.10): Două evenimente interesante vor aduce picanterie acestui interval plin de veselie şi pocnitori. Mai mulţi amici s-au gândit că n-ar fi rău să vă surprindă cu un dar pe care l-aţi aşteptat în tot cursul anului. Aşa că prefăceţi-vă că nu ştiţi nimic şi lăsaţi loc sub brad pentru un pachet legat la ochi cu fundă roz. Atenţie la bani, s-ar părea că un ghinion financiar stă la pândă, feriţi-vă buzunarele de mâinile prea dibace ale „colindătorilor" din înghesuiala sărbătorilor!

SCORPION (23.10-21.11): Toţi ochii sunt pe dv., aşa cum pâţea Albă ca Zăpada când ieşea la fântână fără broboadă pe cap şi catrinţă pe umeri. Unele priviri sunt călduroase şi sincere, alte strălucesc a invidie şi pofte necuminţi. După alura curbei psihicului, s-ar părea că vă cam stă în cale o capcană, fie de natură financiară, fie sentimentală. Dar cum „diagrama psihicului" arată numai robustеţe, primejdia nu vă atinge nici cu o floare, iar sărbătorile înfloresc în suflet.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Una caldă, una rece. Aceasta ar putea fi eticheta acestei perioade cu zurgălăi şi fereşti troienite, dar nu e vorba de sarmale, ci de păţaniile financiare care, se pare, nu vor să vă ocolească. La rândul ei, curba emoţională dă de ştire că aveţi bătăi de cap în relaţiile cu o foarte apropiată persoană de sex opus. Dar nu vă îngrijoraţi, tachinăria face parte din arsenalul iubirii sincere. Învăţaţi să răspundeţi cu aceeaşi monedă, adică zâmbet contra zâmbet.

CAPRICORN (21.12-19.01): Cel mai remarcabil aspect al acestui interval este înzdrăvenirea curbei responsabile cu psihicul. Dacă până-n sărbători acesta mai oscila, bătut de brize neprietenoase şi de ipocrizii colocviale, acum îşi revine şi chiar are un maxim în preajma Crăciunului. Asta poate însemna că bucuriile se vor ţine lanţ, iar surprizele de la poalele braduţului se vor înghesui de mama focului. Încă o veste bună soseşte o dată cu Anul Nou.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Ambiţiile şi orgoliile dv. vor fi acum mângâiate de cine vă aşteptaţi mai puţin, iar atmosfera sărbătorilor se va ridica la cotele maxime ale veseliei. Pe de altă parte, curba financiară face pe mofturoasa la început, apoi, parcă aducându-şi aminte de lărgimea buzunarelor dv., se ridică spre piscuri de Soare pline. Veţi primi o sumă consistentă de bani, peste aşteptările dv., iar primul gând va fi de a vă transforma într-un Moş Crăciun cu sania trosnind de greutăţi.

PEŞTI (19.02-20.03): Sania cu zurgălăi patrulează nebuneşte prin faţa pridvorului dv., tălpicile au făcut urme adânci, dar dv. continuaţi să visaţi la canicula în emisfera boreală şi că frigul şi zăpada sunt semnele de prietenie ale unei ierni autentice. Chiar şi curba financiară pare o ghirlandă ce şerpuieşte printre ramurile de brad şi ajunge pân-n vârf. Se pare, deci, că veţi primi o sumă frumuşică şi un gând bun de la toată lumea, în frunte cu Moş Crăciun.

MOŞ CRĂCIUN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	C	R	A	C	I	U	N	■	M	O	S
2	R	■	■	E	L	■	■	■	A	■	E
3	A	■	■	L	I	■	■	■	R	A	R
4	I	■	■	■	C	■	■	■	I	■	A
5	■	U	I	A	■	■	■	■	A	O	■
6	R	E	■	■	R	■	■	G	■	■	■
7	■	■	■	■	N	■	■	O	A	■	■
8	■	■	A	D	I	■	A	G	R	I	S
9	N	A	S	■	I	G	N	A	T	■	■
10	A	T	E	I	■	I	Z	■	A	N	T
11	■	■	■	L	■	■	I	A	R	N	A

ORIZONTAL: 1) Sărbătoarea Naşterii lui Iisus Hristos – Vine cu daruri de Crăciun. 2) Autorul compoziţiei vocale „Crăciunul jucăriilor" (Maurice) – Program de iarnă (pl.). 3) Făcute pentru a trata gripa (sg.) – De la un Crăciun la altul. 4) Interdicţie (abr.milit.) – Joc cu mascaţi de Anul Nou (dim.). 5) Muiat la mijloc! – Cadet! – În naos! 6) Ore! – A compus cântecul pentru copii „Pomul de Crăciun" (Edvard) – Plin de farmec! 7) Naşterea lui Iisus – Colindă cu păstorul ei. 8) Clădire în centru! – Arbust. 9) De sărbători sunt vizitaţi de fini (sg.) – Ziua tăierii porcilor pentru Crăciun. 10) Irozii (fig.) – Miros neplăcut – Cap în Antarctida. 11) Obicei de Crăciun (neart. pl.) – Sezonul Crăciunului (pl.).

VERTICAL: 1) Sol de Crăciun – Bun ca-n ziua de Crăciun. 2) Ion Minulescu a scris nişte"... pentru Moş Crăciun" – Acesta. 3) Regizorul filmului italian „Cadoul de Crăciun" (Puppi) – De Crăciun este serbat acest eveniment (inf.). 4) „...de Sus" are grijă de cei oropsiţi – Dud – Cuprins de milă! 5) Pieptar – Institut sovietic de cercetări privind propulsia prin rachete (sigla). 6) Catrinţă – George Ignat. 7) „...de Crăciun", schiţă de Cezar Petrescu – Munţi în America de Sud. 8) Ne-a descris pe mult aşteptatul „Moş Crăciun" (Octavian). 9) Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu – „Bradul" Canadei. 10) „Naşterea lui Crist", de compozitorul Constantin Baciu (pl.) – Bine! 11) Grădină de iarnă – Oaspeţi de Crăciun.

DICŢIONAR: IDT, ANN, RNIT.

GHEORGHE NISTOROAIA
Bucureşti

Soluţia careului **„PERECHI"**

Orizontal: RENOIR - IOVI - ALECSANDRI - VERNE - DEGAS - ELUARD - NANA - L - DS - RUT - UN - ZA - MARIN - G - DI - REGAT - PE - U - MIRO - APA - MD - CASATORI - ALES - TRISAT - S - VESEL - TUN.

Fotografii de la cititori

«Ce mi-ai adus, Moşule?»
MIHAELA CALOMFIRESCU – Bucureşti

Mai sunt 10 de zile până la începutul Mileniului III

PASTILE

Mâncarea preferată a regelui polonez August era constituită din lipitori care supseseră în prealabil sânge de gâscă.

Berea era băutura naţională a vechilor egipteni. Se bea peste tot acasă, în barcă, la cârciumi. Se făcea din orez sau din grâu şi din curmal.

În Suedia se mănâncă scrumbii cu dulceaţă. *(I.S.)*

Să învăţăm din ÎNŢELEPCIUNEA STRĂVECHE

- Gura este poarta sănătăţii. (proverb arab)
- Mese lungi, viaţă scurtă. Mese scurte, viaţă lungă. (proverb italian)
- Cei mai buni doctori sunt: doctorul Regim, doctorul Calm şi doctorul Veselie. (proverb englez) *(A.P.)*

PAR(anormale) de ToPAN

Grădina, micul nostru Paradis

PLANTE... „PREISTORICE"

Lumea mirifică și fascinantă a plantelor este încă plină de necunoscute, motiv pentru care, în permanență, oamenii de știință o studiază și astfel au mereu de-a face cu surprize care uimesc prin ineditul lor. Să amintim câteva dintre ele:

Într-un deșert din Mojave, a fost descoperită cu mai mulți ani în urmă, o plantă considerată ulterior „cea mai bătrână din lume", dat fiind că vârsta i-a fost apreciată în jurul cifrei de... 11700 de ani. Este vorba despre arbustul cunoscut sub numele de „Creozot", care crește sub formă de tufișuri întortocheate. Bătrânul arbust, denumit și „Regele Clonă", e trecut pe lista plantelor campioane din punct de vedere al longevității. Recordul a aparținut cândva unor exemplare de pini din familia „Pinus aristata" din America de Nord, a căror vârstă a fost apreciată la peste 5000 de ani.

Ceva mai „tânăr" este un arbore din familia „Sequoia gigantea", aflat în California și botezat „General Sherman", care nu are decât 2500-3000 de ani. Totuși, el deține un record, fiind considerat cel mai înalt arbore din lume – măsoară 83,80 m. Circumferința la sol depășește 30 de metri, diametrul celei mai groase ramuri se apropie de 2 metri, iar ca volum înglobează aproape 1700 metri cubi de masă lemnoasă.

Totuși, cele mai vechi plante care trăiesc astăzi pe pământ sunt faimoșii arbori din specia „Ginkgo biloba", specie rămasă aproape neschimbată de acum 160 milioane de ani în urmă. Originar din China de est, are frunzele bilobate, căzătoare, pletoase, iar sămânța este pietroasă, cu un înveliș cărnos. A fost descoperit în Olanda, pe la 1690, și redescoperit în Anglia la 1754, desigur adus fiind tot din China. Planta se folosește mult în prezent în industria farmaceutică, la elaborarea de medicamente.

Printre plantele „mamut", care cresc în mod natural, se numără și „Rafflesia arnoldi", care se bucură de privilegiul de a avea cea mai mare floare din lume, floare care cântărește de regulă peste 9 kilograme, având un diametru de 90 de centimetri.

În China a fost descoperit un arbore care prevestește timpul. El are capacitatea de a-și schimba culoarea frunzelor, fiind foarte sensibil la orice variație de umiditate și de presiune atmosferică. Când timpul se menține frumos, frunzele au culoarea verde-intens, iar când timpul urmează să se schimbe, capătă o culoare roșiatică, motiv pentru care arborele este considerat un veritabil barometru. *(A. Popescu)*

Lecție de umor involuntar

SCRISOAREA DECENIULUI!

Dintre miile și miile de scrisori pe care le-am primit în ultimii zece ani la redacție, am selectat pentru o publicare cvasi-integrală (de altfel, dăm parțial curs chiar dorinței autorului!) pe cea expediată în acest an de un cititor (S.G.) din Bistrița:

Onor conducerii Redacția „magazin"

În urma unor revelații – supuse unei judicioase investigații metapsihologic-clarvizionare prin interogația comuniunii Umano-Divine; am realizat exegeza exotericã a tropologiei Scripturilor prin anagogia hermeneuticã a preștiinței biblice, exegezã științificã insolitã ce reformează Conștiința Umanã prin reeducarea ei conform Conștiinței Divine – promotoarea revoluției universale! Din testamentul terțiar al Cărții Vieții prevalez:

Creștinismul este idolatrie păgână, totemistă, căci fetișul cristianist este „în voi" – chipul „Dumnezeu"; iar „Cristosul nu va fi văzut aiurea polemizând cu alde creștinul, ci El șoptește la ureche prin cugetul contemperației intrasenzitive"!!!

Evanghelia este știința Vieții Universale – creație divină, evoluție antropică și indicțiune teleologică – lucrurile omenești fiind „umbra" celor dumnezeiești iar interpretarea legendară, bucherealã din care s-a născut sectarismul ideozofiei este minciuna interpretării spirituale: „căci toate lucrurile v-au fost înfățișate prin metaforismul gongorismului alegoric"!!!

Trisextilismul „666" este schepsisul revoluției spiritual-științifice; codul numerologic al Universului Antropocosm – chipul „DZEU": anatomie, structură și genomul acestuia ca ființă antropozofică!!!

Astronomia este ea o știință sau este pseudoștiința instrumentalismului bazată pe presupoziții antiștiințifice în contradicție cu preștiința scrierilor hieratice ale bibliografiei de autor??!

Apariția „omului de știință" a denaturat Adevărul Divin clădindu-și propriul babilon conceptual, „dărâmat" de Testamentul Adevărului din care spicuiesc, în avanpremieră, aceste idei preinformaționale!

Primul pas pe Lună", realitate sau primul pas al ficțiunii scenarismului „sf" ??!

*Cronologia a fost viciată de ipotezele scientismului tehnocrat iar calendarul este compromis de consilierea savantismului dragoste (...). Acesta este doar un succint heptalogism ortogenetic, menit a suscita ignoranța Umanității pentru a fi iluminată de adevărul celest! Față de cele afirmate îmi asum personal toată responsabilitatea, fără ca Redacția „magazin" să se implice prin adaptări jurnalistice. Rog publicați acest preludiu-prolegomenă (...). Timpul este târziu iar conștiința umană este încă la trena preștiinței dumnezeiești; accesibile, tangibile și comprehensibile intelectului, rațiunii inteligente – căci Omenirea umblă cu capul în nori, călărind „coada măturii" cu prezumțioasele ei ipoteze elaborate de fatuitatea ignoranței!!! (...) Vă mulțumesc. **P.S.:** Tocmai această confuzie pune în expectativă cercetătorul obiectivist lipsit de acuitatea „paranormală", apocalipsul evanghelismului evocând simțurile organogene – 7 – și relația comuniunii Lucrative Umano-Divine, în care „cele 5 simțuri" sunt doar o treime a unuia dintre cele șapte!!! Cosmogonia și antropogonia divină, senzualismul endogen și relația Om-Dzeu; toate acestea divinate exoteric...*

UMOR

– *Pe cine ai invitat la petrecere?*
– *Numai lume bună! Și, bineînțeles, și pe tine!*

– *Era gata să am accident cu mașina, spune soțul. Dacă nu aveam prezență de spirit acum erai văduvă!*
– *Dar nu pentru multă vreme!*

– *Cum s-a întâmplat accidentul?*
– *Vedeți plopul acela?*
– *Îl văd!*
– *Ei, bine, eu nu l-am văzut!*

– *Mămico, Lucica m-a mușcat de ureche!*
– *Nu-i adevărat, mămico, s-a mușcat singur!*

– *Paharul dumneavoastră este gol! Mai doriți unul?*
– *Nu, mulțumesc! Ce să fac cu două pahare goale?*

Labirint

Cum se poate ajunge în centrul marcat de stea?

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	22.000 LEI	❑ 4 LUNI	92.000 LEI
❑ 2 LUNI	44.000 LEI	❑ 5 LUNI	114.000 LEI
❑ 3 LUNI	70.000 LEI	❑ 6 LUNI	140.000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÂRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1,
sector 1, București, cod 71341
Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„DE SĂRBĂTORI"

ALIAT! / ARATĂ CU DEGETUL		ABIS! / LEZIUNI		POCNIT ACUM / CALĂ!		LOC DE TRECERE / LUNI (pl.)		PASTELATĂ / CANON		SCRIITOR / GĂSIT ÎN PLĂCINTĂ									
NOTA 6 / MIȘCARE RITMICĂ			GAZOS / SLABI																
				IALOMIȚA / VOCALE				STELE / CARĂ!											
A ÎNSEMNA / EU (arh.)					DIN SERĂ! / BIR!				PUS ÎN COLECȚIE / GANGSTER CELEBRU										
		DINTR-O PĂRERE! / SIMILAR				A IRITA / DE 2 ORI													
EDEN / CAI TINERI				CURBE! / AMIN!				COTĂ MEDIE! / PERMISIUNE				BUN LA POKER							
					DORMITOR / ARBUST														
SECRET / CANIN						CETE! / DIN BETON!				ACUM! / DIN NOTĂ!									
				DOM-NIȘORI / SODIU															
FLORI / STĂVILAR								PRINSE DE STRES!											
			MONOTON							VOCALE									

*Dezlegarea integramei **„DE VOIE"***

Orizontal: C - A - A - R - Z - S - CONDUCATOARE - NORDIC - CREM - ISTE - DEDA - SN - PASTA - ARATA - PITAR - CRAMA - RENALA - TOBA - AA - TIARA - RID - TRISTETE - LU - NOE - TEN - STIL - RAZANTA - ATA - VILA - TERASAT.

Mini-interviul săptămânii

Părintele NICOLAE NECULA

Decanul Facultăţii de Teologie, Preot la Biserica Icoanei din Bucureşti

– Părinte, este Crăciunul singura sărbătoare religioasă pe care toţi creştinii o celebrează la aceeaşi dată? Ce încărcătură simbolică are acest fapt?

– Crăciunul nu este singura sărbătoare prăznuită de toţi creştinii la aceeaşi dată, dar este una din cele mai importante. Se leagă de o dată foarte precisă din viaţa Mântuitorului, naşterea Sa. El a fost prăznuit de la început la 25 Decembrie (dată calculată de Dionisie cel Mic) în Apus, în timp ce în Răsărit a fost sărbătorit împreună cu Bobotеaza, la 7 Ianuarie, şi era cunoscut ca Epifania, sau Teofania – adică arătarea Dumnezeirii, sub forma Sfântei Treimi. Am împrumutat separarea de la apuseni spre sfârşitul secolului IV. Cele trei mari confesiuni – ortodoxia, catolicismul, protestantismul – se unesc în sărbătorirea apariţiei întrupate, a venirii Mântuitorului în lume pentru mântuirea noastră. Semnificaţia deosebită este cea a unităţii de credinţă în acelaşi Iisus Hristos. La noi, mai ales sub aspectul frumuseţii interioare – un anotimp cu zăpadă, cu o încărcătură care pentru copii are o semnificaţie aparte – această sărbătoare are o frumuseţe specială, legată şi de colindele care creează o atmosferă mirifică. Parcă îl vezi pe Hristos în fiecare colind care se cântă de când suntem copii, până îmbătrânim...

– Vreme îndelungată s-a considerat că ştiinţa şi religia sunt practic ireconciliabile. Cum le priviţi la începutul celui de al treilea mileniu?

– Această apreciere, greşită de cele mai multe ori, a depins de orientarea ştiinţifică şi filosofică a epocii. Au

«Noi trăim într-o lume pe care nu o vedem, dar care există»

fost perioade în care ştiinţa şi teologia au fost în foarte strânsă legătură, una fiind ajutătoare celeilalte în ceea ce priveşte înţelegerea tainelor lumii şi ale creaţiei Universului. Au fost perioade când s-a crezut că separarea este totală: iluminismul francez, totalitarismul ateu. Dar marii oameni de ştiinţă, mai ales matematicienii şi fizicienii celebri, şi-au dat seama că există o strânsă legătură între ştiinţă şi religie. Se susţin una pe alta: ştiinţa merge până la posibilitatea limitelor noastre omeneşti – ceea ce le depăşeşte intră în sfera religiei sau a credinţei. Şi nu putem să negăm lucruri pe care nu le înţelegem. Iată, vorbim la telefoanele noastre celulare. Nu vedem nimic, nici un fel de undă magnetică, ca şi undele radio... Dar funcţionează. Trăim într-o lume pe care nu o vedem, dar care există. Aşa este şi cu Dumnezeu. Aceasta este şi marea descoperire a fizicii moderne: totul se reduce la energie. Materia este energie. Şi când ai transformat materia în energie, înseamnă că ne ducem spre Dumnezeu. Ştiinţa în sine ne duce de mână spre Dumnezeu. Un profesor de teologie, Mitropolit, spunea că nu este nevoie să citeşti manuale de teologie ca să crezi în Dumnezeu, este de ajuns să citeşti Cartea Naturii, frumuseţea aceasta extraordinară, ordinea, mai ales, din lume, succesiunea anotimpurilor... Cum spune Kant, cerul înstelat deasupra noastră şi legea morală din noi, care ne conduc automat la Dumnezeu. Eu cred, aşa cum spunea marele filosof francez André Malraux, că secolul viitor va fi, şi va fi unul religios. Pustiirea care a fost în lume acum, şi datorită ateismului, a marcat o bună parte din omenire, ca şi secularizarea prin care trecem şi nu este de neglijat. Toate acestea nu vor face însă ca să dispară religia. Cred pur şi simplu că vor întări această relaţie dintre ştiinţă şi religie, care la începutul mileniului următor vor fi în concordanţă. Descoperirile, şi arheologice, şi istorice, şi mai ales ale fizicii moderne, ne conduc la o îmbinare desăvârşită între ele. Toate sunt de la Dumnezeu.

– Şi pentru încheiere, un gând, o urare pentru revista „Magazin".

– Eu sunt unul din cititorii revistei, mă interesează mai ales aspectul ei cultural-ştiinţific. În special în vacanţe îmi fac o plăcere în a urmări-o şi a o citi aproape în întregime. Este o revistă de calitate.

MIHAELA DOROBANŢU

Vă doresc un mileniu fericit, plin de astronave, roboţi şi clone de toate formele şi mărimile, de plante şi flori transgenice, la braţ cu o prietenă de seamă pe nume inteligenţa artificială. Asta e drumul progresului, fraţilor!

ALEXANDRU MIRONOV

Ce le trece unora PRIN MINTE?!

Cei mai mulţi Moşi Crăciuni pe cap de locuitor se înregistrează, cu mare probabilitate, în localitatea franceză La Ritz-sur-Loire. Aici toţi reprezentanţii sexului masculin de peste 14 ani se costumează cu manta roşie (având margini albe şi nasturi uriaşi negri), bonetă albă şi nelipsita barbă. Astfel, din cei aproximativ 4500 de locuitori, 2800 sunt pentru o seară actori generoşi. Obiceiul spune că primarul oficiază o serbare publică în piaţa principală a oraşelului, el fiind „Moşul Moşilor". Doar poliţiştii îşi păstrează cascheta pe cap.

În seara de 24 decembrie 1999, la Helsinki (capitala Finlandei) au fost lansate 10 mii de baloane colorate în formă de Moş Crăciun. Recordul precedent aparţinuse oraşului Melbourne (Australia), cu 8.500 de exemplare.

Mai multe teatre din lume obişnuiesc să organizeze spectacole în aer liber, unde – printre altele – se organizează concursuri de recunoaştere a actorilor îmbrăcaţi în Moş Crăciun. Una din reguli spune că aceia care au fost identificaţi sunt obligaţi să facă daruri (de obicei bomboane) tuturor copiilor din asistenţă.

În comuna italiană Maritiano (şi nu numai) se obişnuieşte ca bărbaţii îmbrăcaţi în Moş Crăciun (Natale) să ofere soţiilor un sac cu... varză. Nevasta trebuie să ghicească numărul de verze, altfel nu va face bucate gustoase în anul pe cale să vină.

Un brad de 31 de metri înălţime, montat în Central Park (New York) în 1924, a rezistat şi a fost folosit ca atare timp de 52 de ani. În 1976 a ars parţial şi a trebuit să fie dezafectat. Se apreciază că la ultima serbare a fost împodobit cu peste cinci mii de felurite obiecte. Lungimea şiragului de beteală depăşea doi kilometri. (P.I.)

Foamea de... Curiozităţi

◆ Pe planeta noastră cresc peste 75000 de specii de plante dintre care doar 3000 au fost încercate şi valorificate de om pentru a fi folosite ca hrană. Dintre acestea din urmă, doar 150 sunt cultivate pe scară largă. Oamenii de ştiinţă sunt angajaţi însă în numeroase lucrări de cercetare privind depistarea şi introducerea în hrana omului a noi plante cu valoare nutritivă ridicată.

◆ Primii europeni consumatori de cacao au fost conchistadorii lui Hernando Cortes, sosiţi pe pământul mexican pentru a cuceri imperiul aztecilor. Aceştia considerau arborii de cacao drept sacri, folosindu-le seminţele ca monedă de schimb şi la prepararea unei băuturi mult apreciate. Introdusă în 1520 în Spania , sub formă de bulgări şi tablete, apoi în Ţările de Jos, aflate sub dominaţia spaniolă, a fost întrebuinţată în primul rând ca medicament.

◆ Bucătăria japoneză se remarcă printr-o utilizare foarte chibzuită a alimentelor, risipa fiind practic necunoscută. De secole există obiceiul ca fiecare gospodină să nu aducă în casă mai multe alimente decât are nevoie pentru o singură zi. De aceea, multe preparate sunt pregătite chiar în magazinele alimentare, care sunt dotate în acest scop cu plite publice. Multe dintre acestea sunt încălzite cu apă termală sau vapori de apă supraîncălzită ce ies din pământ. *(A.P.)*

◆ Glicina, plantă cu flori foarte frumoase şi folosită în industria farmaceutică sau cosmetică, are totuşi frunze otrăvitoare.

◆ *Încă din timpurile preistorice moluştele au fost folosite ca sursă de hrană. Omul de Neanderthal se hrănea cu scoici marine, iar cochiliile erau păstrate pentru a fi transformate în podoabe (coliere, brăţări), talismane, obiecte decorative sau de cult.*

◆ Când o ciupercă creşte (fie ea comestibilă sau otrăvitoare), exercită o presiune cu atât mai mare cu cât rezistenţa este mai sporită. Astfel s-au văzut ciuperci spărgând asfaltul.

◆ Cea mai voluminoasă carte de bucate din lume a fost editată în 1984 în Franţa. Cântăreşte 12 kg şi are 1440 de pagini în care sunt prezentate reţete culinare franţuzeşti din cele mai vechi timpuri şi până în prezent, cea mai „bătrână" reţetă având vârsta de peste 1000 de ani.

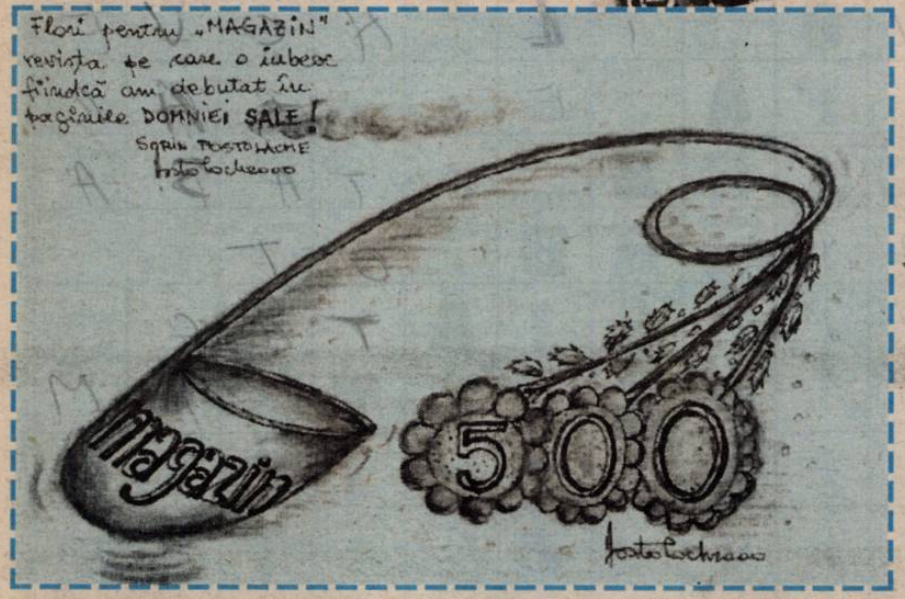

Antologia revistei Magazin

„CARTEA RECORDURILOR NAŢIONALE"

În anii 1992-1993, revista noastră a publicat – *în premieră în publicistica românească* – rubrica cu titlul „Cartea Recordurilor Naţionale". Aceasta era structurată la fel ca şi Cartea Recordurilor Lumii (Guinness Book) – OM, FAUNĂ, FLORĂ, ŞTIINŢĂ, SPORT etc – şi cuprindea şi date deosebite primite de la cititori. Iată câteva recorduri:

Cel mai înalt bărbat a fost olteanul Gogu Ştefănescu, zis „Gogea Mitu", născut la 14 iulie 1914 la Mârşani, Dolj. La vârsta de 20 de ani el a atins 2,42 metri şi o greutate de 183 de kilograme. A avut o scurtă carieră de boxer (în ţară şi în Franţa), dar o boală necruţătoare i-a curmat viaţa la 22 de ani. Scheletul său a fost studiat la „Muzeul de istorie a medicinii şi farmaciei – „Victor Gomoiu" din Craiova.

Cei mai longevivi români – conform unor documente din secolele XVII şi XVIII – au fost: ● Lupu Basa din Cârpinet, Bihor, care ar fi trăit 225 de ani (!?); el a decedat în 1619; ● Iovas Rovin, din districtul Caransebeş, ar fi trăit 172 de ani, iar soţia lui, Sara, ar fi murit la 164 de ani, în anul 1728. Căsnicia lor ar fi durat nu mai puţin de 147 de ani! ● Tănase Todoran al lui Dănilă, din Bicigiu, Bistriţa Năsăud, a trăit 120 de ani, până-n 1763.

Ancheta rubricii privind ***românii cu inima în dreapta*** *a descoperit (în 16 luni de apariţie) 48 de persoane cu „situs invertus" (inima în dreapta şi ficatul în stânga). Acest gen de anomalie anatomică NU este prezentă în Guinness Book.*

Cea mai numeroasă familie: cuplul format din Marin Butculescu şi fiica lui Alecu Izvoreanu ar fi avut 24 de copii; căsătoria s-a înregistrat la Bucureşti, în 1930. *(P.I.)*

În numărul viitor

■ Erori care n-au ajuns încă orori ■ Muncitor pe şantierele şarlataniei ■ Ei sunt aici, că sunt ai noştri ■ Frumuseţea ca oglindă ■ Mitul vampei, între triumf şi decădere ■ Horoscop 2001 ■ Cabinetul secret din cenuşa Vezuviului ■ Deşi sunt mai uşoare, femeile se îmbată mai greu

Casa Editorială „MAGAZIN" caută AGENŢI DE PUBLICITATE din întreaga ţară. Se oferă condiţii avantajoase. Pentru relaţii, cei interesaţi pot telefona zilnic între orele 9 - 14 la telefon/fax 224.39.96

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redactiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^{00} - 14^{00}

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 501 • ANUL XLIII • 28 DECEMBRIE 2000 • 16 PAGINI • 5000 LEI

Nr. 52 (2251)

Următoarea apariție, joi 4 ianuarie 2001

magazin

SPECIAL

EMail: magazin@com.pcnet.ro

Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

La mulți ani! 2001

Programele TV de Revelion

+ Prima săptămână a Mileniului

Erori care n-au ajuns orori

Muncitor pe șantierele șarlatăniei

Străluciri irezistibile

Ei sunt aici, că sunt ai noștri

Mitul vampei

RETROSPECTIVA SPORTIVĂ 2000

Ssst!!! Este ultimul număr al Mileniului!

2001 HOROSCOP

«Cum vă merge în primul an al noului secol, așa o să vă meargă tot mileniul»

Biblioteca Județeană

Tonul face muzica

SOLISTA ANULUI

1. Christina Aguilera
2. Jessica Simpson
3. Britney Spears

Britney Spears

DECEPŢIA ANULUI

George Michael

1. Duran Duran
2. George Michael
3. Oasis

RHYTHM & BLUES

1. Destiny's Child
2. Sisqo
3. Janet Jackson

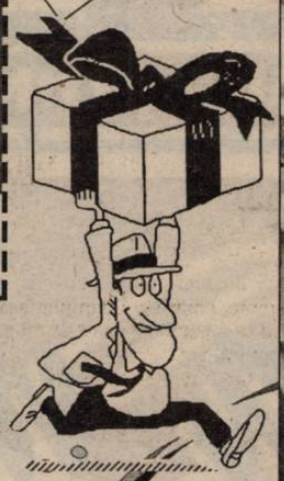

GRUPUL ANULUI – POP – MASCULIN

1. N'Sync
2. Backstreet Boys
3. Blink 1.82.

Backstreet Boys

ALBUMUL ANULUI – POP

1. Black & Blue – Backstreet Boys
2. On How Life Is – Macy Gray
3. No Strings Attached - N'Sync

RAP & HIP-HOP MUSIC

1. Eminem
2. Dr. Dre
3. Cypress Hill

TOPURILE magazin MUSIC-BOX ale anului 2000

Red Hot Chili Peppers

VIDEOCLIP

1. Californication – Red Hot Chili Peppers
2. Rock DJ - Robbie Williams
3. All The Small Things – Blink 1.82.

Sisqo

SOLISTUL ANULUI

1. Robbie Williams
2. Marc Anthony
3. Sisqo

ALBUMUL ANULUI –ROCK

1. Crush – Bon Jovi
2. Stiff Upper Lip – AC/DC
3. Chocolate Starfish – Limp Bizkit

Eminem

MELODIA ANULUI – POP

1. It feels So Good - Sonique
2. I Wanna Love You Forever – Jessica Simpson
3. Rock DJ – Robbie Williams

Jessica Simpson

GRUPUL ANULUI – ROCK

1. Bon Jovi
2. AC/DC
3. Limp Bizkit

JON BON JOVI

REVELAŢIA ANULUI

1. Sonique
2. Blink 1.82
3. Anastacia

EVENIMENTUL ANULUI

1. Retragerea Tinei Turner
2. Concertul de adio al Barbrei Streisand
3. MTV Music Awards

Tina Turner

Madonna

MELODIA ANULUI – ROCK

1. It's My Life – Bon Jovi
2. Stiff Upper Lip – AC/DC
3. My Generation – Limp Bizkit

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**
E-Mail: shl@totalnet.ro

DANCE MUSIC

1. Sonique
2. Moby
3. Madonna

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Cojocaru Ionel

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 401001085000 (lei) • 402001085030 ($) • 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, PAUL IOAN, ION ŢUGUI

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Biblioteca Județeană

Din ciclul „Inventivitatea omului nu are limite”

Iată câteva invenţii care, deşi nu au fost puse niciodată în circulaţie, îşi au brevetele de rigoare la Oficiul de resort al Statelor Unite şi selecţionate de revista Focus...

Brevete şi invenţii IM-PO-SI-BI-LE!

BREVET NR. 3.771.192:

Câinele-aspirator/ ventilator/uscător de păr

(Inventator: Anne Margaret Zaleski, Pittssburgh – Data: 16.03.1972) Câinele Dv. (sau motanul!) se şperie de aspirator? Nimic mai simplu: iată un câine care este de fapt un aspirator, cu motorul în burtă şi tubul de aspirat... în coadă! „Cel mai bun prieten al omului” nu doar că nu se va speria de el, dar cu siguranţă se va lăsa cu plăcere „aspirat” sau răcorit (originalul aspirator poate funcţiona şi ca ventilator) şi chiar uscat după baie (printr-un orificiu ingenios ascuns între labele din faţă)...

BREVET NR. 500.072:

Mormânt cu... alarmă!

MIHAELA DOROBANŢU

(Inventator: August Lundquist, SUA – Data: 20.06.1893) Mai întâi, de ce: pentru că visul că eşti îngropat de viu nu este doar un simplu coşmar, de vreme ce au existat situaţii în care din cauza morţii aparente, chiar s-a întâmplat aşa ceva! Deci, simplu: în mormânt se „montează” un tub având la capătul superior un clopot, capătul inferior fiind fixat direct în sicriu. S-a trezit – scutură ţija, se aude clopotul şi echipa de salvare soseşte! Ca să nu mai vorbim că prin tubul respectiv se şi poate respira aer curat...

BREVET NR. 3.273.264:

Pantofi cu aer condiţionat

(Inventator: Anthnoy S. Farinello Jr., USA – Data: 20.09.1966) Un întreg sistem de pompe, tuburi, mini-ventilatoare montat în toc, „expulzează” aerul din pantof prin găurelele de pe vârful pantofului. Îndreptat astfel încât să nu-i afecteze pe vecini când mirosul nu este tocmai cel convenabil... Întrebarea este dacă Dl. Farinello a dat în judecată celebra firmă Mike, atunci când aceasta a lansat „air Jordan”...

BREVET NR. 4.608.967:

Instalaţie pentru a-ţi da palme pe spinare

(Inventator: Ralph R.Piro,Lindenhurst, N.Y., SUA – Data: 02.09.1986) Atenţie: scopul acestei instalaţii este unul bun, anume să servească pentru a te autofelicita, de exemplu, când şeful a uitat să-ţi remarce vreo reuşită şi nici măcar nu te-a bătut prietenește pe spate. Şi ce dacă? Te felicit singur! Sistemul e simplu, se fixează pe umăr, se reglează şi, în plus, îl poţi folosi şi ca să te scarpini, când nu ajungi doar cu mâna. Interesant ar fi de ştiut dacă Dl. Piro s-a gândit să-l adapteze şi pentru a-ţi da, într-un mod modern şi automat, pumni în cap. Sau poate că „la ei acolo” nimănui nu-i vine să facă aşa ceva...

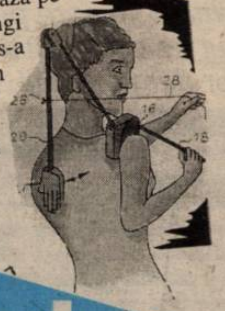

MECANISMUL de împachetat fum

Există mînţi iscoditoare care vor neapărat să iasă din obişnut, să inventeze ceva năstrușnic numai pentru ca să nu semene cu celelalte lucruri care ne înconjoară. Rezultatele nu sunt întotdeauna acceptate şi asta pentru că sunt lipsite de utilitate. La ce ar folosi ştergătorul de ochelari sau tandemul în care cei doi bicicliști merg cu spatele unul la celălalt sau ceainicul cu mâner invers. Nu ne rămâne decât să ne amuzăm pe seama lor şi să deplângem energia consumată pentru a le crea.

Cel mai mic muzeu din lume este acela aparţinând francezului Yves Gerand. „Pânzele”, reproducând mari maeştri, sunt expuse pe pereţii „sălilor” care nu sunt altceva decât cutii de chibrituri.

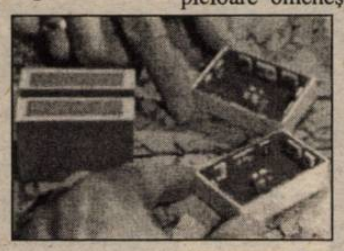

Diamante încrustate în dinţi. Francezul Francois Xavier Pira, doctor specialist în chirurgie dentară, a inventat un sistem de a încrusta un diamant într-un dinte în cel mult o jumătate de oră. Se zice că aceasta nu prezintă un pericol pentru dantură şi dă o strălucire deosebită surâsului.

Inimă îndrăgostită se numeşte o pâine cu petale de violete. Ea nu este singura de acest fel. Există pâine cu petale de muşeţel, de tei sau cu frunze de mentă. Prepararea acestei pâini este foarte dificilă dar constituie marea mândrie a unui brutar din Pay-de-Dome, Jean Szymanowski, care şi-a brevetat „invenţia” din 1988.

Scaunele pentru suporteri dragi sunt de fapt nişte taburete englezeşti. Picioarele lor imită două picioare omeneşti încălţate în culorile clubului preferat. Scaunul propriu-zis aminteşte kiltul scoţian, făcând şederea cu atât mai plăcută.

Cetatea visului se numeşte „oraşul” la al cărui proiect lucrează americanul Orville Simpson. Acesta ar fi un singur imobil cu 102 etaje, plin de spaţii verzi, oferind celor 200000 de locuitori un teren de golf, o pădure şi o exploatare agricolă.

IRINA STOICA

Invenţii utile

Maşina de numărat voturi manual

După principiul „fiecare preşedinte cu stagiara lui”, grupul de iniţiativă intitulat „Unde cade perpendiculara în biroul oval?” a propus – după ce s-a înecat scotocind prin colbul arhivelor washingtoniene – renumărarea manuală a voturilor de la alegerile prezidenţiale din 1960, din aceleaşi SUA. Un sprijin neprecupeţit a venit, cu totul dezinteresat, din partea ligii ecologiste „Monica nu fumează între mese”, ramura moderată a militanţilor „Şi ozonul e găurit?” Motivul acestei agitaţii tehnico-ştiinţifice este uluitor: nu se ştie ce soartă ar fi avut John F. Kennedy, dacă Richard Nixon, republicanul contra-candidat de atunci, ar fi cerut renumărarea manuală a voturilor dintr-un stat cu pondere însemnată. Şi atunci scorul a fost extraordinar de strâns. Dacă în cele din urmă ar fi ieşit preşedinte Nixon? Ar mai fi fost asasinat Kennedy, sau nu cumva el şi-ar fi plimbat şi acum nepoţii pe aleile din Central Park – oaza ecologică a New York-ului. Vi se pare hazardată iniţiativa? De ce? Dacă la peste 200 de milioane de votanţi separarea se face la nivelul câtorva sute, atunci orice e posibil. În loc să moară „perforat” de gloanţe anonime, la numai 46 de ani, J.F.K. ar fi putut acum să depună o nobilă orhidee la mormântul Marlenei Monroe – de exemplu. *(P.I.)*

Ig-Nobel 2000!

Câmpurile magnetice şi raporturile sexuale

De zece ani, cu aproximativ două luni înaintea ceremoniei oficiale a decernării Premiilor Nobel, are loc decernarea unora din cele mai stranii (şi caraghioase) premii: aşa numitele „premii ignobile”, cu evidentul joc de cuvinte de la „Nobel” la „Ig-Nobel”. La ce se referă ele? Ei bine, aceste premii „recompensează” în fiecare an cercetări sau activităţi care... nu ar fi trebuit făcute dar care sunt, totuşi, bine plătite! Cum s-a întâmplat de exemplu în 1996, când Ig-Nobel-ul pentru Pace a fost primit de Preşedintele Jacques Chirac care „sărbătorise” cu un an înainte 40 de ani de la Hiroshima printr-o serie întreagă de experienţe nucleare în Pacific!

Anul acesta, la Harvard, SUA, în prezenţa a cinci laureaţi ai unor adevărate Premii Nobel, tot Europa a avut câştig de cauză. Un Ig-Nobel s-a dat pentru Medicină, „câştigători” fiind patru olandezi care publicaseră un articol despre aplicaţiile câmpurilor magnetice la studiul... raporturilor sexuale! Pentru ei, ca şi pentru cuplurile care s-au supus acestei experienţe, nimic nu rămânea ascuns – este ceea ce „s-a văzut” de altminteri în cele 13 experienţe care mergeau în cele mai intime detalii ale vieţii a opt cupluri şi trei femei singure...

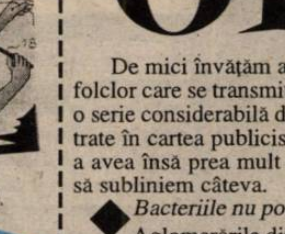

A mai fost un Ig-Nobel pentru informatică: lucrarea se referea la un soft pentru detectarea unei pisici care umblă pe tastatura unui calculator şi un altul, nu chiar atât de spectaculos – pentru pace: Marina Regală Britanică pentru ordinul dat elevilor de la şcolile sale de artilerie de a... striga „Bum” atunci când trebuie să tragă cu tunul...

Tot Olanda, dar de data aceasta împreună cu Marea Britanie, se află anul acesta în posesia premiului Ig-Nobel pentru Fizică: André Gheim (Universitatea din Nijmegen) şi Sir Michael Berry (de altminteri un foarte mare matematician contemporan, profesor la Universitatea din Bristol) au „câştigat” pentru ideea de a ilustra lucrările lor privind levitaţia magnetică prin experienţe asupra unor... broscuţe! Este drept că au publicat un articol „liniştitor” şi explicativ în European Research Journal, asigurând că „broaştele nu suferiseră de efecte biologice observabile”, dar... „premiul” fusese câştigat!

Pentru literatură s-a luat un Ig-Nobel de către Ellen Greve din Australia (care în cartea sa „Trăind în lumină” vorbeşte despre oameni care mănâncă, deşi nu ar avea nevoie!), în timp ce trei italieni de la Universitatea din Pisa – Donatella Marazziti, Alessandra Roassi şi Giovanni Cassano – şi un american, Hagop Akiskal din San Diego, s-au văzut „in-onoraţi” pentru chimie pentru un „remarcabil” rezultat publicat de ei: din punct de vedere biochimic, dragostea romantică este o simplă (dar foarte serioasă) tulburare obsesiv-compulsivă!

Am lăsat la urmă Ig-Premiul pentru Sănătate Publică: l-au câştigat trei scoţieni pentru lucrarea lor privind „dezintegrarea toaletelor publice din Glasgow” în care au analizat rănile concetăţenilor lor care „căzuseră” cu WC-urile publice. De ce? Pentru că Dr. Jonathan Wyatt, unul din câştigători, nu doar că s-a prezentat să-şi ridice premiul, dar a ţinut să declare că deşi împreună cu colegii săi era autorul a peste 70 de lucrări, nici una nu le-a adus atâta publicitate ca aceasta! Şi dacă te gândeşti că publicitatea înseamnă bani...

Oricum, organizatorii acestei „ceremonii” este clar că vor continua să publice revista lor, numită „Revista cercetărilor improbabile” şi că, mai mult sau mai puţin amuzante, Premiile Ig-Nobel ne vor descreţi frunţile şi în mileniul următor... *(M.D.)*

Erori care n-au ajuns încă orori

De mici învăţăm anumite lucruri ca fiind reale. Este un fel de folclor care se transmite din generaţie în generaţie, incluzând însă o serie considerabilă de erori. Multe dintre acestea au fost înregistrate în cartea publicistului ceh Ludwig Soucek (1926-1978) fără a avea însă prea mult succes în restabilirea adevărului. Încercăm să subliniem câteva.

◆ *Bacteriile nu pot fi văzute cu ochiul liber.* Este un neadevăr. Aglomerările din culturile de laborator pot fi văzute clar. Pe lângă faptul că cele mai multe bacterii nu depăşesc o jumătate de micron, există şi unele „gigantice” atingând o zecime sau chiar o jumătate de milimetru. Cu o lumină bună acestea pot fi văzute chiar fără microscop.

◆ *Busola a fost adusă în Europa din China.* Este adevărat că aceasta era cunoscută cu 2-3 milenii în urmă în fascinanta ţară asiatică, fie sub forma unei linguri magnetice, fie sub forma unei figurine cu braţul întins către sud. Se pare însă că o figurină asemănătoare, reprezentând-o pe zeiţa Astarte, aveau şi fenicienii şi chiar vestitul matematician grec Pitagora cunoscuse un fel de busolă.

◆ *Steagul piraţilor era negru cu un cap de mort pe el.* Această imagine este tot contribuţia secolului al XIX-lea, mai exact de reprezentanţi ai romantismului. Piraţii arborau în general steaguri în culori vii, cu imagini simbolice de animale sau hagiografice.

◆ *Cuvântul „robot” a fost inventat de scriitorul ceh Karel Čapec.* E drept că a fost folosit prima oară de scriitor în 1920 dar nu el l-a inventat, ci fratele său Josef căruia prozatorul i-a cerut sfatul.

◆ *Bumerangul este o armă aparţinând exclusiv aborigenilor din Australia.* Şi aceasta este doar o prejudecată deoarece obiecte foarte asemănătoare, cu o vechime de peste 2000 de ani, au fost descoperite în Egipt, în Mesopotamia şi chiar în Europa, mai exact în Olanda.

◆ *Coifurile germanice erau împodobite cu coarne.* Cel puţin acestea sunt imaginile oferite de operele literare care evocă viaţa vikingilor, a normanzilor etc. De fapt coifurile acestora erau foarte simple şi funcţionale. Doar normanzii le ornau uneori cu pene. Coifurile împodobite cu coarne de animale au fost folosite în secolul al XIX-lea de studenţii germani drept costume de carnaval şi, pe negândite, au fost preluate ca autentice. *(I.S.)*

Par anormali, dar nu-s!

Ted Seriosul fotografiază gânduri

Intitulată fără jenă, deci în buna tradiţie a unei anumite zone a paranormalului de azi, „metapsihica invizibilului" aduce în prim-plan persoane (ce-şi zic „medium") care pretind că *pot impresiona placa fotografică – atenţie! – fie cu siluete de spirite, fie cu propriile lor gânduri, când sunt în transă – „gândigrafia".*

Pentru a te face să cazi mai repede pe spate de uimire, acest gen de măscărici înavuţiţi peste noapte s-au învăţat în ultimii ani să nu mai folosească aparatul de fotografiat. Ei vor, chipurile, să înlăture orice „imixtiune" a sistemului de lentile în desfăşurarea „naturală" a fenomenului.

Din prima categorie face parte spiritistul Max Delunge, un francez sexagenar care a devenit multimilionar în acest deceniu prin „imortalizarea spiritelor chemate la şedinţă, alături de cei dragi". Practic, Max arăta după şedinţe (deci după comunicarea cu spiritul în chestiune) un negativ cu... profilul celui trecut cândva în nefiinţă, alături de clientul pentru care l-a solicitat din alte lumi. Năuceala era totală. Nu numai că Max „vorbise" cu defunctul, dar prin fotografie „demonstra" că spirtul chiar fusese în odaie „în carne şi oase"! Şmecheria „muncii" lui Max a fost descoperită din greşeală în 1998, când maestrul a încurcat clişeele făcute înainte de şedinţe, un client nu şi-a recunoscut ruda decedată şi a intrat, în sfârşit, la bănuieli, chemând ulterior poliţia pentru a-l prinde în flagrant. După mai multe procese, Max Delunge a plătit daune însumând 14 milioane de franci unui număr de 26 de persoane (care îşi asociaseră plângerile).

Dar campionul „fotografierii invizibilului" este Ted Seriosul – numele provine de la faptul că bea de stingea înaintea experienţelor (pentru intrarea în transă), dar rămânea extrem de sigur pe el. Până pe la 32 de ani, Ted a avut o promiţătoare carieră universitară la Yale (SUA), când, ce şi-a zis? Ce-ar fi să zăpăcesc eu lumea cu fotografierea gândurilor, aşa cum făcuse cu succes William Hope, în anii '20, fără să fie prins cu ocaua mică. Iniţial, ideea părea stupidă, căci acest gen de activitate nu era răsplătită de nimeni. Însă Ted era orice, da' nu prost. Azi un interviu, mâine un reportaj, poimâine o emisiune televizată, răspoimâine o întâlnire cu public (care doar dacă voia plătea intrarea, cică), băiatul şi-a făcut un nume...

Au urmat nu mai puţin de patru decenii de activitate de acest gen: iar toate figurile lui au rezistat şi tarifele au crescut pentru că în această incredibilă perioadă s-a lăsat analizat de oameni de ştiinţă neutri, în laboratoare cu aparatură ce nu putea fi minţită... Şi totuşi, Ted Seriosul i-a păcălit pe fizicieni, chimişti şi psihologi, darmite pe credulii care-i intrau pe uşă, în „Laboratoarele TED"!

Concret, bazaconiile imprimate pe clişee „reprezentau" emoţiile sau ideile ce-i treceau prin minte clientului, atunci când placa fotografică îi era apropiată de tâmpla stângă (cea dreaptă la stângaci), în laborator fiind bezna cea mai neagră. Erau „înnegrituri" sau albituri curioase, fără nici o formă logică, putând însemna orice" – afirmă un client rămas în anonimat. Dar Ted Seriosul, duhnind a whisky de calitate, ţinea un adevărat discurs despre „eliberarea de angoasă" persoanei rămasă cu gura căscată. Şi parcă-parcă după o asemenea „filosofie", se simţea psihic mai bine. Depistarea şarlataniei s-a făcut târziu şi tot datorită unei greşeli a „gândigrafului". La bătrâneţe (astăzi are aproape 80 de ani), prin 1996, Ted s-a făcut criţă, nu mai rezista ca altădată şi nu şi-a pus suficientă substanţă acidă pe buricele degetelor cu care mângâlea clişeele...

Descoperitorul de comori visate...

Radiestezia este sensibilitatea la modificările câmpului electromagnetic al solului, provocată fie de apă de adâncime, fie de zăcăminte de metal sau de hidrocarburi (lichide sau gazoase). Tradiţia vorbeşte de nuieluşa de alun despicată, ale cărei vibraţii din dreptul acelor locuri sunt sesizate de radiestezist. Şi în acest domeniu e loc destul pentru impostori. Cele mai faimoase cazuri („ţepe") din acest secol sunt legate de unele comori aztece, ale catharilor şi templierilor sau de bijuteriile Mariei Antoaneta, soţia lui Ludovic al XVI-lea. Italianului Gianluigi Pessotto i-au venit în gând ipoteticele ascunzători ale sarazinilor din Sicilia. Om cu multă carte – licenţiat în arheologie şi antropologie – Gianni al nostru a lucrat inteligent, câştigând mai întâi încrederea unor localnici de lângă Palermo. El însuşi, cu mânuţele lui fine, „planta" mai multe obiecte de tinichea care imitau stilurile artizanale din evul mediu. Adâncimea de 4-5 metri îi convenea şi era şi convingătoare. Maestrul nu se grăbea să detecteze „comorile" – folosind o nuia de alun acoperită cu platină la capetele bifurcaţiei şi având montat la mâner un „indicator de radiaţii". Stătea şi câte o săptămână pe capul oamenilor şi pe cheltuiala lor. După ce colinda pe hectare întregi, cu ochii întredeschişi şi cu câţiva martori, Gianni scotea la lumină câte un obiect din locurile însemnate discret. Apoi susţinea că pleacă la un muzeu oarecare, pentru ca „bijuteria" să intre în patrimoniul naţional... Nimeni nu verifica nici autenticitatea şi nici destinaţia obiectului.

În vara lui 1997, Gianni şi-a zis că a sosit momentul marii lovituri. Pe baza unor documente vechi falsificate, el a „stabilit" că pe terenul unui anume fermier sicilian, Lacosta, se află cel puţin un depozit-tezaur sarazin. Dar înainte de a face marea descoperire, Gianni a îngropat o broşă de aur autentică şi a scos-o la iveală câteva zile mai târziu. Impresia artistică era făcută. Escrocul a cerut un avans de... 100 de mii de dolari, căci estimările lui ajungeau la peste 4 milioane în total (în înţelegere se ţinea cont şi de discreţie). După două săptămâni, Gianni pune pe masa clientului un morman de tinichele bine lucrate. Mai primeşte încă jumătate de milion de dolari, promiţând că se va reapuca de căutat după ce se întoarce de la Roma, unde locuia. Proprietarul, care făcuse un credit pentru a-l plăti, îl crede... Gianluigi Pessotto a fost găsit prin Interpol, un an şi jumătate mai târziu, predând arheologia la Los Angeles. Justiţia italiană l-a condamnat la cinci ani de închisoare, unde i se permite să detecteze tacâmurile îngropate de vărgaţi...

Scroafa Mizet se ia la trântă cu Satana

Un potlogar cu nume de sfidător, Nabuko W.Respect-junior din White Spring, Colorado (SUA), a avut norocul „miraculos" ca, în timpul unei epidemii printre porcinele fermierilor din zona lui de baştină, să nu-i moară nici un râmător. Domnul Respect îşi adăpa animalele dintr-un curs de apă separat de cel al majorităţii crescătorilor şi, după mai bine de doi ani, s-a descoperit că acel râu fusese infestat cu un anume îngrăşământ chimic fatal porcilor.

Fenomenul i-a dat idei escrocului. Şi-a ucis toate scroafele, în afară de una, excesiv de durdulia Mizet. Şi asta pentru a-i ridica în slăvi puterile de a rezista atacului spiritelor malefice, pe seama cărora era pusă toată nenorocirea celorlalţi fermieri. Localnicii, puşi în faţa acestui fapt fără precedent, au crezut la început că Mizet are ceva special, poate chiar este o „exorcistă necuvântătoare" (termen învăţat de prin revistele ce abundă şi prin SUA), adică un fost alungător de duhuri rele reîncarnat, nu se ştie de ce, într-un porc. În consecinţă, la White Spring a fost iniţiat un ritual pe care-l credeam aparţinător de „bezna" evului mediu, dar care s-a petrecut în anii 1997-1998 (pe când Monica Lewinsky făcea măsurători cu şublerul prin Biroul oval). Dl. Respect dădea drumul în haită porcişorilor aduşi pe lume de Mizet, pe tarlalele fermierilor – luate la rând, cu tarife variabile. Acţiunea se petrecea sub patronajul mamei reproducătoare, care în cele din urmă reuşea să-şi aducă laolaltă progeniturile, pentru altă mascaradă, pe proprietatea altui fermier. Aceştia sperau că „ogoarele erau binecuvântate". Mai mult, dacă Mizet uita de pui şi rătăcea năucă de ici-colo, era semn bun: „îl adulmecă pe Satana", căci, omnivoră de felul ei, îl putea ronţăi şi pe necuratul...

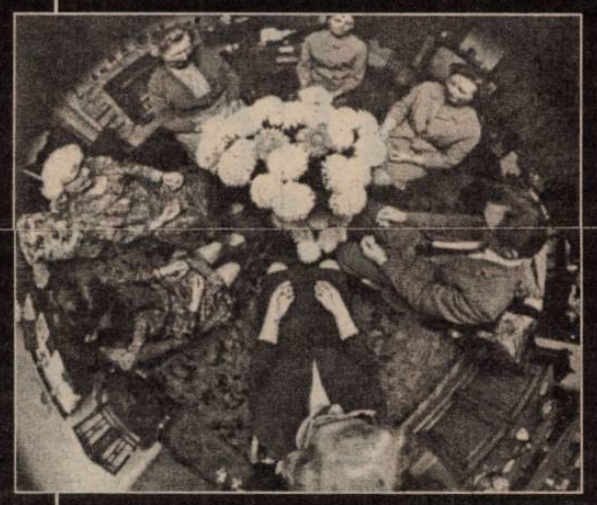

În 1999, firma care furnizase îngrăşământul cu pricina a recunoscut greşeala de fabricaţie şi a plătit daune tuturor păgubiţilor. Dar, paradoxal, nimeni nu a cerut înapoi banii pentru ritualul porcin, iar Mizet, deşi ieşită la pensie sub formă de cârnaţi, are prestigiul nepătat, ca şi dl.Respect.

Nu folosiţi degetul pe post de bisturiu!

Faima din anii '70 a vindecătorilor filipinezi, specialişti ai „operaţiilor cu mâna goală" sau PSI, ar fi trebuit să apună de mult. Aceşti şarlatani, sub alibiul oferit de mai multe dogme din diverse religii, extrăgeau tot felul de ţesuturi însângerate din stomacul unor pacienţi. Ideea esenţială era că puterea abstractă a spiritului poate produce o transformare fizică în lumea materială; cu alte cuvinte, ceea ce era dăunător în regiunea stomacului putea fi scos la suprafaţă prin piele, fără nici o tăietură. Filmele documentare făcute în Filipine n-au convins multă lume, iar o analiză serioasă a dovedit că unele bucăţi aduse la lumină de mâinile lor erau de origine animală.

Dar acolo unde sărăcia şi nivelul cultural scăzut sunt la ele acasă, ies din culise şi şarlatanii. Unul din animatorii recenţi ai „operaţiilor PSI" este birmanezul Namyl Shun, stabilit în Africa de Sud. La periferia localităţii Dalansha, Shun îşi amenajase o sală de operaţie în care nu exista nici un instrument chirurgical. Doar un pat, stive de feşe şi pânzeturi (ce-i drept, imaculate) şi, în primul rând, pereţii plini de icoane, statuete şi candele. Forţa psihicului (PSI) lui se alimenta din eter, nu-i aşa, în această ambianţă pioasă. „Doctorul" se specializase numai în intervenţii la copii de până la 13-14 ani, şi numai din regiunea stomacului, ficatului şi apendicelui.

La fel de uimitor ca şi în celelalte cazuri este faptul că, în anii 1995-1997, Namyl Shun a efectuat peste o mie de „extrageri" ale unui singur tip de obiect malefic: o bilă de metal inoxidabil (năclăită de sânge, evident), care pentru maestru reprezenta „acumulatorul (bateria) care concentrează forţele negative în corp şi produce dureri atroce". Intonând o compoziţie proprie (era şi cantautor!), Shun îşi frământa mâinile în locul cu pricina; deodată, apăreau primele firişoare de sânge, părinţii copilului (aduşi ca martori) îşi ţineau respiraţia buimăciţi, iar la apogeu se ităa şi bateria buclucaşă prin pielea intactă a pacientului... Totul dura 3-4 minute, dar ce minute!

După ce căsuţa lui Namyl Shun a devenit vilă, rabla s-a transformat în limuzină de lux şi băiatul începuse să se „roage" împreună cu „credincioase" aflate în preajma majoratului, primarul din Dalansha şi-a simţit ameninţată poziţia. Prestigiul vraciului se gonflase atât de mult, încât ambiţiile social-politice nu-i mai încăpeau în piele. A fost chemat un grup de medici din Johanesburg, apoi poliţia. S-a constatat că natura obiectului scos din bolnavi nu este organică, dar nu s-a descoperit cum ajungea sângele şi bateria în mâinile lui – căci opera îmbrăcat într-un tricou cu mâneci scurte şi era sever controlat peste tot. Shun se dovedea un prestidigitator extraordinar. Însă în sprijinul demascării lui au venit câţiva „vindecaţi" cu mai mult curaj. Astfel, deşi în mod inexplicabil după operaţie durerile încetau un timp, suferinţa reapărea după o lună sau mai devreme, la fel de intensă. Unii pacienţi au murit de peritonită, dar nu s-a putut proba nimic concret împotriva lui Shun. El nu-i atinsese.

„Soclul" pe care se urcase „doctorul" s-a sfărâmat numai datorită unor mărturii de oameni dezamăgiţi că au trebuit să repete intervenţia „miraculoasă" la intervale de 4-5 luni, după posibilităţile materiale. Scăpat de urmărirea autorităţilor, Namyl Shun a dispărut. Probabil va reapărea pe undeva, pe unde credulitatea mai este stăpână.

Masă de spiritism fără scaune

În anul 1958 s-a desfăşurat ultimul proces penal (pomenit până-n prezent în literatura serioasă de specialitate) împotriva unui şarlatan din domeniul spiritismului, Ed MacCormick (Anglia). Afacerea s-a numit „Masa mişcătoare" şi a fost declanşată de douăzeci şi doi de participanţi la şedinţele acelui medium, căruia îi plătiseră în total aproape 150 de mii de dolari, timp de şase ani (1951-1957). Cel mai spectaculos truc fusese (pe lângă aburii coloraţi ce se iveau în încăpere, „ectoplasma" care-i ieşea din gură şi ciocăniturile codificate) reprezentat de spectacolul mesei rotunde care sălta atunci când spiritele invocate se „aflau în încăpere". S-a dovedit că era vorba de simple arcuri acţionate cu pantoful. Dar de aproape jumătate de secol, nici un impostor de acest fel n-a mai fost adus în instanţă. Să însemne asta că a dispărut specia lor?

J.B.Rhine şi Louise Rhine, poate cei mai prestigioşi cercetători ai parapsihologiei acestui secol (recunoscuţi de toate institutele de profil din lume), spun (în „Think and Trust", Penguin Books, 2000 – „Gândeşte şi crede") că nici acum, când nivelul cunoştinţelor creşte ameţitor zilnic, unii semeni ai noştri nu răspund cu plângeri penale împotriva celor ce i-au escrocat, furându-le bani munciţi din greu. Este vorba de un „infantilism civic", de o jenă de a-şi afişa credulitatea şi/sau de o fricâ ancestrală faţă de „puterile" impostorilor... A se lua aminte, şi pe la noi, ca şi-n Danemarca, câte ceva e putred.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

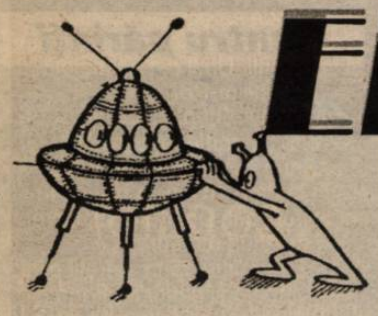

Ei sunt aici, că sunt ai noştri

Există cu adevărat ET? De ce „vizitele" lor terestre s-au limitat doar la epoci de acum câteva zeci sau sute de mii de ani, sau chiar milioane? Sau... sunt deja aici, cu noi, CA NOI, sunt DE-AI NOŞTRI?! Decizia vă aparţine...

„Farfuriile zburătoare există doar în imaginaţia celor care le caută pe cer" *(Dwight Eisenhower, 1954)*

Secolul 20 a „născut" bomba atomică, genomul uman, tehnologia digitală, clonarea, internetul, telefonia celulară şi alte asemenea minuni fără de care nici nu am mai putea concepe viaţa noastră de astăzi. Dar a mai născut ceva, adică, acest „ceva" care exista implicit în mai toate cărţile sacre ale omenirii, de pildă, de data aceasta a fost conştientizat, transformat într-un subiect – fetiş, disputat, contestat, apărat, negat, închis în dosare „strict secret", vulgarizat în romane, filme şi la televiziune, transformat în speranţă ultimă şi motiv de sinucidere în masă... EXTRATEREŞTRII!

Şocul ET

...Miezul nopţii. O patrulă a miliţiei din Leningrad – astăzi Sankt Petersburg – se trezeşte dintr-o dată pe malul Nevei cu o făptură tare ciudată oprită în faţa lor: cam 1,5 m, faţa verzuie şi prelungă, două antene pe capul fără nici o caschetă, ochii roşii şi, la gât, un colan mare de aur. „Creatura" este dusă imediat la Secţie şi însuşi Comandantul îi ia interogatoriul. După câteva răspunsuri neinteligibile, făptura începe să vorbească o rusă foarte corectă, chiar dacă avea un uşor ton metalic şi un accent greu de localizat. În fine, ce să mai pierdem timpul, toţi se lămuresc până la urmă că „respectivul" venea... de pe Marte! Satisfăcut, Comandantul mai are o singură nelămurire: „acolo", pe Marte, toţi poartă colane de aur ca el? „Nu", vine răspunsul, „Numai Generalii de miliţie"...

◆ ***PRODUS MODERN!*** Ideea vieţii extraterestre, cu care „au cochetat" şi în alte epoci câţiva scriitori, este... „made in secolul 20". Prin intermediul literaturii SF, dar mai ales al ziarelor şi, mai spre vremea noastră, a cinematografului. Acum ne-am mai obişnuit cu ea, deşi pentru multă lume reprezintă încă un şoc. De ce? Pilotul australian Frederick Valentich dispare în 1978 – inexplicabil; în seara de 16 noiembrie 1988, două avioane care urmăreau o imensă sferă galbenă parcă intră brusc în ea şi dispar, totul în faţa martorilor prezenţi în piaţa Primăriei din San German, Puerto Rico; aprilie 1990: generalul Maltsev, şef al M.St.M. al Aviaţiei admite oficial că i se raportaseră peste 100 de apariţii OZN la 21 martie acelaşi an; Preşedintele Gorbaciov adresându-se muncitorilor din Urali: „fenomenul OZN există şi trebuie tratat cu seriozitate"...

◆ ***ET ERA... DIRECTOR!*** Se pune o întrebare simplă: glumă, adevăr sau... o imensă manipulare? Răspunsul? Când în 1959 un satelit american era deviat de pe orbita sa, Wernher von Braun opina pentru forţe dincolo de puterea şi înţelegerea noastră: „suntem pe cale să intrăm într-un contact mai strâns cu aceste forţe..." S-a realizat însă acest contact? Este adevărat că prin anii '70 directorul unui centru spaţial americano-german era de fapt un ET? Iar un om de seriozitatea lui Hermann Oberth – celebrul părinte româno-german al zborurilor spaţiale – declara: „Nu ne putem asuma în întregime progresul spectaculos în anumite domenii; am fost ajutaţi... De oameni din alte lumi"... Există cu adevărat baze ET pe Pământ? Oricum, un lucru este clar: totul este acoperit de...

◆ ***VĂLUL GROS AL ADEVĂRULUI*** Robert Suffren, din Bracebridge, Ontario, observă în noaptea de 7 octombrie 1975 un spectaculos OZN şi, mai mult, din maşină sa vede cum o făptură stranie, nu mai înaltă de 1,20 m se apropie de el. După cinci zile primeşte vizita a trei oficiali. Ceea ce văzuse Suffren era o greşeală: „colaboratorii" ET avuseseră o mică defecţiune la navă şi trebuiseră să coboare... Suffren recunoaşte, dar nu dă nici un detaliu. Secretul militar trebuie păstrat!

Cum să judeci? În cine să crezi, din moment ce aproape toţi martorii unor asemenea întâmplări au fost cel puţin ridiculizaţi, dacă nu declaraţi nebuni clinic? Greu de prevăzut de vreme ce, potrivit documentelor, două dintre cele mai teribile poliţii secrete ale lumii sunt profund implicate:

KGB contra CIA

„Sovieticii au fost implicaţi până într-un anumit punct... Se pare că deţineau anumite date şi noi făceam de fapt comerţ cu ei"... Fraza face parte dintr-un dialog al unui post TV din Las Vegas cu Dennis – pseudonimul folosit în 1989 de un fizician implicat în cercetări ultrasecrete. Filmele cu James Bond în cursă cu fermecătoarea KGB-istă blondă sunt destul de departe! Cele două atotputernice poliţii secrete sunt obligate să coopereze.

◆ ***LA CUPPOLA:*** nu se poate să fi uitat „Caracatiţa"! Deci nici faimoasa „Cupolă", grupul acela de doar câteva persoane pe care nici măcar Mafia nu-l cunoaşte, dar care se află „undeva" de unde dictează viaţa şi moartea. „Majestic 12" ar putea fi „Cupola" lumii secrete a OZN şi ET? Ale cărui activităţi au fost prezentate pentru prima oară Preşedintelui-ales al SUA, Dwight Eisenhower, în 1952 de către Vice-amiralul Roscoe Hillenkoetter! Fost Director al CIA! Acest comitet a fost înfiinţat de Preşedintele Truman în 1947! Anul incidentului Roswell... Scopul real: cercetările OZN. Menirea ascunsă: să protejeze cercetările şi să-i discrediteze pe eventualii martori indiscreţi! Grupul MJ 12 a existat. Raportul cu acelaşi nume pare să fie el însuşi o super-încercare de... autodiscreditare! Iniţiată de... Direcţia de Informaţii a Armatei americane!

◆ ***TRECEA CONDORUL...*** De fapt este vorba de un şoim şi un condor: „Falcon" şi „Condor" sunt doi agenţi secreţi care au fost de acord să facă dezvăluiri, cu condiţia ca vocea lor să fie modificată de dispozitive electronice şi să nu li se arate faţa. Ceea ce a urmat a fost o „amestecare" arpoape perfectă de realitate şi ficţiune, încât adevărul devenea extrem de greu de depistat. Printre lucrurile incredibile care s-au aflat de la ei: existenţa unor EBE – Entităţi Biologice Extaterestre şi a unui sistem de comunicare cu ET iniţiat de însăşi NSA – Agenţia Naţională de Securitate a SUA. Rusii au stabilit şi ei comunicarea, încă de pe vremea când erau „sovietici", prin anii '50, şi au reluat eforturile după 1980. Statele Unite rămân însă – şi aceasta de mulţi ani – în linia întâi...

◆ ***PE VALUTĂ...*** 1992. Posturile de radio şi televiziune din Rusia anunţă încheierea unui contract între un departament al fostului KGB şi producători de film din Statele Unite pentru asigurarea documentării „reale" care să stea la baza unui scenariu despre OZN. Cam în acelaşi timp, înalte oficialităţi declarau că nimic anormal nu se întâmplase în zona de lansare a unei rachete cosmice, deşi o lume întreagă urmărise cu sufletul la gură, timp de peste patru ore, o adevărată paradă de OZN... Nevoia de valută pare să fie un factor decisiv. Dacă nu cumva...

Proiectul Aquarius

Tot cu un film, dar cu 20 de ani mai devreme, a început odiseea care avea să dezvăluie existenţa unuia din cele mai secrete şi mai senzaţionale proiecte guvernamentale americane: Aquarius. Un proiect „global", cum îl califică Timothy Good, destinat culegerii oricăror informaţii disponibile despre ET. Şi aceasta când toţi credeau că OZN reprezintă un capitol închis încă din 1969, odată cu Blue Book. Este deci lesne de imaginat uluirea a doi producători de film invitaţi în 1972 la una din bazele Forţelor Aeriene ale SUA – unde li s-au arătat fotografii şi chiar filme cu OZN şi cu o serie de ET, unii morţi, alţii... „foarte în viaţă"!

◆ ***REAPARE ŞOIMUL...*** pe numele său adevărat Agent de Contrainformaţii Richard C. Doty, care îi dă sub pseudonim unei ziariste informaţii despre „Incidentul Holloman" (25 aprilie 1964) – aterizarea unui OZN la baza secretă de la Socorro, New Mexico, şi, mai mult, retragerea echipajului ET pentru discuţii... oficiale!

◆ ***SCHIMB DE... CADAVRE*** O echipă de filmare a „tras" totul cu cinci camere! Inclusiv o insolită înapoiere a unor cadavre de ET în schimbul a... nu se ştie ce. Totul ca rezultat al unei (noi) greşeli de programare din partea personalului de supraveghere. Tot pe film apare şi imaginea unuia din cele trei OZN rămase în aer, probabil pentru a asigura protecţia celor două care aterizaseră...

◆ ***„LE PLACE ÎNGHEŢATA DE CĂPŞUNI"*** Falcon vorbeşte despre o viaţă medie de 300-400 de ani şi un IQ, de cel puţin 200 ale ET. După care urmează o afirmaţie cel puţin nepotrivită, în care Falcon practic distruge tot ce a spus, în momentul când anunţă că ET preferă legumele şi le place îngheţata de căpşuni. Ce încerdere mai poţi avea în seriozitatea relatărilor unei asemenea persoane. Sau a fost din nou vorba de un joc bine calculat?

◆ ***ROSWELL – RUPEREA TĂCERII*** Incidentul care a implicat prăbuşirea unui OZN în 1947, nu departe de aceeaşi bază de la Socorro, a tulburat o mulţime de lume, mai ales în urma fragmentului de film „original" prezentat şi la noi: autopsia unui ET. Unul din câţi? Cine mai ştie numărul exact al cadavrelor găsite lângă aparatul de zbor metalic, discoidal, cu un diametru de aproximativ 10 m? Sau drumul pe care l-au luat? Din nou dezinformare?

◆ ***O FRAUDĂ MAGISTRALĂ!*** Zvonul privind existenţa unui document filmat a apărut prin 1995. Atunci, Jacques Pradel a vorbit despre el pe TF 1, invocând comentarii ale unui specialist de la CNRS – Centrul Naţional de Cercetări al Franţei. Italienii îşi propun să demonstreze că totul este un fals şi că ET era de fapt o păpuşă autopsia căreia a fost făcută de un nespecialist. Să fie totul o fraudă? Întrebat, Pradel răspunde că „poate", dar atunci este una magistrală!

◆ ***NU VOM ŞTI NICIODATĂ*** Dar probabil că documentul cel mai spectaculos care ajunge în mâinile unui ziarist este o „Informare pentru Preşedintele SUA" în care este vorba atât de studiile efectuate asupra ET, cât şi despre experienţele acestora: intervenţii de-a lungul mileniilor în ADN-ul fiinţelor de pe Terra. Mai mult: pe Terra nu există o singură specie ET!

Tăcerea mieilor

◆ ***DACĂ ANIMALELE AR VORBI...*** Mutilările de animale au început să fie cunoscute de prin 1967, când un mânz de trei ani a fost găsit mort, capul fiind perfect curăţat iar creierul, organele interne şi coloana vertebrală dispărute. Conform certificării unui medic, Dr. Altschuler, profesor unviersitar, totul lucrat de o mână de maestru! Unele prelevări fuseseră făcute folosind un laser! Şi totuşi, una din primele ipoteze a fost cea a unei origini... foart terestre. Fie că era vorba de un cult satanic, pentru că în multe cazuri erau extirpate organele sexuale, fie că era vorba de animale de pradă! Sau chiar de un proiect guvernamental secret – un experiment de război biologic. Raportul ofiţerului de poliţie Valdez susţine această variantă. FBI alocă 50000 $ pentru „Animal Mutilation Project" care se concentrează însă pe cazuri destul de banale şi atribuie totul animalelor de pradă sau... gunoierilor! Dar senatorul de New Mexico este revoltat şi, cu autoritatea sa de doctor în geologie şi fost astronaut, vorbeşte de un alt efect OZN sau de o imensă conspiraţie, implicând fonduri uriaşe... Şi ca să vedeţi ce uşor se pot purta discuţiile...

◆ ***DE VEGHE ÎN LANUL DE SECARĂ*** Cine nu cunoaşte celebrele cercuri din lanurile de grâu a căror origine nu a descifrat-o nimeni până astăzi? Totul a început în august 1980. A urmat o adevărată isterie turistică, la pândă pentru a-i vedea pe ET cum coboară din navele lor. De ce? Asta nu se mai întreba nimeni. În 1989 se declanşează operaţiunea „Cioara albă". După zile întregi de pază, echipele pleacă şi... cercurile apar! Glumă cosmică? BBC şi Nippon TV montează o continuare: operaţia „Pasărea neagră"! Cu cele mai sofisticate camere de luat vederi în infraroşu. Se oferă 10000 de dolari pentru primul care îi vede pe autori. Filmând noaptea, camerele înregistrează în infraroşu o formaţie portocalie. Entuziasm. Răsare Soarele... şi misterul se dezleagă. Câte o cruce de lemn era pusă în centrul fiecărui cerc. Totul fusese din nou o glumă.

Construiţi-vă singuri un OZN!

Dacă priviţi cele două imagini (vezi foto), veţi vedea cât este de simplu să truchezi o fotografie! Asta ca să nu mai vorbim de meteoriţi, avioane, chiar jocurile de lumini ale discotecilor care în anumite condiţii atmosferice pot fi luate drept... obiecte neidentificate! Şi nu doar atât: în Canada a fost pilotat în 1959 prototipul Avro-Car sau VZ-9, proiectat de John Frost şi în final refuzat pentru că nu era la nivelul performanţelor propuse. Îl amintim pentru că era un vehicul discoidal autopropulsat – o adevărată farfurie zburătoare...

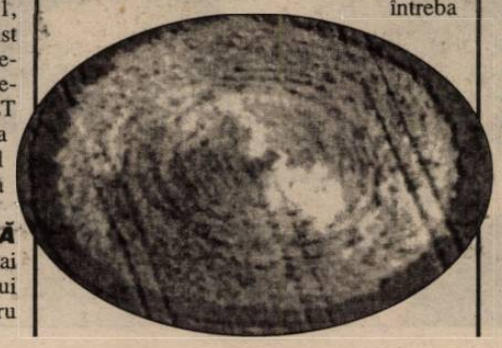

Numai pentru ochii dumneavoastră

Y.E.O. – Your Eyes Only, numai pentru ochii Dv. Câte documente vor fi circulând prin lume cu acest cod înscris pe ele!

◆ ***DECLARAŢII VIP*** Doi Preşedinţi, Jimmy Carter (fizician de profesie) şi Ronald Reagan au recunoscut public că văzuseră OZN-uri şi au anunţat tratarea cu toată seriozitatea a acestei probleme. Asistând la proiecţia filmului ET la Casa Albă, Preşedintele Richard Nixon îi şopteşte la ureche lui Steven Spielberg: „Doar şase oameni în această cameră ştiu cât este de adevărat"! După întâlnirea la nivel înalt de la Geneva din 1985, Preşedintele Gorbaciov spune la Kremlin că Preşedintele SUA a vorbit despre necesitatea unirii forţelor celor două ţări în condiţiile în care Pământul ar fi ameninţat de o invazie ET. „Nu voi contesta ipoteza", spune el, deşi crede că totul este prematur. Încă!

◆ ***DISPARIŢIA PREŞEDINTELUI*** 20 februarie 1954. Preşedintele Eisenhower dispare de la reşedinţa sa timp de patru ore, creind o cumplită confuzie. Explicaţia oficială a Casei Albe a fost una de-a dreptul puerilă: Preşedintele se dusese urgent la dentist pentru că îi căzuse o coroană... A fost dus la Hangarul 27, Palm Springs, unde i s-a arătat o navă ET. I s-au făcut, printre altele, demonstraţii de dematerializare şi materializare. Se pare că ET se înţelegeau foarte bine cu „colegii" lor terestri şi americani. Mai ales că la un moment dat s-a pronunţat

◆ ***UN DISCURS IMPORTANT PENTRU TERRA...*** Cu o înfăţişare „aproape" omenească, ET a ţinut în faţa Preşedintelui un discurs în englezeşte (cunoscută fiind capacitatea lor de a învăţa orice limbă folosind printre altele tehnici telepatice) în care l-au anunţat de intenţia de a declanşa un „program de instruire" pentru pământeni. După care i-au zâmbit şi... s-au făcut invizibili! Invizibilitatea fiind şi una din consecinţele călătoriilor ET prin şi înspre alte dimensiuni – după unii fizicieni, care nu încep orice discuţie luând în râs fenomenul OZN-ET – dimensiuni unde se află unica origine reală şi plauzibilă a acestor fiinţe pe care secolul 20 le-a făcut să devină atât de mult „ale noastre"... Singura problemă care pare să ne rămână este să ne spună cineva – dacă nu chiar ei!

– cum să-i recunoaştem. Altfel, cine ştie, riscăm să-i votăm din greşeală...

Pagină realizată de
MIHAELA DOROBANŢU